

Stichting Gezond Water
t.a.v. de heer
Lange Geer 11
4417 AK Hansweert

Onderwerp
Woo-besluit

Zaaknummer
719600

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 26 augustus 2025

Geachte heer ,

Op 16 juni 2025 heeft u op grond van de Wet open overheid (Woo) verzocht om het volgende:

“Met deze brief doet SGW u een Woo verzoek toekomen over de lozing van PFAS door Sabic Innovative Plastics B.V. in de Westerschelde. Hierbij vraagt SGW u om alle informatie over deze lozing zoals:

- 1. verslagen van besprekingen met het bedrijf en/of de Provincie Noord-Brabant/de OMWB,*
- 2. correspondentie met OMWB/Provincie Noord-Brabant over de lozing,*
- 3. mails en whatsapps van en aan de gedeputeerde en de PFAS coördinator over deze lozing, en*
- 4. verslagen van besprekingen, mails, whatsapps met anderen (RWS, ministeries, GGD etc.) over deze lozingen.*

Het gaat om de stukken van de Provincie Zeeland van 2020 tot en met 2025”.

Op 23 juni 2025 hebben wij u een ontvangstbevestiging van het Woo-verzoek toegezonden. Voorts hebben wij op 14 juli 2025 aangegeven dat het langer duurde voordat we een besluit konden nemen vanwege de grote omvang aan documenten. We hebben daarom de beslistermijn op het verzoek toen met twee weken verlengd (verdaagd) waarbij de uiterste beslisdatum op uiterlijk 28 juli zou komen te liggen. De mogelijkheid tot verdaging van de beslistermijn staat in artikel 4.4, tweede lid, van de Woo.

Daarna bleek dat vanwege de grote omvang van de hoeveelheid documenten en de complexiteit die daarmee samenhangt voor de beoordeling daarvan de genoemde wettelijke beslistermijn desondanks niet haalbaar te zijn.

Omdat uw verzoek betrekking heeft op documenten welke gegevens bevatten van derden, hebben we u op 25 juli 2025 geïnformeerd dat aan deze derden een zienswijze is gevraagd. De beslistermijn is daarmee opgeschort. Wij hebben een zienswijzetermijn gesteld van drie weken vanaf 26 juli. De opschortingstermijn eindigde op de dag waarop door de betrokken derde(n) een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

Van een aantal betrokkenen hebben wij een zienswijze ontvangen. Naar aanleiding van deze zienswijzen hebben wij heroverwogen of/en welke informatie openbaar wordt gemaakt. Met inachtneming van de ontvangen zienswijze ontvangt u hierbij het besluit op uw Woo-verzoek.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo. Op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Woo kan eenieder een verzoek om informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

Artikel 4.1, zevende lid, van de Woo bepaalt dat een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Woo. Een bestuursorgaan zal het verstrekken van de gevraagde informatie achterwege kunnen (dan wel moeten) laten wanneer zich één of meer van de in artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo genoemde uitzonderingen voordoen.

Inventarisatie

Op basis van uw verzoek is gezocht naar de documenten die betrekking hebben op de bestuurlijke aangelegenheid vanaf 1 januari 2020 tot en met het moment van de ontvangst van uw verzoek. Deze momenten zijn bepalend voor de reikwijdte van uw verzoek.

Gelet op de door u omschreven aangelegenheid is gezocht binnen de archief- en informatiesystemen van de provincie Zeeland. Hierbij is er alles aan gedaan om tot een zo volledige mogelijke inventarisatie te komen. Het zoekproces is als volgt vormgegeven. Er is onderzoek gedaan binnen het ZaakSysteem, het ambtelijk en bestuurlijk e-mailverkeer sms- en whatsapp-berichten, waarbij specifiek gezocht is op het trefwoord Sabic, al dan niet in combinatie met:

- Pfas

Reeds openbaar

Diverse documenten die worden genoemd op de bijgaande inventarisatielijst zijn reeds openbaar. Van een aantal treft u een afschrift aan en van een aantal is de vindplaats vermeld op de inventarisatielijst.

Buiten de reikwijdte van het verzoek vallend

Delen van de documenten genoemd op de bijgaande inventarisatielijst treft u niet aan omdat deze onderdelen geen betrekking hebben op Sabic en daarom buiten de reikwijdte van het verzoek vallen.

Voornoemde beoordeling wordt tot uitdrukking gebracht door in de documenten bij weglakking de volgende lettercode op te nemen: T.

Overwegingen

De opgesomde documenten zijn beoordeeld of deze zich lenen voor openbaarmaking voor eenieder.

Hierbij is het algemene belang, dat is gemoeid met openbaarheid van overheidsinformatie, afgewogen tegen de belangen die in de artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo staan. Bij deze beoordeling is gekeken of een van deze belangen zich verzet tegen openbaarmaking.

Bovendien is van belang op te merken dat in beginsel per eenheid van een document, zoals een alinea, moet worden beoordeeld of het belang van openbaarmaking van informatie opweegt tegen het belang van voornoemde weigeringsgronden en beperkingen.

Grenzen aan openbaarheid

We maken de documenten (voor een deel) openbaar. De motivering voor niet openbaar maken en/of het weglakken van gegevens is gelegen in een aantal uitzonderingsgronden zoals genoemd in de Woo.

Voor de leesbaarheid van dit besluit worden deze uitzonderingsgronden en beperkingen in algemene zin besproken. Bij die bespreking wordt aangegeven met welke aanduiding in de documenten wordt verwezen naar die weigeringsgrond of beperking. Die aanduiding is vervolgens terug te vinden in de documenten zelf. De informatie die onder een uitzonderingsgrond valt, is onleesbaar gemaakt en wordt in het document aangeduid met een letter.

Persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo blijft verstrekking van informatie achterwege wanneer het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen zwaarderwegender is dan het belang van informatieverstrekking. Een dergelijk belang is aan de orde wanneer documenten gegevens zoals namen, maar ook meer indirecte gegevens bevatten waarmee de identiteit van de betrokken personen achterhaald kan worden.

In bijna alle door u opgevraagde documenten zijn namen en andere persoonsgegevens (mailadressen en telefoonnummers) aangetroffen. Openbaarmaking hiervan dient geen redelijk doel en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen weegt in dit verband zwaarder.

Dit is anders als het personen betreft die naar de aard van hun functie in de openbaarheid treden of indien sprake is van een anderszins publiek persoon. Het gaat hier in dit geval om de documenten op de inventarisatielijst waarin persoonsgegevens van bestuurders van overheidsorganen voorkomen. Dergelijke persoonsgegevens vallen derhalve niet onder de uitzonderingsgrond en zijn wel openbaar.

Voornoemde beoordeling wordt tot uitdrukking gebracht door in de documenten bij weglakking de volgende lettercode op te nemen: J.

In de bijgaande inventarisatielijst is vermeld op welke documenten deze uitzonderingsgrond wordt toegepast.

Het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid aanhef en onder i van de Woo)

Het goed functioneren van de overheid kan in het geding zijn indien een bestuursorgaan bij de oplossing van een probleem in overleg treedt met andere bestuursorganen of met derden. In een dergelijk overleg kan het belang van vertrouwelijkheid als voorwaarde voor het goed functioneren van een bestuursorgaan zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid, waardoor ook de prognoses en beleidsalternatieven ter bescherming van het belang van het goed functioneren van het bestuursorgaan kunnen worden geweigerd.

Op grond van artikel 5.1, tweede lid onder i van de Woo is informatie weggelakt in verband met het goed functioneren van de Provincie en/of andere overheden. Het betreft informatie in verband met gevoerd beraad over staatslakken. Vanuit die achtergrond dient de overheid vrijelijk onderling van gedachten te kunnen wisselen. Openbaarmaking van dit gevoerd beraad kan ertoe leiden dat de betrokkenen in het vervolg terughoudender zijn met het geven van informatie, zodat het goed functioneren van de overheid in het gedrang komt. Het belang van vertrouwelijkheid dient in dit geval voor te gaan op het belang van openbaarmaking.

Voornoemde beoordeling wordt tot uitdrukking gebracht door in de documenten bij weglakking de volgende lettercode op te nemen: N.

In de bijgaande inventarisatielijst is vermeld op welke documenten deze uitzonderingsgrond wordt toegepast.

De beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage (art. 5.1, tweede lid onder h Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid onder h van de Woo kan informatie worden weggelakt in verband met de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage. Met deze grond kan informatie geheim worden gehouden, waarvan het bekend worden extra risico's met zich brengt voor de veiligheid van onder andere bedrijven, en waarmee sabotage kan worden voorkomen. Deze uitzonderingsgrond is niet beperkt tot milieu-informatie maar ziet op alle informatie.

In een document is informatie aangetroffen die belangrijk is in het kader van beveiliging en (voorkomen van) sabotage met betrekking tot het bedrijf Sabic. Wij menen dat het belang van beveiliging ten aanzien van het bedrijf Sabic en het voorkomen van sabotage zwaarder wegen dan het belang van openbaarmaking.

Voornoemde beoordeling wordt tot uitdrukking gebracht door in de documenten bij weglakking de volgende lettercode op te nemen: M.
In de bijgaande inventarisatielijst is het betreffende document vermeld waarop deze uitzonderingsgrond wordt toegepast.

Persoonlijke beleidsopvattingen in documenten van intern beraad (artikel 5.2, eerste lid van de Woo)

Artikel 5.2, eerste lid, van de Woo bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Onder de Woo betekent intern beraad:

“het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid.”

Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 5.2 van de Woo en de rechtspraak dienaangaande volgt dat het interne karakter van een document wordt bepaald door het oogmerk waarmee het is opgesteld. Degene die het document heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat dit zou dienen voor hemzelf of voor het gebruik door anderen binnen de overheid. Ook documenten die afkomstig zijn van derden die niet tot de kring van de overheid behoren, kunnen worden aangemerkt als documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad indien de documenten met dat oogmerk zijn opgesteld. Het interne karakter van beraad komt evenwel te vervallen wanneer daaraan het karakter van advisering of gestructureerd overleg moet worden toegekend. Ook is geen sprake van intern beraad als een betrokkene een eigen belang behartigt, niet zijnde het belang van het bestuursorgaan of de bestuursorganen die bij het intern beraad zijn betrokken.

Gelet op het voorgaande zijn documenten aan te merken als opgesteld ten behoeve van intern beraad.

Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden ingevolge artikel 5.2, eerste lid, tweede volzin verstaan:

“ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.”

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat het doel van de in artikel 5.2, eerste lid, van de Woo neergelegde bescherming van persoonlijke beleidsopvattingen is de bescherming van de vrije meningsvorming, het belang om in vertrouwelijke sfeer te kunnen ‘brainstormen’ zonder vrees voor gezichtsverlies en het kunnen waarborgen dat bij de primaire vormgeving van het beleid de betrokkenen in alle vrijheid hun gedachten en opvattingen kunnen uiten.

Ook opvattingen van personen die van buiten in de sfeer van het interne beraad zijn betrokken vinden ingevolge deze bepaling de vorenbedoelde bescherming.

De documenten zijn beoordeeld ten einde vast te stellen of sprake is van persoonlijke beleidsopvattingen. Hierbij is overgegaan tot het weglakken van dit soort gegevens. Daar waar ook feiten zijn weggelakt, is dit gedaan nu deze feiten verweven zijn met de persoonlijke beleidsopvattingen en ook overigens de informatie geen zelfstandige betekenis meer heeft. Voorop blijft staan dat het niet gaat om opvattingen met een overwegend objectief karakter.

Bezien is of de persoonlijke beleidsopvattingen in de vorm van een uittreksel of een samenvatting van de inhoud vormgegeven konden worden, dat bleek evenwel niet het geval.

Voornoemde beoordeling wordt tot uitdrukking gebracht door in de documenten bij weglakking de volgende lettercode op te nemen: R.
In de bijgaande inventarisatielijst is vermeld op welke documenten deze uitzonderingsgrond wordt toegepast.

Een aantal documenten is niet volledig openbaar gemaakt vanwege de verwevenheid van persoonlijke beleidsopvattingen met feitelijke informatie, en omdat de overgebleven informatie op zichzelf geen betekenis meer heeft.

Openbaarmaking

Gelet op het voorgaande worden de geïnventariseerde documenten met inachtneming van hoofdstuk 5 van de Woo niet dan wel (gedeeltelijk) openbaar gemaakt.

Dit besluit en de openbaar gemaakte documenten plaatsen wij geanonimiseerd (zonder persoonsgegevens) op www.zeeland.nl/loket/woo-verzoek.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.

Bijlagen:

1. Inventarisatielijst Sabc
2. Te verstrekken (deels) openbare stukken

Bezwaar

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij:
Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften,
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u meer informatie vinden op <https://www.zeeland.nl/bezwaar-maken>.

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Nr. document	Document	Datum	Beoordeling (Reeds openbaar / gedeeltelijk en geanonimiseerd openbaar / niet openbaar)	Uitzonderingsgrond	Locatie link
1	2020-06-03Whatsapp berichten pfas groepsapp.docx	3-6-2020	deels openbaar i.v.m. anonimisering en persoonlijke beleidsopvattingen	artikel 5.1, lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
2	2020-06-09 whatsapp berichten Westerschelde pfas groepsapp.docx	9-6-2020	deels openbaar i.v.m. buiten de reikwijdte van het verzoek vallend, anonimisering, goed functioneren van de overheid en persoonlijke beleidsopvattingen	artikel 5.1, lid 2 onder e en i en artikel 5.2, lid 1	
3	2020-06-16whatsapp berichten gag-vdVelde over Sabic.docx	16-6-2020	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
4	2021-10-01 RE RWZI Bath.msg	1-10-2021	deels openbaar i.v.m. anonimisering en persoonlijke beleidsopvatting	Artikel 5.1 lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
5	2021-11-29 RE ZZS-uitvraag Noord Brabant	29-11-2021	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anoninimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
6	bijlage bij 2. Kopie van 210331 Totaal eindoverzicht (v290621)	29-11-2021	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
7	2021-12-03 Bronnenonderzoek RWZI Bath.msg	3-12-2021	geheel buiten reikwijdte verzoek		
8	2021-12-03 2 RE Bronnenonderzoek RWZI Bath.msg	3-12-2021	geheel buiten reikwijdte verzoek		
9	2021-12-06 voorbereiding gesprek met gedeputeerde Spierings.msg	6-12-2021	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
10	2022-05-12 whatsapp berichten + chat vd Velde - Kees Jan de Vet dijgraaf Ws	12-5-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
11	2022-06-02 Geanonimiseerd D1. 220602 memo aan GS inzake PFAS Sabic.pdf	2-6-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
12	2022-06-03 bijpraten Pfas (1).msg	3-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
13	2022-06-07 Overleg Gedeuteerden Lemkes en Van der Velde inzake situatie RWZI Bath SABIC i.r.t. PFAS.msg	7-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
14	2022-06-07 Bespreekpunten PFAS 7 juni 2022.xlsx	7-6-2022	geheel buiten reikwijdte verzoek		
15	2022-06-07.1 RE lozing Sabic Bergen op Zoom.msg	7-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering en persoonlijke beleidsopvatting	Artikel 5.1 lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
16	Is dubbeling gebleken van document nr. 104	8-6-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259
17	2022-06-09 Bespreekpunten PFAS 9 juni 2022.xlsx	9-6-2022	geheel buiten reikwijdte verzoek		
18	2022-06-10 RE_ mededeling gedeputeerde Van der Velde morgenochtend.msg	10-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
19	2022-06-10 FW memo Brabant over Sabic.msg	10-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
20	2022-06-10 Sabic in commissie.msg	10-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
21	Is een dubbeling van document nr. 23 gebleken	13-6-2022	dubbel document		
22	Is een dubbeling van document nr. 23 gebleken	15-6-2022	dubbel document		
23	2022-06-15 Handelingsperspectief RWZI Bath ATM en Sabic	15-6-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en en persoonlijke beleidsopvattingen	artikel 5.2, lid 1	
24	Is een dubbeling van document nr. 23 gebleken	15-6-2022	dubbel document		
25	Is een dubbeling van document nr. 23 gebleken	15-6-2022	dubbel document		
26	2022-06-15 Re nota van Paul aan minister over Sabic (1) (2).msg	15-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering en persoonlijke beleidsopvattingen	Artikel 5.1 lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
27	2022-06-15.1 01 Nota ter informatie - Mondelinge vraag Hagen PFAS lozing	15-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimiseren en persoonlijke beleidsopvattingen	Artikel 5.1 lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
28	2022-06-15.1 Re nota van Paul aan minister over Sabic (2)	15-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimiseren en persoonlijke beleidsopvattingn	Artikel 5.1 lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
29	Is een dubbeling van document nr. 23 gebleken	16-6-2022	dubbel document		
30	2022-06-16 Bespreekpunten PFAS 16 juni 2022.xlsx	16-6-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
31	Is een dubbeling van document nr. 23 gebleken	16-6-2022	dubbel document		
32	Is een dubbeling van document nr. 23 gebleken	16-6-2022	dubbel document		
33	2022-06-21 Bespreekpunten PFAS 21 juni 2022.xlsx	21-6-2022	geheel buiten reikwijdte verzoek		
34	2022-06-21 FW Interviewverzoek gedeputeerde Lemkes	21-6-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
35	Is een dubbeling van document nr. 34 gebleken	21-6-2022	dubbel document		

36	2022-06-21 Voortgangsrapportage PFAS Zeeland.pdf	21-6-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitalaarchief/IB22_45911259.pdf
37	2022-06-29 Vragen Omroep Zeeland zwemwater Sabic (mailbox M) (1)	29-6-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
38	2022-06-29.1 Vragen OZ Sabic (mailbox D)	29-6-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
39	2022-06-30 Annotatie Agenda BO PFAS Zeeland 30.6.docx	30-6-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
40	2022-07-04 Memo PFAS Zeeland_09-2022 (Geanonimiseerd-toegankelijk).pdf	4-7-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
41	2022-07-12 Gespreksleidraad webinar PFAS 13 juli 2022.docx	12-7-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
42	2022-07-14 Geanonimiseerd 2022 06 21 RC 2 SABIC brief.pdf	14-7-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
43	2022-07-28 memo PFAS voorbereiding gesprekken september.docx	28-7-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
44	Is een dubbeling van document nr. 49 gebleken	12-9-2022	dubbel document		
45	2022-10-13.2 221005 Memo opties aanpak PFAS Zeeland Brabant nieuwe versie	13-10-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
46	2022-10-14.1.1 221005 Memo opties aanpak PFAS Zeeland Brabant nieuwe versie GAG (002) opm BdP	14-10-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
47	2022-06-15.10 Handelingsperspectief RWZI Bath en Sabic	15-10-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en persoonlijke beleidsopvattingen	artikel 5.2, lid 1	
48	2022-11-01 Sabic en Pfas.msg	1-11-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend, anonimiseren en persoonlijke beleidsopvattingen	Artikel 5.1 lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
49	2022-11-02 Memo opties aanpak PFAS Zeeland Brabant met oplegnotitie.docx	2-11-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en persoonlijke beleidsopvattingen	Artikel 5.1 lid 2 onder e en artikel 5.2, lid 1	
50	2022-11-02 FW monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic	2-11-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
51	Bijlage 1 bij 2022-11-02 FW monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic	2-11-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
52	Bijlage 2 bij 2022-11-02 FW monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic	2-11-2022	openbaar		
53	Bijlage 3 bij 2022-11-02 FW monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic	2-11-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
54	Bijlage 4 bij 2022-11-02 FW monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic	2-11-2022	niet openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
55	Bijlage 5 bij 2022-11-02 FW monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic	2-11-2022	openbaar		
56	Is dubbeling gebleken van document nr. 104	7-11-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259
57	Is dubbeling gebleken van document nr. 104	7-11-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259
58	2022-11-08 Voortgangsrapportage PFAS Zeeland november 2022 (AVG-proof).pdf	8-11-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitaalarchief/IB23_7962bd38.pdf
59	Is dubbeling gebleken van document nr. 104	8-11-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259
60	2022-11-08 WhatsApp Image 2025-07-14 at 14.23.27.jpeg	8-11-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
61	Is dubbeling gebleken van document nr. 104	15-11-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259
62	2022-11-21 Actielijst PFAS 22 nov.docx	21-11-2022	niet openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
63	2022-11-22 Verslag BO PFAS Zeeland 22.11.docx	22-11-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
64	BBV Beslisnota GS BO PFAS en voortgangsrapportage.pdf	22-11-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
65	2022-11-24 GS brief aanbieden voortgangsrapportage november 2022 (toegankelijk - AVG proof).pdf	24-11-2022	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitalaarchief/IB22_f1d5b303.pdf
66	2022-11-25 overleg PFAS.msg	25-11-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
67	2022-11-28 RE Overleg lozing PFBS SABIC (2)	28-11-2022	deels openbaar i.v.m. anonimiseren en persoonlijke beleidsopvatting	Artikel 5.1 lid 2 onder e en art. 5.2 lid 1	

68	2022-12-02 Schriftelijke vragen CDA en GroenLinks over PFAS lozing Sabic
69	2022-12-12 WhatsApp Image 2025-07-14 at 14.23.27 (2).jpeg
70	2022-12-12 whatsappberichten ambtelijk
71	2022-12-23 2022-12-14 PFBS-situatie BoZ-site - verstuurd
72	Is dubbeling gebleken van document nr. 104
73	2023-01-11 Ambtelijk vervolgoverleg PFAS Zeeland - Brabant.docx
74	2023-01-11 Annotatie overleg Reimerswaal 11 januari 2023.docx
75	2023-01-18 RE: Update testen reductie PFBS SABIC Bergen op Zoom
76	2023-01-19 Overleg ILenT.msg
77	2023-01-26 Bijpraten PFAS 26 jan.docx
78	2023-02-13 Annotatie BO PFAS Zeeland 13-2.docx
79	2023-02-14 GS brief BO PFAS februari 2023 (toegankelijk).pdf
80	2023-02-27 Bijpraten PFAS 27 feb.docx
81	Is dubbeling gebleken van document nr. 104
82	2023-03-03.2 FW Sabic
83	2023-03-13 Geanonimiseerd A2. 230313 immissietoets SABIC en.pdf
84	Is dubbeling gebleken van document nr. 104
85	2023-03-28 RE_ afspraak Lemkes-vdVelde.msg
86	2023-03-29 20230329.PFAS.BO PZ-RWS.Agenda.docx
87	2023-03-31 RE moties.msg
88	2023-04-03 Immissietoets SABIC.msg
89	2023-04-11 Agenda bijpraten PFAS 11 april - aantekeningen.docx
90	2023-04-20 Sabic.msg
91	2023-04-20 Verslag Ambtelijk Bijpraatmoment PFAS april 2023.docx
92	2023-04-24 Agenda bijpraten PFAS 24 april - aantekeningen.docx
93	Is dubbeling gebleken van document nr. 94
94	2023-05-15.1 Ontwerpbeschikking PFBS en ZZS lozingen (Geanonimiseerd)
95	2023-05-19 Geanonimiseerd 19-5-23, 17726, Brief SABIC onderzoeksvoorstel PFAS hemelwater.pdf
96	2023-05-31 Geanonimiseerd C1. 230531 annotatie overleg Sabic.psf
97	Is dubbeling gebleken van document nr. 104
98	09-06-2023 FW: Sabic

2-12-2022	reeds openbaar	
12-12-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
12-12-2022	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
23-12-2022	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend, anonimisering en voorkomen van sabotage	artikel 5.1 lid 2 onder e en h
9-1-2023	reeds openbaar	
11-1-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
11-1-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend	
18-1-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
19-1-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
26-1-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend	
13-2-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
14-2-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
27-2-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend	
3-3-2023	reeds openbaar	
3-3-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	
13-3-2023	reeds openbaar, maar niet raadpleegbaar. Derhalve wel verstrekt.	
21-3-2023	reeds openbaar	
28-3-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
29-3-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering en buiten reikwijdte verzoek vallend	Artikel 5.1 lid 2 onder e
31-3-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
3-4-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
11-4-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend	
20-4-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
20-4-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
24-4-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
10-5-2023	dubbel document	
15-5-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e
19-5-2023	reeds openbaar, maar niet raadpleegbaar. Derhalve wel verstrekt.	
31-5-2023	reeds openbaar, maar niet raadpleegbaar. Derhalve wel verstrekt.	
9-6-2023	reeds openbaar	
9-6-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e

<https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/71eb6d6c-15a6-433f-821c-fb2a781c91bc>

<https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259>

<https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259>

<https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259>

<https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259>

99	2023-06-12 20230612.PFAS.BO PZ-RWS.Verslag.docx	12-6-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
100	2023-06-19 RE_ belafspraak.msg	19-6-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
101	2023-06-27 FW_ Update acties reductie PFBS-lozing.msg	27-6-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
102	2023-06-27 PFAS aanpak Sabic.msg	27-6-2023	niet openbaar ivm anonimiseren, persoonlijke beleidsopvattingen, goed functioneren van de overheid en de verwevenheid van informatie	Artikel 5.1 lid 2 onder e en i en art. 5.2 lid 1	
103	30-06-2023 persvragen PZC-Sabic	30-6-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
104	02-07-2023 Woo-verzoek Pfas	2-7-2023	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259
105	2023-07-04 Annotatie BO PFAS Zeeland 4 juli.docx	4-7-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
106	2023-07-04 Voortgangsrapportage PFAS Zeeland juli 23 (toegankelijk en geanonimiseerd).pdf	4-7-2023	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/sites/default/files/2023-07/Derde%20voortgangsrapportage%20PFAS-co%C3%B6rdinatoren%20%28geanonimiseerd%29.pdf
107	Is dubbeling gebleken van document nr. 104	31-8-2023	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/ZLD2024-259
108	2023-09-04 Bespreekpunten PFAS 4 september.docx	4-9-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
109	2023-09-18 RE_ Update acties reductie PFBS-lozing (1).msg	18-9-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
110	28-09-2023 FW tijdlijn Pfas NB Sabic	28-9-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
111	01-10-2023 RE overleg en aanpak Sabic	1-10-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
112	02-10-2023 tijdlijn Sabic	2-10-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
113	2023-10-09 Bespreekpunten PFAS 9 oktober.docx	9-10-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
114	2023-10-09 tijdlijn PFAS NB.docx	9-10-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
115	2023-10-16 Update acties reductie PFBS-lozing oktober 2023	16-10-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
116	20-10-2023 vergunningbijlage 118585	20-10-2023	reeds openbaar		https://www.brabant.nl/loket/besluiten-vergunningen-meldingen/121611
117	FW 20-10-2023 vergunning Sabic	20-10-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
118	2023-10-30 Bespreekpunten PFAS 30 oktober.docx	30-10-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
119	2023-10-31 aantekeningen update PFAS ATM-SABIC 311023.docx	31-10-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
120	31-10-2023 update Pfas Sabic	31-10-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
121	2023-11-06 20231106.PFAS.BO PZ-RWS.Agenda.docx	6-11-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
122	30-11-2023 FW handhavingsverzoek Sabic	30-11-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
123	2023-12-04 Update acties reductie PFBS-lozing december 2023.msg	4-12-2023	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
124	2023-12-11 Bespreekpunten PFAS 11 december.docx	11-12-2023	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
125	2024-01-05 FW_ Update acties reductie PFBS-lozing december 2023	5-1-2024	deels openbaar i.v.m. anonimsering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
126	2024-01-26 RE_ Update acties reductie PFBS-lozing.msg	26-1-2024	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
127	2024-02-07 20DDF8 (FW nr. 058 antwoord op artikel 44 vragen Statenfractie PvdA-GroenLinks - inzake monitoring PFAS bij RWZI)	7-2-2024	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
128	2024-02-08 beantwoording art44 vragen PvDA-GL lozingen PFAS.pdf	8-2-2024	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitaalarchief/IB24_61dadf52.pdf
129	2024-02-22 Oplegbrief voortgangsrapportage PFAS.pdf (toegankelijk).pdf	22-2-2024	reeds openbaar	Artikel 5.1 lid 2 onder e	https://www.zeeland.nl/digitaal-archief/oplegbrief-Voortgangsrapportage PFAS Zeeland.pdf

130	2024-02-22 Voortgangsrapportage PFAS.pdf	22-2-2024	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitalarchief/IB24_eafba03d.pdf
131	2024-03-25 - Statenfractie PvdA-GL - Lozingen RWZI Bath - 427913.pdf	25-3-2024	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/digitaalarchief/ZLD2024-95
132	2024-03-27_085840-Sabic Innovative Plastics BV - update situatie plannen en	27-3-2024	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
133	12-04-2023 handhavingsverzoek Sabic 706998	12-4-2024	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
134	2024-05-14 Annotatie Trila Water.docx	14-5-2024	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend		
135	2024-05-15 beantwoording art. 44 vragen PvdA-GL Lozingen RWZI Bath (2).pdf	15-5-2024	reeds openbaar		https://zeeland.groenlinks.nl/sites/groenlinks/files/2024-06/Beantwoording%20art.%2044%20vragen%20-%20Statenfractie%20PvdA-GL%20-%20Lozingen%20RWZI%20Bath.pdf%20%28toegankelijk%29%20%281%29.pdf
136	2024-11-13 Voortgangsrapportage PFAS november 2024.pdf (toegankelijk (geanonimiseerd)).pdf	13-11-2024	reeds openbaar		https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitalarchief/IB25_b7134184.pdf
148	22-11-2024 advies aan Omgevingsdienst West Brabant over indirecte lozing Sabic	22-11-2024	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
137	2024-12-09 BO RWS geannoteerde agenda 9 december 2024.docx	9-12-2024	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
138	2024-12-09 verslag 9 december 2024.docx	9-12-2024	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
139	25-3-2025 definitieve beschikking lozingsnorm PFBS Sabic	25-3-2025	reeds openbaar		https://www.brabant.nl/loket/besluiten-vergunningen?meldingen/121611
140	25-03-2025 bericht OMWB kennisgeving def beschikking	25-3-2025	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
141	2025-03-31 bespreekpunten bijpraten Dick met aantekeningen.docx	31-3-2025	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
142	31-03-2025 RE Sabic besluit OMWB lozing PFBS Sabic	31-3-2025	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
143	2025-04-15 geannoteerde agenda.pdf	15-4-2025	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
144	31-05-2025 Pfas lozing in Westerschelde	31-5-2025	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
145	2020-06-02whatsapp berichten gag-mb pfas sabic.docx	2-6-2025	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
146	06-02-2025 -Pfas lozing in de Westerschelde	2-6-2025	deels openbaar i.v.m. anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	
147	2025-01-29 Verslag Ambtelijk bijpraten PFAS.docx	29-9-2025	deels openbaar i.v.m. buiten reikwijdte verzoek vallend en anonimisering	Artikel 5.1 lid 2 onder e	

08-07-2021, 08:20:31] Pfas: Berichten en oproepen worden end-to-end versleuteld. Alleen mensen in deze chat kunnen ze lezen, beluisteren of delen.

[03-06-2022, 16:07:42] [REDACTED] J SABIC bergen op zoom loost in de persleiding van het waterschap Brabantse Delta, maar na het punt waar het effluent van de rwzi die leiding in gaat. Daarom is de pfas vracht niet teruggevonden in het effluent van de rwzi (want het zit daar dus niet in, wel op het lozingspunt)

[03-06-2022, 16:34:51] [REDACTED] J Hmmm, is dat dan een directe lozing of een indirecte lozing?

[03-06-2022, 16:52:38] [REDACTED] J Indirect, namelijk via leiding waterschap bd

[03-06-2022, 20:13:28] [REDACTED] T

[REDACTED] R

[REDACTED] R

[REDACTED] R

[03-06-2022, 20:31:14] [REDACTED] J

[REDACTED] R

[04-06-2022, 17:44:02] [REDACTED] J <https://sliedrecht24.nl/actiegroep-tekent-bezwaar-aan-tegen-lozen-pfas-en-genx-in-water-en-lucht/?cn-reloaded=1>

[10-06-2022, 10:55:01] [REDACTED] J Lozing van SABIC vindt samen met rwzi plaats, maar loopt niet door de rwzi. SABIC plugt in de pijp na de rwzi.

[13-10-2022, 21:00:56] [REDACTED] Vlaams minister over export PFAS-afval naar Antwerpen: 'Dat ze hun probleem maar zelf oplossen in Nederland'

<https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/vlaams-minister-over-export-pfas-afval-naar-antwerpen-dat-ze-hun-probleem-maar-zelf-oplossen-in-nederland~abd81ded/>

[13-10-2022, 21:01:59] [REDACTED] J

[REDACTED] R

[13-10-2022, 22:27:13] [REDACTED] J

[REDACTED] R

[14-10-2022, 08:03:23] [REDACTED] J

[REDACTED] R ik heb het bericht doorgestuurd naar OMWB, [REDACTED] R

[14-10-2022, 08:22:00] [REDACTED] J

[REDACTED] J

[14-10-2022, 08:22:21] [REDACTED] J Wat wel maakt dat wij nu echt werk moeten maken van de RWZI; want dat is iets wat wij kunnen doen. Komende week met [REDACTED] bespreken wat daar de stvzkn is, als hij er zelf al niet over begint...

tenminste, dat zijn mijn gedachten

[REDACTED]

[14-10-2022, 08:35:44] [REDACTED] we wachten nu nog steeds op een datum voor het bestuurlijk overleg met Brabant. Na dat gesprek zouden we vervolg acties nemen.

[14-10-2022, 08:51:28] [REDACTED]

[14-10-2022, 08:54:13] [REDACTED] uiteraard, er is een strategie, dara houden we aan vast en die voeren we uit. Maar wel de tijd / voortgang in de gaten blijven houden.

[REDACTED]

[14-10-2022, 09:03:03] [REDACTED] Ik heb [REDACTED] gisteren gevraagd naar de voortgang ..

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

N Art. 5.1 lid 2 sub i

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

[10-09-2021, 06:26:24] Westerschelde Pfas: Berichten en oproepen worden end-to-end versleuteld. Alleen mensen in deze chat kunnen ze lezen, beluisteren of delen.

[09-06-2022, 15:57:51] [J] Brabant is van plan hun PS te informeren over SABIC. Bedoeling is dat memo hierover morgenochtend verzonden wordt. Nu gaat men nog na of er nog bezwaar is dat Dick morgenochtend in De commissie een mededeling kan doen.

[09-06-2022, 15:59:05] Dick Van der Velde: dat horen we dan morgenmiddag? ☺

[09-06-2022, 15:59:40] [J] ☐ vandaag nog

[10-06-2022, 11:40:28]

[10-06-2022, 11:40:57]

[10-06-2022, 11:42:01]

[08-11-2022, 10:45:10] [J] Dick, We hebben het bestuurlijk overleg met Brabant besproken in het PFAS team. We willen aanstaande dinsdag een GS nota inbrengen. Daarin geven we een ambtelijk advies over het wel of niet verzenden van een brief aan Brabant en het verzenden van een gezamenlijke brief aan de minister.

In het kort: wel een brief aan Brabant (wat minder scherp), geen brief aan de minister. Intussen wel starten met overleg over harmonisering van de PFAS regels in VTH. Daar ligt al een toezegging van de Staatsecretaris.

Morgen willen we dit met je bespreken.

[19-11-2022, 07:19:24] Dick Van der Velde: crop_2022-11-19_PZC_-_Bevelanden-Tholen_-_19-11-2022_30.pdf • 1 pagina document weggelaten

[19-11-2022, 09:04:13] [J] Prima feitelijk verhaal idd

[19-11-2022, 09:06:48] [J] Ja, het spoor van stukjes informatie was er al.

[19-11-2022, 09:07:29] [J] Prima stuk, [R] Die brief is toch al uit?

[19-11-2022, 09:09:19] [J] Brief gaat pas dinsdag uit

[21-11-2022, 19:11:24] [J] Zeeland vraagt Brabant aanpak van PFAS-lozingen

<https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/br-zeeland-vraagt-brabant-aanpak-van-pfas-lozingen~a71a68fd/>

[21-11-2022, 19:11:40] [J] Zeeland: 'Brabant kan veel meer doen tegen PFAS-lozingen' <https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/15137657/zeeland-brabant-kan-veel-meer-doen-tegen-pfas-lozingen> #omroepzeeland #zeeland

[21-11-2022, 19:12:21] [J] Prima berichtgeving volgens mij

[21-11-2022, 19:13:17] [J] []

[21-11-2022, 19:14:13] [J] audio weggelaten

[21-11-2022, 19:14:59] [J] []

En OZ radio, ik heb t ff opgenomen via WhatsApp

[23-12-2022, 08:15:17] Dick Van der Velde: crop_2022-12-23_PZC_-_Bevelanden-Tholen_-_23-12-2022_31.pdf • 1 pagina document weggelaten

[23-12-2022, 08:22:17] [J] [R] Prima []

[23-12-2022, 08:22:41] [J] [R]

[J]

En natuurlijk gijne Kerst voor een ieder.

[23-12-2022, 08:24:02] [J] Fijne Kerst

[23-12-2022, 08:41:50] [J] Vrolijke kerst allemaal. Af en toe een positief bericht is mooi, ook als er nog werk te verzetten is. [] 🧐 []

[23-12-2022, 08:45:15] [J] Eens, en het is duidelijk dat je zin hebt in een wijntje 🍷 maar dat mag ook wel na afgelopen dagen.

Fijne feestdagen allemaal!

[04-01-2023, 11:12:11] [J] Dit bericht hebben jullie natuurlijk al gezien. Mooi dat het waterschap de privaatrechtelijke relatie wil gebruiken om de PFAS lozing te stoppen.

Brabants waterschap zegt Sabic de wacht aan om PFAS-lozingen

<https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/brabants-waterschap-zegt-sabic-de-wacht-aan-om-pfas-lozingen~a3366467/>

[04-01-2023, 11:18:04] Dick Van der Velde: Zeker al gezien, [N]

[29-01-2025, 18:56:42] [redacted] @316 [redacted] @316 [redacted] morgenochtend staat bila met dijkgraaf [redacted] op de agenda. 8.30 uur. met Teams. [redacted] is verhinderd, wie is er wel bij aanwezig?

[29-01-2025, 20:08:42] [redacted] [redacted] sluit digitaal aan

[29-01-2025, 20:09:13] Dick Van der Velde: □

[29-01-2025, 20:12:43] [redacted] Ik ben er bij.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

N Art. 5.1 lid 2 sub i

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

16-06-2020, 12:54:51] Dick Van der Velde: Berichten en oproepen worden end-to-end versleuteld. Alleen mensen in deze chat kunnen ze lezen, beluisteren of delen.

[10-06-2022, 08:23:49] Dick Van der Velde: Kan ik Savic melden in commissie?

[10-06-2022, 08:23:57] Dick Van der Velde: Sabic

[10-06-2022, 08:24:44] [REDACTED] J Ja. Dat kan. Memo van NB gaat vanochtend naar hun PS. Inhoud van de mededeling is ook nog met hen afgestemd.

[10-06-2022, 08:31:42] Dick Van der Velde: Oké

[14-08-2023, 13:39:54] Dick Van der Velde: Straks ff bellen? Eind van de middag en houd die antwoorden nog even aan als het kan

[14-08-2023, 13:40:53] [REDACTED] J Ja is goed. Heb jou ook nog even nodig voor WOO verzoek MOB over SABIC en pfas

[14-08-2023, 16:01:15] [REDACTED] J 1700 goed ? Ik stap nu op de fiets en ben even niet bereikbaar

[14-08-2023, 16:28:14] Dick Van der Velde: Prima

[22-08-2023, 19:37:07] Dick Van der Velde: [REDACTED] J kun je nog bellen?

[22-08-2023, 19:54:06] [REDACTED] J Ach wel ja 😊

[06-09-2023, 15:59:56] [REDACTED] J Bel je over 2 minuten

[06-09-2023, 16:00:03] Dick Van der Velde: Oké

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 14:37
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>
Cc: "[REDACTED]" <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>; "[REDACTED]@rud-zeeland.nl"; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: RWZI bath

Allen,

Dank voor het heldere antwoord. We gaan nog even in gesprek met Rijkswaterstaat die ons op een verkeerd been gezet heeft over de bevoegd gezag kwestie.

Vooruitkijkend:

Ik stel voor dat we een (digitaal) overleg organiseren met een aantal organisaties over nut en noodzaak van nader onderzoek (**bron opsporing, beoordeling of aanpak bij bron nodig is**). Wellicht is er al veel bekend (**project ZZS ?**), dan moet dat ook maar boven tafel komen. Hoe staan jullie daar in ?

Organisaties:
RUD-Zeeland (wabo indirecte lozers)
ODMWD (wabo indirecte lozers)
Waterschap Brabantse Delta (eigenaar/beheer RWZI Bath)
Waterschap Scheldestromen
Rijkswaterstaat
Provincie Zeeland

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 [REDACTED] M. +31 6 [REDACTED] | E. [REDACTED]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>
Verzonden: woensdag 29 september 2021 16:28
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>
Onderwerp: RWZI bath
Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED], zie hieronder antwoorden op je vragen. Mocht je naar aanleiding hiervan nog een overleg willen met ons, laat het dan even weten. Wil je hiervoor contact opnemen met [REDACTED] Ik ben namelijk van 1 tot 12 oktober afwezig.

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Verzonden: donderdag 23 september 2021 15:46
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@rud-zeeland.nl>
Onderwerp: RWZI bath
Urgentie: Hoog

[REDACTED] en [REDACTED],

Toelichting op bevoegd gezag:

Brabantse Delta heeft vorig jaar een wijziging van de vergunning aangevraagd. Het betreft W-AOV190485/ 00228298 van 20 mei 2020.

In deze vergunning is het volgende opgenomen.

3.5 Vergunningplicht

Door de wijziging wordt de waterzuivering een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort zoals genoemd in Bijlage I, categorie 5.3 b van de Richtlijn industriële emissies (Nuttige toepassing, of een combinatie van nuttige toepassing en verwijdering, van ongevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 75 t per dag, door middel van een of meer van de volgende activiteiten, met uitzondering van activiteiten die onder Richtlijn 91/271/EEG inzake de behandeling van stedelijk afvalwater vallen). De hoeveelheid extern slib dat verwerkt zal worden bedraagt circa 150 m³ per dag. Zodoende is er sprake van meer dan 100 t per dag, waardoor RWZI Bath onder de werkingssfeer van de RIE valt. Om die reden is op grond van het tweede lid van artikel 2.1 van het Bor sprake van een vergunningplichtige inrichting.

3.6 Bevoegd gezag

Door de wijziging is burgemeester en wethouders van Reimerswaal niet meer het bevoegd gezag. Gedeputeerde Staten van Zeeland zijn het bevoegd gezag voor de inrichting geworden. Dit volgt uit artikel 2.4 lid twee van de Wabo juncto artikel 3.3 eerste lid van het Bor. De activiteiten van de inrichting zijn genoemd in Bijlage I onderdeel C categorie 28.1 a onder 2, categorie 28.1 b , 6 , categorie 28.4 a onder 2 en categorie 28.4. c onder 1 van het Bor. Het betreft een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort genoemd in Bijlage I categorie 5.3b van de Richtlijn industriële emissies.

Dus ongeacht de capaciteit van de RWZI is vanaf 20 mei 2020 GS bevoegd gezag in plaats van de gemeente Reimerswaal.

Het lijkt me goed om op korte termijn (volgende week) een overleg in te plannen met jullie (inclusief [J] en een VTH-collega) over RWZI BATH over deze vragen en te nemen vervolg stappen.

Ik zie graag een datum voorstel tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[J] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 [J] M. +31 6 [J] | E. [J]@zeeland.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Van: " " <@omwb.nl>
Verzonden: dinsdag 30 november 2021 13:30
Aan: " " <@rws.nl>; " " <@omwb.nl>;
" " <@brabantsedelta.nl>; " " <@brabantsedelta.nl>; " " <@brabantsedelta.nl>;
" " <@zeeland.nl>; " " <@zeeland.nl>; " " <@zeeland.nl>;
" " <@rws.nl>; " " <@rws.nl>;
Onderwerp: RE: ZZS-uitvraag Noord-Brabant
Bijlage(n): 210331 Totaal eindoverzicht (v290621).xlsx

Goedemiddag,

In aanvulling op mijn vorige mailtje nog een algemeen overzicht van de ZZS-inventarisatie die we hebben uitgevoerd. We zien momenteel nader bij welke bedrijven we PFAS hebben gevonden. Jullie horen hierover binnenkort meer van me.

Met vriendelijke groet,

Senior vergunningverlener Brzo+ / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 | @omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

Van: "
Verzonden: maandag 29 november 2021 17:26
Aan: " <@rws.nl>; " <@omwb.nl>;
" <@brabantsedelta.nl>; " <@brabantsedelta.nl>; " <@zeeland.nl>; " <@zeeland.nl>;
" <@rws.nl>; " <@rws.nl>;
Onderwerp: ZZS-uitvraag Noord-Brabant

Goedemiddag,

Het bijgevoegde ter info zoals vanochtend afgesproken. Het Handelingsperspectief is nog steeds een concept, hier heeft de OMWB nog allerlei op- en aanmerkingen op gemaakt maar rapport is nog niet definitief gemaakt. Heb enkel de lijst met (p)ZZS van toegevoegd, maar we hebben van alle onderzochte bedrijven dergelijke lijsten als ze (p)ZZS bleken te hebben.

Prettige avond.

Met vriendelijke groet,

Senior vergunningverlener Brzo+ / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 | @omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

nummer	Bedrijf	Branche cluster	uitvraag	CAS nr	Stofnaam (werknaam)	Bijlage 12B	ZZS (RIVM)	Pot. ZZS	ex pot ZZS	Zelfclassificatie					Telt mee	lucht					water																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
										Zelf	ZZS	PZZS	Behandel. als ZZS	Geen (P)ZZS		Mogelijk ZZS	Klasse	Emissie	Vergund?	> MTR?	MVP?	Klasse	Indirecte lozing	direct (Waterwet)	Afvoer per as	Vergund?	> MTR?	MVP?																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

VRV - bedrijfscategorieen Provincie Noord-Brabant

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: maandag 6 december 2021 12:32
Aan: "Velde, B.L.L. van der (Dick)" <[REDACTED]@zeeland.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: gesprek met gedeputeerde Spierings

Dick,

Voor gesprek met gedeputeerde Spierings is het volgende van belang:

- RWZI Bath loost per jaar circa 21kg PFAS en is daarmee de belangrijke bron op Nederlands grondgebied
- Bevoegdheden zijn verdeeld: prov. Zeeland is Wabo bevoegd gezag voor RWZI, RWS voor de lozing en prov. Noord Brabant is bevoegd gezag voor de indirecte lozers op bijvoorbeeld industrieterrein Moerdijk
- we willen graag een bronnenonderzoek uitvoeren, om bronnen in beeld te krijgen en te bekijken of er maatregelen mogelijk zijn. Hiervoor is op initiatief van RWS overleg met Waterschap brabantse delta en Omgevingsdienst MiddenWest Brabant gevoerd.
- brononderzoek zou kunnen bestaan uit twee delen (1. inventarisatie van ZZS 2. bemonstering en analyse op PFAS).
- Vraag: in overleg met ODMWB onderdeel 2 in gang zetten (onderdeel 1 loopt al).

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

[12-05-2022, 16:27:53] ~Kees Jan de Vet: â€ŽBerichten en oproepen worden end-to-end versleuteld. Alleen mensen in deze chat kunnen ze lezen, beluisteren of delen.

[12-05-2022, 16:27:53] ~Kees Jan de Vet: Beste Dick, via Anita Pijpelink ben ik zo vrij geweest je 06 nr te vragen. Wij ontvingen als Brabantse Delta de brief van GS Zeeland over onze rwzi Bath. Zou het denkbaar zijn dat ik je morgen einde ochtend even over bel hoe we het traject zorgvuldig kunnen oppakken?

Met een hartelijke groet Kees Jan de Vet Dijkgraaf Brabantse Delta

[12-05-2022, 17:46:29] Dick van der Velde: Beste Kees Jan, natuurlijk kan dat. Ik laat even een goed tijdstip plannen. Groet Dick van der Velde

Memo

Onderwerp

PFAS lozing Sabic

Datum

2 juni 2022

Documentnummer

Aan

Collega's GS

Kopie aan

n.v.t.

Van

Telefoon

Email

Beste collega's,

Hierbij doe ik u een memo toekomen inzake de PFAS lozing bij SABIC Innovative Plastics BV (verder SABIC) te Bergen op Zoom.

Op 31 mei 2022 hebben Rijkswaterstaat (RWS) en de OMWB een bezoek gebracht aan SABIC. Het bedrijf heeft hen toen geïnformeerd over een PFAS-lozing van circa 51 kg/jaar, die via een persleiding op de effluentleiding van de rioolwaterzuivering in Bath terecht komt en dan loost op de

Westerschelde. Deze lozing was niet bij ons bekend. Samen met de bijdrage van [REDACTED] (21 kg/jaar) zijn dit, zover nu bekend, de twee grootste bijdrages aan PFAS in het afvalwater.

Kunnen we direct optreden?

We kunnen niet handhavend optreden. SABIC is met deze lozing van PFAS namelijk niet in overtreding. Er zijn feitelijk nooit specifieke normen voor PFAS (en andere ZSS) opgelegd. We kunnen wel actie ondernemen op basis van de minimalisatieverplichting voor ZSS vanuit afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en ook het Vermijdings- en Reductieprogramma (V&R) voor ZSS wat hieruit voortvloeit. Op dit vlak hadden we al stappen ondernomen. We hebben SABIC al aangeschreven op het indienen van een V&R voor ZSS, daarom hebben ze al een aantal maatregelen bedacht en uitgewerkt.

Hoe verder?

Tijdens het bezoek aan SABIC heeft het bedrijf aan RWS en OMWB toegelicht wat ze kunnen en willen gaan doen in het kader van reduceren van de lozing van PFAS. Het blijkt dat de lozing met PFAS met circa 90% gereduceerd zou kunnen worden. Dit is bij een productiebedrijf zoals SABIC, die direct kan sturen op het eigen proces, realistisch. Ook dient het bedrijf deze maatregelen in het V&R verder uit te werken. De OMWB gaat in de komende weken in overleg met SABIC om te komen tot een concrete planning en aanpak.

Waarom komen we hier nu achter?

Eerder hebben we er voor gekozen om de bedrijven waar een vergunningsproces liep, niet in de ZZS(zeer zorgwekkende stoffen)-inventarisatie mee te nemen. Dit is de reden dat deze PFAS lozing niet naar voren is gekomen tijdens de ZZS-inventarisatie die in april 2021 is afgerond. Ook in het kader van de lopende aanvraag is dit feit niet naar boven gekomen. Inmiddels hebben we dezelfde check uitgevoerd bij 3 andere bedrijven die niet meegenomen zijn in de ZZS-inventarisatie. Dit heeft niet geleid tot meer onbekende lozingen van PFAS.

Had dit bekend moeten zijn?

De nu ontvangen informatie was niet bekend bij de OMWB of andere toezichtpartners. Vanuit het verleden lag er ook nog geen specifieke focus op PFAS. De vigerende vergunningen milieu uit 2002 en Wvo (nu omgevingsvergunning milieu) uit 1998 zijn op hoofdlijnen en bieden veel ruimte in de toepassing van stoffen in bedrijfsvoering en processen. Wel was de informatie beschikbaar voor ons in de bijlagen van de lopende aanvraag om een revisievergunning.

Contact met provincie Zeeland

PFAS-lozingen op de Westerschelde is een erg gevoelig dossier in de provincie Zeeland. Ik zal dan ook met mijn collega van de provincie Zeeland contact opnemen over dit onderwerp.

Datum

2 juni 2022

Documentnummer

Met vriendelijke groet,

Elies

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "Secretariaat van der Velde"
Verzonden: vrijdag 3 juni 2022 09:41
Aan: "Secretariaat van der Velde" <[redacted]@zeeland.nl>; "Velde, B.L.L. van der
(Dick)" <[redacted]@zeeland.nl>; "[redacted]" <[redacted]@zeeland.nl>; "[redacted]"
"[redacted]" <[redacted]@zeeland.nl>; "[redacted]" <[redacted]@zeeland.nl>; "[redacted]"
"[redacted]" <[redacted]@zeeland.nl>; "[redacted]" <[redacted]@zeeland.nl>;
"[redacted]" <[redacted]@kpnmail.nl">
Cc: "[redacted]" <[redacted]@planet.nl>
Onderwerp: Bijpraten PFAS
Bijlage(n): Overzicht herzieningsverzoeken Vlaanderen.pdf, toelichting regelgeving Vlaanderen.docx, Bespreekpunten
PFAS 16 juni 2022.xlsx, GS nota handelingsperspectief PFAS RWZI Bath, [redacted] en Sabic.docx, handelingsperspectief RWZI Bath -
PFAS.docx
Categories: telefonische afspraak

Bespreekpunten:

Microsoft Teams-vergadering

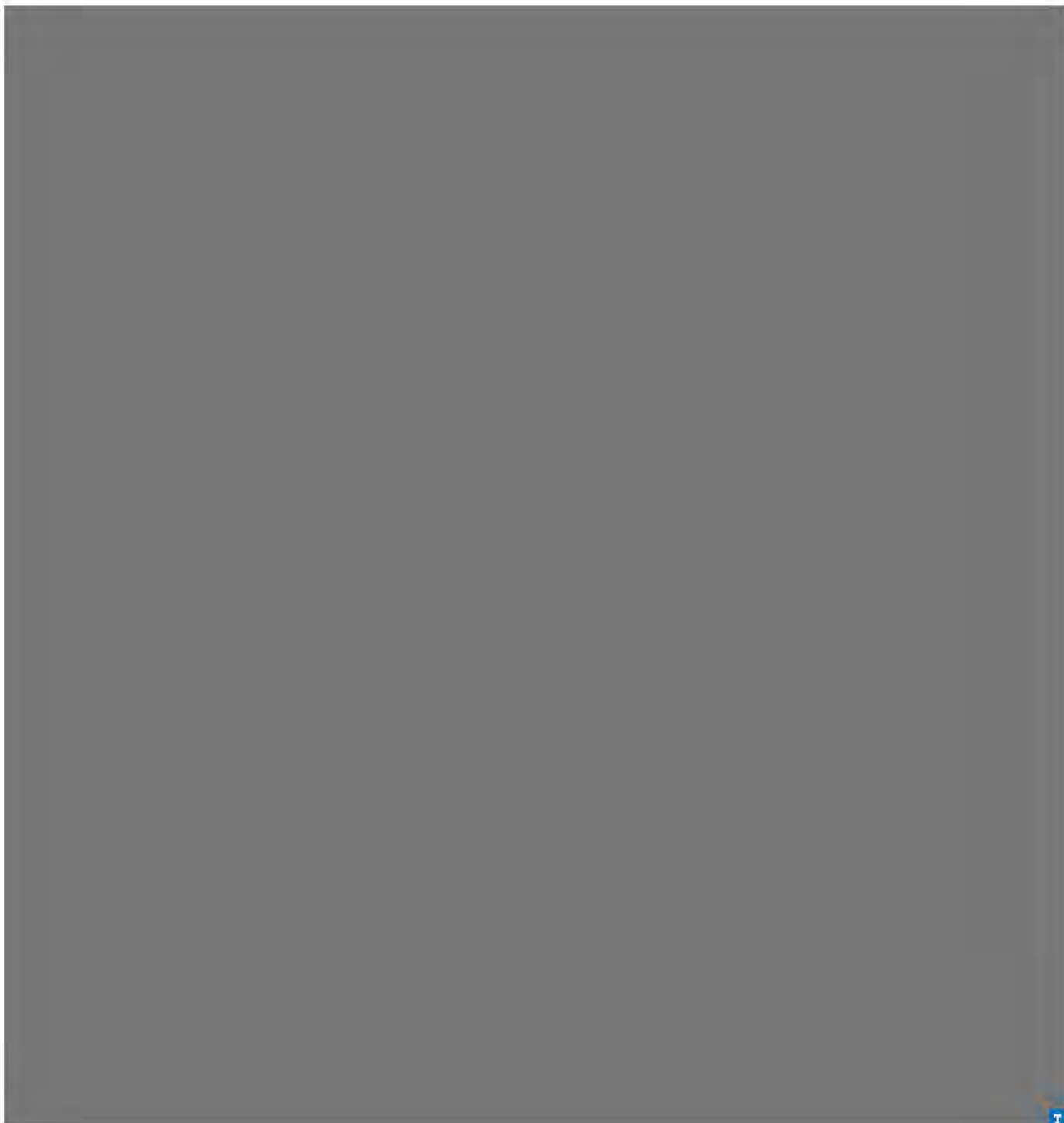
[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Overzicht bijstellingsprocedures PFAS, verzoeken ingediend door Afdeling GOP, Departement Omgeving

Merk op dat de vergunning verlenende overheid een beslissing moet nemen 120 dagen na de V&O verklaring.

Provincie	Bedrijf	Gemeente	OMV-nummer	Indieningsdatum	Beslissing volledigheid en ontvankelijkheid

T

[illegible]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "Secretariaat van der Velde"
Verzonden: dinsdag 7 juni 2022 16:39
Aan: "Velde, B.L.L. van der (Dick)" <[redacted]@zeeland.nl>; "[redacted]@brabant.nl" <[redacted]@brabant.nl>; "[redacted]@zeeland.nl"; "[redacted]@zeeland.nl" <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: Overleg gedeputeerden Lemkes en Van der Velde inzake situatie RWZI-Bath / SABIC i.r.t. PFAS

7/6 jdo: moment afgestemd met [redacted] via 06-[redacted]

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)
[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Managementassistente gedeputeerde Van der Velde
Tel: 0118-[redacted] | Mail: [redacted]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Verzonden: dinsdag 22 juli 2025 12:19
Onderwerp: RE: lozing Sabic Bergen op Zoom

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Verzonden: dinsdag 7 juni 2022 13:34

Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl> [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted]
M.M.C. [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted], A. [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted]
<[redacted]@zeeland.nl>; [redacted], [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Onderwerp: RE: lozing Sabic Bergen op Zoom

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Verzonden: dinsdag 7 juni 2022 13:29

Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted]
[redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>;
[redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Onderwerp: FW: lozing Sabic Bergen op Zoom

Zie hieronder. RWS was al op de hoogte

Van: [redacted], [redacted] <[redacted]@rws.nl>

Verzonden: dinsdag 7 juni 2022 13:28

Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted], [redacted] <[redacted]@rws.nl>

Onderwerp: RE: lozing Sabic Bergen op Zoom

Beste [redacted]

Rijkswaterstaat is adviseur water richting de ODMB en heeft recent weer meegekeken naar het waterdeel/lozingsdeel van de nieuwe aanvraag Omgevingsvergunning voor Sabic.

Wij zijn dus op de hoogte dat Sabic via de persleiding vanaf RWZI Bath meer dan 50 kg PFAS per jaar in de Westerschelde brengt.

Met hartelijke groet,

[redacted]
Coördinator vergunningverlening

.....
Afdeling Vergunningverlening
Rijkswaterstaat Zee en Delta
Poelendaesingel 18 | 4335 JA Middelburg
Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht
.....

M 06 [redacted]
T 08 [redacted]
[redacted]@rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl
.....

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.
.....

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Verzonden: dinsdag 7 juni 2022 10:49

Aan: [redacted], [redacted] <[redacted]@rws.nl>; [redacted], [redacted] ([redacted] <[redacted]@rws.nl>

Onderwerp: lozing Sabic Bergen op Zoom

[redacted] en [redacted],

Vorige week vrijdag werden wij via de gedeputeerde geïnformeerd over de lozing van Sabic Bergen op Zoom. Zij zijn 'er achter' gekomen dat zij via de persleiding vanaf RWZI bath circa 50 kg PFAS per jaar in de Westerschelde brengen.

Zijn jullie hier ook van op de hoogte ?

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 [redacted] | M. +31 6 [redacted] | E. [redacted]@zeeland.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Van: " " <@brabant.nl>
Verzonden: vrijdag 10 juni 2022 11:44
Aan: " " <@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: mededeling gedeputeerde Van der Velde morgenochtend

Hoi ,

Hierbij de link naar de memo gedeputeerde, zie agendapunt 2.4.1 van de agendavergadering.

<https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/9ae46d0d-db2f-46e1-8a99-f9d8cfca7764>

Groeten

Van: " " <@zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 10 juni 2022 08:04
Aan: " " <@brabant.nl>
Onderwerp: RE: mededeling gedeputeerde Van der Velde morgenochtend

Top ! hou ons op de hoogte.

zal onderstaande mededeling doen, aan het begin van de commissie vergadering, ergens tussen 09:00 en 09:30.

Met vriendelijke groet,

| Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 | M. +31 6 | @zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: " " <@brabant.nl>
Verzonden: donderdag 9 juni 2022 18:20
Aan: " " <@zeeland.nl>
Onderwerp: Re: mededeling gedeputeerde Van der Velde morgenochtend

Wat mij betreft helemaal goed. Hier is nog wat discussie over de inhoud van de memo maar ik verwacht morgen ochtend de memo te kunnen aanbieden bij de griffie.

Groeten

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 9 jun. 2022 om 16:33 heeft " " <@zeeland.nl> het volgende geschreven:

□

Hoi ,

Ondertussen werken wij aan een korte annotatie voor Dick van der Velde. Ten aanzien van Sabic denken we aan de volgende tekst:

- Derde mededeling houdt verband met het feit dat we na vele maanden PFAS dossier toch nog steeds met nieuwe zaken geconfronteerd worden.
- Deze week hoorden we dat Sabic uit Bergen op Zoom ongeveer 50kg PFAS per jaar in de Westerschede lozen. We begrepen dat het bedrijf, ODMWB en BG Provincie Noord Brabant dit voortvarend oppakken en ik waardeer het dat ze ons ook snel en proactief hebben geïnformeerd. Naar mijn informatie wordt met te realiseren maatregelen aangekoerst op een reductie van 90%.
-

- Bedrijf doet niets verkeerd. Ze handelen binnen hun vergunning. Maar we vinden het wel onwenselijk. De ODMWB pakt het op, En het bedrijf wil ook stappen zetten en werkt goed mee. Maar om te voorkomen dat landelijk je van bedrijf tot bedrijf iedere keer een moet gaan kijken en we te veel afhankelijk zijn van toevalligheden, is landelijk beleid nodig. En daar moeten we op inzetten, dat is ook iets wat ik wil meenemen naar gesprek met de minister en staatssecretaris.

Met vriendelijke groet,

 | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 | M. +31 6 | [@zeeland.nl](mailto:je@zeeland.nl)

Provinciehuys | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011

Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

PNB

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 | [contact](#) | Twitter: [@brabant](#) | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

PNB

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 | [contact](#) | Twitter: [@brabant](#) | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: vrijdag 10 juni 2022 11:55
Aan: "Velde, B.L.L. van der (Dick)" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: memo Brabant over Sabic

Zie tweede agendapunt

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@brabant.nl>
Verzonden: vrijdag 10 juni 2022 11:44
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: mededeling gedeputeerde Van der Velde morgenochtend

Hoi [REDACTED],

Hierbij de link naar de memo gedeputeerde, zie agendapunt 2.4.1 van de agendavergadering.

<https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/9ae46d0d-db2f-46e1-8a99-f9d8cfca7764>

Groeten [REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: " " <" >
Verzonden: vrijdag 10 juni 2022 08:08
Aan: " " <" > " " <" > " " <" > " " <" >
" " <" >
Cc: " " <" > " " <" > " " <" >
" " <" > " " <" > " " <" > " " <" >
" " <" >
Onderwerp: Sabic in commissie

Goedemorgen collega's,

Er is deze week bestuurlijke afstemming geweest tussen Noord Brabant en Zeeland over onder andere Sabic. Besloten is dat Dick van der Velde vanochtend in de commissie Ruimte een mededeling zal doen over de PFAS lozing van dit bedrijf.

De strekking daarvan zal ongeveer als volgt zijn:

- *Derde mededeling houdt verband met het feit dat we na vele maanden PFAS dossier toch nog steeds met nieuwe zaken geconfronteerd worden.*
- *Deze week hoorden we dat Sabic uit Bergen op Zoom ongeveer 50kg PFAS per jaar in de Westerschede lozen. We begrepen dat het bedrijf, ODMWB en BG Provincie Noord Brabant dit voortvarend oppakken en ik waardeer het dat ze ons ook snel en proactief hebben geïnformeerd. Naar mijn informatie wordt met te realiseren maatregelen aangekoerst op een reductie van 90%.*
- *Bedrijf doet niets verkeerd. Ze handelen binnen hun vergunning. Maar we vinden het wel onwenselijk. De ODMWB pakt het op, En het bedrijf wil ook stappen zetten en werkt goed mee. Maar om te voorkomen dat landelijk je van bedrijf tot bedrijf iedere keer een moet gaan kijken en we te veel afhankelijk zijn van toevalligheden, is landelijk beleid nodig. En daar moeten we op inzetten, dat is ook iets wat ik wil meenemen naar gesprek met de minister en staatssecretaris.*

Tegelijkertijd informeert Noord Brabant haar PS-leden via een memo die vandaag per mail zal worden verzonden.

Met vriendelijke groet,

" " I Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 " | M. +31 6 " | E. " @zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: " "
Verzonden: woensdag 15 juni 2022 09:18
Aan: " " < @zeeland.nl>; " "
" " < @zeeland.nl>; " " < @zeeland.nl>; " "
" " < @zeeland.nl>; " " < @zeeland.nl>; " " < @zeeland.nl>
Onderwerp: Handelingsperspectief RWZI Bath, en Sabic
Bijlage(n): GS nota handelingsperspectief PFAS RWZI Bath, en Sabic.docx, handelingsperspectief RWZI Bath -
PFAS.docx

Hoi,

Hierbij ook de GS nota. Morgenochtend bespreken en volgende week dinsdag in GS ?

Met vriendelijke groet,

 | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 | M. +31 6 | E. @zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011

Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

DG

Zaaknummer

Hoofdzaaknummer

161141

probleemstelling

PFAS is overal. Ook in Nederland vinden we PFAS terug in afvalwater van bedrijven. De lozingen van [REDACTED] en van Sabic springen er uit wat betreft concentratie of jaarvracht. Hoewel er vanuit Noord Brabant aandacht is voor vermindering van deze lozingen, bestaat de indruk dat er weinig druk wordt gelegd bij de betreffende bedrijven, de reductie sneller zou kunnen of verder zou kunnen gaan. De invloed van GS op dit proces is beperkt vanwege de bevoegdheidsverdeling in de wet- en regelgeving.

vraag aan GS

- Bent u van mening dat er meer druk bij de betreffende bedrijven en bevoegde gezagen gelegd moet worden om te werken aan minimalisatie van PFAS in het afvalwater ?
- Wat is het standpunt van GS over het inzetten van juridische middelen, zoals het ambtshalve aanpassen van de omgevingsvergunning van de RWZI Bath en het indienen van een verzoek om handhaving ?

**portefeuillehouder -
portefeuille**

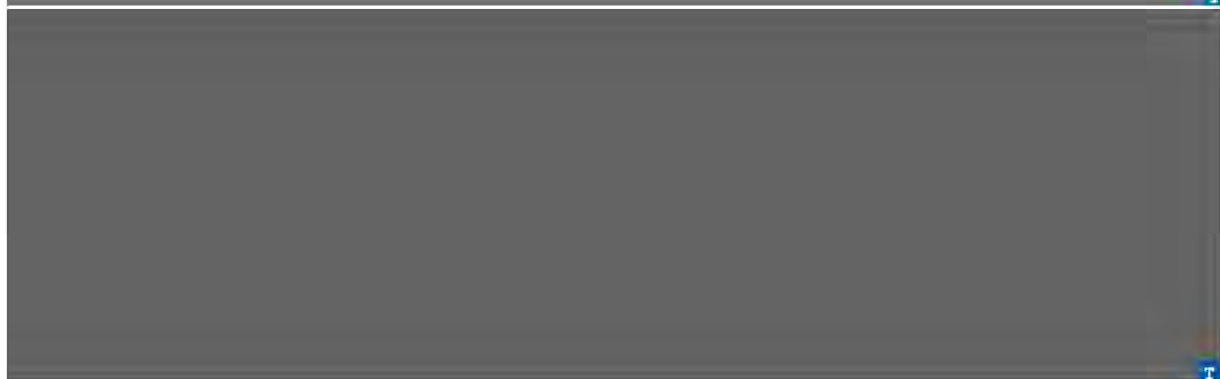
dhr. B.L.L. van der Velde -
Milieu - dossier PFAS

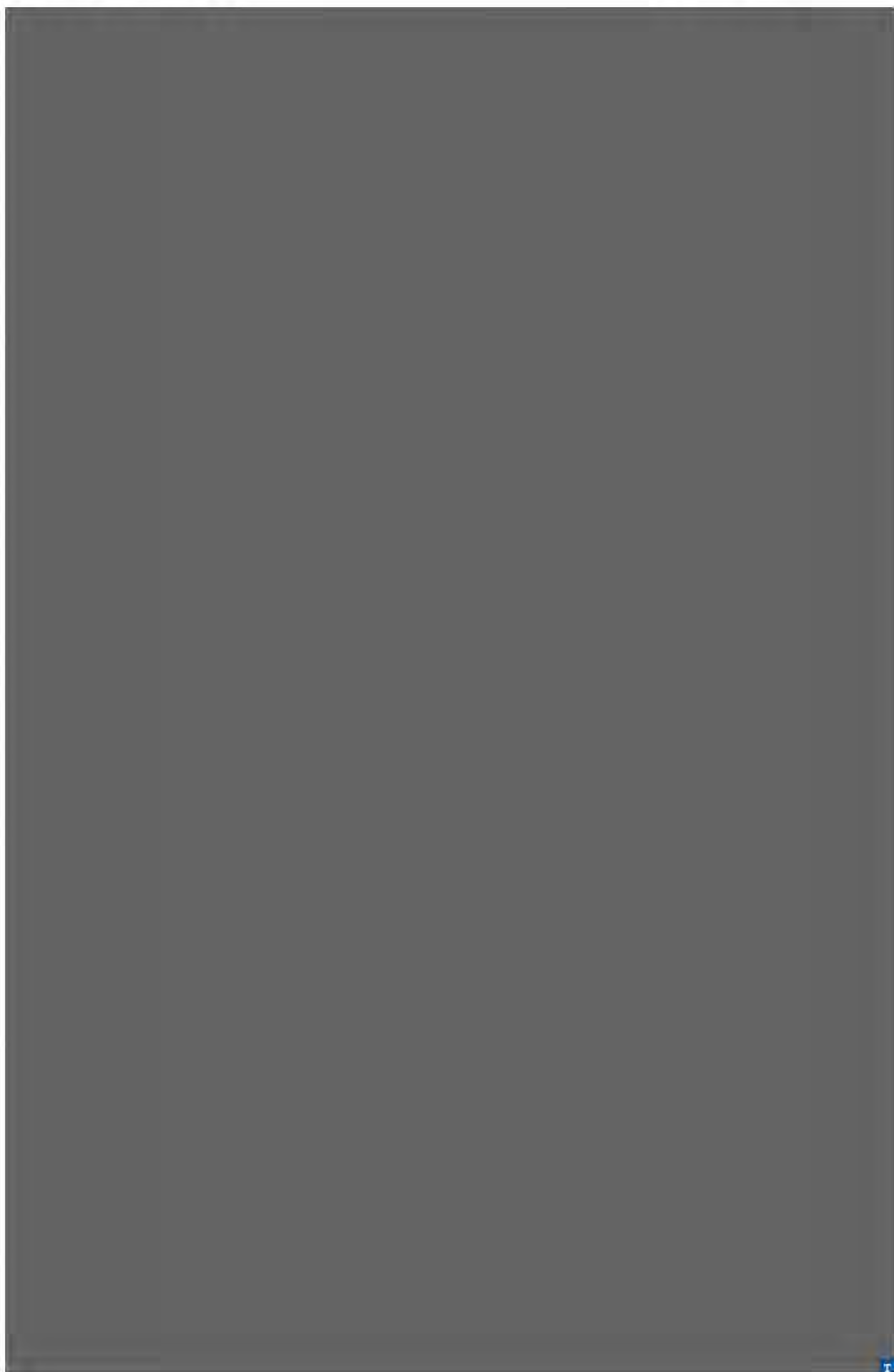
Overwegingen

[Redacted content]

[Redacted content]

[Redacted content]

Sabic

Ook hier geldt dat een eerste stap het overleg is met OMWB en provincie Noord Brabant over mogelijkheden van het ambtshalve aanpassen van de vergunningen en daarbij vastleggen van de minimalisatieverplichting, termijnen en reductiepercentages. In september zal een revisieprocedure starten, waarbij de mogelijkheid bestaat om deze aspecten in de voorschriften te verankeren.

Mocht er onvoldoende voortgang of medewerking zijn, dan is het mogelijk om een formeel verzoek in te dienen met deze strekking.

No	Omschrijving	Impact
1.	Overleg met OMWB en Provincie Noord Brabant over verwijderingsrendement (van 90 naar 100%) en verzoek om minimalisatie verplichting in vergunning op te nemen	
2.	Formeel verzoek aan provincie Noord Brabant sturen om vergunning van Sabic aan te passen op de volgende onderdelen: a. (uitbreiding) Monitoringsverplichting PFAS influent en effluent b. Aanpassen acceptatie en verwerkingsbeleid c. Lozingsnormen voor PFAS d. Gefaseerde reductie gericht op minimalisatie verplichting	
3.	Verzoek om handhavend op te treden ivm ontbreken lozingsnormen en kader voor reductie in de vergunning (waardoor dit ook niet afgedwongen kan worden)	Bestuurlijk risico en Juridische procedures met Provincie Noord Brabant mogelijk.

Normenkader

Een aantal PFAS zijn aangewezen als zeer zorgwekkende stoffen, waarvoor een minimalisatieverplichting geldt. Er zijn echter geen concrete normen in nationale regelgeving, waardoor er interpretatieruimte blijft. Een vergunningverlener moet dan beoordelen of een bedrijf voldoende inspanningen levert om emissie of lozing van dergelijke stoffen zoveel mogelijk te verminderen. In overleg met minister en staatsecretaris kunnen we het ontbreken van normen in de nationale regelgeving bespreken.

aansluiting bij provinciale doelstellingen en/of beleid

Provincie Zeeland zet zich in voor een schonere Westerschelde in het algemeen en vermindering van de PFAS concentraties in het bijzonder. Voorgesteld handelingsperspectief past daarin.

concrete oplossing en vervolgstappen

Besluiten om de 'groene' en 'gele' onderdelen uit het handelingsperspectief in ieder geval uit te voeren en de 'rode' pas als na een periode (bijvoorbeeld na de zomer) blijkt dat er onvoldoende medewerking of onvoldoende voortgang is.

Met Minister en Staatsecretaris het gesprek aangaan over een normenkader voor PFAS.

Bijlagen

Nvt

Format voor aanleveren agendapunt

Zaaknummer: 161141

Agendapunt portefeuilleoverleg:
dhr. B.L.L. van der Velde - Milieu - PFAS

Thema:

Onderwerp	PFAS - handelingsperspectief RWZI Bath	Datum behandeling	13 juni 2022
Naam inbrenger	[REDACTED]	Benodigde tijd voor agendapunt	10 minuten

Aanwezig bij behandeling

Naam	Telefoonnummer
[REDACTED]	06 [REDACTED]
[REDACTED]	

Doel van de bespreking

Bespreken van het handelingsperspectief RWZI Bath, [REDACTED] en Sabic Bergen op Zoom en het voorstel in de GS nota

Bestuurlijke aandachtspunten (Kern aandachtspunten vanuit bestuurlijke relevantie)

- Ook in Nederland vinden lozingen plaats van PFAS. De lozingen van [REDACTED] via de RWZI Bath en van Sabic via de persleiding na de RWZI zijn relatief groot (resp. 20 en 50 kg per jaar)
- In mindere mate (lagere concentraties en lagere jaarvrachten) is PFAS ook aangetroffen in het afvalwater van andere bedrijven. In het pecolaatwater van de (voormalige) stortplaatsen Koegorspolder, Nieuwdorp, Tuttelhoek, Braamweg en Hoosjesweg is PFAS aangetoond in het afvalwater. Daarnaast is PFAS aangetoond in het afvalwater van de bedrijven [REDACTED]. Ook het effluent van RWZI's kan sporen van PFAS bevatten.
- Het ligt voor de hand om eerst de lozingen aan te pakken met de grootste jaarvracht. Niet alleen is daar de grootste impact te verwachten wat betreft reductie, toepassing van maatregelen is in die gevallen ook eerder kosten effectief. Tegelijkertijd is het van belang dat er ook voldoende aandacht is voor minimalisatie van de kleinere lozingen en borging daarvan in de betreffende vergunningen.
- Omdat GS bevoegd gezag is voor de omgevingsvergunning van RWZI Bath, heeft GS hier meer mogelijkheden om in te grijpen dan (rechtstreeks) bij [REDACTED] of Sabic.

Overwegingen (Pro's/contra's, alternatieven, meningen stakeholders)

Handelingsperspectief Sabic

No	Omschrijving	Impact
1.	Overleg met OMWB en Provincie Noord Brabant over verwijderingsrendement (van 90 naar 100%) en verzoek om minimalisatie verplichting in vergunning op te nemen	
2.	Formeel verzoek aan provincie Noord Brabant sturen om vergunning van Sabic aan te passen op de volgende onderdelen: a. (uitbreiding) Monitoringsverplichting PFAS influent en effluent b. Aanpassen acceptatie en verwerkingsbeleid c. Lozingsnormen voor PFAS d. Gefaseerde reductie gericht op minimalisatie verplichting	
3.	Verzoek om handhavend op te treden ivm ontbreken lozingsnormen en kader voor reductie in de vergunning (waardoor dit ook niet afgedwongen kan worden)	Bestuurlijk risico en Juridische procedures met Provincie Noord Brabant mogelijk.

Voorstel/besluit		
Besluiten om bijgaande opiniërende nota aan GS voor te leggen met voorstel om de 'groene' en 'gele' onderdelen uit het handelingsperspectief in ieder geval uit te voeren en de 'rode' pas als na een periode (bijvoorbeeld na de zomer) blijkt dat er onvoldoende medewerking of onvoldoende voortgang is. Met Minister en Staatsecretaris het gesprek aangaan over een normenkader voor PFAS.		
Relevant voor PS (informatieplicht, politiek gevoelig, afdoening motie, art. 44,...)		
Te nemen acties (Wie, wat, wanneer)		
Eventuele bijlagen		
GS nota Handelingsperspectief PFAS		

Dit format dient te zijn afgestemd met je afdelingshoofd. Indienen voor donderdag 14.00 uur via Zaaksysteem in iBabs zetten. Vermeld in het onderwerp van de mail de naam van de gedeputeerde en de datum van PO. Tel. nr.: Zaaksysteem-helpdesk 1533

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Verzonden: dinsdag 22 juli 2025 13:17
Onderwerp: RE: nota van [REDACTED] aan minister over Sabic

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Verzonden: woensdag 15 juni 2022 19:47

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>;
<[REDACTED]@zeeland.nl> [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Onderwerp: Re: nota van [REDACTED] aan minister over Sabic

Dank voor het doorsturen. [REDACTED]

Groet,

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Verzonden: Wednesday, June 15, 2022 4:52:01 PM

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED]
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Onderwerp: nota van [REDACTED] aan minister over Sabic

Nog een puntje voor morgenochtend

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>

Verzonden: woensdag 15 juni 2022 16:34

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@brabant.nl>; [REDACTED]
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED]
[REDACTED] <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED]
[REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>

Onderwerp: FW: Afschrift nota Sabic

Goedemiddag,

Het onderstaande en het bijgevoegde ter info, ten aanzien van vragen vanuit de tweede kamer over de PFAS-lozingen van Sabic en [REDACTED]. Hierover was door [REDACTED] van het ministerie van IenW vorige week contact gezocht met mij.

Voor de duidelijkheid, **deze nota is uiteindelijk niet uit gegaan naar de kamer**. In onderstaande mail geeft [REDACTED] aan de nota niet verder te verspreiden, maar met voorgaande opmerking er duidelijk bij mocht het wel.

Met vriendelijke groet,

ing. [REDACTED]

Senior vergunningverlener Brzo+ / projectleider ZZS / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 [REDACTED] | [REDACTED]@omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

Van: [redacted] - DGWB <[redacted]@minienw.nl>

Verzonden: dinsdag 14 juni 2022 14:14

Aan: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>

Onderwerp: Afschrift nota Sabic

Let op: Deze e-mail is afkomstig van buiten de OMWB. Open geen bijlagen en klik niet op links als de afzender niet bekend of vertrouwd is.

Ha [redacted],

Zoals gisteren besproken aan de telefoon; hierbij de nota zoals we die hadden voorbereid voor de kamervraag. Deze is uiteindelijk niet doorgegaan, dus deze informatie is alleen intern gebleven (en verder dus ook vertrouwelijk).

Veel dank voor je hulp!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker

Afdeling Stoffen en Waterketen
Directie Waterkwaliteit, Ondergrond en Marien
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag

T 06 [redacted]
M [redacted] <[redacted]@minienw.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

Minister

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen

Den Haag

Contactpersoon

Beleidsmedewerker

M +31(0)6
@minienw.nl

Datum

13 juni 2022

Kenmerk

IENW/BSK-2022/143251

Bijlage(n)

2 (onderaan de nota)

nota ter informatie

Mondelinge vraag lid Hagen inzake PFAS-lozing
bedrijf Sabic

Inleiding

Het lid Hagen (D66) heeft een mondelinge vraag aangemeld naar aanleiding van PFAS-lozingen in de Westerschelde door het chemiebedrijf Sabic (Bergen op Zoom). De Provincie Noord-Brabant is hier bevoegd gezag. In het artikel (bijlage) wordt vermeld dat de gedeputeerde Lemkes (Noord-Brabant) dit aan gedeputeerde Van der Velde (Zeeland) heeft medegedeeld. Dit kwam voor zowel de Zeeuwse gedeputeerde als de Zeeuwse Statenleden als een verrassing. De Statenleden wilden weten of er meer bedrijven zijn die een dergelijke vergunning hebben. Dat is volgens de gedeputeerde niet het geval.

Indien de mondelinge vraag aan de orde komt wordt u ambtelijk ondersteund door , senior beleidsmedewerker emissies.

Samenvatting, kern of boodschap

- Het chemiebedrijf Sabic loost jaarlijks 50 kg PFAS in de Westerschelde. De Westerschelde staat momenteel volop in de aandacht door de vorig jaar ontdekte PFAS-vervuiling in het Scheldewater, veroorzaakt door de fabriek 3M in Vlaanderen.
- De omgevingsdienst West en Midden Brabant ontdekte de PFAS-lozingen door het ZZS-inventarisatietraject dat zij uitvoeren bij bedrijven. Het kwam pas laat aan het licht doordat de Provincie Noord-Brabant ervoor koos dit traject niet uit te voeren bij bedrijven die nog in een vergunningproces zaten.
- In de week van 30 mei heeft gedeputeerde Lemkes (N-B) dit kenbaar gemaakt aan gedeputeerde Van der Velde. Van der Velde heeft deze informatie op 3 juni gedeeld met PS Zeeland.
- Er zal vooral om duiding worden gevraagd hoe dit zo lang onopgemerkt is gebleven, en hoe we kunnen voorkomen/handhaven dat er niet nog meer bedrijven PFAS lozen in de Westerschelde.

Verwachte richting van de vraag:

- *Hoe heeft het kunnen gebeuren dat het bedrijf Sabic hoeveelheden PFAS heeft mogen lozen in de reeds met PFAS vervuilde Westerschelde?*

Voorgestelde hoofdboodschap van de bewindspersoon

R Het bedrijf Sabic heeft hier geen overtreding begaan, want ze handelen binnen hun vergunning. R

- Het bedrijf Sabic heeft inmiddels aangekondigd een reductie van 90% te zullen doorvoeren. De Provincie Brabant is hier bevoegd gezag. De Omgevingsdienst Midden en West Brabant treedt op als vergunningverlener.
- Ik waardeer deze inspanningen en onderstreep het belang van een snelle reductie van PFAS lozingen in de Westerschelde

Is het een incident? Heeft het bredere implicaties?

- Nationaal zijn we bezig om ZZS PFAS emissies (Zeer Zorgwekkende Stoffen) in kaart te brengen. We doen onderzoek naar het vrijkomen van PFAS bij bedrijven.

R In dit traject is het mogelijk dat dit soort lozingen bij bedrijven naar boven komen. Dat is deel van het in kaart brengen en bestrijden van de bronnen. R

R Voor zover we nu weten zijn er geen andere bedrijven die een dergelijke vergunning hebben, maar het bevoegd gezag is nog bezig met het bezien van de vergunningen. Dit is een doorlopend proces. R

- In bredere context zetten wij als Rijk in op een Europees verbod van PFAS in niet-essentiële toepassingen. We verwachten dit in 2025 bereikt te hebben.

Wat is de rol van de overheid/de bewindspersoon?

- De Provincie Brabant is in deze zaak bevoegd gezag. Zij geven opdracht aan de omgevingsdienst Midden- en West Brabant om als vergunningverlener op te treden.
- De staatssecretaris en ik gaan over landelijk beleid t.a.v. PFAS, zoals de beleidsregels voor lozingsvergunningen.

Wat doet de overheid al? Wat kunt u toezeggen/wat is het handelingsperspectief?

- Het bedrijf Sabic werkt aan een vermijdings- en reductieprogramma van de PFAS. Ze verwachten medio augustus te kunnen mededelen of ze de verwachte 90% reductie gaan halen. Er zijn door hen al meerdere maatregelen hiertoe in werking gesteld. De Omgevingsdienst ziet toe op een doeltreffende aanpak van de PFAS emissies.
- Daarnaast werkt de Omgevingsdienst MWB ook aan een vermijdings- en reductieprogramma bij T. Ook hier wordt ingezet op het verminderen van PFAS lozingen in het effluent.
- Voor de PFAS-vervuiling in de Westerschelde zijn twee PFAS-coördinatoren actief. Onder hun regie lopen veel verschillende acties

gericht op het verminderen van PFAS emissies. Deze acties zijn op zowel Europees, landelijke- en regionaal schaalniveau.

Denk er ook aan welke (procesmatige) toezegging de bewindspersoon kan maken (wanneer wordt de Kamer weer geïnformeerd?)

- We weten dat Omgevingsdienst hard bezig is om de reductie doelen te bereiken.
- In de brief voor het Wetgevingsoverleg Water (november 2022) kunnen we informeren over de voortgang bij het terugdringen van de PFAS emissie bij dit bedrijf.

Senior Beleidsmedewerker emissies

Bijlage A: Redeneerlijn

- Ik heb kennis genomen van de berichtgeving over de PFAS lozing in de Westerschelde door het chemieconcern Sabic.
- Ik heb hier dan ook navraag laten doen bij de Provincie Zeeland.
- Uit dit contact heb ik begrepen dat in het traject van het bezien van de vergunningen, deze casus omhoog is gekomen. Voor zowel de Provincie als bij het bedrijf waren deze lozingen niet bekend.
- A large rectangular area of the document has been redacted with a grey box. A small blue square with a white 'R' is visible in the bottom right corner of the redacted area.
- Het bedrijf wil op alle gronden meewerken aan reductie van PFAS. Ze werken aan een reductiedoelstelling van 90%. Medio augustus komen zij met een voortgang op hun aanpak. De omgevingsdienst Midden- en West Brabant ziet hier nauw op toe.
- In het proces van het bezien van vergunningen is het uiteindelijke doel om dit soort uitschieters te identificeren. Een verrassing zoals deze kan dan ook voor komen, maar het biedt ons tegelijkertijd ook de kans om PFAS bij de bron aan te pakken.
- Daarnaast zet ik mij op breder vlak in voor de aanpak van PFAS in Zeeland. Zo heb ik recent twee coördinatoren aangesteld, die zowel landelijk als regionaal regie voeren op verschillende PFAS-acties.

Bijlage B: Q&A

Q: Waarom wisten we dit niet eerder?

A:

Er loopt een proces waarin verschillende lozingsvergunningen bij bedrijven worden gezien. Het doel van zo'n traject is het identificeren van vergunningen die nog hoge PFAS hoeveelheden toestaan. Deze situatie bij Sabic is een uitkomst van zo'n onderzoek.

Q: Moeten we PFAS niet gewoon verbieden?

A:

Op Europees niveau werken we momenteel met verschillende landen aan een PFAS-verbod voor alle niet-essentiële toepassingen. De verwachting is dat over dit verbod in 2025 besloten wordt.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Verzonden: dinsdag 22 juli 2025 13:36
Onderwerp: RE: nota van [REDACTED] aan minister over Sabic

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Verzonden: woensdag 15 juni 2022 20:44

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Onderwerp: Re: nota van [REDACTED] aan minister over Sabic

[REDACTED]
Provincie BB is bevoegd gezag in antwoord op de vraag.

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Verzonden: Wednesday, June 15, 2022 4:52:01 PM

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Onderwerp: nota van [REDACTED] aan minister over Sabic

Nog een puntje voor morgenochtend

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>

Verzonden: woensdag 15 juni 2022 16:34

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@brabant.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>;
[REDACTED] <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>

Onderwerp: FW: Afschrift nota Sabic

Goedemiddag,

Het onderstaande en het bijgevoegde ter info, ten aanzien van vragen vanuit de tweede kamer over de PFAS-lozingen van Sabic en [REDACTED]. Hierover was door [REDACTED] van het ministerie van IenW vorige week contact gezocht met mij.

Voor de duidelijkheid, **deze nota is uiteindelijk niet uit gegaan naar de kamer**. In onderstaande mail geeft [REDACTED] aan de nota niet verder te verspreiden, maar met voorgaande opmerking er duidelijk bij mocht het wel.

Met vriendelijke groet,

ing. [REDACTED]
Senior vergunningverlener Brzo+ / projectleider ZZS / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 [REDACTED] | [REDACTED]@omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

Van: [redacted] - DGWB <[redacted]@minienw.nl>

Verzonden: dinsdag 14 juni 2022 14:14

Aan: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>

Onderwerp: Afschrift nota Sabic

Let op: Deze e-mail is afkomstig van buiten de OMWB. Open geen bijlagen en klik niet op links als de afzender niet bekend of vertrouwd is.

Ha [redacted],

Zoals gisteren besproken aan de telefoon; hierbij de nota zoals we die hadden voorbereid voor de kamervraag. Deze is uiteindelijk niet doorgedaan, dus deze informatie is alleen intern gebleven (en verder dus ook vertrouwelijk).

Veel dank voor je hulp!

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker

.....
Afdeling Stoffen en Waterketen
Directie Waterkwaliteit, Ondergrond en Marien
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijnstraat 8 | 2515 XP | Den Haag
Postbus 20901 | 2500 EX | Den Haag

.....
T 06 [redacted]
M [redacted]@minienw.nl
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

[illegible]

Overig	
--------	--

BO Brabant: Sabie loost 50 kg. Mededeling in de commissie: Boodschap wordt afgestemd. Meegedeeld om naar de RWZI te kijken; wat kunnen wij doen. Adviesaanvragen ook afstemmen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 21 juni 2022 14:25
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: Interviewverzoek gedeputeerde Lemkes
Bijlage(n): Hofbar-Sabic.docx

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@brabant.nl>
Verzonden: dinsdag 21 juni 2022 14:06
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: Interviewverzoek gedeputeerde Lemkes

Hofbar 1 juni 2022

(0)6 [redacted] [redacted]@tvbv.nl

We lezen dat het chemiebedrijf Sabic 50 kilo PFAS per jaar loost en dat Brabantse en Zeeuwse Statenleden hierover verbaasd zijn.

<https://nos.nl/artikel/2432159-zeeuwse-statenleden-verbaasd-dat-bedrijf-legaal-50-kilo-pfas-loost-in-westerschelde>

Hoe kan het dat zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten niet van deze lozing afwist?

Na de GenX-affaire bij Chemours (Dordrecht) hebben de provincies gezamenlijke afspraken gemaakt met de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over een programmatische aanpak voor alle (potentieel) zeer zorgwekkende stoffen: (p-)ZZS. We hebben hierbij afgesproken om een inventarisatie uit te voeren van de emissies van (p-)ZZS bij bedrijven die volgens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) onder de provincie vallen. Daarmee krijgen we een compleet beeld van alle (p-)ZZS-emissies bij deze bedrijven en wordt duidelijk of de normstelling in de vergunningen nog dekkend is voor alle (p-)ZZS van de geactualiseerde landelijke lijst.

Bij bedrijven waar een vergunningsproces liep, namen we de ZZS-inventarisatie meteen mee in de procedure, om het gelijk goed vast te kunnen leggen. Sommige van deze procedures bij grote bedrijven zijn echter erg complex en kennen daarom een lange doorlooptijd. SABIC was een van die bedrijven waar de vergunningprocedure liep (en nog steeds loopt). Dit is de reden dat deze PFAS lozing nog niet naar voren is gekomen tijdens de ZZS-inventarisatie. Toen onze omgevingsdienst (OMWB) eind mei samen met Rijkswaterstaat een bezoek bracht aan Sabic, heeft het bedrijf hen geïnformeerd over een PFAS-lozing.

Waarom is er in de vergunning geen norm voor PFAS lozen opgelegd?

Er zijn in het verleden geen specifieke normen voor PFAS (en andere (p-)ZZS) opgelegd in de vergunning van Sabic. In de meeste Wabo-vergunningen zijn geen normen opgenomen voor (p-)ZZS. Dat is niet ongebruikelijk, maar wel onwenselijk. Wij gaan echter niet over de normen in de vergunning, dat is het Rijk.

In het inventarisatie-traject dat ik net noemde, kunnen dit soort lozingen bij bedrijven naar boven komen. Dat is onderdeel van het in kaart brengen en bestrijden van de bronnen. Dat is precies wat er bij Sabic is gebeurd en bevestigt alleen maar waarom het zo belangrijk is dat we deze acties nemen.

Met de uitkomsten van de inventarisatie kunnen we nu gericht actie ondernemen op basis van de minimalisatieverplichting voor (p-)ZZS (beetje technisch, maar dat kan vanuit afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en ook het verplichte Vermijdings- en Reductieprogramma (V&R) voor ZZS).

Op dit vlak hadden we overigens al wel stappen ondernomen, omdat we wel wisten dat er sprake was van (p-)ZZS, maar niet precies welke. Zonder deze specifieke lozing te kennen hebben we Sabic al gevraagd een V&R in te dienen voor (p-)ZZS. Daarom hebben ze al een aantal maatregelen bedacht en uitgewerkt. Vanuit SABIC is de verwachting dat ze de PFAS-lozing met 90% zullen kunnen reduceren. Dat lijkt realistisch bij een dergelijk productiebedrijven waar heel gericht maatregelen getroffen kunnen worden.

De situatie bij Sabic laat eens te meer zien hoe belangrijk het is geweest om (p)ZZS-inventarisaties uit te voeren bij bedrijven. En ook dat we met de minimalisatieverplichting en verplichte V&R's voor ZZS vanuit de huidige regelgeving, kunnen optreden tegen dergelijke ongewenste emissies om zo het milieu beter te beschermen.

Kunnen wij de vergunning inzien?

Uiteraard:

<https://www.brabant.nl/search/zoekvergunning?q=Sabic&requiredfields=&sort=DocumentDateDesc>

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Vragen Omroep Zeeland zwemwater/Sabic

Naar aanleiding van het antwoord op mijn vraag over **de soort PFAS van Sabic** ben ik nog eens gaan snuffelen in het zwemwateronderzoek van het RIVM. Daar vielen mij wat dingen op, waardoor ik me genoodzaakt voel om nog een aantal moeilijke vragen te stellen:

Het gaat om het volgende stukje: (pagina 10 van het rapport)

"Dit komt voornamelijk door een bijdrage van de PFAS precursor 6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2FTS, 62FTS), welke in een concentratie van 130-400 ng/L in het effluent op deze locatie aanwezig is. De concentratie 6:2FTS is de hoogste van alle geanalyseerde PFAS. De eerstvolgend hoogste concentratie is die voor PFBS (30-82 ng/L), gevolgd door PFBA (7,7-68 ng/L), PFHxA (25-64 ng/L) en PFPeA (26-63 ng/L), de rest is lager."

Hierin valt te zien dat PFBS, **dat dus bij Sabic vandaan komt***, de op 1 na hoogste concentratie laat zien bij de metingen in Waarde. 6:2 FTS komt vele malen meer voor, en er zijn ook een aantal andere PFAS die normaal niet genoemd worden in de rapportage tot nu toe.

Vooropgesteld:

Belangrijk **om te weten is dat Sabic niet via de RWZI loost en dus ook niet terug te vinden zijn** de metingen die zijn gedaan in het effluent van de RWZI Bath voor de zwemwateronderzoek. **Ergo, de aansluiting van Sabic bevindt zich na het meetpunt van de RWZ**

Wat dit betekent voor het zwemwateronderzoek (verdunningsberekening) wordt momenteel uitgezocht.

1. **Wanneer deze metingen in november 2020 omgeslagen zouden worden naar een jaarlijks gewicht, hoeveel zou dat dan zijn?**

Sabic is nieuw: gaat om ca. 50 kg op jaarbasis

2. **Waar wordt 6:2 FTS voor gebruikt?**

Sinds 2001 worden schuimvormende middelen geproduceerd met behulp van fluoroppervlakte-actieve stoffen gebaseerd op fluortelomeren, zoals 6:2 FTS en 8:2 FTS (fluortelomeersulfonaten). Daarnaast vindt toepassing van deze stof plaats bij galvaniseren (verchromen). **Dit zijn de meeste (ons) bekende toepassingen.**

3. **Zijn er bedrijven bekend die met 6:2 FTS werken?**

Een overzicht van bedrijven/sectoren die met PFAS werken is te vinden op https://puc.overheid.nl/rijkswaterstaat/doc/PUC_701499_31/1/

4. **Zijn er lozingsvergunningen voor 6:2 FTS afgegeven?**

Nee, het betreft een potentieel Zeer Zorgwekkend Stof (ZZS). Beleid van ZZS is terugdringen van de lozing, er zijn geen normen voor deze stof.

5. **Dezelfde vragen (3,4) voor de overige genoemde PFAS hierboven.**

Idem vraag 4 <https://rvszoekstestem.rivm.nl/>

- 6. Zijn de waarden van bovengenoemde PFAS die in 2020 zijn gemeten in Waarde reden geweest om daar vervolgmelingen naar te laten doen?**

Het feit dat nu gebleken is dat naast de 20 kg van RWZI ook ca. 50 kg van Sabic geloosd wordt is wel reden om de verdunningsberekening op de zwemwaterlocatie bij Waarde te actualiseren. We verwachten dat het effect marginaal zal zijn, maar dat wordt momenteel dus nog eenmaal berekend.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Vragen OZ Sabic

Naar aanleiding van het antwoord op mijn vraag over de soort PFAS van Sabic ben ik nog eens gaan snuffelen in het zwemwateronderzoek van het RIVM. Daar vielen mij wat dingen op, waardoor ik me genoodzaakt voel om nog een aantal moeilijke vragen te stellen:

Het gaat om het volgende stukje: (pagina 10 van het rapport)

"Dit komt voornamelijk door een bijdrage van de PFAS precursor 6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2FTS, 62FTS), welke in een concentratie van 130-400 ng/L in het effluent op deze locatie aanwezig is. De concentratie 6:2FTS is de hoogste van alle geanalyseerde PFAS. De eerstvolgend hoogste concentratie is die voor PFBS (30-82 ng/L), gevolgd door PFBA (7,7-68 ng/L), PFHxA (25-64 ng/L) en PFPeA (26-63 ng/L), de rest is lager."

Hierin valt te zien dat PFBS, dat dus bij Sabic vandaan komt, de op 1 na hoogste concentratie laat zien bij de metingen in Waarde. 6:2 FTS komt vele malen meer voor, en er zijn ook een aantal andere PFAS die normaal niet genoemd worden in de rapportage tot nu toe.

1. Wanneer deze metingen in november 2020 omgeslagen zouden worden naar een jaarlijks gewicht, hoeveel zou dat dan zijn?
2. Waar wordt 6:2 FTS voor gebruikt?
3. Zijn er bedrijven bekend die met 6:2 FTS werken?
4. Zijn er lozingsvergunningen voor 6:2 FTS afgegeven?
5. Dezelfde vragen (3,4) voor de overige genoemde PFAS hierboven.
6. Zijn de waarden van bovengenoemde PFAS die in 2020 zijn gemeten in Waarde reden geweest om daar vervolgmetingen naar te laten doen?

Dat was het. Vriendelijke groet,

 J.

Hoi J.,

Jouw vragen zijn gebaseerd op het idee dat de PFAS van Sabic onderdeel zijn van de metingen bij de RWZI Bath. Belangrijk is om te weten dat Sabic niet via de RWZI loost en die uitstoot dus ook niet terug te vinden is in de metingen die daar zijn gedaan in het effluent. De aansluiting van Sabic bevindt zich namelijk na het punt waarop het effluent van het RWZI Bath is gemeten (loopt niet via RWZI Bath).

 T

 T

Meer informatie over 6:2 FTS en welke bedrijven daar mee werken is te vinden op https://puc.overheid.nl/rijkswaterstaat/doc/PUC_701499_31/1/

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

agenda

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen
Den Haag

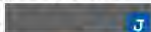
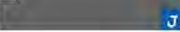
Contactpersoon

Beleidsmedewerker

M +31(0)6-
 @minienw.nl

Datum

20 juni 2022

Betreft	Bestuurlijk overleg PFAS Zeeland
Vergaderdatum	30 juni 2022
Vergadertijd	11:00 - 12:00
Vergaderplaats	Rijnstraat
Deelnemers	Mark Harbers (minister van IenW), Vivianne Heijnen (staatssecretaris van IenW), Dick van der Velde (gedeputeerde Zeeland), (PFAS coördinator Rijk), (PFAS coördinator Provincie), (programmamanager)

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen

Datum

20 juni 2022

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen

Datum

20 juni 2022

4. Normering (potentiële) ZZS in relatie tot casus Sabic

Slechts een beperkt aantal verbindingen uit de PFAS-groep zijn aangemerkt als ZZS. Voor deze verbindingen geldt een minimalisatieverplichting. Zoals uit de evaluatie van het ZZS beleid blijkt, is er bovendien geen algemene landelijke lijn hoe om te gaan met pZZS in de vergunningverlening. Daarom zijn er grote inspanningen nodig om per bedrijf een reductie te realiseren en kan het nog steeds voorkomen dat PFAS-lozingen onbekend zijn, maar wel aan alle regelgeving voldoen.

Annotatie:

Toelichting door jou.

Casus Sabic laat zien dat er grote afhankelijkheid nu is op het gebied van aanpak PFAS van inzet bevoegd gezag van bedrijf tot bedrijf. Ondanks landelijke inspanningen van bevoegde gezagen om in beeld te brengen is de praktijk dat er nu meestal pas wordt gereguleerd als bevoegd gezag actie onderneemt. In theorie moeten bedrijven wel lozingen melden, maar in de praktijk wordt het niet als overtreding gezien omdat vergunningen worden verleend voor activiteiten of processen tot bevoegd gezag kennis heeft van de PFAS-emissie.

Voor een aantal PFAS die zijn aangewezen als ZZS geldt een minimalisatieverplichting. Er is interpretatieruimte omdat harde normen in regelgeving ontbreken. Een individuele vergunningverlener moet beoordelen Wanneer heeft een bedrijf voldoende maatregelen heeft getroffen ? is 90% reductie voldoende ? of moet een bedrijf naar 99% en hoe stel je een realistische termijn ?

Daarom zijn er grote inspanningen nodig om per bedrijf emissies in beeld te krijgen en vervolgens een reductie te realiseren. Bevoegde gezagen zouden geholpen worden als er landelijk meer richting wordt gegeven. Oproep is tussen ministerie en bevoegde gezagen te kijken of via richtlijn of regelgeving op nationaal niveau een stap kan worden gezet.

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen

Datum

20 juni 2022

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Memo

Utrecht University

Institute for Risk
Assessment Sciences (IRAS)

Datum

04-07-2022¹

Aantal pagina's

36

Auteur

[Redacted]

E-mail

[Redacted]

Onderwerp

PFAS concentraties in de Zeeuwse wateren

1. Inleiding

In deze memo wordt een kort overzicht gegeven van de concentraties van poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) in de Zeeuwse wateren. De memo borduurt voort op het vorig jaar verschenen rapport “Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) in de Rijkswateren - concentraties in water en biota tussen 2008 en 2020” [1], waarin de toestand in Rijkswateren verspreid over het gehele land is beschreven. In de huidige memo wordt specifiek ingezoomd op de Zeeuwse wateren en worden tevens gegevens gepresenteerd voor een aantal locaties in grote open wateren, die niet in [1] zijn meegenomen. In Tabel 1 is een overzicht gegeven van de in deze memo behandelde locaties. De exacte ligging van de locaties is te vinden via [2]. Waar in [1] data zijn besproken die door Rijkswaterstaat zijn ingewonnen tot eind 2020, worden in de huidige memo ook gegevens uit 2021 en 2022 behandeld. Zodoende geeft deze memo inzicht in de meest recente gegevens met betrekking tot de aanwezigheid van PFAS in de Zeeuwse wateren.

Voor de locaties SASVGT, SCHAARVODDL, WALCRN2 en DREISR is de datavisualisatie zoals gepresenteerd in [1] uitgebreid met de meest recente (januari 2021 t/m mei 2022) meetgegevens en wordt een meerjarenoverzicht gegeven van de jaargemiddelde concentraties. Daarnaast zijn voor deze locaties de resultaten van de maandelijkse, individuele metingen uit 2020, 2021 en 2022 grafisch weergegeven, met als doel het verschaffen van meer inzicht in de variatie van de gemeten concentraties en eventuele (korte-termijn) trends. Voor de overige locaties genoemd in Tabel 1 (VLISSGBISSVH, OESTDM, WISSKKE en SOELKKPDOT) is alleen de laatstgenoemde datavisualisatie uitgevoerd.

Gegevens worden gepresenteerd voor een 12-tal PFAS, te weten PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA, PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS (zie [1] voor een verklaring van de afkortingen). Dit zijn de PFAS

¹ Op basis van voortschrijdend inzicht m.b.t. PFAS bronnen en na overleg met de Provincie Zeeland zijn in september 2022 enkele kleine aanpassingen gedaan in deze memo.

waarvan de hoogste concentraties worden gemeten en welke tezamen meer dan 95% van de totale PFAS concentratie in oppervlaktewater vertegenwoordigen.

Tabel 1. *Overzicht van de locaties waarvoor in deze memo data worden gepresenteerd.*

Locatie	Afkorting	Waterlichaam
Sas van Gent	SASVGT	Kanaal van Gent naar Terneuzen
Schaar van Ouden Doel	SCHAARVODDL	Westerschelde
Vlissingen, boei SSVH	VLISGBISSVH	Westerschelde
Walcheren, 2 km voor de kust	WALCRN2	Kust (Noordzee)
Oesterdam	OESTDM	Zoommeer
Wissenkerke	WISSKE	Oosterschelde
Soelekerkepolder Oost	SOELKKPDOT	Veerse Meer
Dreischor	DREISR	Grevelingenmeer

2. Jaargemiddelde concentraties tot en met 2021

In de Figuren 1 - 4 zijn de jaargemiddelde concentraties (met bijbehorende standaarddeviaties, als maat voor de variatie) van de 12 PFAS gepresenteerd voor respectievelijk de locaties SASVGT, SCHAARVODDL, WALCRN2 en DREISR. Uit de figuren komt naar voren dat de jaargemiddelde concentraties voor 2021 over het algemeen vergelijkbaar zijn met die voor 2020. Voor de locaties WALCRN2 en DREISR geldt verder dat er sprake is van stabiele jaargemiddelde concentraties voor vrijwel alle PFAS over de afgelopen drie jaar (standaarddeviaties overlappen in vrijwel alle gevallen). Voor locatie SASVGT kan een vergelijkbare conclusie worden getrokken, waarbij de concentraties zelfs de afgelopen 5 tot 6 jaar relatief stabiel zijn. Op locatie SCHAARVODDL zijn de jaargemiddelde concentraties voor ongeveer de helft van het aantal geselecteerde PFAS in 2021 lager dan in 2020. Ook hier overlappen de standaarddeviaties echter vaak, zodat er veelal niet gesproken kan worden van een significante afname van de concentraties. Een duidelijke uitzondering hierop is echter PFBS, waarvoor de gemiddelde concentratie in 2021 circa een factor 3 lager is dan in 2020.

Om een indruk te geven van de huidige PFAS concentraties in de Zeeuwse oppervlaktewateren en de verschillen tussen de verschillende locaties, zijn de maandelijks gemeten concentraties in 2021 en 2022 (ca. 15 metingen) gemiddeld; de resultaten zijn gepresenteerd in Tabel 2. De standaarddeviaties zijn hierbij weggelaten in het kader van de leesbaarheid, zodat een eenvoudige vergelijking kan worden gemaakt. Tabel 2 toont concentraties voor de bovengenoemde locaties, maar ook voor de vier andere locaties. Hierbij moet opgemerkt worden dat voor locatie VLISGBISSVH enkel data voor 2022 beschikbaar zijn. De getallen in Tabel 2 laten duidelijk zien dat locaties SCHAARVODDL en SASVGT de meest PFAS-verontreinigde locaties zijn, terwijl op locaties WALCRN2 en WISSKE de laagste concentraties worden gemeten. Verder is een duidelijke afname in de concentraties te zien, gaande vanaf het oostelijk deel van

de Westerschelde (SCHAARVODDL), via Vlissingen, naar de kust van Walcheren. Tussen SCHAARVODDL en VLISSGBISSVH nemen de PFAS concentraties met gemiddeld een factor 5 af en tussen VLISSGBISSVH en WALCRN2 met gemiddeld een factor 3. Dit illustreert duidelijk het verdunnende effect van de Noordzee.

Tabel 2: Gemiddelde concentraties (ng/L) van 12 PFAS in water op 8 locaties in Zeeland. Het betreft 'huidige' concentraties, verkregen door de maandelijkse meetgegevens van 2021 en 2022 te middelen (n= 15-18).

	SASVGT	SCHAARVODDL	VLISSGBISSVH ²	WALCRN2	OESTDM	WISSKE	SOELKKPDOT	DREISR
PFBA	14	94	13	4	9	4	6	4
PFPeA	9	9	2	0,8	5	0,8	1	1
PFHxA	12	10	2	0,8	4	0,7	1	1
PFHpA	4	4	0,9	0,4	2	0,4	0,7	0,6
PFOA	6	8	2	0,7	4	0,7	1	1
PFNA	1	0,6	0,2	0,08	0,4	0,08	0,1	0,1
PFBS	5	23	3	1	7	1	2	1
PFPeS	1	1	0,2	0,06	0,3	0,06	0,09	0,06
PFHxS (som)¹	5	5	1	0,3	1	0,3	0,4	0,3
PFOS (som)¹	19	14	3	0,8	3	0,8	1	1
GenX	0,8	0,8	0,08	0,04	0,5	0,06	0,09	0,07
6:2 FTS	5	5	0,5	0,08	0,4	0,06	0,02	0,09
Totaal	82	174	28	9	38	9	14	10

¹ Concentraties van de lineaire en de vertakte isomeren van deze verbindingen zijn gesommeerd.

² Voor locatie VLISSGBISSVH zijn alleen gegevens voor 2022 beschikbaar (n=5).

Daarnaast zijn de concentraties in het Veerse Meer vergelijkbaar met die in de Oosterschelde, in het Grevelingenmeer en voor Walcheren, maar de concentraties in het Zoommeer (locatie OESTDM) zijn ten opzichte van deze locaties relatief hoog. Voor enkele PFAS zijn hier concentraties gemeten die dicht bij de concentraties gemeten op locatie SASVGT liggen (minder dan een factor 2 eronder). PFBS heeft bij de Oesterdam zelfs een hogere (2021-2022 gemiddelde) concentratie dan in het Kanaal van Gent naar Terneuzen.

3. Maandelijks gemeten concentraties in 2020 - 2022

In de Figuren 5 - 12 zijn de resultaten van de maandelijkse PFAS metingen uit 2020 t/m mei 2022 weergegeven als individuele datapunten. Uit deze figuren komen een aantal zaken naar voren:

- Op alle locaties en voor alle stoffen is er sprake van variatie in de gemeten concentraties. Deze variatie zal enerzijds een analytische oorzaak hebben (meetonzekerheid) en anderzijds veroorzaakt worden door omgevingsfactoren, zoals waterstand, waterafvoer en lozingen.
- De variatie in de concentratie van een bepaalde stof betreft over het algemeen een factor ~1.5 tot 2 op de locaties OESTDM en SOELKKPDOT; een factor ~2 op de locaties SCHAARVODDL, WALCRN2, WISSKKE en DREISR; en een factor ~3 op locatie SASVGT. Voor VLISSGBISSVH zijn nog te weinig resultaten aanwezig om een zinnige uitspraak te doen over de variatie aldaar.
- De variatie is (aanzienlijk) groter voor de stoffen GenX en 6:2 FTS op de locaties waar de concentraties van deze stoffen (voor het merendeel) onder de rapportagegrens van 1 ng/L liggen (WALCRN2, WISSKKE, OESTDM, SOELKKPDOT en DREISR). In deze gevallen is daarom waarschijnlijk sprake van een verhoogde analytische variatie vanwege de extreem lage concentraties.
- De concentraties op locaties SASVGT, SCHAARVODDL, OESTDM, SOELKKPDOT en DREISR ontwikkelen zich door het jaar heen veelal volgens een duidelijk patroon (zie Figuren 5, 6, 9, 11 en 12). Dit patroon wordt mogelijk veroorzaakt door variaties in de waterafvoer en/of de waterstand, op basis van een verdunningsprincipe. Alleen voor locatie SCHAARVODDL zijn waterafvoergegevens (debieten) beschikbaar. Wanneer deze worden gecombineerd met de aldaar gemeten concentraties komt naar voren dat, volgens verwachting, de hoogste PFAS concentraties worden gemeten bij de laagste debieten, terwijl de laagste concentraties worden gemeten bij de hoogste waterafvoer.
- De variatie in de concentraties gemeten op locaties WALCRN2 en WISSKKE is meer willekeurig (zie Figuren 8 en 10). Dit is niet onlogisch, gezien de ligging van deze locaties, waar feitelijk alleen getijde-invloeden (en niet de waterstand of -afvoer) een rol spelen.
- De variatie treedt over het algemeen op rond een relatief stabiele, gemiddelde concentratie van de betreffende PFAS. Uitzonderingen hierop zijn de concentraties van PFBA en PFBS op locatie SCHAARVODDL, waarvoor een dalende trend zichtbaar is (zie Figuur 6): in het eerste geval dalen de concentraties over het betreffende tijdvak (januari 2020 tot mei 2022) met circa een factor 2 en in het tweede geval met een factor van circa 4 tot 6.
- In enkele gevallen is er sprake van uitschieters of afwijkingen van het min of meer vaste concentratiepatroon. Dergelijke afwijkingen duiden mogelijk op lozingen van specifieke PFAS. Dit betreft onder andere:
 - PFPeS, PFHxS en PFOS op locatie SASVGT in april-juni 2021 en GenX op deze locatie in het najaar van 2021 (zie Figuur 5B);
 - PFBA, PFBS, GenX en 6:2 FTS op locatie SCHAARVODDL in 2020 (zie Figuur 6);
 - Mogelijk PFBA in het voorjaar van 2020 en 2021 op locatie OESTDM (zie Figuur 9A).

4. PFAS bronnen en vrachten

De PFAS concentraties bij VLISSGBISSVH en WALCRN2 worden hoogstwaarschijnlijk bepaald door enerzijds de aanvoer vanuit met name de Schelde en het kanaal van Gent naar Terneuzen, aangevuld met kleinere vrachten van onder andere de RWZI bij Bath en Sabic in Bergen op Zoom; en anderzijds verdunning vanuit de Noordzee (zie paragraaf 2). Voor deze locaties gelden daarom meerdere directe en indirecte PFAS bronnen. Voor de locaties WISSKE in de Oosterschelde, DREISR in het Grevelingenmeer, SOELKKPDOT in het Veerse Meer en OESTDM in het Zoommeer geldt dat er waarschijnlijk geen directe, specifieke bronnen zijn aan te wijzen. Op de locaties SASVGT en SCHAARVODDL lijkt echter wel sprake te zijn van specifieke bronnen. Aanwijzingen hiervoor zijn zowel de gemeten hoge concentraties, als de afwijkingen van de concentratiepatronen voor specifieke PFAS (zie paragraaf 3). Daarnaast is een aantal PFAS-lozende bedrijven bekend langs de Schelde, het Kanaal van Gent naar Terneuzen en in Antwerpen, en suggereerden eveneens de resultaten van een bemonstering van de auteur in december 2021 in België specifieke bronnen in Antwerpen en langs het Kanaal van Gent naar Terneuzen [3]. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de PFAS vracht, die via de Schelde vanuit Frankrijk/Zuid-België komt, aanzienlijk is en dat PFAS dus zeker niet alleen in Gent of Antwerpen in de Schelde wordt geloosd [3].

Hoewel de meeste aandacht de afgelopen maanden is uitgegaan naar de [REDACTED] fabriek in Zwijndrecht en dit bedrijf ook enorme hoeveelheden PFAS heeft geloosd, is het zeker niet de enige bron van PFAS in de Westerschelde. [REDACTED] zou eind oktober 2021 (tijdelijk) gestopt moeten zijn met lozingen van PFAS, maar dit is niet duidelijk terug te zien in de concentraties bij SCHAARVODDL. Het bedrijf heeft een vergunning voor de lozing van een 9-tal PFAS (PFBA, PFPA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFBS, PFHxS, PFOS, FOSA [4]). Indien [REDACTED] de belangrijkste veroorzaker zou zijn van de aanwezigheid van deze stoffen in de Westerschelde en de lozingen zouden (tijdelijk) zijn stopgezet, dan zou een duidelijke 'drop' in de concentraties bij SCHAARVODDL waargenomen moeten kunnen worden. Dit is echter voor geen van de stoffen het geval. Voor de meeste stoffen is wel sprake van een geleidelijke daling van de concentratie gedurende de wintermaanden, maar deze valt samen met de bovenbeschreven 'seizoenfluctuatie', welke bijvoorbeeld ook wordt waargenomen voor GenX; een stof die niet door [REDACTED] wordt uitgestoten. Er vanuit gaande dat [REDACTED] wel voldaan heeft aan de eis de lozingen tijdelijk stop te zetten (een aanname die ondersteund wordt door enkele metingen van de Vlaamse Milieumaatschappij [5]), suggereert dit dat er één of meerdere andere PFAS bronnen in Antwerpen aanwezig zijn. Een potentiële kandidaat is [REDACTED] een afvalverwerkend bedrijf met een vergunning voor het lozen van een zevental PFAS [6]. De lozing vindt hierbij niet direct plaats in de Schelde, maar in het Kanaaldok, van waaruit het water via met name de Zandvliet- en Berendrechtsluis de Schelde instroomt. Uit het lozingsdebiet en meetgegevens van de Vlaamse Milieumaatschappij [5] kan worden geschat dat in 2021 meer dan 300 kg PFBA geloosd zou zijn door dit bedrijf, wat grofweg vier keer de geschatte hoeveelheid is die in 2021 door [REDACTED] geloosd zou zijn. Hoewel de totale PFBA of PFAS vracht in de Westerschelde in 2021 nog niet berekend kan worden wegens het ontbreken van het debiet bij SCHAARVODDL, was in 2020 de PFBA vracht 524 kg (zie Tabel 3). Gecombineerd met het feit dat de PFBA concentratie bij SCHAARVODDL tussen 2020 en 2021 is afgenomen, suggereert dit dat [REDACTED] verantwoordelijk is voor een zeer aanzienlijk, en mogelijk zelfs het overgrote deel van de lozingsvracht van deze stof in de Westerschelde. Opmerkelijk hierbij is dat de stof PFBA niet is opgenomen in de lijst van PFAS, waarvoor [REDACTED] een lozingsvergunning had [6]. Met andere

woorden, deze verbinding wordt al vele jaren zonder vergunning geloosd, iets dat [REDACTED] geldt voor een aantal andere PFAS. Voor andere PFAS liggen de geschatte lozingsvrachten van [REDACTED] echter vele malen lager (tot maximaal ca. 10 kg PFBS, 4 kg PFPeA en 3 kg PFHxA, ofwel ca. maximaal 10 % van de totale vrachten van deze stoffen in de Westerschelde; zie Tabel 3). Hoewel de vrachten in Tabel 3 aanzienlijk zijn en er veel maatschappelijke onrust over heerst, moet opgemerkt worden dat de totale PFAS vracht die Nederland via de Rijn bij Lobith binnenkomt nog circa een factor 2 hoger is. In tegenstelling tot de Westerschelde stroomt deze vracht bovendien het hele land door, waarbij het oppervlaktewater zelfs op meerdere locaties als bron voor drinkwaterbereiding dient. Anderzijds is de PFAS vracht die via de Maas bij Eijsden het land inkomt een factor 5 lager dan de vracht in de Westerschelde. Een overzicht van de PFAS vrachten in de grote rivieren (inclusief de Westerschelde) in eerdere jaren is gepresenteerd in [1].

Tabel 3: PFAS vrachten (kg) in de Westerschelde in 2020.

SCHAARVODDL	
PFBA	524
PFPeA	34
PFHxA	38
PFHpA	15
PFOA	30
PFNA	2,1
PFBS	292
PFPeS	3,9
PFHxS (som) ¹	19
PFOS (som) ¹	57
GenX	5,0
6:2 FTS	18
Totaal	1037

¹ Vrachten van de lineaire en de vertakte isomeren van deze verbindingen zijn gesommeerd.

De suggestie dat [REDACTED] een belangrijke PFAS bron in Antwerpen is wordt ondersteund op basis van een vergelijking van de concentratieprofielen voor SCHAARVODDL en het Antwerps Kanaalpand (meetlocatie ANTWKNP2) (zie Figuur 13). De laatstgenoemde locatie ligt in de Schelde-Rijnverbinding, enkele kilometers ten noorden van [REDACTED] en in directe, open verbinding met het Kanaaldok, het waterlichaam waarop [REDACTED] loost. De PFAS concentraties op deze locatie zijn relatief hoog en vergelijkbaar met de concentraties gemeten bij SCHAARVODDL. Locatie SCHAARVODDL ligt slechts hooguit 4 km ten westen van het Kanaaldok, waarmee het in verbinding staat via de Zandvliet- en Berendrechtssluis. Deze sluizen voeren netto water af vanuit het Kanaaldok naar de Schelde. De overeenkomsten tussen de concentratieprofielen voor beide locaties zijn groot voor de stoffen PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFHxS en GenX (zie Figuur 13), waarbij de concentraties van PFBA en GenX op locatie ANTWKNP2 echter geregeld

hoger zijn dan bij SCHAARVODDL. Daarentegen zijn de concentraties van de stoffen PFOA, PFBS, PFPeS, PFOS en 6:2 FTS juist in meer of mindere mate hoger bij SCHAARVODDL. Enerzijds suggereert dit dat deze laatste stoffen additionele, bovenstroomse bronnen in de Schelde hebben en niet hoofdzakelijk uit het Kanaaldok worden aangevoerd, zoals mogelijk geldt voor de eerstgenoemde zes stoffen; en anderzijds ondersteunt dit de aanname van aanvoer van PFAS vanuit het Kanaaldok, omdat instroom van Scheldewater het Kanaaldok in niet een dergelijk patroon kan opleveren. Al met al lijkt het Kanaaldok, het watersysteem waarop PFAS loost, daarmee een substantiële bron van PFAS voor de Westerschelde.

De in paragraaf 3 besproken uitschieters in de concentratiepatronen op locatie SASVGT en de analyses beschreven in [3] tonen aan dat er in het Kanaal van Gent naar Terneuzen eveneens één of meerdere bronnen van PFAS aanwezig zijn. Het betreft hier onder andere PFOS, een stof die niet meer geproduceerd wordt, hetgeen mogelijk eveneens duidt op een afvalverwerkend bedrijf. Langs het Kanaal van Gent naar Terneuzen zijn meerdere bedrijven met een vergunning voor het lozen van PFAS gelegen, waaronder de afvalverwerker TWZ. PFAS vrachten die via het Kanaal van Gent naar Terneuzen de Westerschelde instromen kunnen helaas niet worden berekend, wegens het ontbreken van gegevens over het debiet in dit waterlichaam.

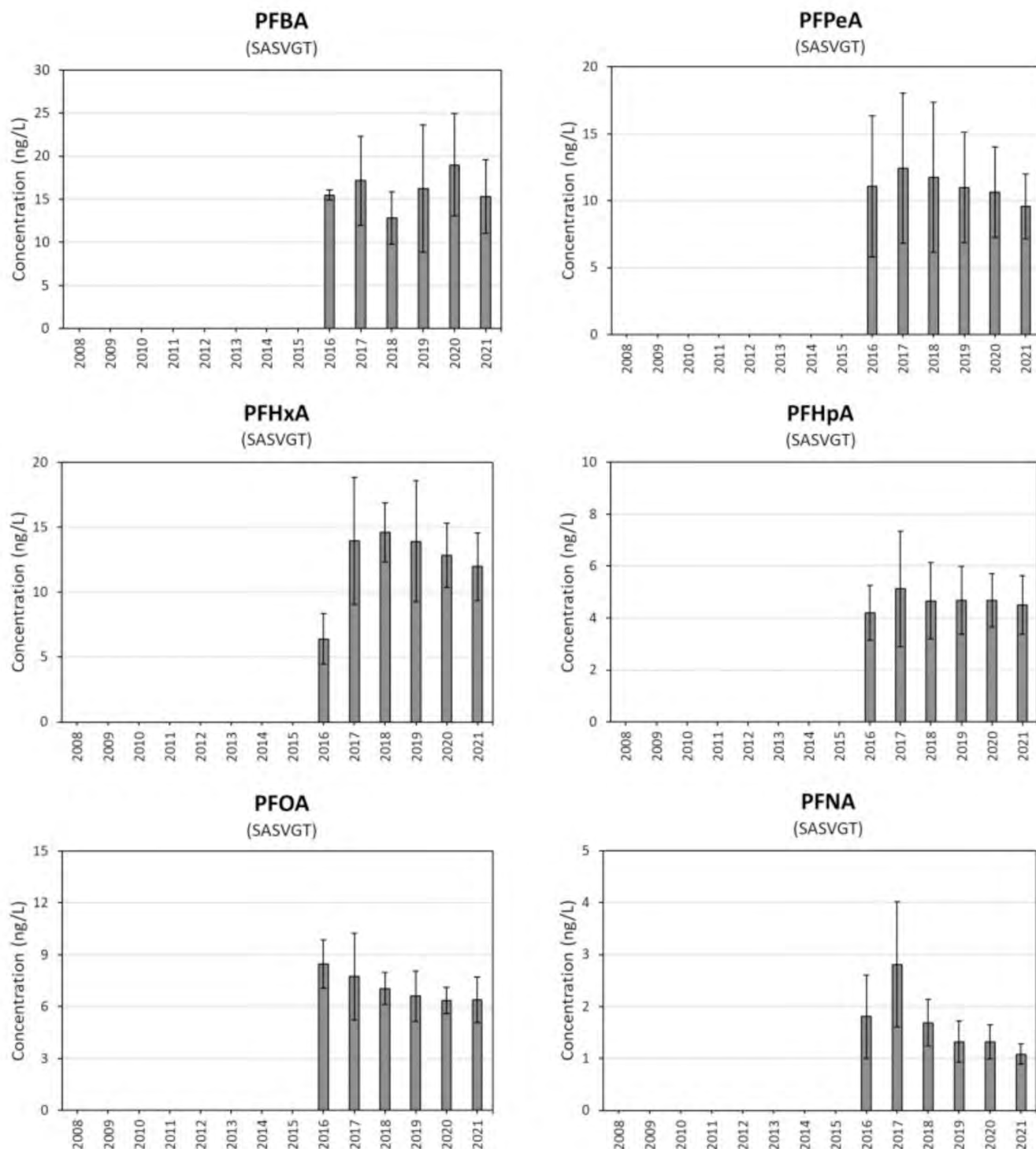
Voor locatie OESTDM geldt dat de concentraties van alle PFAS relatief hoog zijn (zie Tabel 2) en dat er sprake is van enkele uitschieters in de concentraties van PFBA. Hoewel deze locatie slechts door de Schelde-Rijnverbinding van het Kanaaldok in Antwerpen is gescheiden, voorkomt de zoet-zout scheiding bij de Kreekraksluizen hoogstwaarschijnlijk uitwisseling van PFAS tussen deze twee waterlichamen. De PFAS database biedt hiervoor aanwijzingen in de vorm van zeer verschillende concentratiepatronen voor de locaties OESTDM en ANTWKNP2 (niet getoond). De concentratiepatronen voor locatie OESTDM komen daarentegen volledig overeen met de patronen voor de Brabantse locatie Steenberg (zie Figuur 14), een locatie gelegen tussen het Hollands Diep en de Grevelingen, voor het Schelde-Rijnkanaal en de monding van de Steenbergsche Vliet. De PFAS belasting van het Zoommeer lijkt daarmee zijn oorsprong te vinden in de bovenstroomse wateren (Maas en Merwede). Als enige uitzondering zou PFBS genoemd kunnen worden (zie Figuur 14B). Concentraties van deze stof op locatie OESTDM waren de afgelopen anderhalf jaar circa 20 % hoger dan op locatie STEENBGN. Mogelijk is er daarom sprake van een specifieke bron van deze stof nabij het Zoommeer; bijvoorbeeld op het bedrijventerrein van Bergen op Zoom. Hier is onder andere de fabriek van chemieconcern Sabic is gelegen, welke een REACH registratie heeft voor PFBS [7]. Als laatste moet opgemerkt worden dat via het Bathse Spuikanaal water vanuit het Zoommeer naar de Westerschelde wordt afgevoerd, wat bijdraagt aan de verdere belasting van de Westerschelde met PFAS.

Literatuur

- [1] Jonker, M.T.O. 2021. Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) in de Rijkswateren - concentraties in water en biota tussen 2008 en 2020. Rapport Universiteit Utrecht.

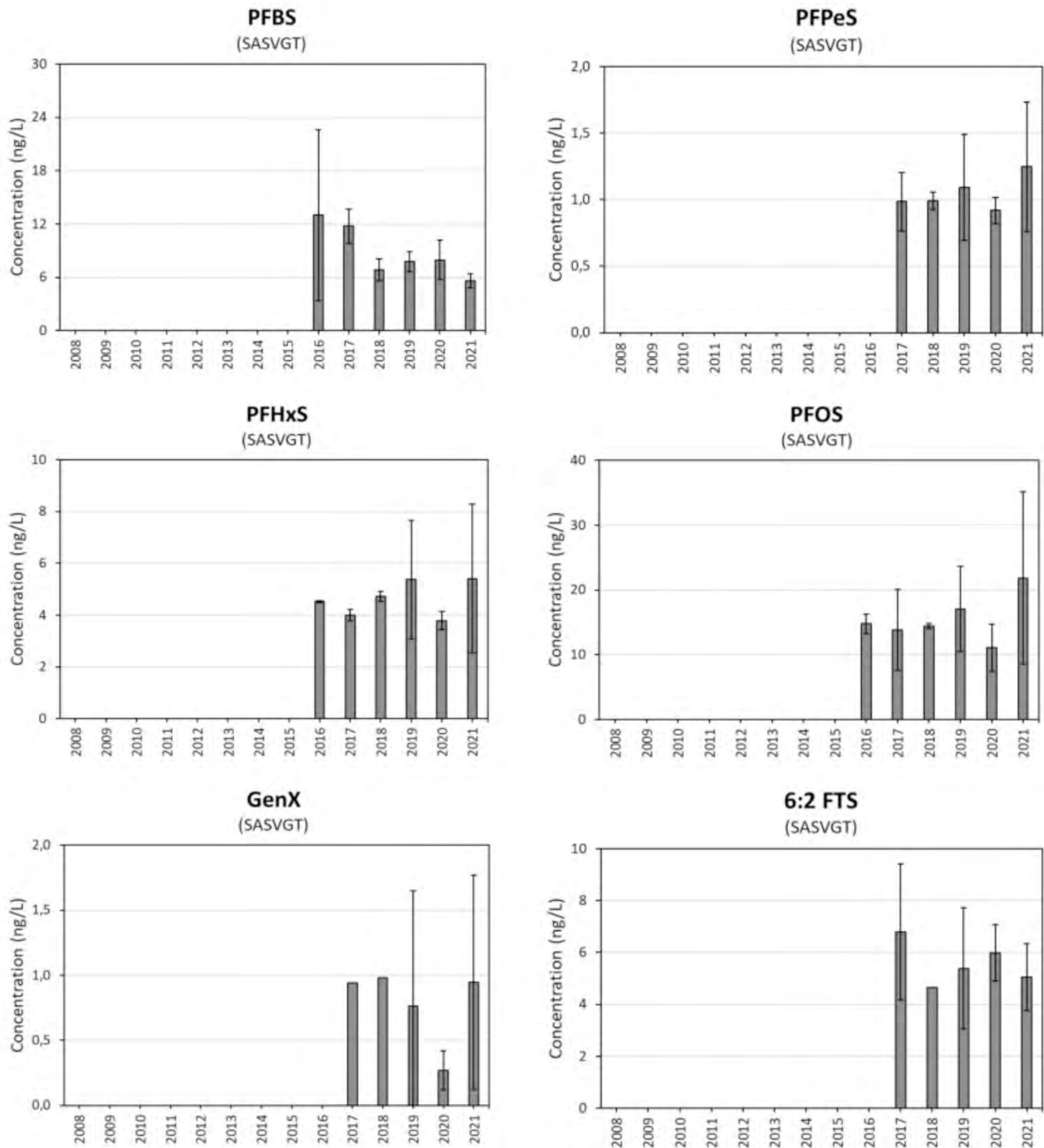
- [2] https://maps.rijkswaterstaat.nl/gwproj55/index.html?viewer=MWTL_Meetnet_chemie.Webviewer
[MWTL Meetnet chemie \(rijkswaterstaat.nl\)](https://maps.rijkswaterstaat.nl/gwproj55/index.html?viewer=MWTL_Meetnet_chemie.Webviewer)
- [3] PZC, 20 januari 2022. PFAS blijft uit België naar Zeeland stromen.
- [4] Besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen. Gemeente Antwerpen, dienst Omgevingsvergunningen, departement Leefmilieu. 17 september 2020. Dossiernummer VVO: OMGP-2020-0032.
- [5] <https://int-web.vmm.be>
- [6] Besluit van de deputatie van de provincie Antwerpen. Gemeente Antwerpen, dienst Omgevingsvergunningen, departement Leefmilieu. 6 augustus 2020. Dossiernummer VVO: OMGP-2020-0025.
- [7] Lassen, C.; Brinch, A. 2017. Sources of perfluorobutane sulfonic acid (PFBS) in the environment. COWI A/S, Allan Astrup Jensen, Nordic Institute for Product Sustainability, Environmental Chemistry and Toxicology, Denmark.

Sas van Gent (SASVGT)

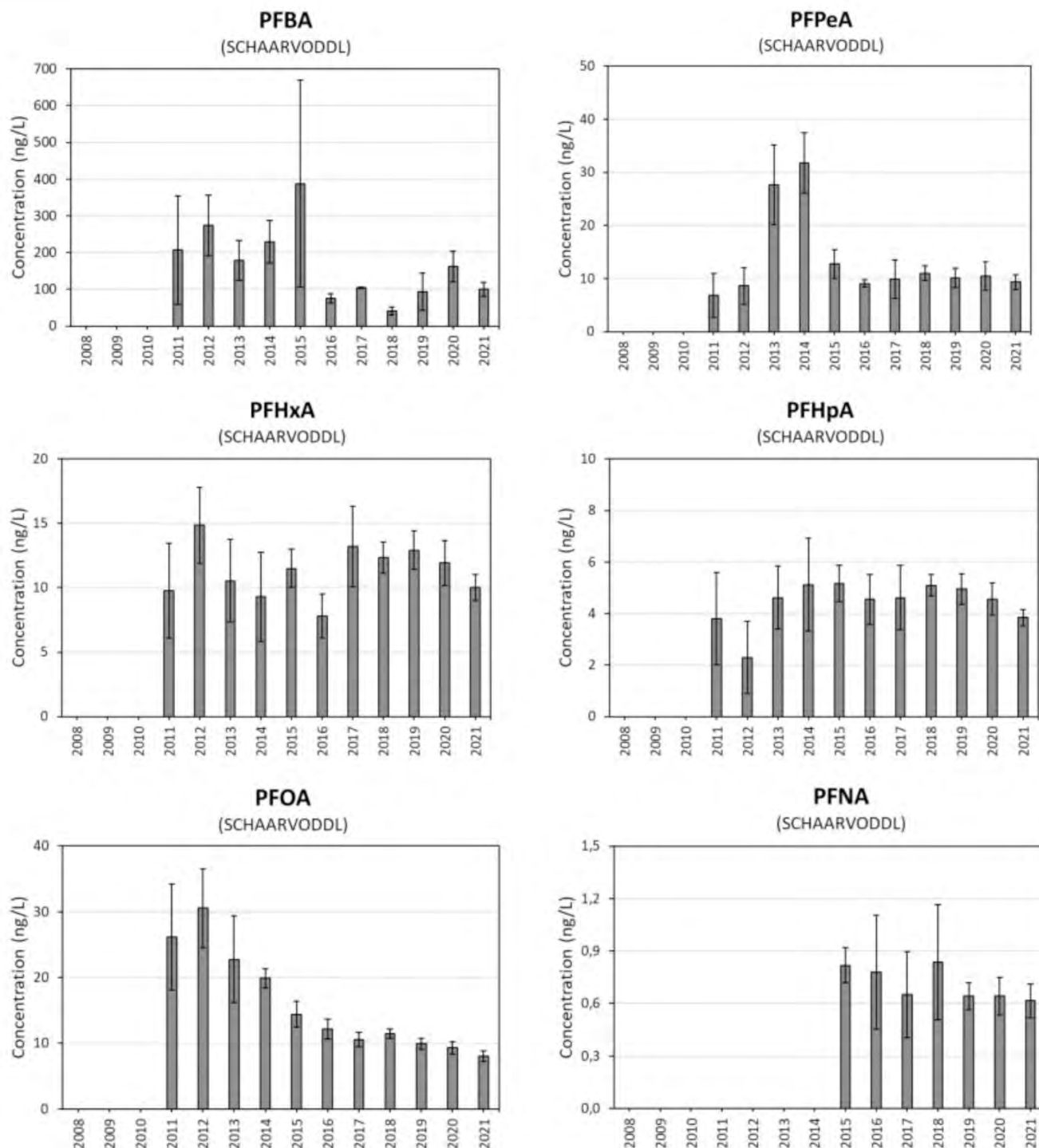
Figuur 1A: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) gemeten in het kanaal van Gent naar Terneuzen (locatie Sas van Gent).

Sas van Gent (SASVGT)

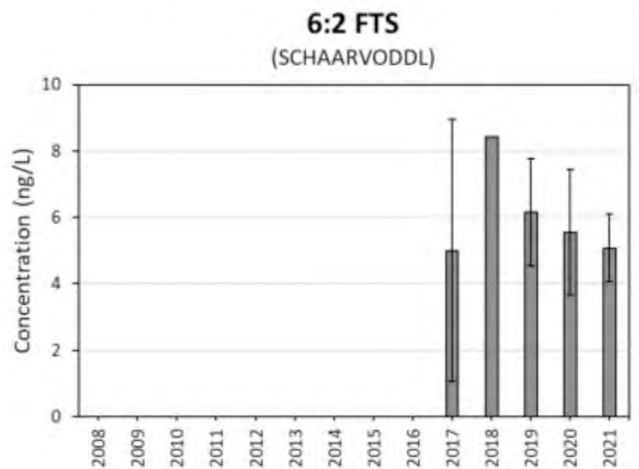
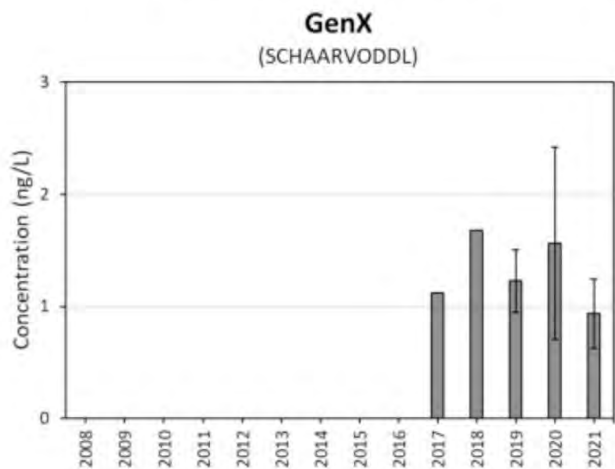
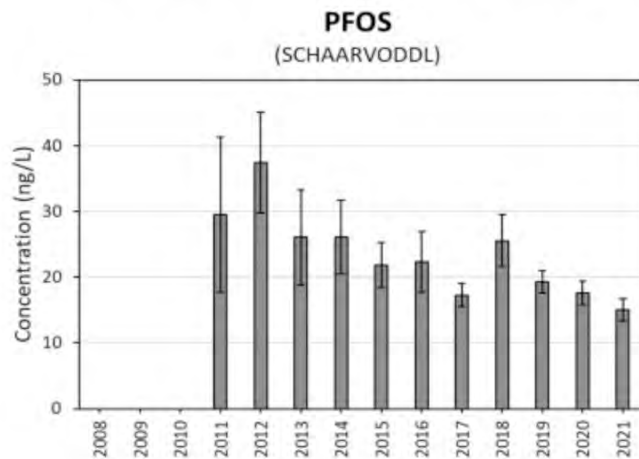
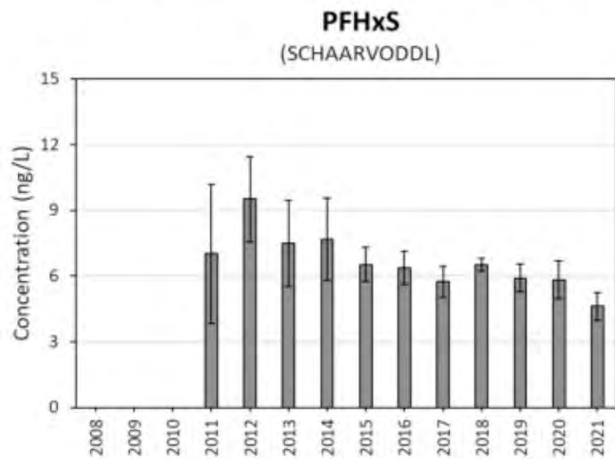
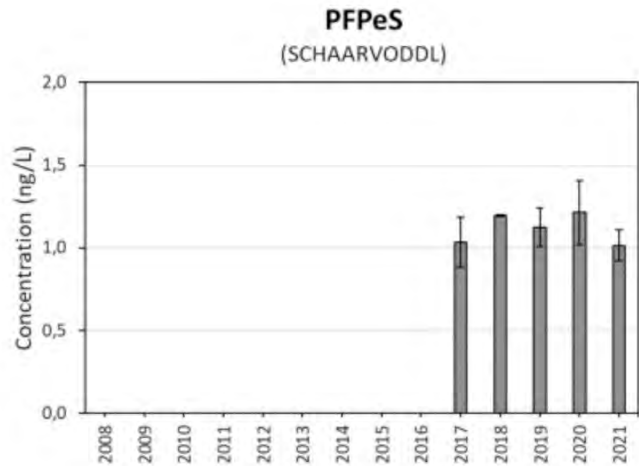
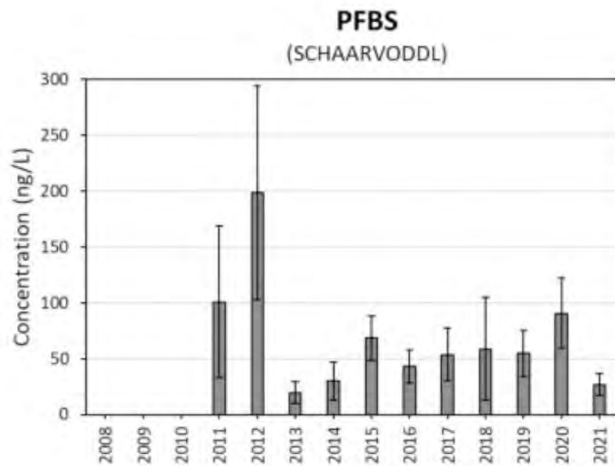
Figuur 1B: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) gemeten in het kanaal van Gent naar Terneuzen (locatie Sas van Gent).

Schaar van Ouden Doel (SCHAARVODDL)

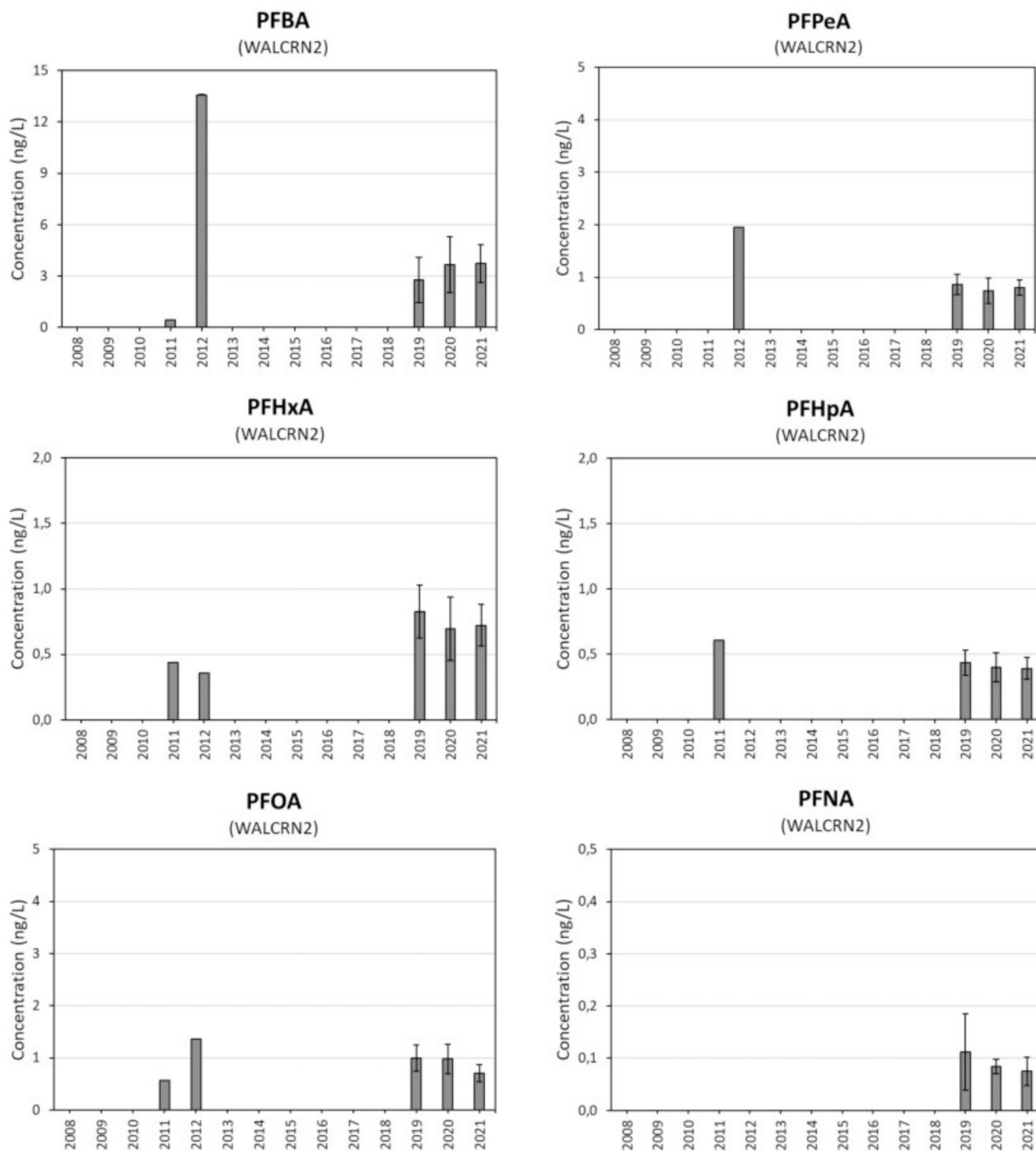
Figuur 2A: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) gemeten in de Westerschelde bij Schaar van Ouden doel.

Schaar van Ouden Doel (SCHAARVODDL)

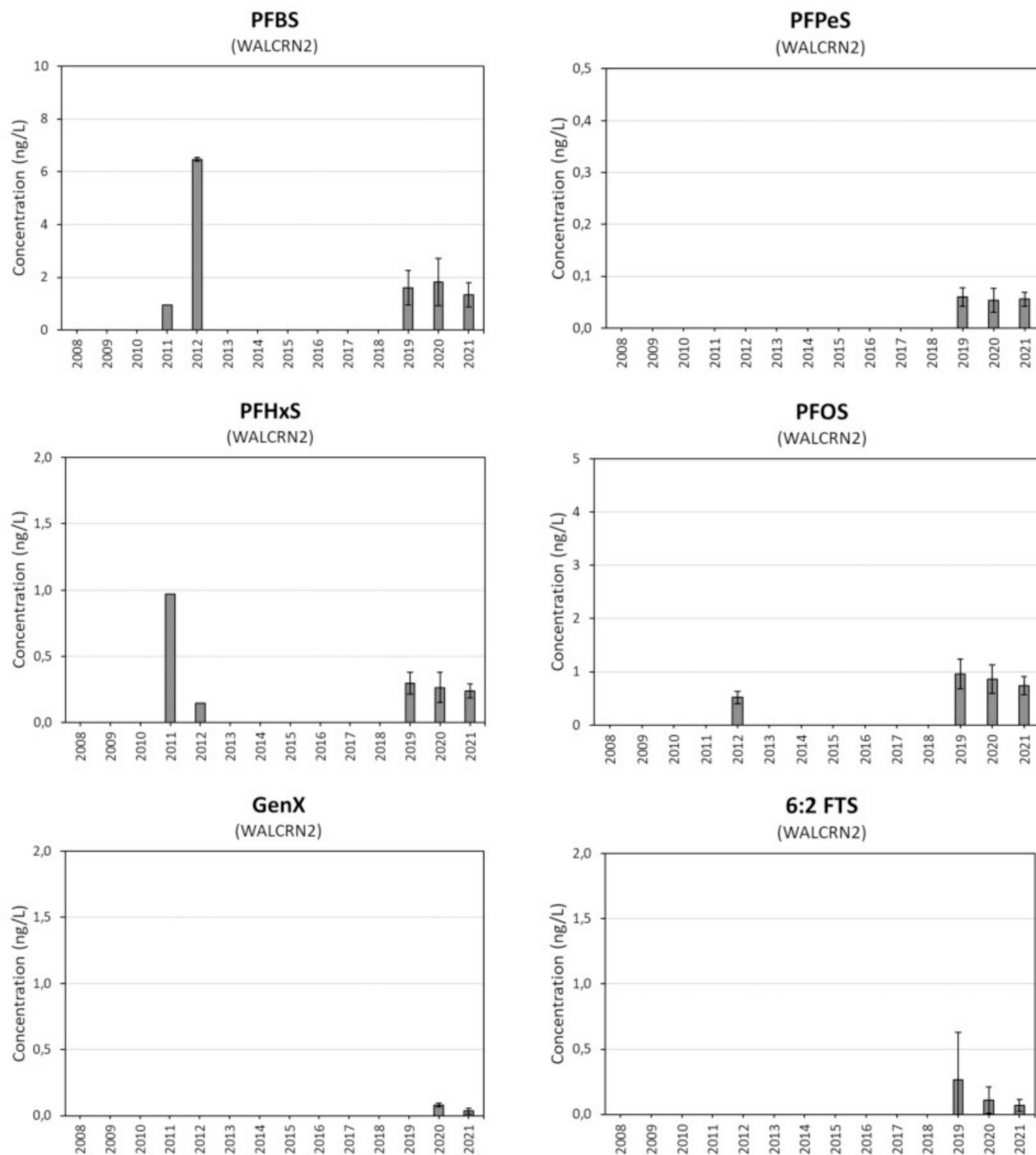
Figuur 2B: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) gemeten in de Westerschelde bij Schaar van Ouden doel.

Walcheren (WALCRN2)

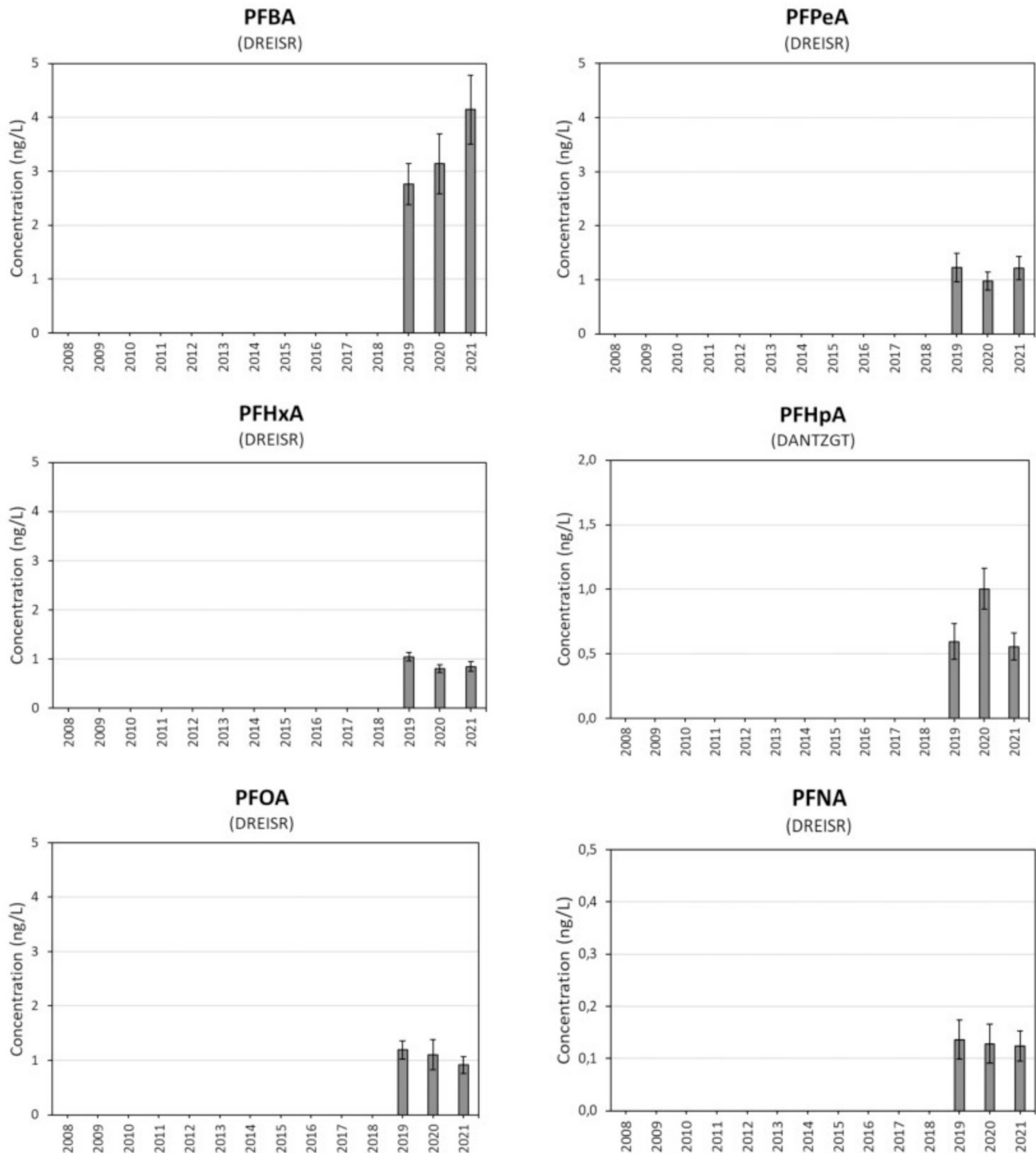
Figuur 3A: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) gemeten 2 km voor de kust van Walcheren.

Walcheren (WALCRN2)

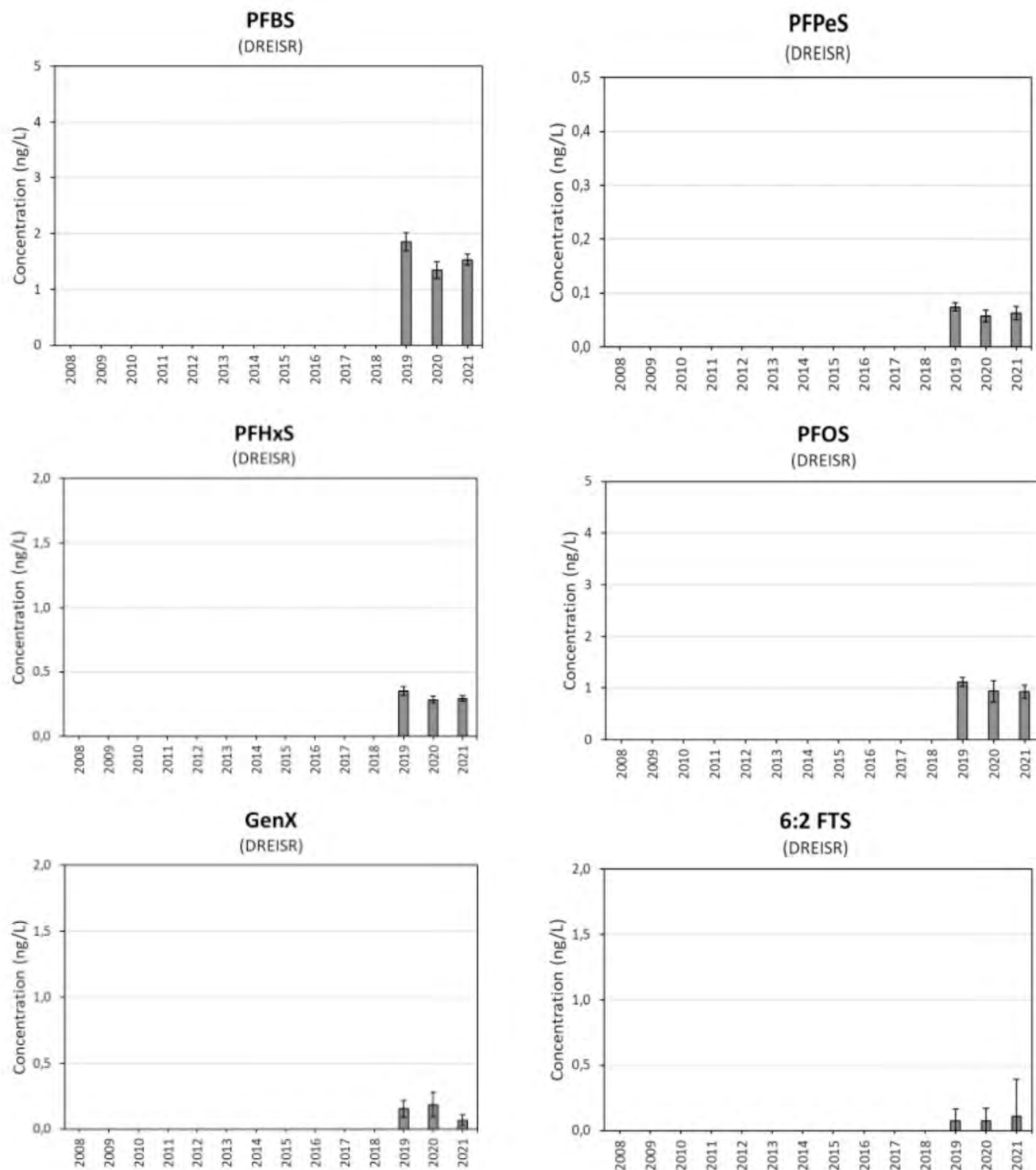
Figuur 3B: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) gemeten 2 km voor de kust van Walcheren.

Dreischor (DREISR)

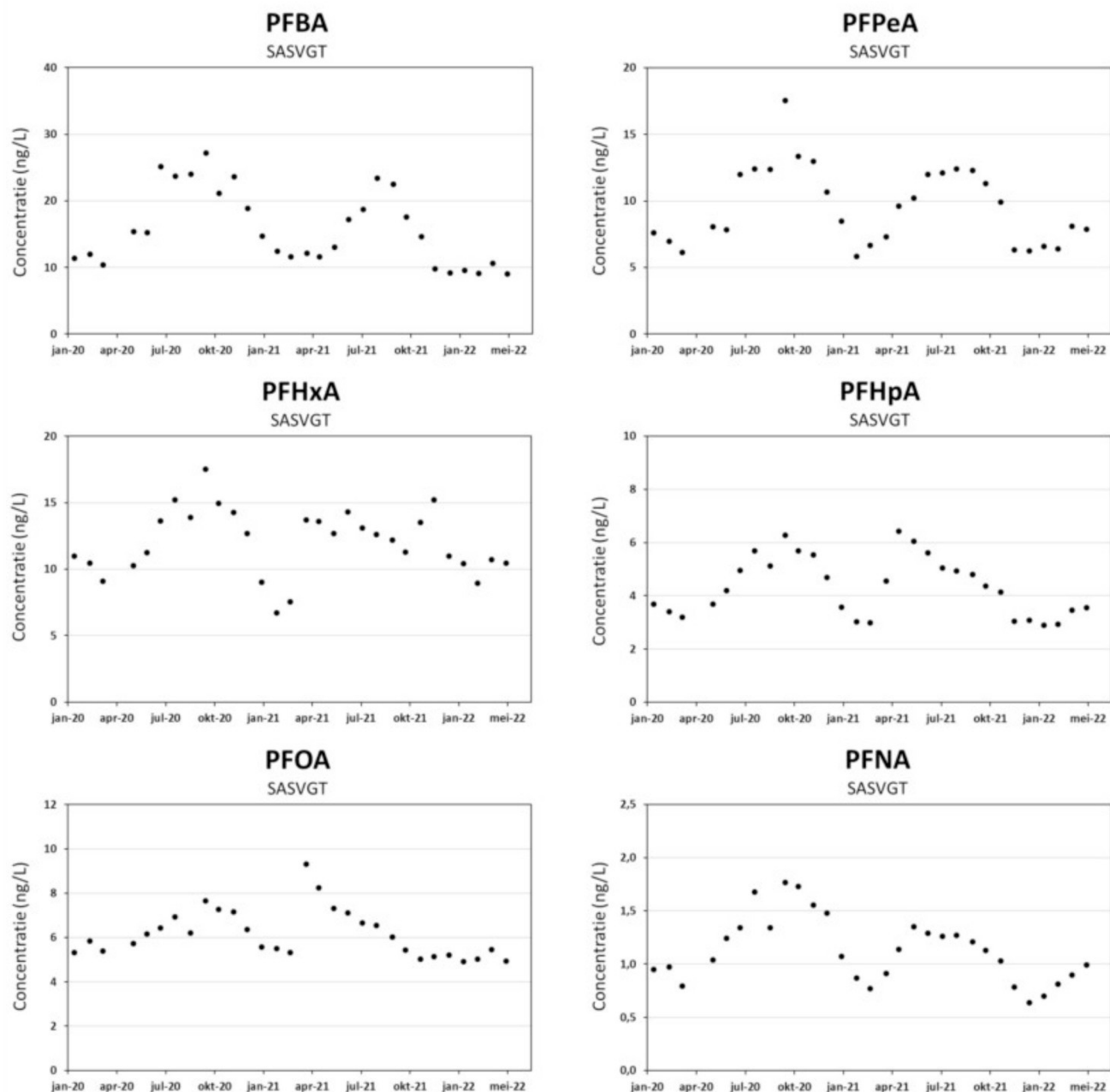
Figuur 4A: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) gemeten in het Grevelingenmeer (locatie Dreischor).

Dreischor (DREISR)

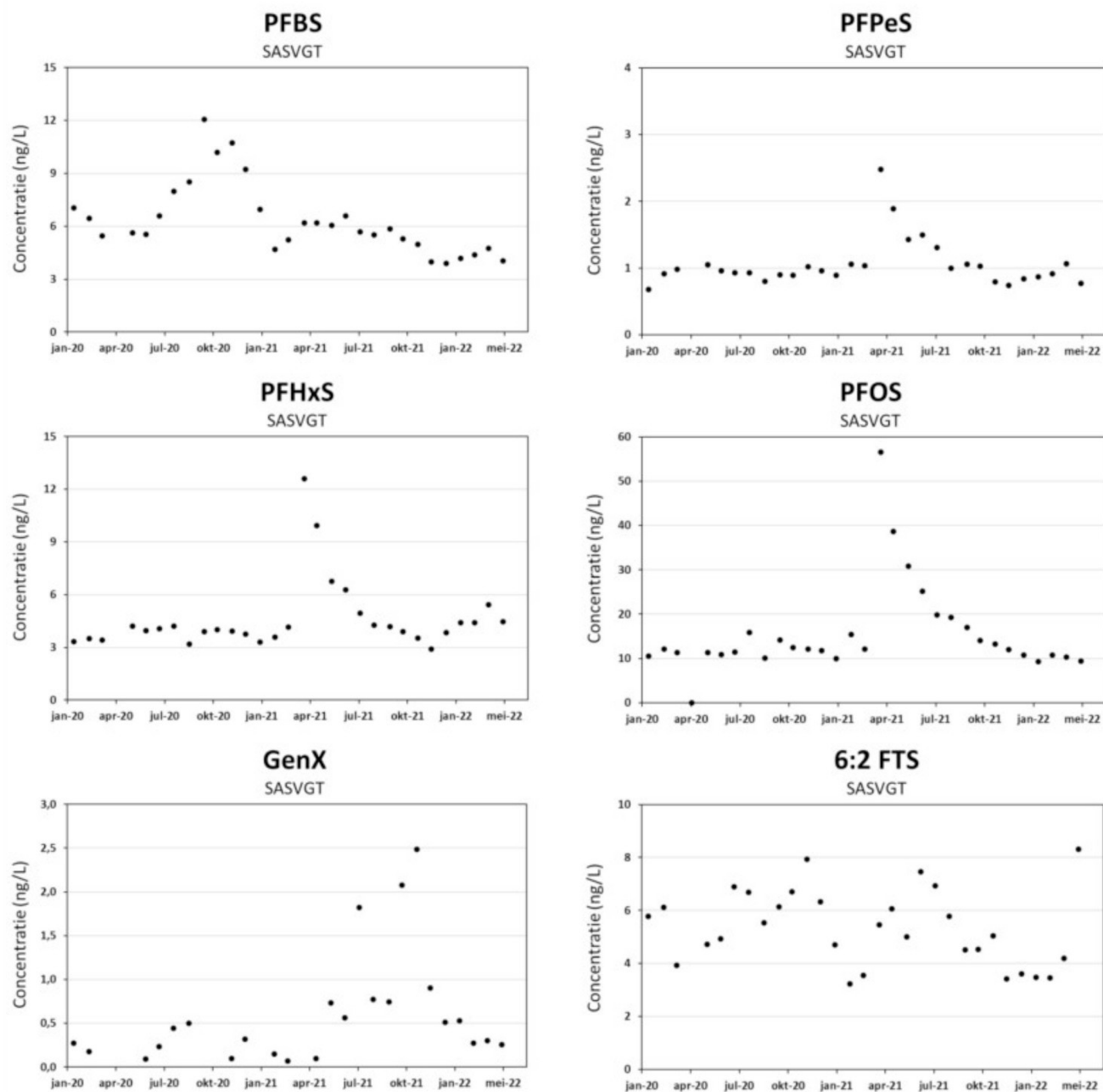
Figuur 4B: Jaargemiddelde concentraties van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) gemeten in het Grevelingenmeer (locatie Dreischor).

Sas van Gent (SASVGT)

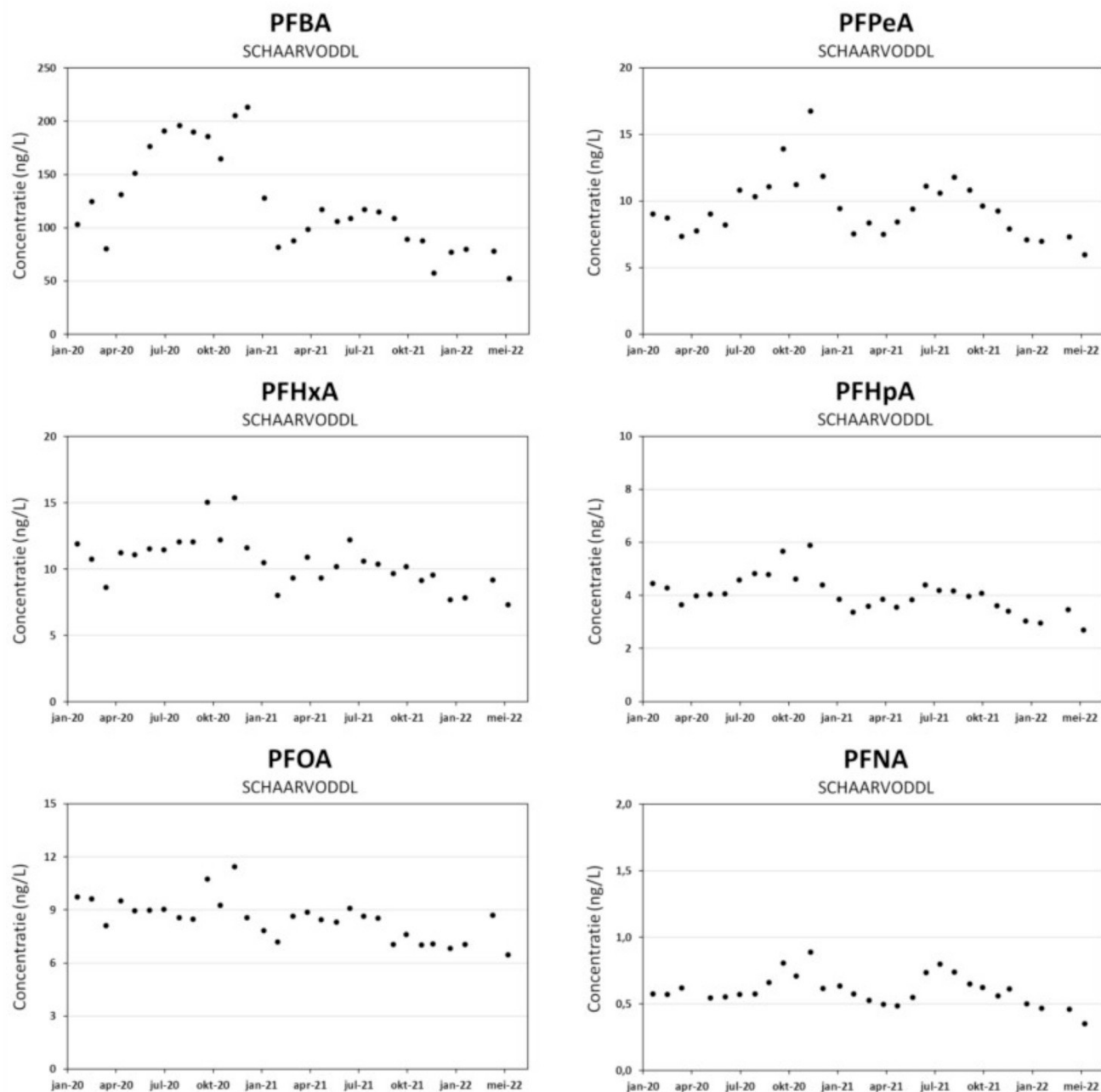
Figuur 5A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in het Kanaal van Gent naar Terneuzen bij Sas van Gent.

Sas van Gent (SASVGT)

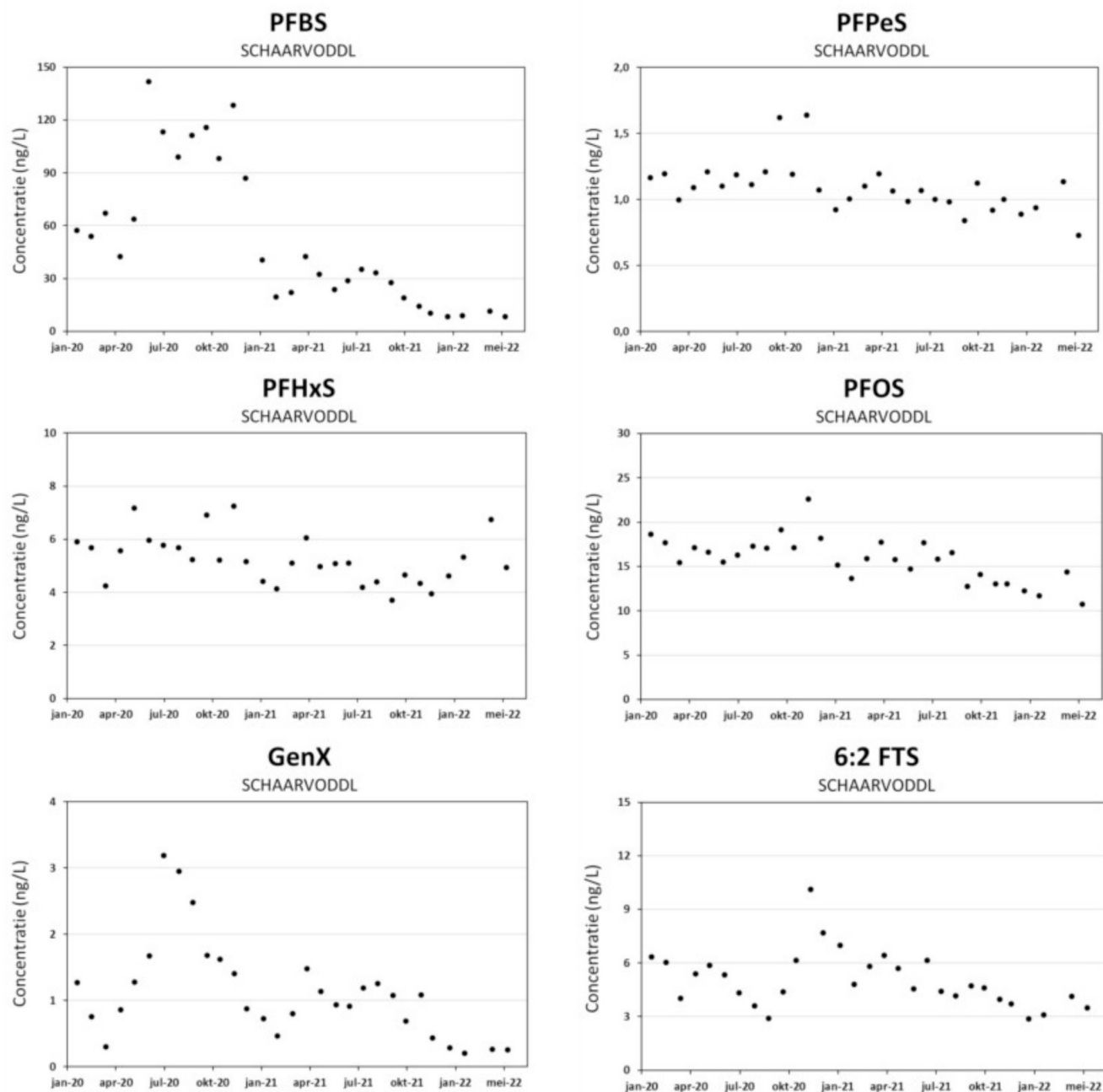
Figuur 5B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in het Kanaal van Gent naar Terneuzen bij Sas van Gent.

Schaar van Ouden Doel (SCHAARVODDL)

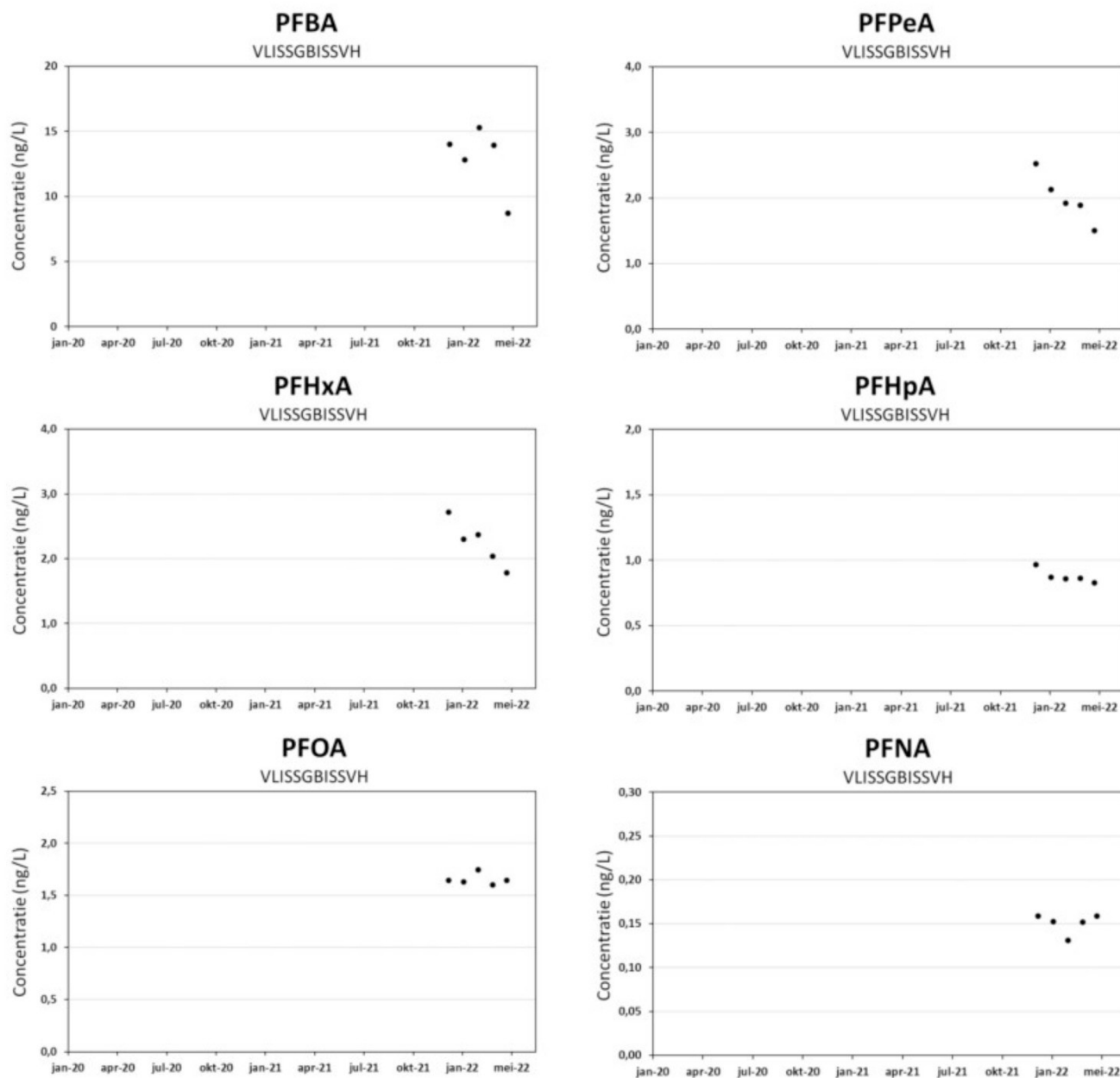
Figuur 6A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in de Westerschelde bij Schaar van Ouden Doel.

Schaar van Ouden Doel (SCHAARVODDL)

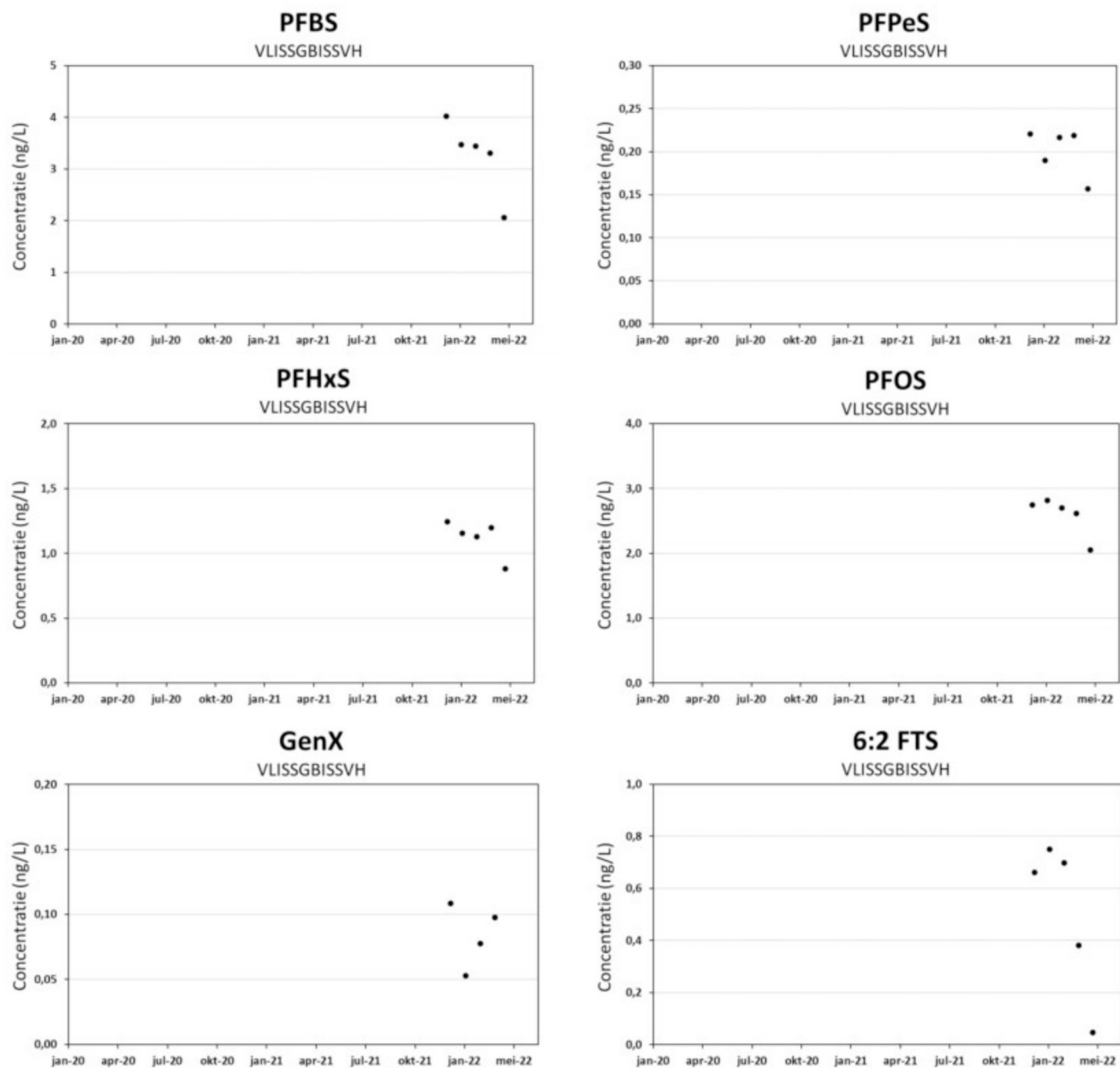
Figuur 6B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in de Westerschelde bij Schaar van Ouden Doel.

Vlissingen, boei SSVH (VLISGBISSVH)

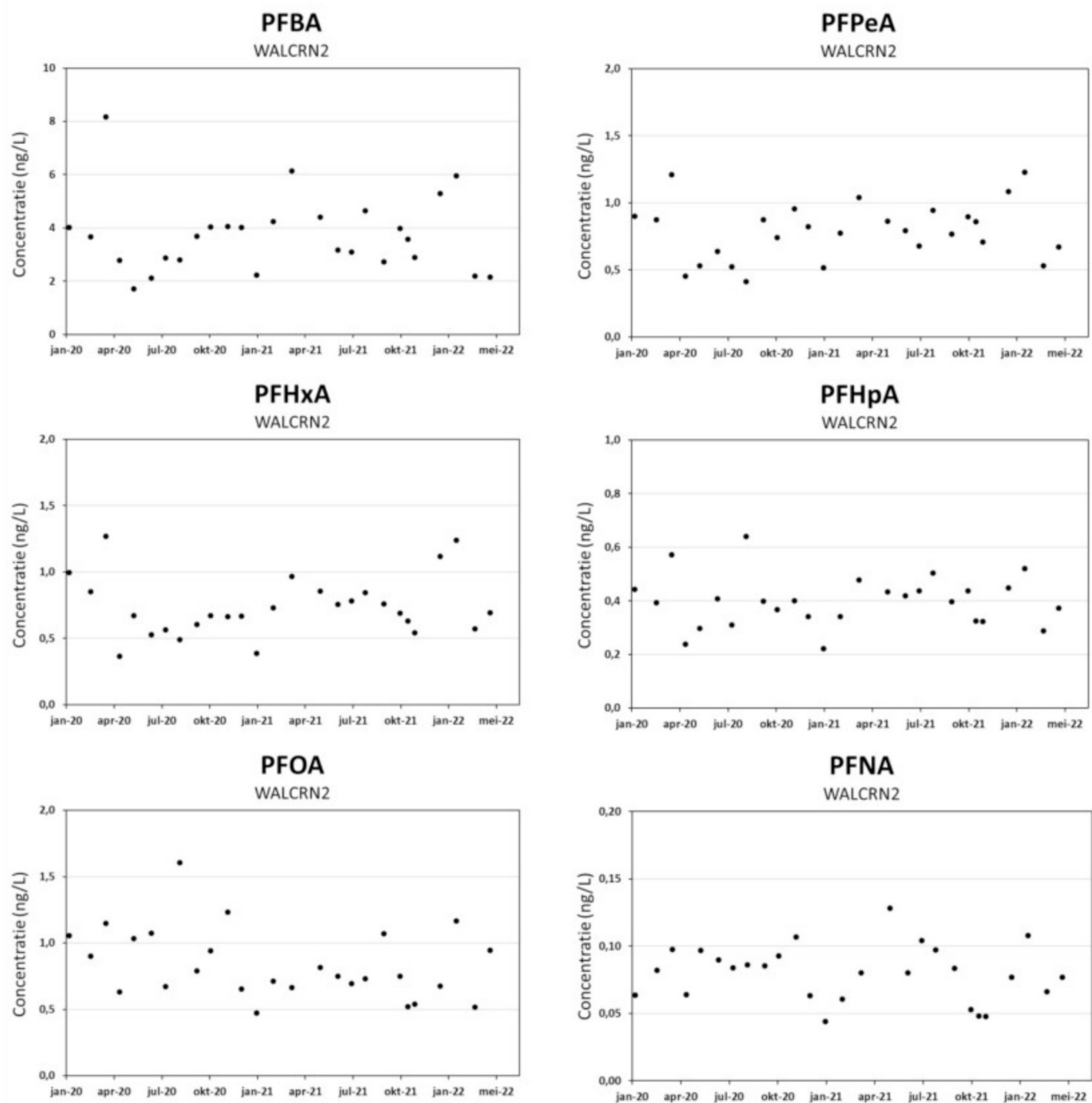
Figuur 7A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in de Westerschelde bij Vlissingen (boei SSVH).

Vlissingen, boei SSVH (VLISSGBISSVH)

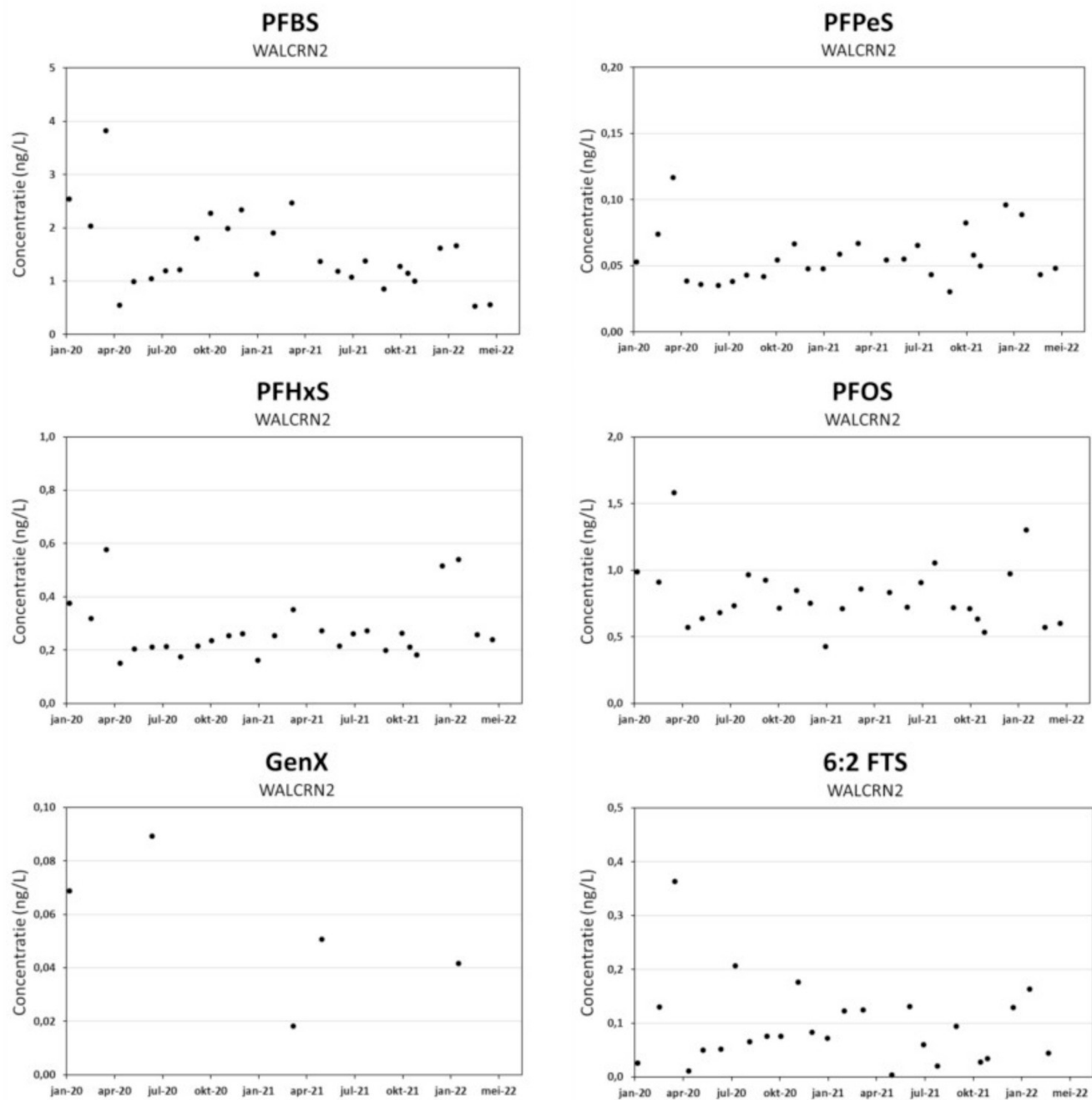
Figuur 7B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in de Westerschelde bij Vlissingen (boei SSVH).

Walcheren (WALCRN2)

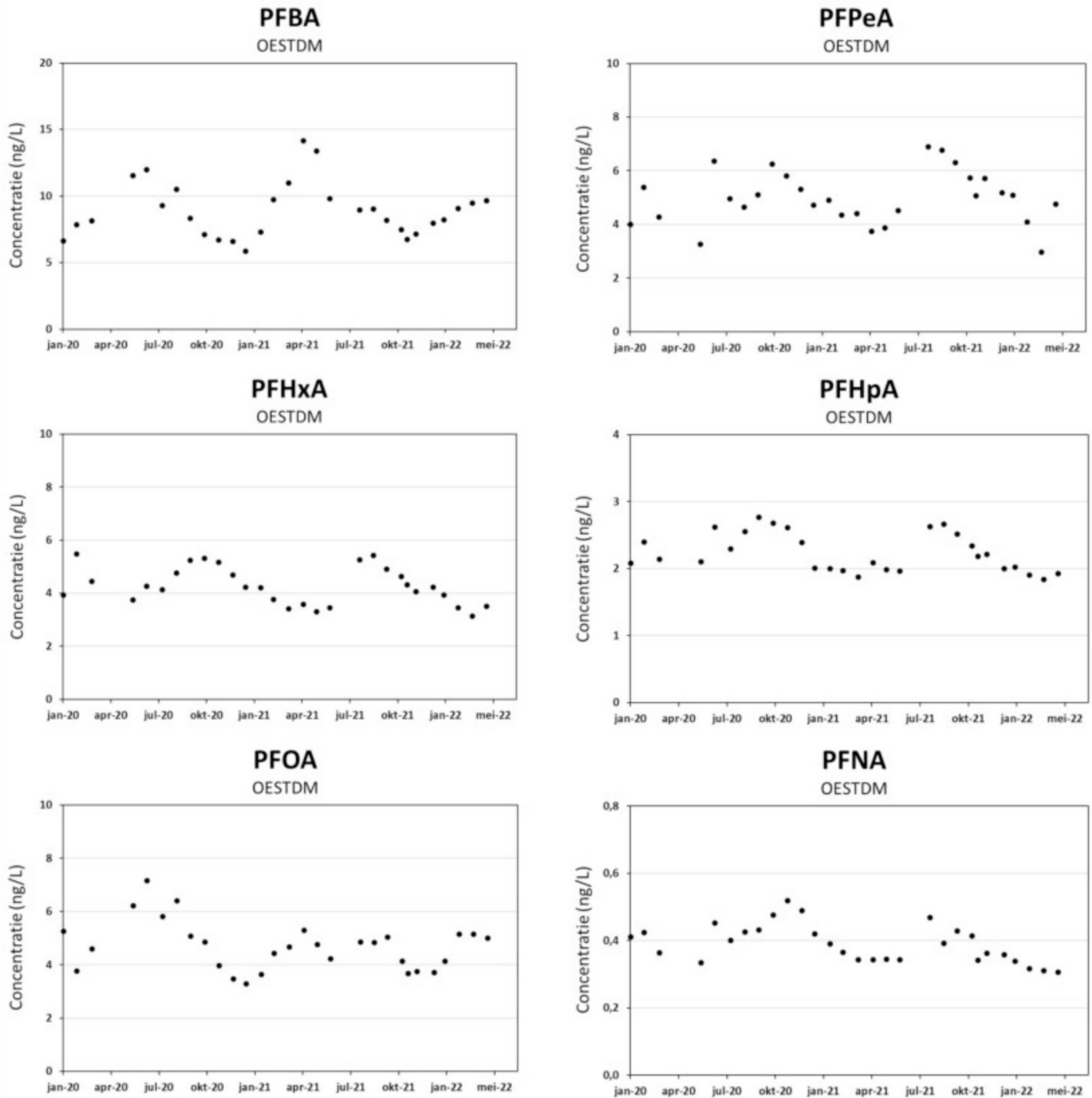
Figuur 8A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) 2 km voor de kust van Walcheren.

Walcheren (WALCRN2)

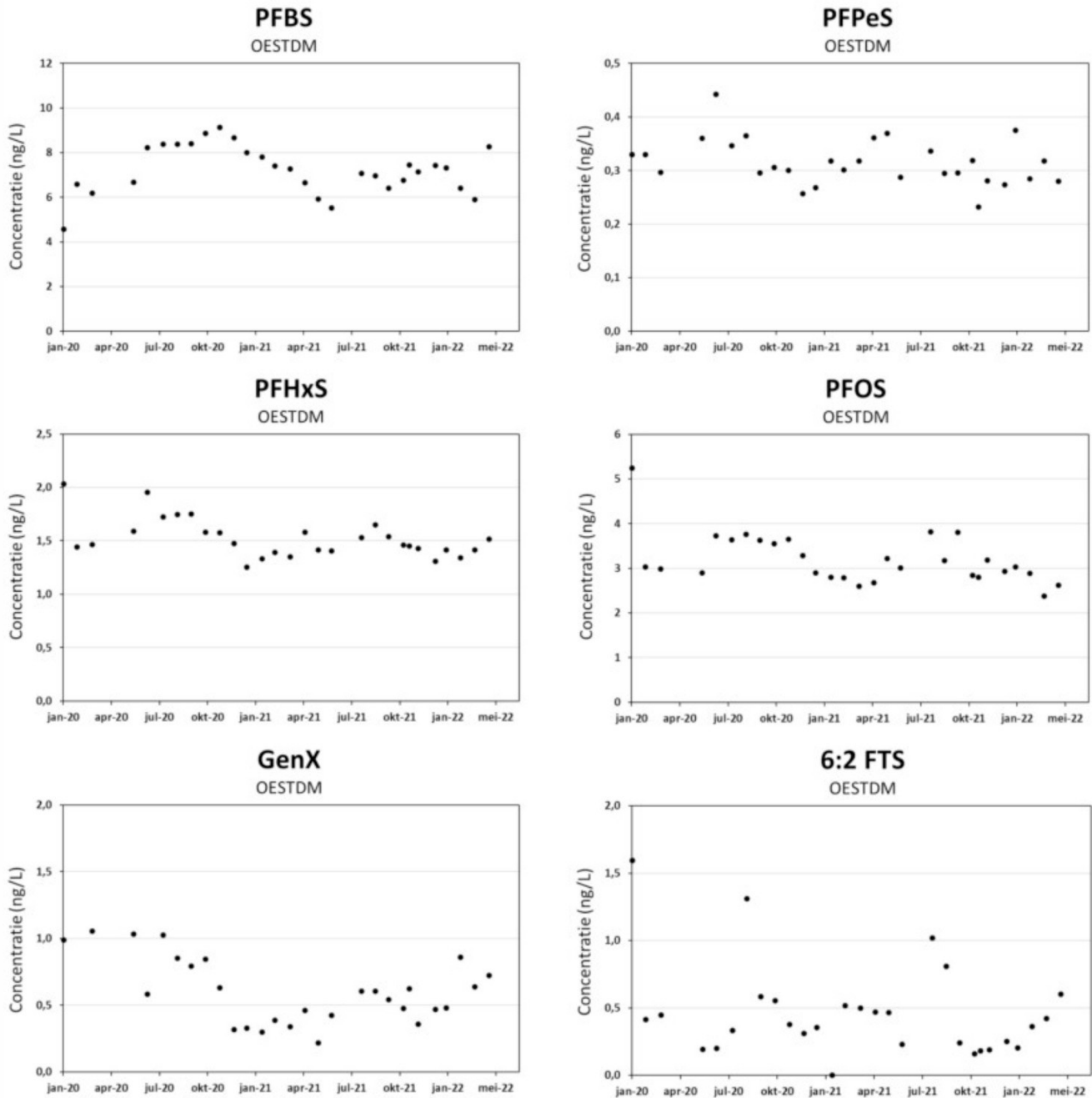
Figuur 8B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) 2 km voor de kust van Walcheren.

Oesterdam (OESTDM)

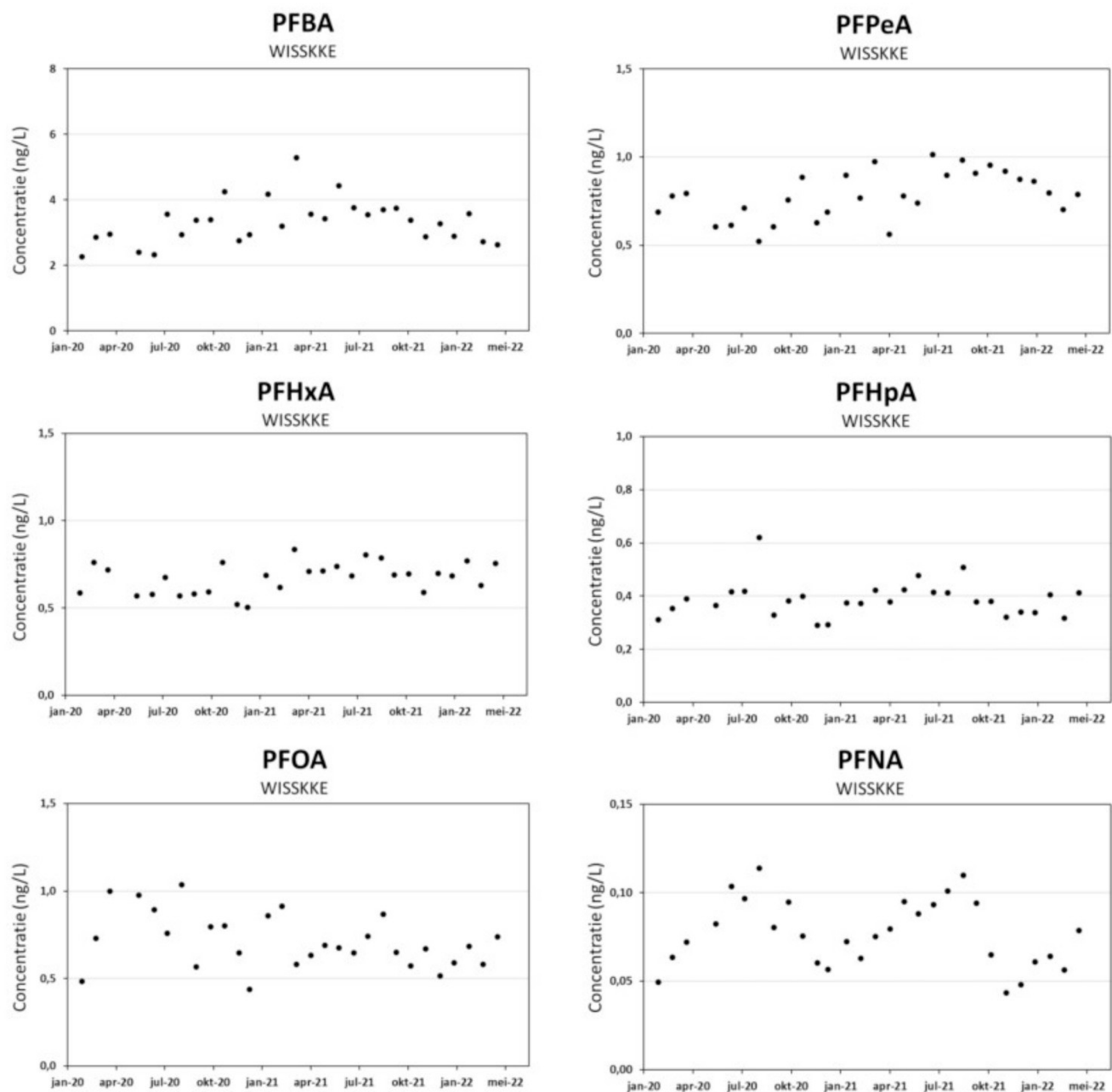
Figuur 9A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in het Zoommeer bij de Oesterdam.

Oesterdam (OESTDM)

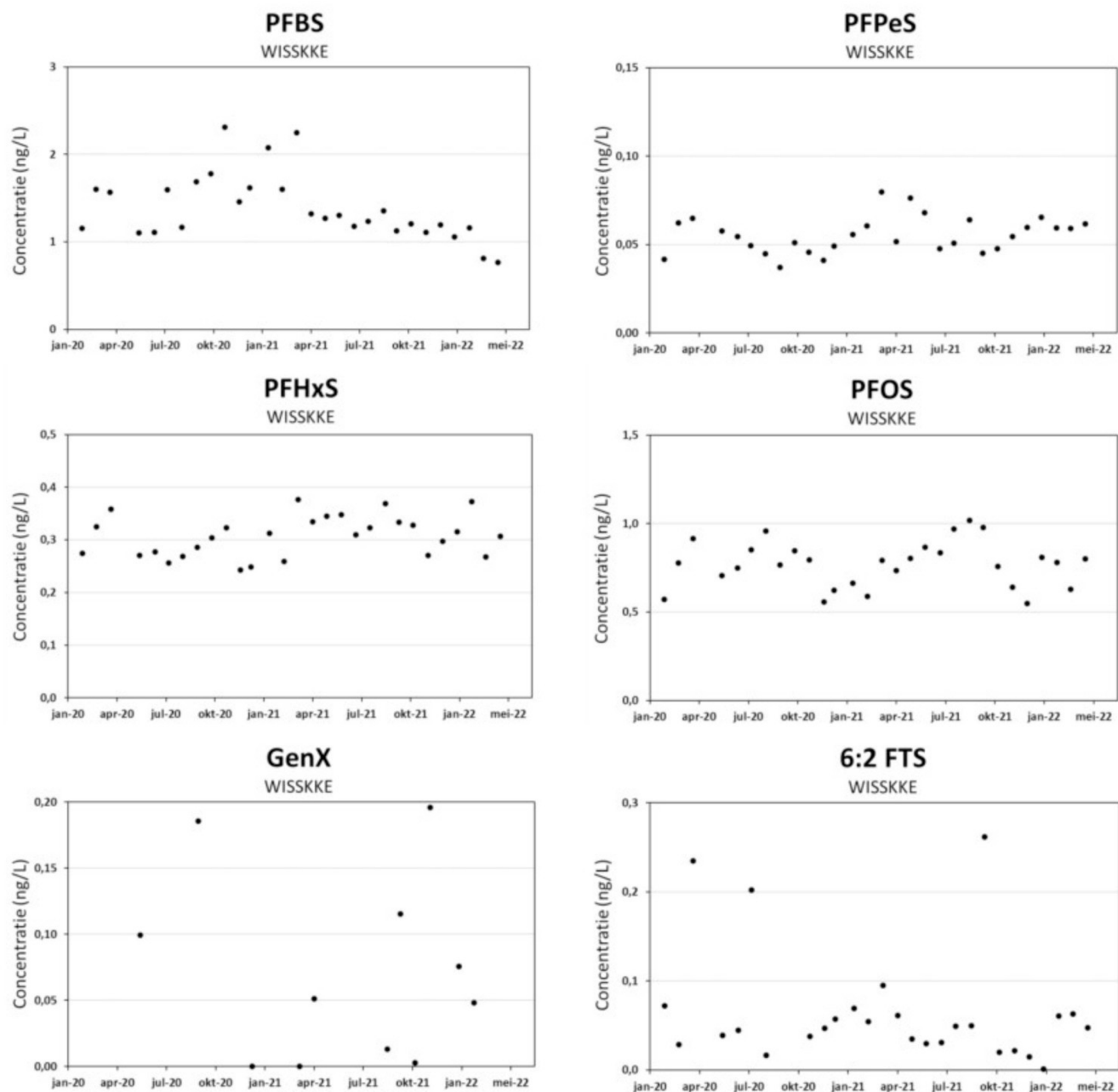
Figuur 9B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in het Zoommeer bij de Oesterdam.

Wissenkerke (WISSKKE)

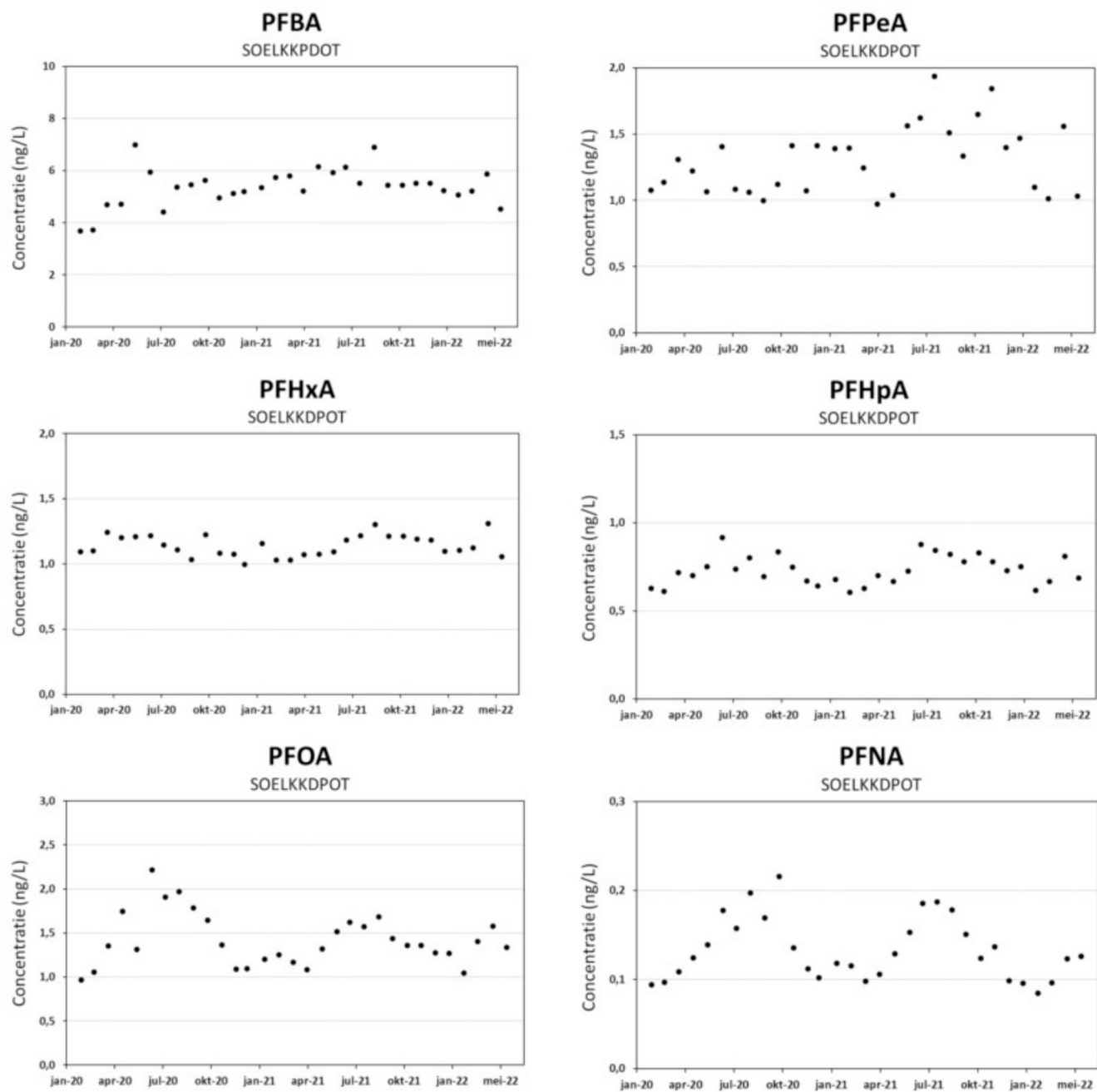
Figuur 10A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in de Oosterschelde bij Wissenkerke.

Wissenkerke (WISSKKE)

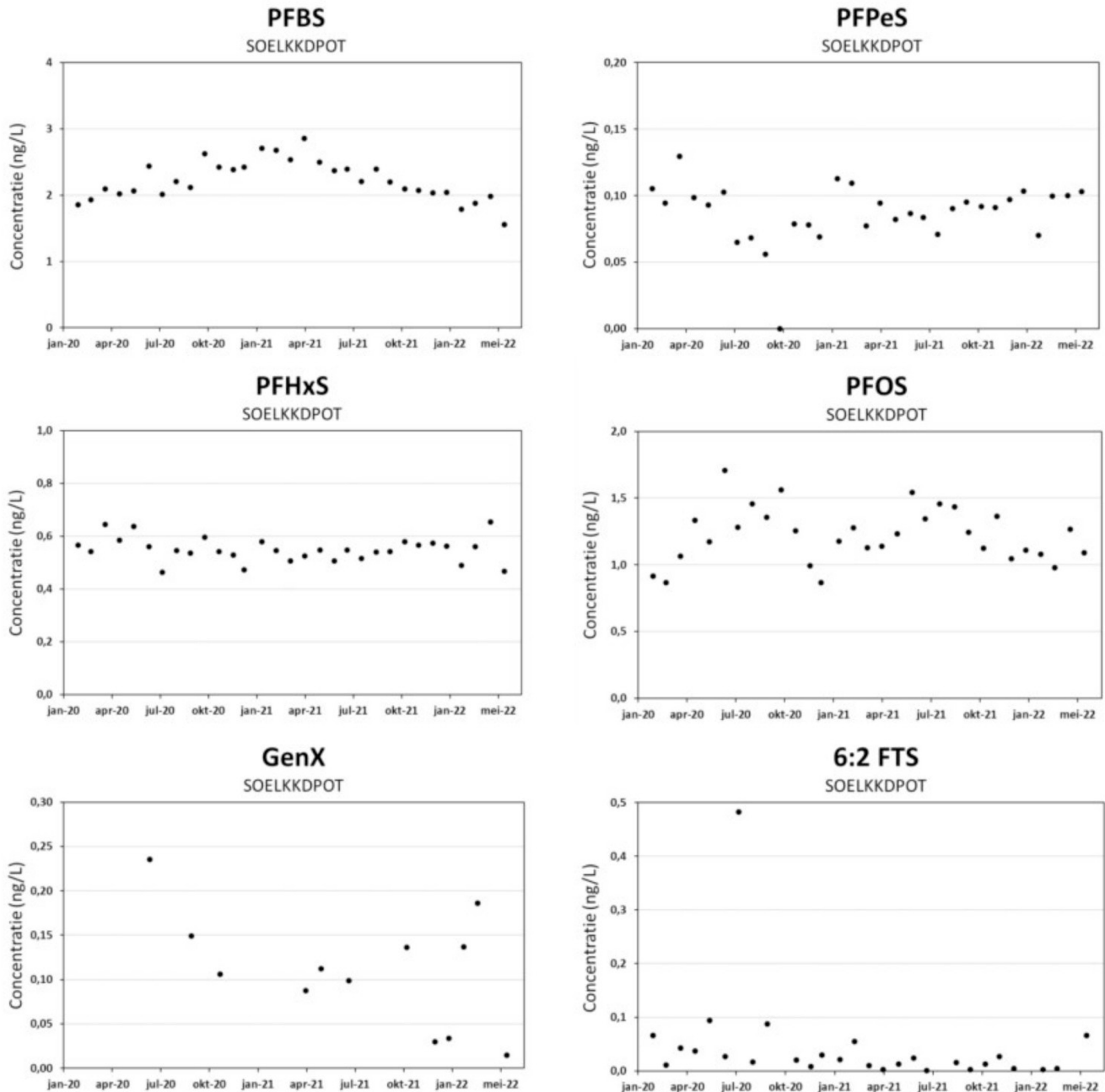
Figuur 10B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in de Oosterschelde bij Wissenkerke.

Soelekerkepolder Oost (SOELKKPDOT)

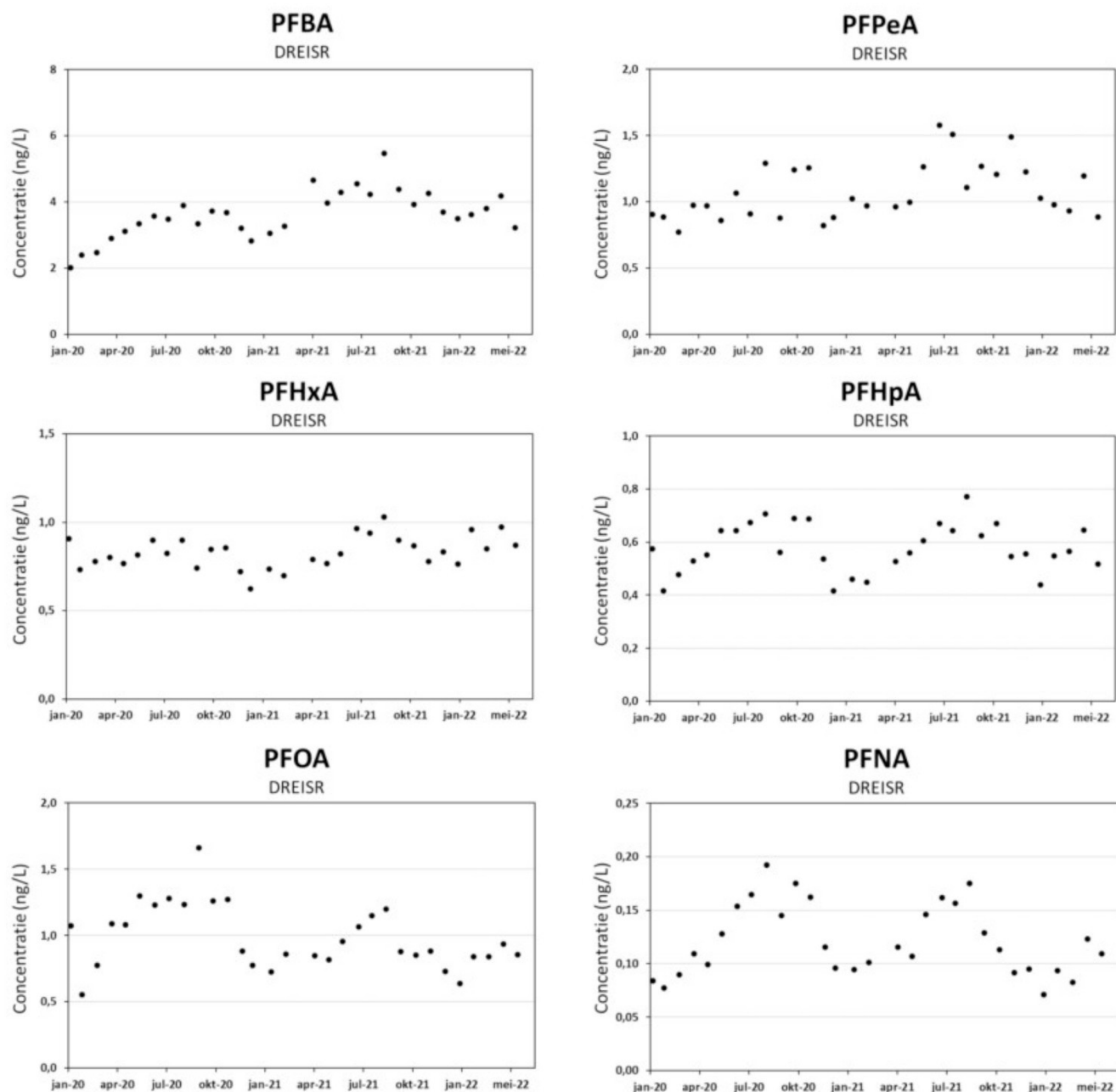
Figuur 11A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in het Veerse Meer bij de Soelekerkepolder.

Soelekerkepolder Oost (SOELKKDPOT)

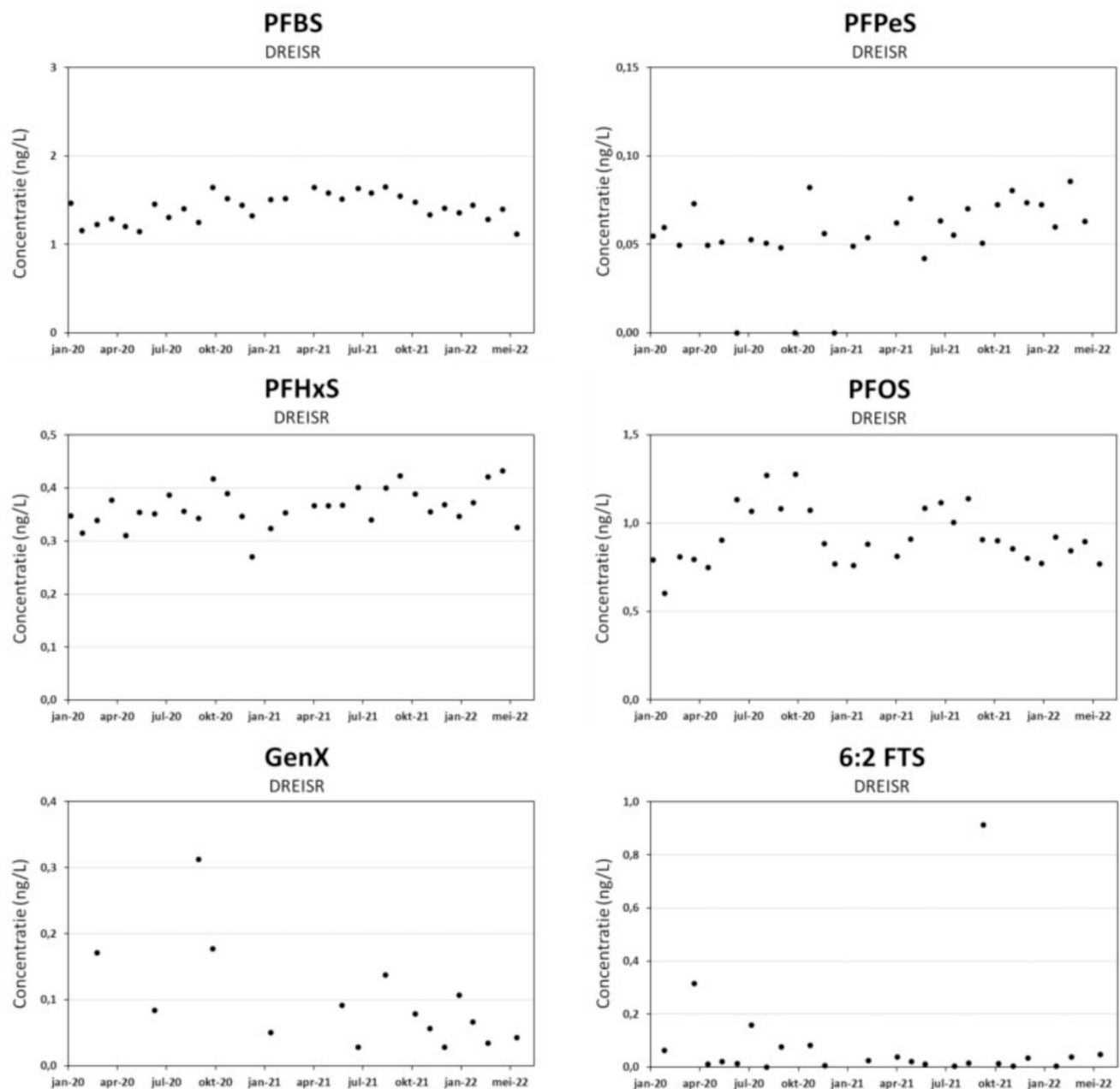
Figuur 11B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in het Veeze Meer bij de Soelekerkepolder.

Dreischor (DREISR)

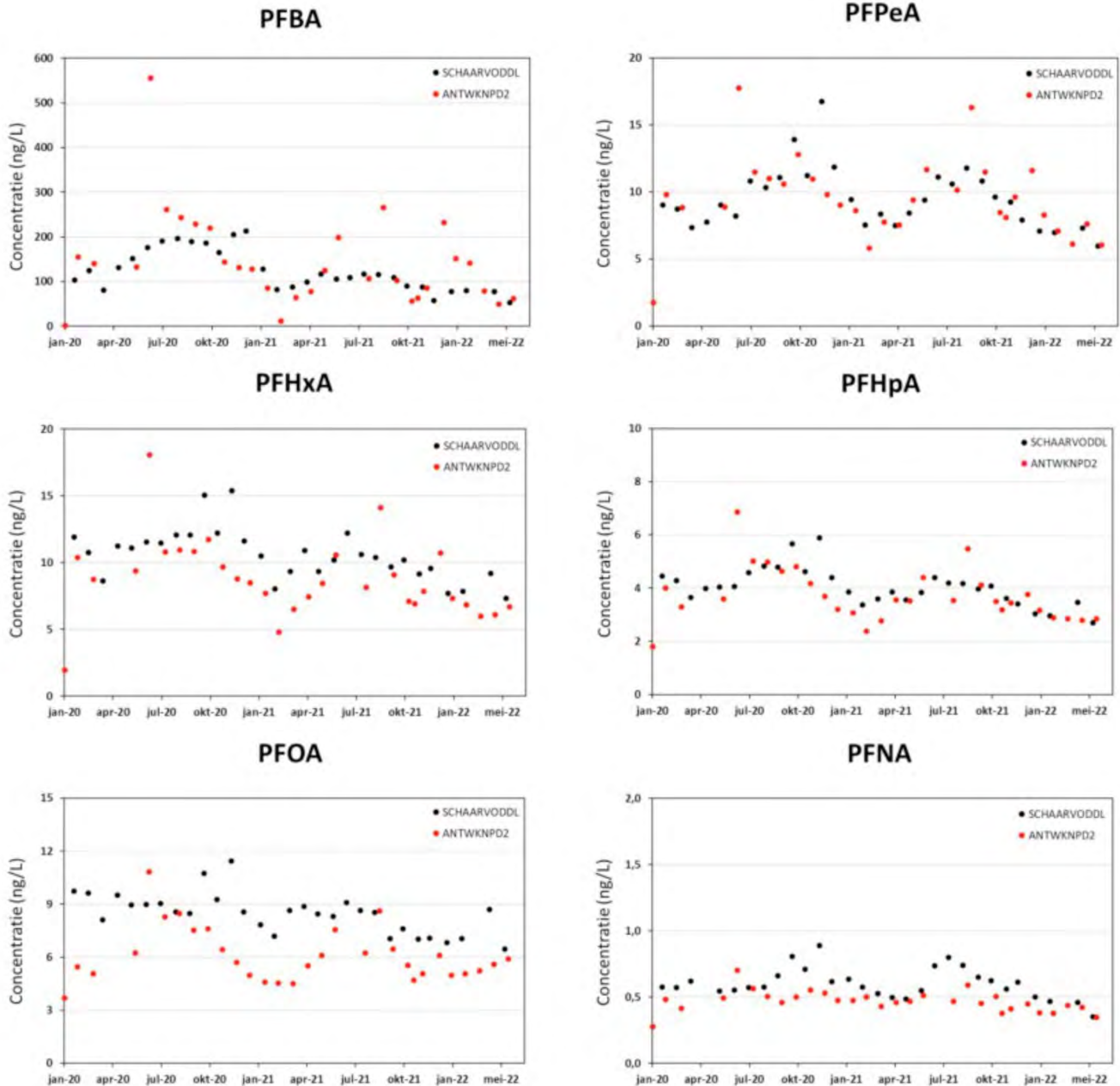
Figuur 12A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in het Grevelingenmeer (locatie Dreischor).

Dreischor (DREISR)

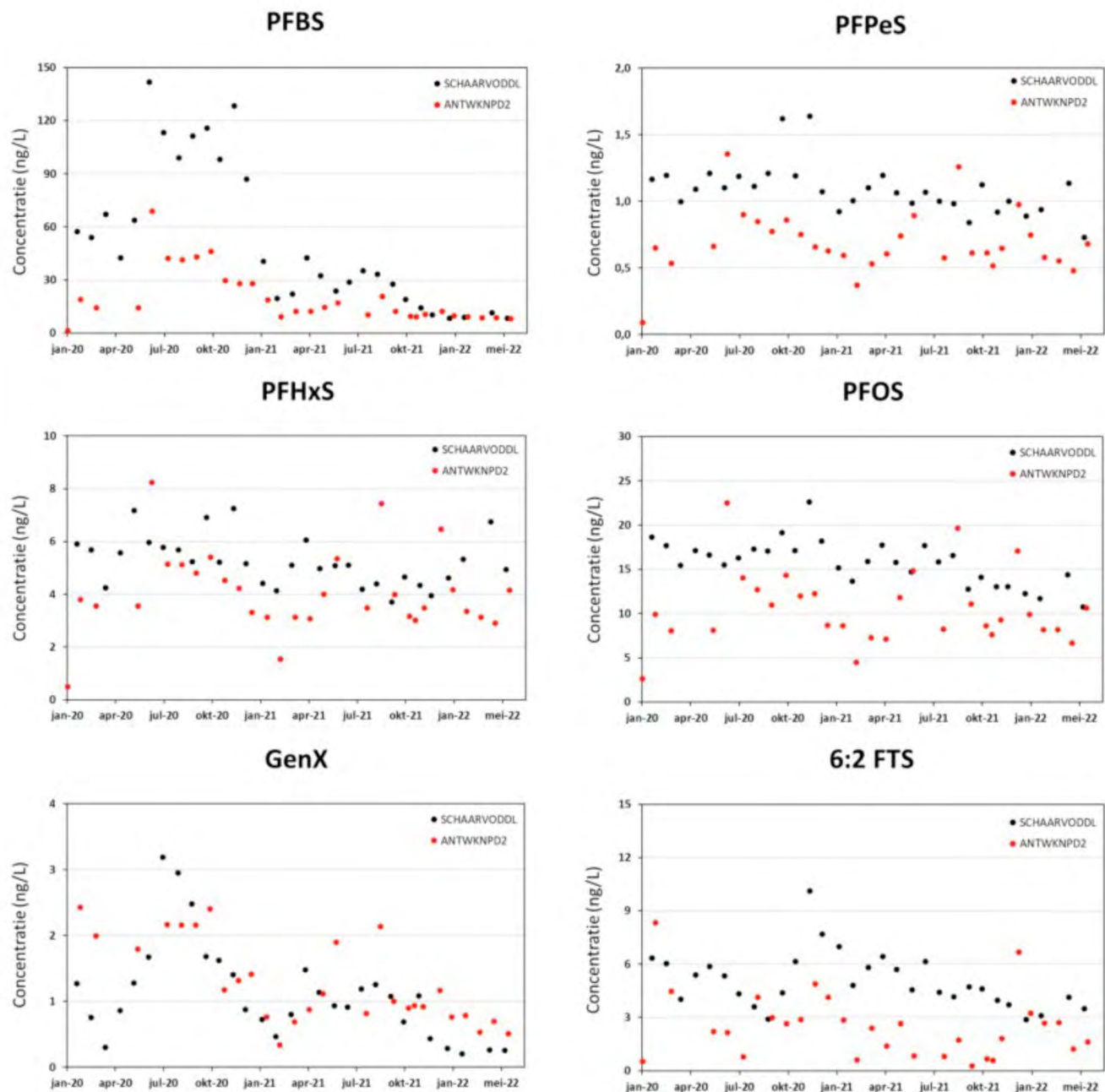
Figuur 12B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in het Grevelingenmeer (locatie Dreischor).

ANTWKNPD2 vs. SCHAARVODDL

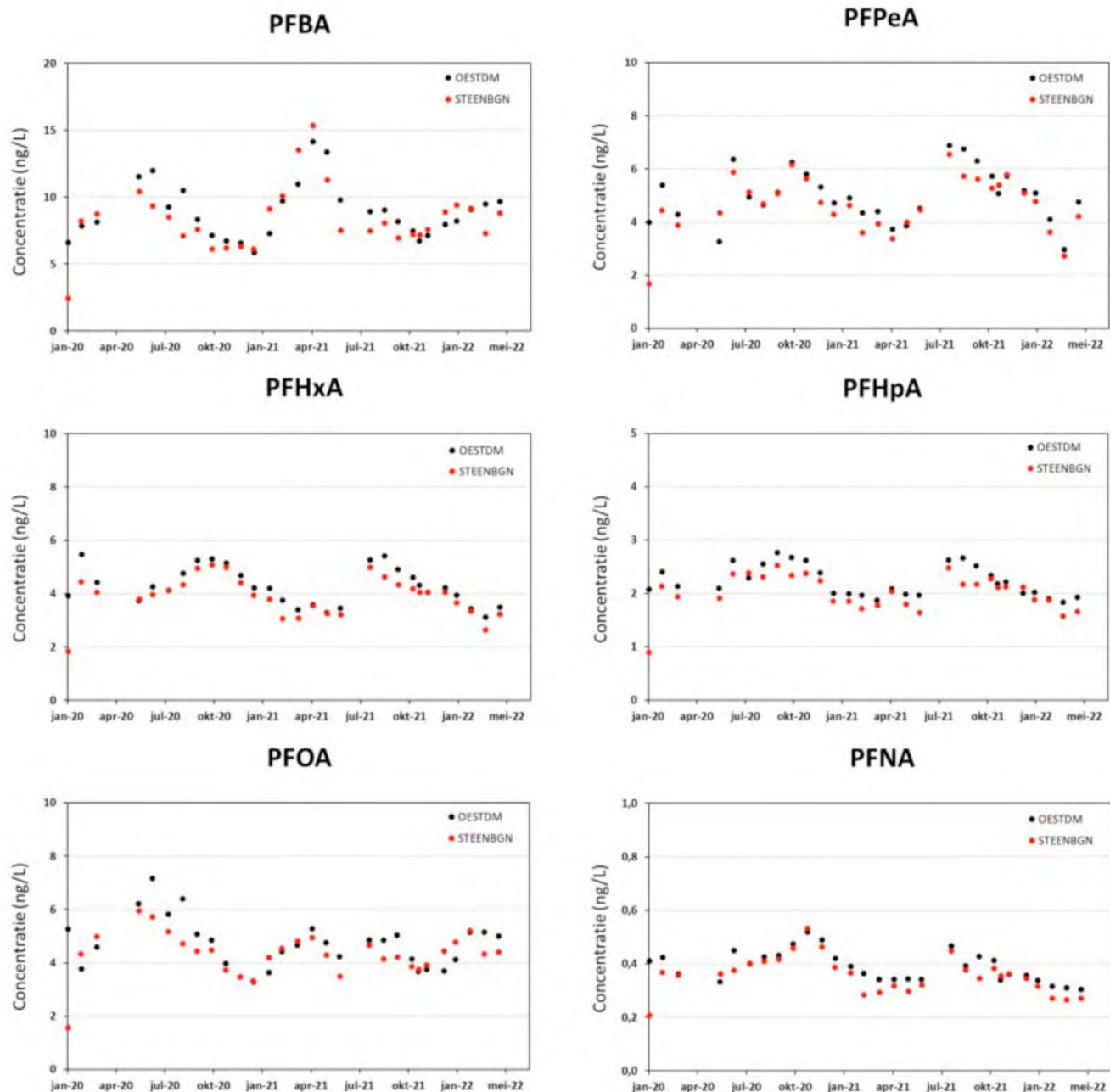
Figuur 13A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) in het Antwerps Kanaalpand (ANTWNPD2) en de Westerschelde (SCHAARVODDL).

ANTWKNPD2 vs. SCHAARVODDL

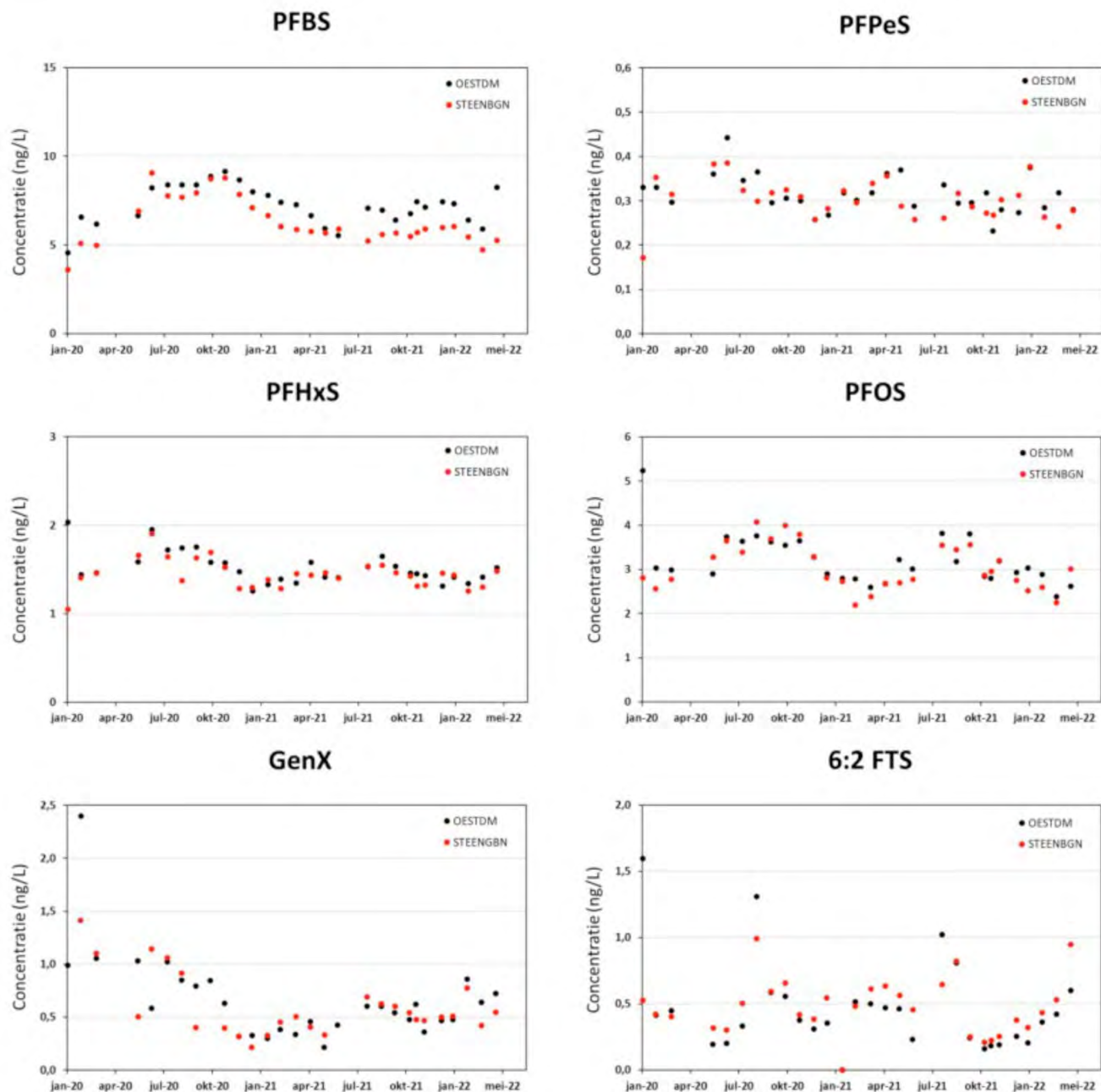
Figuur 13B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) in het Antwerps Kanaalpand (ANTWKNPD2) en de Westerschelde (SCHAARVODDL).

OESTDM vs. STEENBGN

Figuur 14A: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA en PFNA) op locaties OESTDM (Zoommeer) en STEENBGN (Steenbergen).

OESTDM vs. STEENBGN

Figuur 14B: Resultaten van de maandelijkse concentratiemetingen in 2020-2022 van zes PFAS (PFBS, PFPeS, PFHxS, PFOS, GenX en 6:2 FTS) op locaties OESTDM (Zoommeer) en STEENBGN (Steenbergen).

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

PROGRAMMA EN GESPREKSLEIDRAAD WEBINAR PFAS 13 JULI 2022

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[Redacted]

[Redacted]

Deel 1: coördinatoren [Redacted] en [Redacted]

Vragen aan [Redacted]

[Redacted]

- Aan [Redacted] Onlangs werd duidelijk dat fabriek Sabic ook PFAS loost op de Westerschelde en dat er ook PFAS vrij komt uit de Rioolwaterzuiveringsinstallatie bij Rilland, veelal afkomstig van afvalverwerker [Redacted]. Hoe verhouden die hoeveelheden zich tot de lozingen uit Vlaanderen? Spreek u daar Provincie Noord-Brabant ook op aan?

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

SABIC Innovative Plastics B.V.
T.a.v. de directie (contactpersoon [redacted])
Plasticslaan 1
4612 PX Bergen op Zoom

Geachte [redacted],

De toezichthouders van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, [redacted] en [redacted] en de toezichthouder van het waterschap Brabantse Delta, [redacted] hebben op 21 juni 2022 uw bedrijf aan de Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom bezocht. Zij hebben gecontroleerd of u voldoet aan de voorschriften uit het Activiteitenbesluit milieubeheer, uw omgevingsvergunning en de Wet bodembescherming. Het resultaat van de controle staat in de bijlage.

PFAS / PFBS.

Tijdens het controlebezoek is de aanwezigheid van PFBS in het afvalwater en het gebruik door SABIC van deze stoffen uitgebreid besproken.

Met betrekking tot de lozing van PFBS in het afvalwater is in onze brief van 13 juni 2022 (kenmerk 2022-026057) ingestemd met uw proefneming (Masterbatch). Door ons Team Metingen en onderzoek (TMO) is het door u geloosde afvalwater bemonsterd. Over de analyseresultaten zullen wij u nader berichten.

De proefneming met de Masterbatch is door u toegelicht. Hieruit blijkt dat de processtap, waarbij met PFBS verontreinigd spoelwater vrij kan komen, door u wordt uitbesteed aan derden. Wij beschouwen dit als zorgelijk en wijzen u op uw ketenverantwoordelijkheid. Daarom vragen wij u om na te gaan of en zo ja hoe het door u gekozen bedrijf de emissie van PFBS zal voorkomen.

De emissie van PFBS naar lucht is thans onbekend. Ons TMO zal daarom onderzoek uitvoeren naar de aanwezigheid van PFBS in emissiebronnen naar de omgevingslucht. Over de resultaten van dat onderzoek wordt u nader geïnformeerd.

Verder is de aanwezigheid van PFAS in het grondwater besproken. Zie in deze brief bij overtredingen.

Daarnaast is de afvoer van PFAS-houdend afval besproken.

Tenslotte hebben de toezichthouders overtredingen met betrekking tot (het melden van) ongewone voorvallen en bodemaspecten geconstateerd.

zaaknummer
2022-000044

uw kenmerk

onderwerp
Wabo brief industrie

ons kenmerk
D2022-07-006497

behandeld door

[redacted]
[redacted]
[redacted]

plaats / datum

Tilburg,
14 juli 2022

bijlage(n)
1

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg
Postbus 75
5000 AB Tilburg
(013) 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl

OvertredingenMelding ongewone voorvallen.

Op 11 april 2019 is een lekkage van afvalwater op de bodem niet als ongewoon voorval gemeld bij de Milieuklachtencentrale. Dit is in strijd met voorschrift 1.1.1 uit de wijzigingsvergunning van 19 februari 2013.

Verontreiniging grondwater.

Uit uw presentatie (van 31 mei 2022) blijkt dat het grondwater binnen uw inrichting op een aantal plaatsen is verontreinigd met PFAS. Wij beschouwen dit als een nieuwe verontreiniging ingevolge de Wbb. De verontreiniging is niet direct gemeld bij het bevoegd gezag. Dit is in strijd met artikel 27, lid 1, van de Wbb.

Wij stellen u in de gelegenheid om binnen 8 weken na verzenddatum van deze brief een plan van aanpak te overleggen, gericht op nader onderzoek naar de aanwezigheid van PFAS en de saneringsmogelijkheden.

Bodemsanering.

Naar aanleiding van de bodemverontreiniging van 11 april 2019 is ingestemd met het saneringsplan van KWA. Gebleken is dat de sanering niet is uitgevoerd. Dit is in strijd met artikel 13 van de Wbb. Wij stellen u in de gelegenheid om binnen 8 weken na verzenddatum van deze brief een plan van aanpak in te dienen waarin u uitvoering geeft aan de zorgplicht.

Aandachtspunten

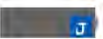
In het verslag is een aantal aandachtspunten opgenomen. Wij gaan er van uit dat u deze afhandelt.

Meer informatie

Indien u vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar de toezichthouders. U vindt de contactgegevens in de rechterkolom van deze brief. Als u reageert op deze brief, vermeld dan altijd ons kenmerk en het zaaknummer (2022-000044).

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Namens dezen,

 en
Toezichthouders
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Deze brief is geautomatiseerd tot stand gekomen en daarom niet ondertekend.

cc:

- Gemeente Bergen op Zoom
- Rijkswaterstaat
- Waterschap Brabantse Delta

OMWB:

- Vergunningverlener OMWB
- BRZO-inspecteur
- Wabo-toezichthouder
- Klachten en Handhaving
- Projectgroep ZZS

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van Team PFAS Provincie Zeeland
Afdeling POJZ
Telefoonnummer +31 6 [redacted]
Aan OMWB Provincie Noord Brabant
Datum 26 juli 2022
Onderwerp Input voor gezamenlijk memo over PFAS

PFAS is overal. Ook in Nederland vinden we PFAS terug in afvalwater afkomstig van bedrijven. Grootste PFAS lozing in Zeeland is bij Waarde, waar de RWZI zijn effluent in de Westerschelde loost en waar – naar recente inzichten – ook Sabic afvalwater in de Westerschelde loost. Maatregelen zijn mogelijk, echter de huidige regelgeving voorziet niet in duidelijke normering en geeft een ruime beoordelingsvrijheid aan vergunningverleners. Daarbij is er sprake van versnipperde bevoegdheden.

In bestuurlijke gesprekken met de Minister, Staatssecretaris, gedeputeerde en de PFAS coördinatoren is al aangegeven om bij vergunningen en toezicht en handhaving 'de rand' van de wettelijke mogelijkheden op te gaan zoeken. We kunnen nu al streng zijn op PFAS lozingen en emissies en bijvoorbeeld uitgebreide monitoring en reductiepercentages in voorschriften vastleggen. Voor nieuwe lozingen kan uitgegaan worden van een nullozing. Met deze lijn zijn we in Zeeland al aan de slag.

Het is belangrijk om te zorgen voor een gelijk speelveld voor bedrijven en andere organisaties die mogelijk PFAS lozen. Voor uitvoering daarvan kan het wel nuttig zijn als er een landelijke lijn komt. Slechts een paar van de ruim 6000 PFAS zijn inmiddels als ZZS of p-ZZS aangewezen. Hierdoor geldt lang niet voor alle PFAS een minimalisatie verplichting. Aanwijzing van PFAS als (p)ZZS zou al een belangrijke zet zijn om in het VTH-spoor stappen naar minimalisatie te kunnen gaan zetten. Steeds meer provincies behandelen pZZS hetzelfde als ZZS. Het is wenselijk dat het Rijk deze werkwijze als landelijk beleid vaststelt.

Lozingen vanuit een RWZ vallen onder werking van het activiteitenbesluit en er is slechts beperkt maatwerk mogelijk. Voor een effectieve aanpak is het goed als het activiteitenbesluit expliciet de ruimte biedt om voor PFAS en (p)ZZS verdergaande eisen te stellen.

Er zou bovendien een landelijke handreiking voor VTH kunnen worden opgesteld, waarin een aanpak van PFAS conform de minimalisatie lijn wordt vastgelegd.

Om te helpen de beoordelingsvrijheid wat in te perken kan het helpen als er een eenduidige norm zou zijn voor lozing en voor emissie van PFAS. Een soort handelingskader PFAS overeenkomstig het eerder vastgestelde handelingskader PFAS voor hergebruik van grond en baggerspecie. En daarnaast zijn richtlijnen handig over wat nog als een redelijke investering of terugverdientijd kan worden gezien. Het RIVM heeft hiervoor een aanzet gegeven, maar dit is nog geen beleid van IenW.

Dat kan voorkomen dat er lokaal/regionaal andere (hogere) normen worden gehanteerd en er andere afwegingen worden gemaakt over de haalbaarheid van bijvoorbeeld een nullozing.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Memo opties aanpak van PFAS

Inleiding

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

We zien deze strenge normering nog niet terug in Nederlandse vergunningen. De grootste PFAS bron voor de Westerschelde is bij Waarde, waar de RWZI Bath zijn effluent in de Westerschelde loost en waar ook Sabc afvalwater in de Westerschelde loost.

Dilemma:

Maatregelen om PFAS in lozingen te reduceren zijn mogelijk. De huidige regelgeving voorziet niet in heel duidelijke normering en geeft een ruime beoordelingsvrijheid aan vergunningverleners. Daarbij is er sprake van versnipperde bevoegdheden en regionale verschillen in aanpak.

Versnipperde verantwoordelijkheid indirecte lozingen

Provincie Noord Brabant is bevoegd gezag voor de omgevingsvergunningen van [Redacted] en Sabc. De OMWB voert hiervoor de VTH taken uit.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

T

1 [REDACTED]

T

T

2 [REDACTED]

T

[REDACTED]

T

T

T

[REDACTED]

T

T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Memo opties aanpak van PFAS

Inleiding

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

We zien deze strenge normering nog niet terug in Nederlandse vergunningen. De grootste PFAS bron voor de Westerschelde is bij Waarde, waar de RWZI Bath zijn effluent in de Westerschelde loost en waar ook Sabc afvalwater in de Westerschelde loost.

Dilemma:

Maatregelen om PFAS in lozingen te reduceren zijn mogelijk. De huidige regelgeving voorziet niet in heel duidelijke normering en geeft een ruime beoordelingsvrijheid aan vergunningverleners. Daarbij is er sprake van versnipperde bevoegdheden en regionale verschillen in aanpak.

Versnipperde verantwoordelijkheid indirecte lozingen

Provincie Noord Brabant is bevoegd gezag voor de omgevingsvergunningen van [Redacted] en Sabc. De OMWB voert hiervoor de VTH taken uit

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

T

[Redacted text block]

T

- Aanpassen vergunningen

Gelet op de actualiteit van met name PFAS, ligt het voor de hand om vergunningen aan te passen van bedrijven en activiteiten waarvan bekend is dat deze stoffen worden geproduceerd, gebruikt, ingenomen en/of geloosd (in dit geval voor [Redacted] en Sabic). In deze vergunningen kunnen bevoegde gezagen nu al de volgende voorschriften opnemen:

- monitoring van de gehalten PFAS in inkomende en uitgaande afvalwaterstromen.
- onderzoek naar reductie mogelijkheden met concrete termijnen (geen vrijblijvendheid)
- emissie- en lozingseisen

[Redacted text block]

T

[Redacted text block]

T

[Redacted text block]

T

[Redacted text block]

T

T

[Redacted text block]

T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

dinsdag 22 juli 2025 13:54

RE: Handelingsperspectief RWZI Bath, en Sabic

T

T

T

T

T

T

T

T

© 2015 Pearson Education, Inc. or its affiliate(s). All rights reserved. T

T

Downloaded from <http://ajphaphysocpharm.sagepub.com/> at 11:51 11 November 2014

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] R

[REDACTED] R

[REDACTED] R

Probleemstelling

Grootste PFAS lozing in Zeeland is bij Waarde, [REDACTED] T – naar recente inzichten – ook Sabic in de Westerschelde loost. Maatregelen zijn mogelijk, echter de huidige regelgeving (vergunningen) voorzien hier momenteel niet in. Daarbij is er sprake van versnipperde bevoegdheden. [REDACTED] R

[REDACTED] R

[REDACTED] R

[REDACTED] R

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Verzonden: dinsdag 22 juli 2025 15:16
Onderwerp: RE: Sabic en pfas

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Verzonden: dinsdag 1 november 2022 13:14

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>

CC: [REDACTED], [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>

Onderwerp: Sabic en pfas

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED] in jullie memo schrijven jullie hier het volgende over:

Het bedrijf is momenteel druk bezig met testinstallaties en de daarbij horende metingen en monitoring. De OMWB verwacht in september 2022 een rapportage over de resultaten. Daarmee zal er meer duidelijkheid zijn over de mogelijke maatregelen en haalbare planning, bij een productiebedrijf als SABIC kan er veel gerichter gezuiverd worden dan bij een afvalverwerker zoals [REDACTED]. Op basis van ervaringen uit het verleden zou een reductie van de lozing van PFAS met 90% realistisch zijn. Uiteraard ziet de OMWB toe op een zo snel mogelijk resultaat.

In eerdere mail en mondelinge correspondentie is augustus genoemd als moment waarop resultaten van onderzoek en testen van sabic bekend zouden zijn. En in juni was er sprake van dat we over 3 maanden een reductie konden verwachten. [REDACTED]

[REDACTED]

Hebben jullie de rapportage van Sabic intussen ontvangen en kan deze worden gedeeld met ons ? ben heel benieuwd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 [REDACTED] | M. +31 6 [REDACTED] | E. [REDACTED]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011

Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://provzeeland.nl) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland
| dataportaal.zeeland.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Oplegnotitie bij memo van Brabant

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Sabic

- Eerder begrepen we dat een reductie van meer dan 90% mogelijk was. In september zou dit duidelijk zijn
- In oktober heeft Sabic een nieuw V&R aan OMWB verstrekt. Die wordt nu bestudeerd.
- Er lijkt nu geen concreet zicht te zijn op een reductie.
- Sabic heeft een aanvraag ingediend voor een nieuwe activiteit, waarbij 245 kg PFAS extra geloosd zou worden. OMWB heeft Sabic verzocht deze aanvraag in te trekken.

Memo opties aanpak van PFAS

[Redacted text block containing multiple paragraphs of information, mostly obscured by grey boxes. Small blue 'T' icons are visible at the end of several lines of text.]

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

T

[REDACTED]

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

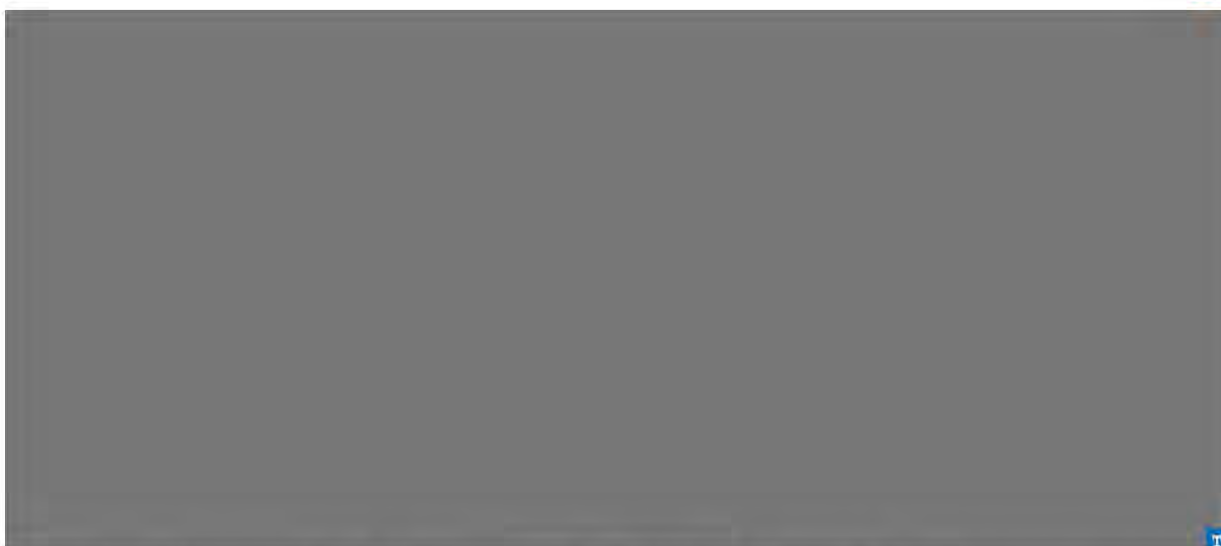
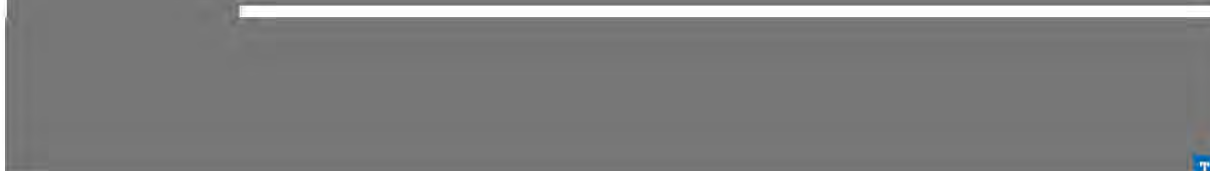
T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

Aanscherping Vermijdings- en Reductieprogramma SABIC in Bergen op Zoom

Op 31 mei 2022 hebben Rijkswaterstaat en de OMWB een bezoek gebracht aan SABIC. Het bedrijf heeft hen toen geïnformeerd over een PFAS-lozing van circa 51 kg/jaar, die via een persleiding op de effluentleiding van de rioolwaterzuivering in Bath terecht komt en dan loost op de Westerschelde. De OMWB wist al wel van de aanwezigheid van ZZS bij SABIC, maar deze lozing was niet als zodanig bekend.

De OMWB kan op de lozing van PFAS niet handhavend optreden, SABIC is hiermee namelijk niet in overtreding. Er zijn nooit specifieke normen voor PFAS (en andere ZSS) opgelegd. De OMWB kan wel actie ondernemen op basis van de minimalisatieverplichting voor ZZS vanuit afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en ook het Vermijdings- en Reductieprogramma (V&R) voor ZZS wat hieruit voortvloeit. Actie op basis van de ABM en de immissietoets (landelijk beleid) is eveneens van toepassing. Op dit vlak heeft de OMWB al stappen ondernomen. Omdat de aanwezigheid van ZZS bij SABIC haar al bekend was heeft de OMWB het bedrijf in juli 2021 en daarna nog eens in oktober 2021 aangeschreven op het indienen van een V&R voor ZZS. Om die reden heeft SABIC momenteel al een aantal maatregelen bedacht en uitgewerkt maar het gehele V&R voor ZZS is nog niet gereed. Het bedrijf is momenteel druk bezig met testinstallaties en de daarbij horende metingen en monitoring. De OMWB verwacht in september 2022 een rapportage over de resultaten. Daarmee zal er meer duidelijkheid zijn over de mogelijke maatregelen en haalbare planning, bij een productiebedrijf als SABIC kan er veel gericht gezuiverd worden dan bij een afvalverwerker zoals Op basis van ervaringen uit het verleden zou een reductie van de

lozing van PFAS met 90% realistisch zijn. Uiteraard ziet de OMWB toe op een zo snel mogelijk resultaat.

Op 15 juli 2022 ontving de OMWB het V&R van SABIC, inmiddels is dit ook beoordeeld. Het V&R blijkt nog erg veel tekortkomingen te hebben en hier worden ze binnenkort op aangeschreven. Van belang is dat SABIC de optie open lijkt te houden de activiteiten met PFAS uit te besteden. Hiermee wordt de problematiek enkel maar verplaatst, wat ook wel het 'waterbedeffect' wordt genoemd. Druk van lokale overheid op de ene plaats doet activiteiten verplaatsen naar een andere plaats, iets waar ten aanzien van de afvalstromen (met PFAS) van [T] ook terdege rekening mee moet worden gehouden. Landelijke afstemming tussen overheden en een trekkersrol van IenW om dergelijke dingen te voorkomen zijn hierbij noodzakelijk.

SABIC lost zijn PFAS-houdend afvalwater via een transportleiding van WBD, te weten de effluent leiding van de RWZI Bath op de Westerschelde. WBD gaat deze lozingssituatie bezien.

Op 21 september 2022 is de OMWB gebleken dat SABIC via het lopende traject voor een aanvraag voor een revisievergunning milieu, een lozing van 245 kilogram PFBS (een PFAS) op jaarbasis aanvraagt. De OMWB heeft al geconstateerd dat dit niet vergunbaar is en dat SABIC het daarom het beste uit deze aanvraag haalt.

Voorgaande geeft echter goed aan dat SABIC de urgentie van deze problematiek niet begrijpt, of dat ze er simpelweg geen rekening mee wensen te houden om bedrijfseconomische redenen. Dit past helaas in een (negatief) beeld dat de OMWB de afgelopen jaren van SABIC heeft gekregen.

Meetprogramma voor PFAS bij een selectie van Brabantse bedrijven en activiteiten

Sinds vorig jaar inventariseren DCMR en de RUD-Zeeland in opdracht van de provincie Zeeland alle indirecte lozingen in Zeeland en voeren zij aanvullende bemonsteringen en analyses uit op PFAS. Dit geeft inzicht in de mate waarin PFAS voorkomt en voor welke lozingen voorschriften en eventueel reducerende maatregelen nodig zijn. PFAS vinden we bijvoorbeeld terug in percolaatwater van stortplaatsen, effluent van RWZI's en bemalings- en drainagewater van industrieterreinen.

OMWB en WBD zouden een bemonsterings- en analyseprogramma kunnen opzetten voor PFAS in indirecte lozingen van een selectie van provinciale en gemeentelijke bedrijven en activiteiten, in eerste instantie waarvan het afvalwater uiteindelijk in Zeeuwse wateren terecht komt. De selectie kan bijvoorbeeld plaatsvinden o.b.v. informatie uit de ZZS-uitvraag of V&R's.

Provincie Zeeland of WBD spreekt PNB/OMWB via een bestuurlijke brief aan op de PFAS-lozing van [T] en/of SABIC

Als Provincie Zeeland of WBD de hierboven de genoemde acties als onvoldoende beschouwen hebben zij nog de optie PNB/OMWB via een bestuurlijke brief aan te spreken op de PFAS-lozing van [T] en/of SABIC. Een andere optie is dat Provincie Zeeland WBD via een bestuurlijke brief aanspreekt op de PFAS-lozing van de RWZI in Bath. Een dergelijke bestuurlijke brief komt in feite neer op een handhavingsverzoek t.a.v. de lozing van [T] of SABIC, rechtstreeks dan wel via de vergunning van de RWZI in Bath.

OMWB/PNB zijn van mening dat zij het handhavingsverzoek op basis van de huidige vergunning van [T] en ook SABIC juridisch gezien niet kunnen honoreren.

Voor de kortere termijn zijn concreet de volgende mogelijke acties te onderscheiden:

- Een verdergaande optie is het indienen van een bestuurlijke brief of handavingsverzoek door Provincie Zeeland of WBD bij PNB/OMWB t.a.v. de PFAS-lozing van of SABIC dan wel door Provincie Zeeland bij WBD t.a.v. de PFAS-lozing van de RWZI in Bath. Hier is het van belang de consequenties vooraf goed in beeld te brengen en elkaar als overheden heel goed vast te houden.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Verzonden: dinsdag 22 juli 2025 15:23
Onderwerp: RE: monitoringsrapportage RWS en link naar [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Verzonden: woensdag 2 november 2022 09:14
Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>;
[redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>;
[redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic

Ter info

Van: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
Verzonden: woensdag 2 november 2022 07:53
Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>;
[redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
Onderwerp: RE: monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic

Dag [redacted],

In de bijlage het V&R met bijlagen van SABIC ingediend op 15 juli 2022 en onze beoordelingsbrief van 1 augustus 2022 met checklist.

Op 30 september 2022 is door SABIC een aangepast V&R ingediend welke nu wordt beoordeeld.

Met vriendelijke groet,

[redacted] 06 - [redacted] [redacted]@omwb.nl
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

Van: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
Verzonden: dinsdag 1 november 2022 20:54
Aan: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>;
[redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
Onderwerp: FW: monitoringsrapportage RWS en link naar Sabic

Hoi,

Onderstaande ter info. Kun je a.u.b. het V&R dat we van SABIC hebben gehad en onze reactie hierop aan [redacted] mailen? Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

ing. [redacted]
Senior vergunningverlener Brzo+ / projectleider ZZS / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 [redacted] | [redacted]@omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

De Omgevingswet komt eraan. Wat betekent dit voor bedrijven? [Lees het hier](#).

[Redacted text block]

Let op: Deze e-mail is afkomstig van buiten de OMWB. Open geen bijlagen en klik niet op links als de afzender niet bekend of vertrouwd is.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

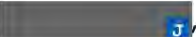
Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

SABIC Innovatice Plastics B.V.

Postbus 117
4800 AC BERGEN OP ZOOM

Geachte

Op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer (verder: Activiteitenbesluit) dienen bedrijven één keer in de vijf jaar invulling te geven aan de minimalisatieplicht ten aanzien van zeer zorgwekkende stoffen (hierna ZZS) en deze informatie te overleggen aan het bevoegd gezag. U bent hiervoor door ons aangeschreven op 29 juli 2021 (kenmerk: D2021-07-027536). Op 6 september 2021 is door ons per email aan u medegedeeld dat in het kader van de behandeling zijnde revisieaanvraag andere afspraken inzake indiening met betrekking tot minimalisatieplicht zijn gemaakt dan vermeld in onze brief van 29 juli 2021. Als gevolg van het vrijkomen van PFBS in het geloosde afvalwater heeft op 31 mei 2022 overleg plaatsgevonden met de vergunningverlener. Tijdens dit overleg is o.a. afgesproken dat u het vermijdings- en reductieprogramma niet toevoegt aan de aanvraag om revisievergunning maar als afzonderlijk document voor 15 juli 2022 indient.

Door SABIC Innovative Plastics B.V. (verder: SABIC) gevestigd aan de Plasticolaan 1 te Bergen op Zoom is op 15 juli 2022 een Plan van aanpak ZZS ingediend met de volgende bijlagen:

- Bijlage Overzicht afvalstoffen 2022-07-15;
- Bijlage Overzicht ZZS en (p)ZZS 2022-07-15.

Doel: Als een bedrijf Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) naar de lucht uitstoot, dan is het bedrijf verplicht om te proberen deze emissie te voorkomen.

Op grond van artikel 2.20 van de Activiteitenregeling milieubeheer dient een vermijdings- en reductieprogramma van ZZS in ieder geval de volgende onderdelen te bevatten:

- a. een overzicht van mogelijkheden en technieken ter voorkoming en ter beperking van emissies;
- b. met betrekking tot de technieken, bedoeld in onderdeel a, informatie over:
 - i. het rendement
 - ii. de validatie
- c. informatie over bedrijfszekerheid en de kosten;
- d. informatie over afwenteleffecten.

Een vermijdings- en reductieprogramma (V&R) dient te bestaan uit twee onderdelen:

1. Onderzoek naar de mogelijkheden voor het vermijden of reduceren van de emissie.
2. Plan van aanpak dat het bedrijf op basis van dit onderzoek opstelt.

zaaknummer
20020417

uw kenmerk
BPNB-2020-703.2

onderwerp
1. SABIC beoordeling
vermijdings- en
reductieprogramma ZZS

ons kenmerk
D2022-08-000689

behandeld door

06 -
@omwb.nl

plaats / datum
Tilburg,
1 augustus 2022

bijlage(n)
1

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg
Postbus 75
5000 AB Tilburg
(013) 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl

SABIC heeft geen gebruik gemaakt van het "Stappenplan vermijdings- en reductieprogramma" van Infomil. Bij de beoordeling van een V&R maken wij gebruik van de "Checklist rapportage vermijdings- en reductieprogramma" van Infomil. Deze beoordeling is als bijlage bijgevoegd. De aanvullende informatie die in deze checklist van bedrijven wordt gevraagd ten opzichte van de gegevens in artikel 2.20 van de Activiteitenregeling is voor ons noodzakelijk om te kunnen concluderen of een bedrijf zorgvuldig en volledig is geweest bij het opstellen van het programma.

Plan van aanpak ZZS

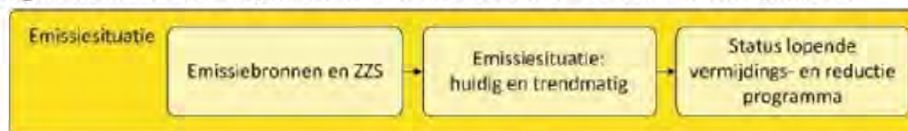
In de inleiding geeft u aan dat "dit plan van aanpak" is opgesteld om aan te geven hoe voldaan kan worden aan de wet- en regelgeving met betrekking tot ZZS en pZZS en dat op verzoek van ons een herziening van het plan heeft plaatsgevonden.

U spreekt over een "plan van aanpak" terwijl mogelijk een vermijdings- en reductieprogramma wordt bedoeld waarin een plan van aanpak is opgenomen? Daarnaast is het ons niet bekend dat een eerdere versie van een V&R is ingediend. Op grond van artikel 2.4, lid 3 van het Activiteitenbesluit (Ab) volgt dat elke vijf jaar informatie wordt overlegd over de mate waarin emissies van ZZS naar de lucht plaatsvinden en de mogelijkheden om emissies van ZZS te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken. In artikel 2.20 van de Activiteitenregeling is deze informatieplicht gekoppeld aan vermijdings- en reductieprogramma's. Emissies van ZZS moeten op grond van artikel 2.4, lid 2 van het Ab zoveel mogelijk worden voorkomen, dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum beperkt.

De minimalisatieverplichting, als neergelegd in artikel 2.4, lid 3 van het Ab, behoort in uw bedrijfsvoering geborgd te zijn. Eén van de uitgangspunten van milieuzorgsystemen is het streven naar een continue verbetering van de milieuprestaties. Dit geldt ook voor andere milieucompartimenten wat betreft de lozing van ZZS naar (afval)water en de afvoer van ZZS als afvalstof.

Emissiesituatie

De emissiesituatie is niet in kaart gebracht, zie onderstaand deel van het stappenplan zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van uw plan van aanpak.

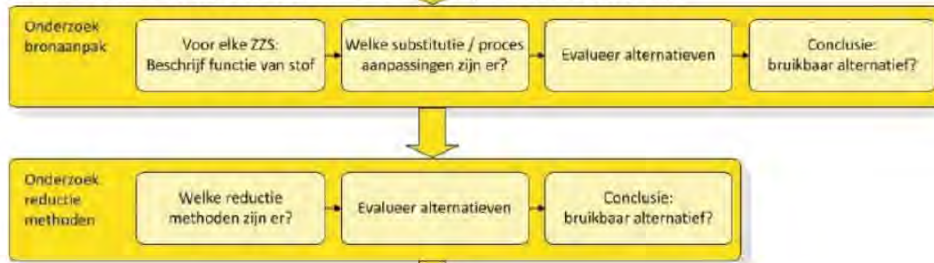

Een helder processchema met emissiebronnen naar lucht van de ZZS ontbreekt. Op basis van artikel 2.4, lid 3, van het Activiteitenbesluit is het noodzakelijk om in het V&R de werkelijke, vergunde emissies, jaarvrachten, doorzetten van alle ZZS en hun bijdrage aan de totale emissie op te nemen. Een mogelijkheid is om het ZZS-excelformat, ingediend voor de ZZS-inventarisatie, te actualiseren en bij te voegen aan het V&R. Daarnaast ontbreekt de trend in de ZZS-emissies van de afgelopen 5 jaren. Aan de hand van de reeds uitgevoerde onderzoeken, metingen en berekeningen kunt u invulling geven aan de trend in ZZS-emissies.

Bronaanpak en reductiemethoden

SABIC geeft onder §3.2 aan dat wordt nagegaan wat de functie van de stof is en of gebruikte stoffen kunnen worden vervangen. Deze paragraaf is niet toegespitst op de bedrijfssituatie van SABIC. Ook in §3.3. wordt enkel aangegeven dat wordt nagegaan wat de functie van de stof is en of reductie mogelijk is. Concrete voorbeelden van eventuele vermijdings- en reductiemethoden voor de bedrijfsvoering worden niet vermeld.

Onder §3.4 geeft u aan dat bij de selectie van maatregelen voor substitutie of reductie van ZZS waar als eerste aan zal worden gewerkt een prioritering zal worden gehanteerd. Hierdoor lijkt het of SABIC nog geen stappen heeft gemaakt terwijl deze in dit V&R opgenomen hadden moeten worden, zie onderstaande knip uit figuur 1 van uw plan van aanpak.

Immissietoets

Een immissieberekening welke inzicht geeft in het effect van de emissie van ZZS op de lokale milieukwaliteit ontbreekt. Dit is vereist op grond van artikel 2.4, lid 6, onderdeel c van het Activiteitenbesluit.

Continue aandacht voor minimaliseren van ZZS

Het vermijdings- en reductieprogramma is een continu proces. Bedrijven dienen continu aandacht te besteden aan de minimalisatie van ZZS. Dit programma moet inzicht geven in alle ondernomen acties (inclusief resultaten) binnen 5 jaarlijkse periodes. Minimalisatie gaat verder dan het voldoen aan emissie-eisen.

Plan van aanpak

In hoofdstuk 4 heeft u een Plan van aanpak opgenomen. In een plan van aanpak dient te worden beschreven welke acties, doelen met tijdsplanning het belangrijkst zijn. Duidelijk moet zijn hoe het geheel van maatregelen leidt tot een vermijding en reductie van de ZZS-emissies. De opgenomen acties 1 tot en met 6 zouden bekend moeten zijn en opgenomen moeten worden in dit eerste V&R. Actie 9, de eerste vijfjaarlijkse rapportage, moest zijn ingediend op 1 januari 2021. De tweede vijfjaarlijkse rapportage moet op 1 januari 2026 worden ingediend.

Paragraaf 4.2 verwijst naar Bijlage Overzicht ZZS en (p)ZZS 2022-07-15 waarin de goedgekeurde grond- en hulpstoffen zijn opgenomen. In deze bijlage ZZS- en pZZS-materialen wordt niet consistent omgegaan met handelsnamen en bijbehorende cas-nummers, bijvoorbeeld Rimar-salt met cas-nummer 29420-49-3 heeft diverse namen:

- 3M Flame Retardant Additive FR-2025;
- CESA-flam NCA0025554-ZA;
- BayOwet C4
- kalium-1,1,2,2,3,3,4,4,4-nonafluorbutaan-1-sulfonaat (zie 4.3.3).

In §4.3 geeft u de actuele status aan van een aantal materialen:

- 4.3.1 nikkeltitaantrioxide
- 4.3.2 2,3-epoxypropylmethacrylaat
- 4.3.3 kalium-1,1,2,2,3,3,4,4,4-nonafluorbutaan-1-sulfonaat
- 4.3.4 tetrabutylfosfonium perfluorbutaansulfonaat
- 4.3.4 bisfenolaceton

De acties in §4.3 komen niet overeen met de voorgenomen acties, kleurcodering in de Bijlage Overzicht ZZS en (p)ZZS 2022-07-15. Het is niet duidelijk of alle ZZS en pZZS van alle plants zijn meegenomen bijvoorbeeld de ZZS-luchtemissies van Soudal?

Arbo

Het onderwerp ZZS wordt vanuit verschillende invalshoeken benaderd. De zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving geldt voor iedereen. Naast het voorkomen van de ZZS-emissies naar het milieu is ook het uitgangspunt van de Nederlandse arbeidsinspectie het wegnemen van de ZZS-bron voor de bescherming van medewerkers.

Conclusie

Het V&R van SABIC voldoet niet aan artikel 2.4 van het Activiteitenbesluit en artikel 2.20 van de Activiteitenregeling en de eisen en voorwaarden die door Infomil worden aangereikt. Zie de hiervoor gevraagde aanvullingen voor wat betreft de emissiesituatie, bronaanpak en reductiemethode, de immissietoets en het plan van aanpak en de bijgevoegde checklist. Wij verzoeken u op uiterlijk **1 oktober 2022** een verduidelijking te geven op de door ons gestelde vragen en een aangepast plan van aanpak toe te voegen aan uw V&R welke voldoet aan de gestelde eisen.

Meer informatie

Indien u vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met de behandelaar [REDACTED] van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant. U vindt de contactgegevens in de rechterkolom van deze brief. Als u reageert op deze brief, vermeld dan altijd ons kenmerk en het zaaknummer (20020417).

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Namens dezen,

[REDACTED]

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Deze brief is geautomatiseerd tot stand gekomen en daarom niet ondertekend.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Beoordeling Vermijdings- en reductieprogramma

Naam: SABIC Innovative Plastics B.V., Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom

Datum indiening: 15 juli 2022

Documenten: Plan van aanpak ZZS

Bijlage: Overzicht afvalstoffen

Bijlage: Overzicht ZZS en (p)ZZS

Datum beoordeling: 19 juli 2022

Productieproces, emissiesituatie en status vermijdings- en reductieprogramma				
Emissiebronnen productieproces	Volgende	Onvoldoende	Nvt	Opmerkingen
Gegevens: stoffenlijsten, kennis processen, vergunning		x		3.1.2 geen concrete emissies
Lijst (p)ZZS	x			Bijlage overzicht ZZS
Processchema		x		
Emissiesituatie: nu en trendmatig				
Gegevens: vergunde/ werkelijke emissie, jaarvrachten en doorzetten		x		Actie 2: 12-2022
Methode: meting/berekening		x		Metingen of berekeningen ontbreken
Overzicht ZZS (excel/module)		x		ZZS-excelformat ontbreekt -> bijlage 28
Trend ZZS (5 jaar)		x		
Beschrijving	x			
Status van lopende V&R		x		
Vorige V&R		x		
Andere acties	x			acties voor 5-tal stoffen
Beschrijving doel	x			
Beschrijving milieu-impact	x			beperkt naar lucht, water en afval
Onderzoek bronaanpak: substitutie en/of procesaanpassingen				
Beschrijving functie te vervangen ZZS	Volgende	Onvoldoende	Nvt	Opmerkingen
Gegevens: functie, gebruik		x		
Lijst functie, gebruik ZZS	x			Bijlage overzicht ZZS
Bronaanpak: eisen/ voorwaarden		x		6. start onderzoek substitutie 04-2023
Inventarisatie mogelijke bronaanpakken				
Processchema: bronnen		x		
Eisen/voorwaarden bronaanpak		x		
Lijst bronaanpakken		x		
Lijst informatiebronnen		x		
Onderzoeksvragen			x	
Evalueer de bronaanpakken		x		
Technische haalbaarheid				
Eisen en voorwaarden functie bronaanpak				
Gebruikte voorwaarden en aannames				
Afweging technische haalbaarheid				
Onderzoeksvragen: haalbaarheidsanalyse				
Afwenteling: milieu-impact / risicobeoordeling				
Gegevens milieu-impact				
Gegevens risicobeoordeling				
Methode				
Afweging vermindering				
Vergelijking milieu-impact				
Vergelijking (toxicologisch)				
Onderzoeksvragen				
Kosteneffectiviteit				
Methode				
Afweging kosteneffectiviteit				
Kosten per vermeden kg				
Extra kostenbatenanalyse				

Bedrijfszekerheid/validatie				
Methode				
Afweging				
Onderzoeksvragen				
Onderzoek reductiemethoden: reinigingstechnieken en/of aanpassingen bedrijfsvoering				
<i>Inventarisatie mogelijke reductiemethoden</i>	Volgende	Onvoldoende	nvt	Opmerkingen
Processchema emissiebronnen		x		
Eisen/voorwaarden reductiemethoden		x		7. aanvragen financiële middelen technische voorzieningen 04-23
Lijst reductiemethoden		x		
Lijst informatiebronnen		x		
Onderzoeksvragen geen reductiemethoden			x	
<i>Evalueer de reductiemethoden</i>		x		
Technische haalbaarheid				
Rendement van de techniek				
Methode				
Afweging technische haalbaarheid				
Onderzoeksvragen				
Kosteneffectiviteit				
Methode				
Afweging kosteneffectiviteit				
Kosten per vermeden kg ZZS				
Onderzoeksvragen				
Bedrijfszekerheid en validatie				
Methode				
Afweging				
Onderzoeksvragen				
<i>Conclusies onderzoek reductiemethoden</i>		x		
Uitgevoerde evaluatie				
Methode				
Overzicht haalbaarheid en bruikbaarheid				
Verder onderzoek				
<i>Immissietoets</i>		x		
Gegevens emissies				
Methode				
Uitkomsten immissietoets				
Bepaling en toetsing MTR/MKN				
<i>Conclusie en plan van maatregelen</i>				
Uitgevoerde evaluaties		x		
Overzicht(stabel)		x		
Afweging		x		
Overzicht van acties				Acties 1 t/m 6 al voor dit V&R moeten zijn uitgevoerd
Plan van maatregelen	x			
Onderzoeksplan	x			

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

1. Inleiding

In de wet- en regelgeving zijn eisen opgenomen met betrekking tot de zeer zorgwekkende stoffen (vanaf hier: ZZS). Daarnaast is een lijst opgesteld van potentiële ZZS, waarvoor geen eisen bestaan, maar waarvoor door overheden wel nadere eisen kunnen worden vanuit het zorgplichtbeginsel. Zie hoofdstuk 2 (wettelijk kader) voor een nadere toelichting. Om aan deze wet- en regelgeving met betrekking tot de ZZS te kunnen voldoen dient eerst in beeld te worden gebracht of er ZZS vanuit de inrichting naar de lucht worden geëmitteerd, worden geloosd naar het oppervlaktewater of via afvalstromen worden afgevoerd. Vervolgens dient te worden beoordeeld of de emissie en lozing van de ZZS aan de wet- en regelgeving kan voldoen.

SABIC heeft op 15-mei-2020 een aanvraag om omgevingsvergunning (revisievergunning) ingediend. Als aanvulling op deze aanvraag is dit plan van aanpak opgesteld om aan te geven hoe voldaan kan worden aan de wet- en regelgeving met betrekking tot de ZZS en pZZS. Op verzoek van de omgevingsdienst heeft een herziening van het plan plaatsgevonden en is dit toegezonden op 15-jul-2022.

2. Wettelijk kader

2.1. Identificatie van ZZS en pZZS

De criteria voor het identificeren van ZZS sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande internationale regelingen en verdragen. In artikel 1.3c van de Activiteitenregeling is hiervoor de volgende Europese wetgeving en verdragen aangewezen:

- a. bijlage VI van EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, en is ingedeeld als carcinogeen, mutageen of reprotoxisch, categorie 1a of categorie 1b;
- b. de inventaris van geclassificeerde stoffen als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, en is ingedeeld als carcinogeen, mutageen of reprotoxisch, categorie 1a of categorie 1b;
- c. de kandidatenlijst, bedoeld in artikel 59 van EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen;
- d. bijlage XIV van EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen;
- e. bijlage I, II, III of IV van Verordening (EU) nr. 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende persistente organische verontreinigende stoffen (PbEU 2019, L 169);
- f. de lijst van stoffen voor prioritaire actie die is vastgesteld op grond van artikel 6 van het op 22 september 1992 te Parijs tot stand gekomen OSPAR Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan, met Bijlagen en Aangangsels (Trb. 1993, 16 en 141, 1998, 169, 2000, 74, 2001, 157, 2008, 60 en 203, 2011, 231), of
- g. bijlage X van de kaderrichtlijn water, voor zover een stof in die bijlage is aangewezen als prioritaire gevaarlijke stof.

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

2.1.1. pZZS

Het RIVM biedt een lijst met potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen (pZZS). Deze pZZS zijn stoffen die mogelijk voldoen aan de ZZS-criteria, maar nog niet als ZZS zijn geïdentificeerd. Dit kan zijn omdat bepaalde gegevens ontbreken, of omdat de evaluatie van de beschikbare gegevens nog moet plaatsvinden. De lijst is een hulpmiddel voor bedrijven en vergunningverleners. Het doel is de uitstoot van potentiële ZZS uit voorzorg te beperken.

2.1.2. Opkomende stoffen

Opkomende stoffen worden gedefinieerd als niet (wettelijk) genormeerde stoffen, waarvan de schadelijkheid nog niet (volledig) is vastgesteld. Er komen veel meer stoffen voor in het milieu dan regulier gemonitord worden. Zij kunnen een risico vormen voor de waterkwaliteit, maar ook voor drinkwater gemaakt uit oppervlakte- of grondwater.

2.2. Activiteitenbesluit (AB)

In het AB zijn voorschriften opgenomen die gelden voor luchtemissies van zeer zorgwekkende stoffen. Deze voorschriften zijn dus van toepassing op de emissie van ZZS naar de lucht. Artikel 2.4 van 'afdeling 2.3 lucht en geur' gaat over de zeer zorgwekkende stoffen. Dit artikel geldt voor vergunningplichtige bedrijven (type C-bedrijven). Een uitzondering hierop zijn IPPC-installaties indien BBT-conclusies gelden voor de emissie van zeer zorgwekkende stoffen. In dat geval is alleen artikel 2.4 lid 2 van toepassing. Artikel 2.4 lid 2 van het AB gaat over de minimalisatieverplichting. De overige bepalingen ten aanzien van ZZS-stoffen (zoals de vijfjaarlijkse informatie verplichting, emissiegrenswaarden en monitoringsverplichtingen) moeten in dat geval in de vergunning zijn vastgelegd.

2.3. ABM 2016 (Algemene BeoordelingsMethodiek 2016)

De ABM 2016 is opgenomen in de bijlage van de MOR. In deze bijlage staan de Nederlandse informatiedocumenten over BBT. Het bevoegd gezag toetst een aanvraag om omgevingsvergunning aan deze documenten.

In de nieuwe versie van de ABM 2016 zijn de meest recente ontwikkelingen in de Europese regelgeving meegenomen (REACH-Verordening en de CLP-Verordening). In 2015 is door het ministerie van Infrastructuur en Milieu ook het beleid ten aanzien van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) voor water in de ABM 2016 vastgelegd.

Toelichting

De aanpak van ZZS volgt de algemene waterkwaliteitsaanpak van bronaanpak, minimalisatie en immissietoets. ZZS-verschillen in deze aanpak op twee punten van andere stoffen:

1. ZZS dienen met voorrang te worden aangepakt. Dit vereist dat ZZS als zodanig in het toetsingsschema geïdentificeerd worden en dat met name de bronaanpak van deze stoffen extra nadruk krijgt.
2. De reductie van de emissie van ZZS naar water wordt via continue verbetering bewerkstelligd. Het proces om geleidelijk toe te werken naar een zo laag mogelijke concentratie van deze stoffen in het oppervlaktewater moet haalbaar en betaalbaar zijn. Hoewel ook de reguliere procedure voor de watervergunning reeds een cyclisch karakter kent, wordt voor ZZS een apart spoor gevolgd.

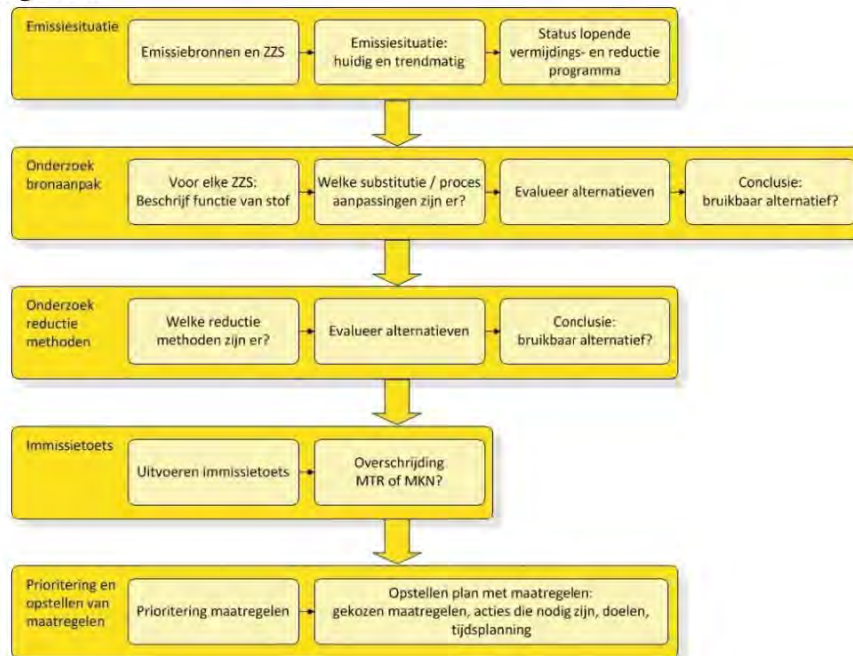
2.4. LAP3 - B14 Zeer zorgwekkende stoffen

In het Landelijk afvalbeheerplan 3 is in deel B14 opgenomen welke afvalstoffen dienen te worden beoordeeld als ZZS en wat de diverse wettelijke bepalingen betekenen voor de verwerkingsmogelijkheden van afvalstoffen waarin ZZS voorkomen.

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

3. Plan van aanpak vermijdings- en reductieprogramma

Het plan van aanpak tot het vermijden en reduceren van ZZS is hieronder in een aantal stappen weergegeven.

Figuur 1 Vermijdings- en reductieprogramma (bron: Informatiepunt Leefomgeving/Infomil)

3.1. Bepaal en leg vast

Bepaal volgens de aangegeven criteria in paragraaf 2.1 of er vanuit de inrichting ZZS naar de lucht worden geëmitteerd, naar het oppervlaktewater worden geloosd of via afvalstromen worden afgevoerd. Als dit het geval is dan geldt de minimalisatieverplichting en streven naar een nul-emissie, waarmee deze stoffen zoveel mogelijk uit de leefomgeving worden geweerd.

Minimalisatieverplichting houdt in:

voorkomen of zoveel mogelijk beperken van de emissie en SABIC streeft daarbij naar het voorkomen (vermijding) van deze emissie.

Het overzicht van ZZS die kunnen worden geëmitteerd of afgevoerd wordt vastgelegd.

In het geval het wettelijk kader (2.1) wijzigt, waardoor stoffen die eerder geen ZZS waren onder het regime van ZZS komen te vallen, zal binnen 6 maanden na een dergelijke wijzigingen een toetsing hebben plaatsgevonden of deze stoffen geëmitteerd of afgevoerd worden. Stoffen die al als pZZS waren geclassificeerd zijn al bekend en daar is in dit plan al een eerste actie voor opgenomen.

3.1.1. BBT-conclusies van toepassing

Bepaal of er sprake is van een IPPC-installatie. Bij IPPC-installaties hebben de BBT-conclusies voorrang boven de bepalingen uit het AB en de Activiteitenregeling. Van het AB geldt dan alleen artikel 2.4 lid 2 (minimalisatieverplichting) van het AB. Als het een IPPC-installatie betreft, bepaal dan welke BBT-conclusies van toepassing zijn en of er eisen zijn opgenomen met betrekking tot de emissie van de ZZS naar de lucht.

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

3.1.2. Geen BBT-conclusies/ immissietoets

Indien geen BBT-conclusies voor ZZS van toepassing zijn dan geldt artikel 2.4 AB.

Lucht

Toets aan de grensmassaastroom van de ZZS (MVP1 en/of MVP2) volgens tabel 2.5 van het AB.

Indien de grensmassaastroom wordt overschreden moet de immissietoets uitgevoerd worden.

Toelichting

Als de emissie van een ZZS niet kan worden vermeden, dan moet worden nagegaan of de vracht van de (gekanaliseerde) emissie de grensmassaastroom overschrijdt. Er moet eenmalig worden nagaan of de grensmassaastroom wel of niet wordt overschreden (Activiteitenbesluit art. 2.5 lid 1). De toetsing aan de grensmassaastroom gaat volgens de sommatiebepaling. De uitkomsten moet aan het bevoegd gezag worden overgelegd.

Overschrijdt de emissievracht de grensmassaastroom, dan geldt er voor de totale emissie van de stofklasse(n) een emissiegrenswaarde per bron. Er kan een vrijstelling gelden voor kleinere bronnen. Dit is het geval als de emissie uit een bron lager is dan de vrijstellingsgrens.

Uitgangspunt is dat de grensmassaastroom afdoende bescherming voor de milieukwaliteit biedt, als de emissie van het bedrijf de grensmassaastroom niet overschrijdt. Toetsen aan het MTR is dan niet nodig.

Als de emissie de grensmassaastroom overschrijdt en/of er zijn diffuse emissie dan moet het bedrijf nagaan of de resulterende immissie het Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (MTR) overschrijdt. Deze toets voert het bedrijf uit in overleg met het bevoegd gezag.

Het is een immissietoets. Het rechtstreeks toetsen van de emissie aan het MTR is niet mogelijk. Hiervoor is een vertaalslag nodig. Het bedrijf voert hiervoor een verspreidingsberekening uit die de emissie omrekenet in een immissie, het gaat om een jaargemiddelde. Wordt het MTR overschreden dan zijn er de volgende mogelijkheden:

- Het bedrijf levert geen relevante bijdrage aan de immissie. Het bevoegd gezag kan dan motiveren om een emissie toe te staan ondanks overschrijding van het MTR, of
- Het bedrijf geeft uitdrukkelijk aan hoe het bedrijf het emissieniveau terugbrengt zodat het immissieniveau tot in ieder geval onder het MTR komt. Het bevoegd gezag kan een afwijkende emissiegrenswaarde vastleggen in een maatwerkbesluit, waarmee het bedrijf onder het MTR blijft; of
- Het bevoegd gezag staat de activiteit niet toe.

Water

In deze stap van de toetsing van een lozing wordt beoordeeld of vanuit waterkwaliteitsoogpunt een nog verdergaande bronaanpak en/of (verbetering van de) zuivering nodig is. Dit wordt bepaald op basis van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater waarop geloosd wordt en de relevante normen die daarin gelden. De beoordeling van de restlozing vindt plaats met behulp van het Handboek Immissietoets.

Afval

In de herziening van het “besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen” wordt de verplichting verduidelijkt om aanwezigheid van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in afgegeven afvalstoffen te melden aan de ontvanger van die afvalstoffen. Dat heeft SABIC inmiddels gedaan aan Indaver. Bij:

- iedere nieuwe afvalstof,
- wijziging in de samenstelling van een bestaande afvalstof
- een classificatie van een stof tot (p)ZZS

zullen we onze afvalverwerker hierover informeren.

SABIC brengt niet zelf afvalstoffen onder bij eindverwerkers of als restproduct bij verwerkers. Deze firma die afvalstoffen inzamelt wordt periodiek beoordeeld.

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

3.2. Onderzoek bron: substitutie/ alternatieve stoffen

Voor de ZZS die worden gebruikt en kunnen worden geëmitteerd of afgevoerd wordt nagegaan wat de functie van de stof is en of gebruikte stoffen vervangen kunnen worden door andere, minder schadelijke stoffen (substitutie).

Indien mogelijk wordt de emissie/afvoer van ZZS beëindigd. Zie hiervoor ook '3.4 prioritering'.

3.3. Onderzoek reductie: alternatieve methoden

Voor de aanwezige ZZS die worden gebruikt, wordt nagegaan wat de functie van de stof is, of substitutie mogelijk is en wat de alternatieven (in de processen/methoden) zijn. Indien mogelijk wordt het gebruik of de vorming van ZZS beëindigd of beperkt, dan wel de emissie/afvoer beëindigd of beperkt. Mogelijke overweging hierbij zullen procesoptimalisatie, terugwinning en hergebruik van de ZZS zijn. Zie ook '3.4 prioritering'.

3.4. Prioritering

Bij de selectie van maatregelen voor substitutie of reductie van ZZS waar als eerste aan zal worden gewerkt, zal een prioriteit worden gehanteerd. Hierbij zal de volgorde gelden:

- hoeveelheid ZZS-emissie;
- resultaat immissietoets;
- mogelijkheid van substitutie;
- technische haalbaarheid van verwijdering;
- kosten verwijdering.

Voor pZZS geldt een beperkter regime. Deze stoffen zullen ook worden geïnventariseerd. Echter zal de prioriteit lager zijn om hier direct de hiervoor beschreven acties in gang te zetten.

3.5. Rapportageverplichting

In een jaarlijkse rapportage zal de emissiesituatie en de mogelijkheden en lopende acties voor vermijding en reductie worden beschreven (3.1). Hierbij zal de eerder vermeldde prioritering (3.4) tot uiting komen. Op basis van uitgevoerd onderzoek wordt bepaald of (aanvullende) maatregelen mogelijk zijn om de emissie helemaal te voorkomen (3.2) dan wel verder te reduceren (3.3). Het bevoegd gezag kan in uitzonderlijke gevallen het bedrijf ontheffen van de verplichting tot periodiek onderzoek (dit is onder andere het geval als de immissiewaarde voor een zeer zorgwekkende stof minder is geworden dan bijvoorbeeld het verwaarloosbaar risico). Dit legt het bevoegd gezag vast in een maatwerkbesluit.

In de rapportage wordt opgenomen wat behaalde en potentiële verbeteringen zijn op het gebied van emissie en afvoer van ZZS.

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

4. Plan van aanpak vermijdings- en reductieprogramma

4.1 Prioritering

Voor de uitvoering van dit plan van aanpak wordt de volgende tijdlijn voorgesteld:

Tabel 1 plan van aanpak uitwerking V&R-programma ZZS

Aktie	Tijd	Status
1. Inventarisatie welke grond- en hulpstoffen als (p)ZZS in emissie/afvoer aanwezig kunnen zijn	01-2022	Gereed
2. Vaststellen/inschatten hoeveelheid emissie/afvoer er plaats vindt van (p)ZZS-grond/hulpstoffen	12-2022	Gedeeltelijk gereed
3. Inventarisatie welke reactieproducten als (p)ZZS ontstaan	01-2023	Open
4. Prioritering aanpak overige (p)ZZS	02-2023	Open
5. Toetsing ZZS aan BBT / MTR / ABM	03-2023	Open
6. Start onderzoek mogelijkheid substitutie ZZS	04-2023	Open
7. Aanvragen financiële middelen technische voorzieningen	04-2023	Open
8. Uitvoering eventuele technische voorzieningen	2024/2025	Open
9. Eerste vijfjaarlijkse rapportage	2026	Open

4.2 Inventarisatie en prioriteit

Op basis van de lijst met goedgekeurde grond- en hulpstoffen is een overzicht gemaakt van alle ZZS- en pZZS-stoffen die in gebruik zijn op de verschillende fabrieken en laboratoria. Op basis van de gebruikte hoeveelheid en de concentratie van de (p)ZZS-component in het materiaal is met een kleurcodering een eerste prioriteit aangegeven. Hierbij is er van uitgegaan dat 1% van het materiaal als uitval het productieproces voortijdig verlaat en dat daarvan 10% naar lucht wordt geëmitteerd en 20% naar afvalwater en het overige als afvalstof. Deze aanname is zeer ruim, in de praktijk zal dit waarschijnlijk veel lager uitvallen, maar voor een eerste prioriteitstelling is dus een veilige marge aangehouden. De lijst met materialen is als bijlage bij dit programma opgenomen.

Materialen die voor de milieucompartmenten lucht en water niet relevant zijn, zijn in het geheel niet in het overzicht opgenomen (dat betreft 199 vermeldingen). 115 materialen zijn wel opgenomen in het overzicht. Voor afval is een aparte vermelding gemaakt.

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

4.3 Actuele status vermijding en reductie stoffen

Voor een aantal materialen is al actie genomen in het kader van vermijding of reductie.

Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

SABIC Bergen op Zoom, juli 2022

4.3.3 kalium-1,1,2,2,3,3,4,4,4-nonafluorbutaan-1-sulfonaat

Stof	CAS 29420-49-3 Kalium-1,1,2,2,3,3,4,4,4-nonafluorbutaan-1-sulfonaat
Classificatie	ZZS ('PFBS' binnen PFAS-groep)
Gebruik	Additief voor kunststof dat zorgt voor vlamvertraging (bekend als 'rimar zout')
Status 2022	<u>Water</u> - Onderzoek gestart (2021) naar aanwezigheid van deze stof in afvalwater, gemiddelde concentratie 22 µg/l in effluent AWP (status juni 2022). - Materiaal wordt gebruikt als vlamvertraging en antistatisch middel in polycarbonaat, vanwege unieke eigenschappen en certificering brandvertraging kunststof is vervanging nog niet mogelijk, onderzoek naar alternatieve materialen op corporate niveau loopt, uitkomst en timing zijn nog onzeker. - Lozing naar water wordt veroorzaakt door uitspoelen van resten materiaal die in de menger achterblijven. Aangezien dit op veel verschillende productielijnen in meerdere fabrieken wordt gebruikt is lokale opvang en behandeling nog niet mogelijk. - Het wegspoelen uit de mengers en de oplosbaarheid van dit materiaal veroorzaken aanwezigheid in het te lozen afvalwater. - Test is in gang gezet om dit materiaal in een zogenaamde masterbatch te laten maken. Hierbij wordt het materiaal in polycarbonaatkorrels verwerkt waardoor het gefixeerd wordt. Verwacht wordt dat dit als voordeel geeft dat minder materiaal in de mengers aan de wand achterblijft en dat het materiaal ook beter in de interne afvalwaterzuivering van SABIC is te verwijderen. Ruwe schatting is dat lozing via deze weg ~90% van deze stof kan worden gereduceerd. - De masterbatch dient voor gebruikt te worden vernalen omdat grote korrels zich niet goed verdelen in de mengers. Dit proces zal vooralsnog extern plaatsvinden. Aandachtspunt is dat ook op die locatie geen emissie van dit materiaal zal plaatsvinden. - Timing - De bestelling van de masterbatch is gedaan, de levering zal in augustus plaatsvinden. Voor het vernalen is de datum nog niet definitief. Naar verwachting zal na levering van de vernalen masterbatch de test binnen 1 maand worden gestart, waarna binnen 2 maanden na starten van de test de eerste resultaten kunnen worden verwacht. - De verwachting is dat, indien de testen aantonen dat de kwaliteit van het product goed blijkt, binnen 4 maanden na afronden van de test voor alle productie gebruik gemaakt kan worden van de masterbatch. <u>Lucht</u> - Verwacht wordt dat dit materiaal niet naar lucht wordt geëmitteerd omdat het een zout betreft. Mogelijk hecht het zich wel aan vochtdeeltjes in de luchtafzuiging. Om dit te onderzoeken zullen luchtmonsters worden geanalyseerd. Hiervoor zijn nog technische aanpassingen aan de luchtbehandelingsinstallatie nodig. - Timing: - Naar verwachting is het augustus/september 2022 mogelijk luchtmonsters te nemen. Mogelijk wordt voor deze monsternamen samengewerkt met de omgevingsdienst. <u>Afval</u> De afvalverwerker is op de hoogte gesteld van de mogelijk aanwezigheid van deze stof in enkele specifieke afvalstromen. Enkele stromen worden op een aangepaste wijze verwerkt. De afvalstromen die dit materiaal bevatten kunnen afzonderlijk worden ingezameld indien dat voor de verwerking wenselijk is.

4.3.4 tetrabutylfosfonium perfluorbutaansulfonaat

Stof	CAS 220689-12-3 tetrabutylfosfonium perfluorbutaansulfonaat
Classificatie	ZZS ('PFBS' binnen PFAS-groep)
Gebruik	Additief voor kunststof dat zorgt voor antistatische eigenschappen
Status 2022	Deze stof is binnen SABIC bekend als FC-1 en wordt samen met Kalium-1,1,2,2,3,3,4,4,4-nonafluorbutaan-1-sulfonaat ('rimar zout') geanalyseerd. De bevindingen zoals vermeld onder 4.3.3 gelden ook voor deze stof. Dit materiaal wordt echter in kleinere hoeveelheden gebruikt dan 'rimar zout'. Voor dit materiaal is nog geen test met een masterbatch direct in voorbereiding, maar de eerste stappen zijn genomen om wel tot een test te komen.

**Plan van aanpak vermijden en reduceren zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)
SABIC Bergen op Zoom, juli 2022**

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

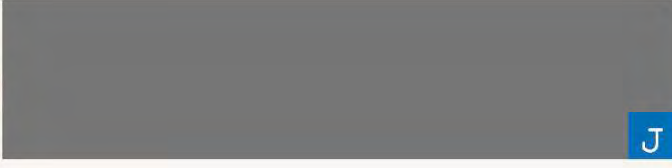
T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Bijlage ZZS vermijd- en reductieprogramma SABIC, status 2022-07-15

Diverse produktuitval: Kunststoffen in stof-, poeder-, korrel- en smeltvorm. Eventueel met aanhangend water:

FOS762-FOSFIET KLEINVERPAKKING
GRA777-GRANULAAT DIVERS PALLET (INDUSTRIEEL AFVAL)
GRANULAAT DEMET CODE A
GRANULAAT DEMET CODE M
KNO797-KNOCK OUT MATERIAAL
KUN810-KUNSTSTOFPOEDER (STOFZUIGERAFVAL)
KUNSTSTOF IN ZAKKEN EN OCTABINS
OBSOLETE STOCK KUNSTSTOF
PAL469-PALLETMIX D
PIG888-PIGMENTEN ORGANISCH
PLA894-PLASTIC MIX STOFZUIG C
PLA897-PLASTIC MIX PELLETPIT B
RES048-RESTSTOF. NA WATERZUIVERING
RES911-RENTANT GRONDSTOFFEN HAL.ARM
VD0001-LUMPS & STRANDS
VD0002-PBT AFTAPPOEDER
VD0003-PC AFTAPPOEDER
VD0003-PC AFTAPPOEDER
VD0004-LUMPS GREENCORNER
VD0005-PC LUMPS IN OCTABINS
VD0006-PC PELLETPIT PIT1/SURGEBINPOEDER
VD0007-PC/ABS DROOLS
VD0008-NORYL PELLETPIT
VD0009-PC DROOLS VAN SF&S
VD0010-PC ZAAGSTROKEN SHEET
VD0011-PC VELLE SHEET
VD0012-PC ZAAGSTOF
VD0013-PC-PP/PC-SUP/PC FLOORS
VD0014-LEXAN GTS STOFFILTER
VD0017-NORYL UNFILLED DROOLS
VD0018-NORYL GLASSFILLED DROOLS
VD0019-NORYL GTX GLASSFILLED DROOLS
VD0020-NORYL GTX UNFILLED DROOLS
VD0021-PC TRIMROL
VD0022-POLYPROP PLATEN
VD0024-XYLEX DROOLS
VD0027-PC DROOLS LEXAN
VD2206-PC PELLETPIT PIT1/SURGEBINPO
VD2217- NORYL UNFILLED
VD2218- NORYL GLASSFILLED DROOLS
VD2219- NORYL GTX GLASSFILLED DROOL
VD2220- NORYL GTX UNFILLED DROOLS
ZAAGSTROKEN

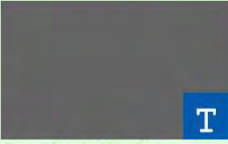

8 nov 2022

 Berichten en oproepen worden end-to-end versleuteld. Alleen mensen in deze chat kunnen ze lezen, beluisteren of delen. **Meer informatie**

Kan je mij kort schetsen wat er uit het BO Zeeland - Brabant is gekomen mbt awzi?

15:31

Brabant en Zeeland verschillen van inzicht over de mogelijkheden om vergunningen en **Sabic** aan te scherpen. GS Zeeland bespreekt volgende week de vervolgstappen.

15:46

9 nov 2022

Dank!

09:07

30 nov 2022

Wanneer kan ik je even bellen over ambtelijk en bestuurlijk overleg gemeenten?

10:55

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen
Den Haag

Contactpersoon

Beleidsmedewerker
M +31(0)6-
@minienw.nl

Datum

23 november 2022

verslag

Betreft	Bestuurlijk overleg PFAS Zeeland
Vergaderdatum en -tijd	22 november 2022 17:00 – 18:00 uur
Vergaderplaats	Rijnstraat 8, Den Haag
Deelnemers	Minister Mark Harbers, Staatssecretaris Vivianne Heijnen, Gedeputeerde Dick van der Velde, (PFAS-coördinator Provincie Zeeland), (PFAS-coördinator Rijk), (beleidsmedewerker IenW, verslag)

De staatssecretaris opent de vergadering en geeft voor het eerste punt het woord aan

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen

Datum
23 november 2022

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen

Datum

23 november 2022

5. Aanpak Nederlandse vergunningen

De gedeputeerde licht dit punt toe. Op dit moment is er ruimte voor variërende interpretatie in de bestaande beleidskaders, wat de situatie bij [REDACTED] en Sabic lastig maakte. Uiteindelijk heeft de aanpak bij [REDACTED] en Sabic dan ook lang geduurd, maar nu is er wel perspectief op een gezamenlijke benadering. Hij stelt daarnaast voor om de hele groep PFAS als ZZS te behandelen in de vergunningverlening, zodat we daarmee niet achter de feiten aanlopen wanneer het bedrijf van de ene naar de andere PFAS overgaat. De gedeputeerde doet de dringende oproep aan de bewindspersonen om stappen te zetten om tot een uniforme aanpak te komen. Dit zou ook het juiste uitstralen richting België.

De staatssecretaris geeft aan momenteel aan verschillende tafels te praten over harmonisering van de VTH-aanpak, zo ook over het vervolg van de adviezen Commissie van Aartsen. Ze geeft aan deze aanpak zo goed mogelijk te willen organiseren samen met de bevoegde gezagen. Ze noemt dat we vanuit het ministerie van IenW graag willen helpen en ondersteunen.

[REDACTED] noemt dat het wel goed is dat het duidelijk wordt waar er precies tegen aan wordt gelopen in het beleid. Er bestaan al veel kaders en handvatten, dus het zou ons helpen om van de bevoegde gezagen en Provincie te horen waar het precies schuurt.

■ J noemt dat bij de casus Sabic en ■ T om ingewikkelde materie gaat, gezien de indirecte lozingen. Hier schuren verschillende kaders met elkaar, wat tot onduidelijkheid leidt. Er wordt gezamenlijk voorgesteld om deze casussen te gebruiken als input voor een breder gesprek met de bevoegde gezagen. Dit vergt dat eerst voor Sabic en ■ T goed wordt uitgezocht waar de knelling zit. (actie Provincie i.s.m. IenW)

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit, Ondergr
en Marien
Stoffen en Waterketen

Datum

23 november 2022

■ T

6. W.v.t.t.k.

■ T

■ T	■ T	■ T
■ T	■ T	■ T
■ T	■ T	■ T
■ T	■ T	■ T
4.	Uitwerken casus Sabic en ■ T ten behoeve van breder gesprek met bevoegde gezagen	■ J Provincie, in afstemming met IenW
■ T	■ T	■ T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Vertraagd publiceren: 1 week na GS vergadering

	Zaaknummer 232256	Nummer Hoofdzaak 101213
onderwerp	PFAS Bestuurlijk Overleg en Voortgangsrapportage november 2022	
voorgesteld besluit	- Kennis nemen van agenda bestuurlijk overleg 22 november met ambtelijke annotaties, van voortgangsrapportage PFAS-coördinatoren en bijbehorende oplegbrief van de coördinatoren. - Gedeputeerde Van der Velde machtigen om naar bevind van zaken te handelen met inachtneming van de ambtelijke annotaties. - Aanbiedingsbrief aan PS van voortgangsrapportage met oplegbrief coördinatoren voorlopig vaststellen, vooruitlopend op vaststelling voortgangsrapportage in bestuurlijk overleg. Woensdagmiddag 23 november aan PS versturen. - Bijgevoegde memo met afdoen toezeggingen als bijlage bij aanbiedingsbrief meesturen.	
begrotingswijziging vervaardigen?	Nee	
aanleiding	In maart 2022 zijn [redacted] en [redacted] als PFAS-coördinatoren aangesteld, gericht op de PFAS-problematiek in Westerschelde en Kanaal Gent-Terneuzen. Op 22 november bespreken we de voortgang in het dossier aan de hand van een voortgangsrapportage met minister Harbers en staatssecretaris Heijnen. Daarna bieden we de voortgangsrapportage met oplegbrief aan PS aan.	
portefeuillehouder - portefeuille	dhr. B.L.L. van der Velde - PFAS	
behandeld door: afdeling/opgave/programma/project telefoonnummer: afgestemd met:	[redacted] PFAS +31 6 [redacted] Ministerie IenW, Team PFAS	

Overwegingen en advies

Na hun aanstelling als PFAS-coördinatoren in maart 2022 hebben [REDACTED] en [REDACTED] een gezamenlijk werkplan opgesteld en op 9 april 2022 aangeboden aan Dick van der Velde en Mark Harbers. Dit is een dynamisch werkplan, waar ook bijstellingen op plaats vinden als dat gewenst is.

Afgesproken is dat zij ons met voortgangsrapportages op de hoogte houden van de voortgang en eventuele bijstellingen. Bijgevoegd is de tweede voortgangsrapportage. In het bestuurlijk overleg van 22 november met minister Harbers en staatssecretaris bespreken we deze voortgangsrapportage.

Gezien de stappen die de komende tijd nog moeten worden gezet wordt geadviseerd in het bestuurlijk overleg voor te stellen de opdracht voor de PFAS-coördinatoren in 2023 door te laten lopen. Daarbij is het nog de keuze om dit in eerste instantie tot midden 2023 te doen, vanuit de wens om op termijn de PFAS-aanpak weer in de normale samenwerkingsstructuren in te laten dalen.

We stellen voor om de voortgangsrapportage met oplegbrief van de coördinatoren, aan PS na dit overleg, op 23 november te versturen. Het ministerie stuurt de rapportage aan de Tweede Kamer, die dit waarschijnlijk zullen betrekken in hun Commissievergadering PFAS en Gezondheid op 21 december.

Ten aanzien van PFAS staan nog vele toezeggingen aan PS open op de toezeggingenlijst. In bijgevoegde notitie doen we deze toezeggingen voor een groot deel af.

Afwijking t.o.v. provinciale doelstellingen en/of beleid

nvt

Bestuurlijke planning en doorlooptijd

Bespreking in GS 22 november 2022
Bestuurlijk overleg PFAS Zeeland 22 november 2022
Toezending aan PS 23 november 2022
Behandeling in Commissie Ruimte 2 december 2022

Consequenties besluit

Financiële consequenties

In de voorjaarsnota 2022 is een budget van € 40.000,-- voorzien voor inhuur van de PFAS-coördinator in 2023. Bij een positief besluit over voortzetting van de PFAS-coördinatoren in het bestuurlijk overleg zal dit budget daarvoor dan ook benut worden.

Juridische consequenties

nvt

Personele consequenties en inhuur

Er is geen externe inhuur nodig

Inkoop & aanbesteding

In de eerdere besluitvorming opdrachtverlening aan de PFAS-coördinator is rekening gehouden met mogelijke verlenging en financiële ruimte binnen aanbestedingsnormen hiervoor.

Van: "[redacted]" <[redacted]@brabant.nl>
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 11:21
Aan: "[redacted]" <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: overleg PFAS

Hoi [redacted],

Zullen we een overleg plannen met jullie. OMWB, WBD en ons, om het vervolg te bespreken op de bestuurlijke brieg (en onze reactie die nog volgt)?

Vanuit OMWB sluiten dan [redacted] en [redacted] aan. Vanuit PNB ik. Wie vanuit jullie? WBD zal ik nog even vragen.

Kan het wat jullie betreft in Tilburg?

Ik zal een datumprikker uitdoen.

Groeten [redacted]

PNB

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 | [contact](#) |
Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Verzonden: woensdag 23 juli 2025 09:30
Onderwerp: RE: Overleg lozing PFBS SABIC

Van: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
Verzonden: maandag 28 november 2022 08:44
Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
CC: [redacted], [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: Overleg lozing PFBS SABIC

Goedemorgen,

Dan ga ik stappen zetten een overleg te organiseren.

Met vriendelijke groet,

ing. [redacted]
Senior vergunningverlener Brzo+ / projectleider ZZS / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 [redacted] | [redacted]@omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

De Omgevingswet komt eraan. Wat betekent dit voor bedrijven? [Lees het hier](#).

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Verzonden: maandag 28 november 2022 08:23
Aan: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
CC: [redacted], [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: Overleg lozing PFBS SABIC

Let op: Deze e-mail is afkomstig van buiten de OMWB. Open geen bijlagen en klik niet op links als de afzender niet bekend of vertrouwd is.

Hoi [redacted],

Lijkt me prima, [redacted] zal dan ook aansluiten.

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>
Verzonden: donderdag 24 november 2022 12:39
Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: Overleg lozing PFBS SABIC

Hoi [redacted],

Onderstaande mail ter info. Zou je met [redacted] van provincie N-B en mij een keer overleg hierover willen hebben met SABIC? Voor zoiets zie ik de mensen wel het liefste in het echt, dus dan zouden we bijvoorbeeld bij hen op de locatie het overleg kunnen hebben. Voor jou ook niet al te ver weg en dan kunnen ze ons ter plaatse eventueel ook nog wat dingen laten zien.

Met vriendelijke groet,

ing. [REDACTED]
Senior vergunningverlener Brzo+ / projectleider ZZS / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 [REDACTED] | [REDACTED]@omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

De Omgevingswet komt eraan. Wat betekent dit voor bedrijven? [Lees het hier](#).

Van: [REDACTED], [REDACTED] <[REDACTED]@sabic.com>

Verzonden: donderdag 24 november 2022 06:18

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>

Onderwerp: Overleg lozing PFBS SABIC

Let op: Deze e-mail is afkomstig van buiten de OMWB. Open geen bijlagen en klik niet op links als de afzender niet bekend of vertrouwd is.

Classification: Confidential

Geachte heren [REDACTED] en [REDACTED], beste [REDACTED] en [REDACTED],

Zoals bekend gebruikt SABIC in de vestiging in Bergen op Zoom grondstof PFBS die in de groep van PFAS valt. Deze stof komt in enige mate in het interne afvalwatersysteem terecht. Na zuivering blijft er een restlozing over die eerder dit jaar is begroot op circa 52 kilogram. De lozing van afvalwater van SABIC vindt plaats in de Westerschelde bij Bath via een leiding achter de zuivering van het Waterschap Brabantse Delta. PFBS is een stof die is geclassificeerd als ZZS.

Eind mei-2022 heeft SABIC in een overleg met de omgevingsdienst en Rijkswaterstaat een toelichting gegeven over de stappen die sinds vorig jaar genomen zijn om de omvang van deze lozing goed in beeld te krijgen. Daarbij is ook aangegeven wat de mogelijke stappen zijn om te komen tot een reductie van PFBS in het te lozen afvalwater. Onlangs heeft SABIC aan de omgevingsdienst enkele updates gegeven over de status van deze stappen.

Het is SABIC bekend dat inmiddels bij zowel de provincie Noord-Brabant als provincie Zeeland bezorgdheid bestaat over deze lozing. In de media verschijnen steeds frequenter berichten over de -vermeende- lozingssituatie, het achterwege blijven van actie en de (on)mogelijkheid om al dan niet van overheidswege de lozing te laten beperken.

Ik verneem het graag indien er behoefte is aan een dergelijk overleg.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[REDACTED]

Manager Environment & Responsible Care
Corporate Manufacturing

SABIC

SABIC Innovative Plastics B.V.

Plasticslaan 1

4612 PX, Bergen op Zoom

The Netherlands

Trade Register: 20079272

T +31 (0) [REDACTED]

M +31 (0) [REDACTED]

E [REDACTED]@sabic.com

W <http://www.sabic.com>

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter

Westerschelde Pfas

Dick Van Der Velde, [redacted] [redacted]...

Misschien iets te enthousiast?

08:15

De kop vind ik niet echt passend,
het stukje wel hoor! Prima 👍

08:22

Het is een begin. In ieder geval zullen de lozingen vanuit [redacted] stoppen. **Sabic** zal met onze druk stappen gaan zetten. Wat blijft is de industriële 'toepassers' als [redacted] geen PFAS meer maakt zal het geïmporteerd worden uit China en andere landen. [redacted] zal afval moeten blijven verwerken en de route van consumentenafval weten we nog weinig over. Een Europees verbod, afspraken in de Scheldecommissie en scherpere vergunningen voor lozingen blijven nodig. Al met al denk ik dat er dit jaar hele grote stappen zijn gezet, maar we zijn er nog niet.

En natuurlijk gjne Kerst voor een ieder.

08:22 ✓✓

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

laastst gez. vandaag om 13:10

30 okt 2022

kom je nog bij overleg met
Dick?

11:16 ✓✓

Ik zit er bij hoor 😊

11:17

Zie je niet?

11:17 ✓✓

7 dec 2022

Zit je in b?

11:01

12 dec 2022

ga jij woensdag met de auto
naar Sabic? Zo ja, zou je mij dan
kunnen oppikken bij station
Bergen op Zoom? Groet,

15:30 ✓✓

Hoi, dat kan hoor

19:05

14 dec 2022

ik ben ok 12.45 in Bergen
op Zoom.

00:50 ✓✓

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

CHEMISTRY THAT MATTERS™

LOZINGSSITUATIE PFBS BERGEN OP ZOOM SITE

14 december 2022

Classification: Confidential

A decorative graphic at the bottom of the slide consisting of two overlapping wavy bands. The upper band is a vibrant blue, and the lower band is a bright yellow, creating a dynamic, flowing effect across the bottom half of the page.

VEILIGHEID VOOROP

In het geval van een noodsituatie kunnen de volgende alarmen gehoord worden:

BRAND

Onderbroken geluid – We gaan naar de verzamelplaats buiten

GAS

Oplopende toon – We gaan naar de verzamelplaats binnen

Blijf kalm, de begeleider geeft je de instructies!

We horen graag van jullie hoe we vandaag veiliger kunnen maken!

Weet waar de nooduitgangen zich bevinden.

Op de trap is het verplicht om de leuning vast te houden.

Roken is alleen toegestaan in de aangewezen locaties.

Foto's of video's maken is niet toegestaan.

Rennen of snel lopen is niet toegestaan.

Het dragen van PBM's in de plants is verplicht.

Het versturen, lezen van berichten etc., op mobiele apparaten tijdens het lopen of rijden is niet toegestaan.

Mensen met een V-badge (geel) worden altijd begeleid.

VOORSTELRONDE

SABIC

WIJ ZIJN SABIC

Wereldwijd toonaangevend fabrikant van chemische producten, plastics, metalen.

Opgericht in 1976, > 50 landen, > 35.000 medewerkers.

Wij bieden oplossingen die onze klanten helpen de wereld te veranderen.

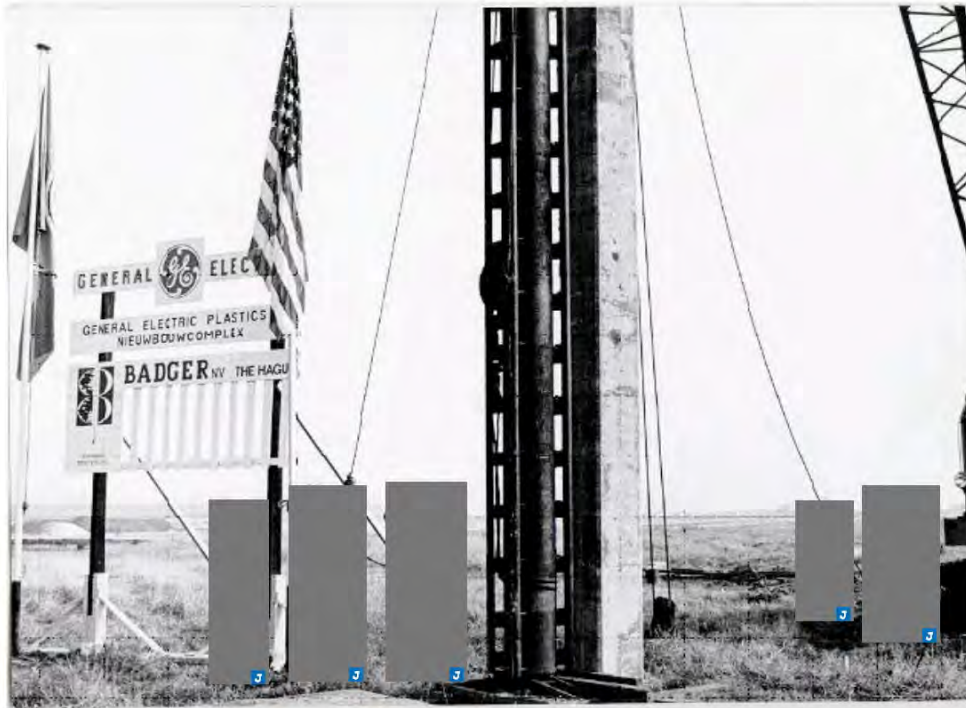
WIJ ZIJN SABIC

Innovative Plastics

- hoogwaardige kunststoffen
 - automotive, medical, electrical
- Geen single use
- Sustainable development

BERGEN OP ZOOM SITE

- Opgericht in 1971 (50 jaar in 2021)
- Uitbreidingen:
 - 70's; Bouw van de Noryl, BPA, Lexan en Resin/Fosgeen fabriek
 - 80's; Bouw van de FF, PPE en FCP, uitbreiding van Lexan en BPA fabriek
 - 90's; Bouw van de chloor fabriek, uitbreiding van Utilities
- Voorbereidingen herstart PPE fabriek (2023)
- [REDACTED]
- Investeren in veiligheid, betrouwbaarheid, toegankelijkheid, duurzaamheid

BERGEN OP ZOOM SITE

Site: circa 200 hectare

Chemical en compounding productie-units:

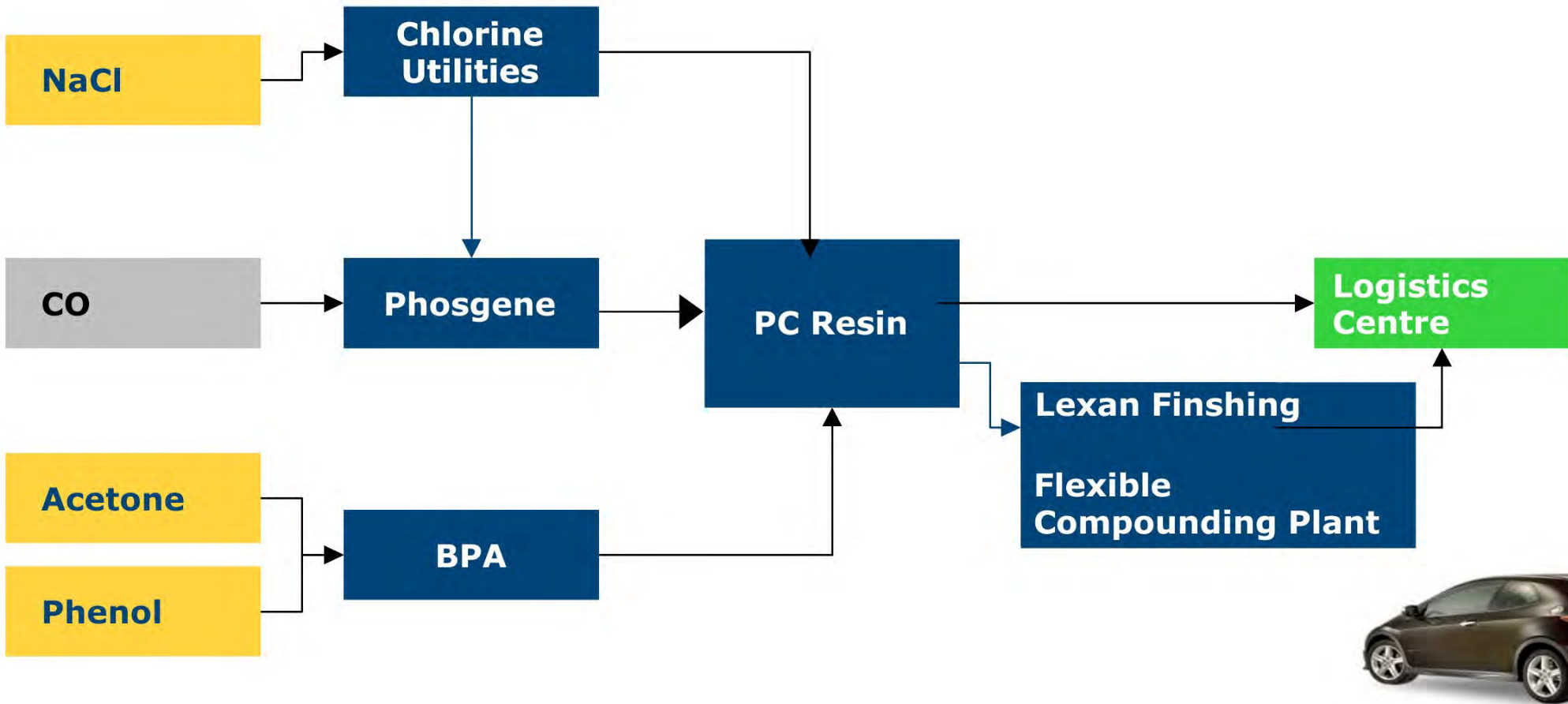
- 9 fabrieken verspreid over de site
- Capaciteit van 240.000 Mt van het eindproduct (korrels), capaciteit van FF 16.000 Mt (film en sheet)

Ongeveer 1300 medewerkers:

- Waarvan ~700 in manufacturing, ~200 in Technology & Innovation, ~400 in functionele en commerciële rollen.

GLOBAL OVERZICHT PRODUCTIE POLYCARBONAAT

SITUATIE AFVALWATERLOZING

- Afvalwaterlozing in begin naar gemeentelijk riool en Oosterschelde
 - Gehalte aan chloride (45000 mg/l)
- Eigen zuivering (techniek o.b.v. capability)
 - zandfilters, koolfilters (chloridehoudend / organisch)
 - biologische zuivering (organisch)
 - bezinking (waswater compounding)
- Oosterschelde natuurgebied
- Afvalwaterleiding aangelegd richting Westerschelde (~1979)
 - takt in op de leiding van het Waterschap Brabantse Delta, in de drukput, achter de zuivering

PRODUCTIEPROCES

- Chemische plants: productie monomeren en polymeren
- Compounding plants: toevoegen additieven aan polymeren t.b.v. eigenschappen
 - kleur, anti-statisch, vlamvertraging, glasvezel, weekmaker, etc.

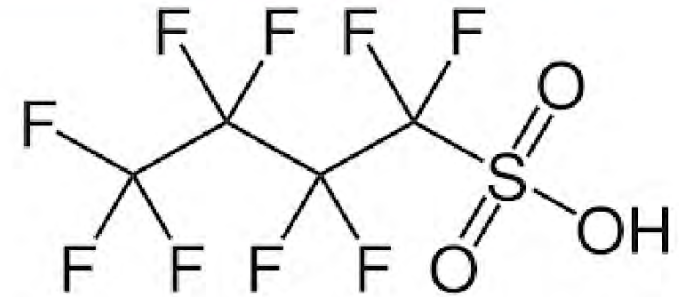
Voor het borgen van de gewenste kwaliteit over de gehele productielot wordt in mixers eerst een homogeen mengsel van alle ingrediënten gemaakt, voordat het product in extruders wordt gemaakt.

AFVALWATER COMPOUNDING PLANTS

- Na legen van de mixers blijft ~ 1kg restant achter
- Restant niet manueel/droog te verwijderen, moet met water worden gewassen
- Afvalwater bevat dus relatief veel deeltjes, dit wordt gezuiverd met:
 - dissolved air flotation unit (DAF)
 - mechanische filters
 - clarifier voor nabezinking
- Verschillende 'grades' vereisen verschillende instellingen van productielijnen/ temperaturen/ schroeven/ etc.

PFBS: PERFLUORBUTAANSULFONZUUR

- CAS nummer 375-73-5, toegepast als vlamvertrager onderdeel van de 'PFAS'-stoffen
- Milieuvriendelijke alternatief voor de broomhoudende vlamvertragers.
- Unieke eigenschappen
 - met deze ketenlengte (C4) valt het molecuul bij brand op precies het juiste moment uiteen om de vlamdovende werking te geven
- Nodig voor certificering brandvertraging
- Sterk toenemende vraag voor met name elektrische toepassingen

SITATIE PFBS BIJ SABIC

- PFBS in 2021 waargenomen bij grondonderzoek na lekkage, waarna direct onderzoek is gestart naar herkomst en omvang
- PFBS komt via waswater uit de mixers
- Huidige zuivering haalt (opgelost) PFBS niet (goed) uit water
- PFBS lost relatief goed op in water
- Lozing 2022:
 - ~ 52kg (obv metingen SABIC),
 - ~ 30kg (obv metingen OMWB)
- Relatieve Potentie Factor 0,001 t.o.v. PFOA (RIVM)

SABIC BERGEN OP ZOOM WIL DE LOZING VAN PFBS (PFAS)

STOPPEN / DWZ RICHTING '0' BRENGEN

- Overleg vindt plaats met OMWB / RWS vanaf 31-05-2022
- Onderdeel van ZZS V&R-programma
- OMWB werkt aan wijziging huidige vergunning
- Procedure revisievergunning loopt

AANPAK CONFORM ZZS

ELIMINATIE

- PFBS is een essentiële ingrediënt voor certificering van product. Het nu zonder meer elimineren brengt veiligheidsrisico's en claims met zich mee
- Productie verplaatsen naar andere productielocatie is geen optie

VERVANGEN

- Huidige alternatieve vlamvertragers werken (veel) minder goed en/of geven een witte was aan ons product.
- Op global niveau onderzoeken SABIC Technologie en concullega bedrijven alternatieve producten. Tot nu toe zonder succes. Standaard procedure voor vervanging van producten duurt jaren, mede om nieuwe probleemstoffen te voorkomen

AANPAK CONFORM ZZS

AANPAK BIJ BRON

- Droog schoonmaken van de laatste kilogram in de menger is geen optie uit oogpunt van veiligheid en ergonomie
- Alternatieve dosering van het materiaal in de extruder is vooralsnog niet mogelijk wegens met name infrastructuur in de fabriek en productie verdeeld over vele productielijnen

BEPERKEN LOZING

- Alternatieve zuiveringsmethoden worden onderzocht
 - nu nog niet direct inzetbaar
 - overleg met aanbieders van technologie, bedrijven met soortelijke uitdagingen

HUIDIGE AANPAK

TEST met PFBS in masterbatch

- PFBS is ingekapseld in een matrix van polycarbonaat (masterbatch)
- Masterbatch is vermalen tot juiste deeltjesgrootte
- Productie met deze vermalen masterbatch in plaats van de pure stof

VERWACHTING

- Vermalen masterbatch lost niet/slecht op water en 'plakt' minder aan de wand van de menger dan de pure PFBS
- Huidige zuivering haalt restant van vermalen masterbatch middels DAF/filters en bezinking maximaal uit het afvalwater
- Lozing 90-95% reductie

HUIDIGE AANPAK

HUIDIGE STATUS TEST:

- Helaas veel vertraging bij productie/vermalen masterbatch
- Testen uitgevoerd in november/december
- Circa 150 afvalwatermonster genomen
- Helaas technisch probleem extern lab, resultaten vanaf 19-dec-2022
- Testen op uitloggen PFBS uit masterbatch vinden plaats
- Testen op PFBS in onopgeloste bestandsdelen vinden plaats

HUIDIGE AANPAK

WAT 'ALS'...

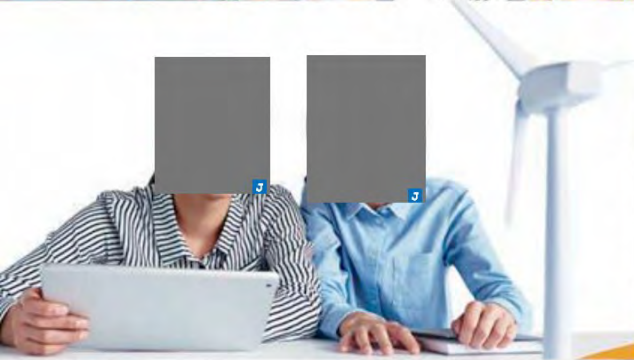
- Indien de testen onverhoopt niet het gewenste resultaat opleveren, dan zal verder onderzoek naar aanvullende zuiveringsmethoden plaatsvinden of andere stappen die een verdere reductie van de lozing kunnen bewerkstellingen.

AANVULLEND

- Naast PFBS nóg een PFAS-stof: FC-1 (anti statisch middel)
 - bijna hetzelfde molecule, maar een groep vervangen
 - wordt meegemeten met PFBS
 - erg kleine hoeveelheid in verhouding tot PFBS (%)
 - rationalisatie: nagaan of gebruik geheel gestopt kan worden
- PFAS in sporen in grondwater,
 - onderzoek in overleg met OMWB
 - herkomst onduidelijk, waarschijnlijk historisch/blusschuim
 - drainagewater kan theoretisch deze sporen bevatten
 - Afvoer over actief kool filters,
 - nog onduidelijk wat verwijderingsrendement is

VRAGEN?

BEDANKT

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

M Art. 5.1 lid 2 sub h

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

de eisen voor de brandvertragingscertificering kunnen waarschijnlijk behaald kunnen worden, maar iets meer onderzoek is nodig.

Als vervolg op deze conclusies en verdere reductie van de lozing zijn volgende acties in gang gezet:

1. Voor het bevestigen van de brandvertragingscertificering zullen de testen met huidige vermalen materiaal nog keer worden uitgevoerd.
Timing: midden februari
2. We gaan na of indien 1) positief is, we over kunnen gaan tot het gebruik van de masterbatch voor de meeste van onze grades.
Timing: eind februari
3. We gaan na of we de vermalings kunnen optimaliseren waardoor ook de kwaliteit van de overige grades op het juiste niveau komt
Timing: eind april
4. We zijn in overleg met leveranciers van zuiveringssystemen of het afvalwater bij gebruik van de masterbatch verder gezuiverd kan worden.
Timing: eind maart inzicht in mogelijkheden, dit is mede afhankelijk van capaciteit leveranciers, wellicht kunnen in de loop van 2023 hier testen voor worden uitgevoerd.
5. We gaan na of we toch technische aanpassingen in de fabrieken kunnen uitvoeren waardoor we voor enkele grades PFBS direct kunnen doseren in plaats van via mengers (die achteraf gespoeld moeten worden). Dit vergt verbouwing in de fabriek en aanpassing/vervanging van apparatuur
Timing: midden maart inzicht in haalbaarheid/projectplan
6. In voorbereiding is dat grade waarin 'FC-1' is verwerkt, niet meer in Bergen op Zoom zal worden geproduceerd.

Ik zal deze punten zelf ook even doorsturen naar de overige aanwezigen bij de bijeenkomst op 19-dec-2022.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

Manager Environment & Responsible Care
Corporate Manufacturing

SABIC
SABIC Innovative Plastics B.V.
Plasticslaan 1
4612 PX, Bergen op Zoom
The Netherlands
Trade Register: 20079272
T +31 (0)
M +31 (0)
E [@sabic.com](mailto:j.van.der.vliet@sabic.com)
W <http://www.sabic.com>

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: dinsdag 17 januari 2023 15:05
Aan: "[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>;
 [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; "Velde, B.L.L. van der
 (Dick)" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: Overleg ILenT

Vanochtend heb ik gesproken met [J], programmanager ZZS, en [J], bestuursadviseur ILenT. Zij waardeerden het zeer dat ik contact met hen zocht. Afoesproken dat we elkaar pro actief informeren over ontwikkelingen in het PFAS dossier. [J], die ik nog ken uit het [T] is sinds kort manager van het nieuwe programma ZZS. ILenT wil hier forse inzet op plegen. Met Universiteit Utrecht, RIVM en Omgevingsdiensten wil ILenT inzicht krijgen in de concentraties van PFAS in de bodem en het water in geheel Nederland en de bronnen die daarvoor verantwoordelijk voor zijn. ILenT wil ook bij de advisering over vergunningverlening aan de zogeheten TOP bedrijven (min of meer de BRZO bedrijven, dus ook Sabic en [T]) zich meer gaan richten op PFAS. Ik heb toegezegd dat de provincie Zeeland uiteraard bereid is mee te denken bij het opzetten van het landelijk programma. Gezien hun onafhankelijke positie wil de ILenT wel afstand houden van de gesprekken die de kopgroep vergunningverlening voert.

J

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Donderdag 19 januari is een eerste bijeenkomst van de 'kopgroep vergunningen' gehouden. Vertegenwoordigers van het Ministerie IenW, DCMR, OMWB, RWS, Provincies Zuid Holland en Zeeland hebben daar gediscussieerd over de mogelijkheden en moeilijkheden van de (uniforme) aanpak van PFAS lozingen en emissies in het VTH spoor. Daarbij zijn vragen opgehaald over het beleid, de regelgeving en de uitvoeringspraktijk. Het ministerie legt deze vragen voor aan een extern bureau, die antwoorden hierop moet gaan bieden. Verwachting is dat e.e.a. doorloopt tot de zomer 2023.

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

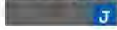
T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit en Grote
Waters
Stoffen en Waterketen
Den Haag

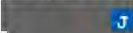
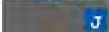
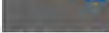
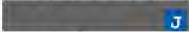
Contactpersoon

Beleidsmedewerker
M +31(0)6-
 @minienw.nl

Datum

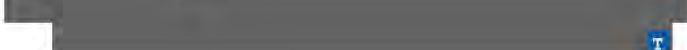
25 januari 2023

agenda

Betreft	Bijpraatmoment PFAS Zeeland
Vergaderdatum	13 februari 2023
Vergadertijd	11:30 - 12:30 uur
Vergaderplaats	Middelburg
Aanwezig	Mark Harbers (minister van IenW), Vivianne Heijnen (staatssecretaris van IenW), Dick van der Velde (gedeputeerde Zeeland), (regionale PFAS-coördinator), (plaatsvervangend PFAS-coördinator), (delegatieleider ISC en HID RWS-Zee en Delta), (programmamanager).

1. Opening en actualiteiten

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Datum

25 januari 2023

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Datum

25 januari 2023

3. Voortgang diverse acties

Voor enkele lopende acties en ontwikkelingen verzorgen de PFAS-coördinatoren een toelichting.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted] T

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

[Redacted] T

Datum

25 januari 2023

[Redacted] T

[Redacted] T

- RWZI Bath
Er zijn bedrijfsbezoeken geweest aan Sabic en [Redacted] T Hierbij hebben de
bedrijven aangegeven welke acties zij van plan zijn te ondernemen. Met de
RUD Zeeland wordt gekeken naar aanpassing van de provinciale vergunning
van de RWZI Bath.

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp
PFAS

Zaaknummer
101213

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 14 februari 2023

Geachte voorzitter,

Op maandag 13 februari heeft namens ons college gedeputeerde dhr. Van der Velde overleg gehad over de PFAS-aanpak met minister dhr. Harbers, staatssecretaris mevr. Heijnen, hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zee en Delta en beide PFAS-coördinatoren, waarbij werd vervangen door haar plaatsvervanger.

Vooraf is het gesprek gecategoriseerd als bestuurlijk bijpraatmoment, gezien de korte tijd na het vorige bestuurlijke overleg. Er is geen nieuwe voortgangsrapportage opgeleverd door de coördinatoren. Voorzien is dat zij in mei 2023 een volgende voortgangsrapportage opleveren. Derhalve informeren wij u graag met deze brief over de gesprekspunten van dit overleg.

Inhoud van het overleg

Minister en staatssecretaris hebben in het begin van het overleg een aantal ontwikkelingen toegelicht, zoals het mede door Nederland ingediende voorstel voor een Europees verbod op PFAS, de bespreking van het onderwerp PFAS tijdens de Vlaams-Nederlandse top en het commissiedebat in de Tweede Kamer over PFAS en gezondheidseffecten. Tevens is het belang benadrukt om de samenwerking voort te zetten in het reageren op adviesaanvragen die vanuit Vlaanderen over aanvragen voor omgevingsvergunningen worden ontvangen.

Met de Nederlandse delegatieleider in de Internationale Schelde Commissie, hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zee en Delta, is gesproken over de voortgang in de Internationale Schelde Commissie en de inzet in de komende periode.

In haar afgelopen vergadering van december heeft de ISC besloten om in 2023 een zo compleet mogelijk beeld te willen verkrijgen van de aanwezigheid (concentraties) en bronnen van PFAS op basis van beschikbare informatie voor het gehele Scheldegebied. Daarbij komt tevens in beeld waar lacunes in de gegevens zitten.

Vooruitkijkend is besproken:

- 1) Om met Vlaanderen bilateraal stappen te zetten in het komen tot reductieafspraken voor het terugdringen van microverontreinigingen in het Scheldegebied. Zowel Nederland als Vlaanderen zijn hier al enige tijd voorstander van, maar nog niet alle partijen in de ISC delen deze ambitie.
- 2) De ambitie blijft die afspraken voor het gehele Scheldegebied te maken. Belangrijk is daarom in diverse contacten die met Wallonië, Brussel en Frankrijk zijn die het belang hiervan onder de aandacht te brengen.

De PFAS-coördinatoren hebben tenslotte mondeling de actuele stand van zaken van acties weergegeven. Eén onderwerp dat wij hieruit niet onvermeld willen laten zijn de start van de kopgroep

vergunningen. Mede naar aanleiding van de casussen Sabic zijn vragen in beeld gebracht die spelen rond de aanpak van vergunningen. Deze zullen in de komende periode van beantwoording worden voorzien. Een eenduidig beeld van de mogelijkheden voor het aanpakken van PFAS vanuit vergunningen zal vergunningverleners hulp bieden hoe hier mee om te gaan,

Aankondiging in aansluiting op het overleg

In het vorige bestuurlijke overleg is afgesproken dat Het Rijk en de Provincie Zeeland de mogelijkheden gaan verkennen om (een deel) van de door PFAS geleden schade te verhalen. Daarvoor is het nodig om te weten welke partijen schade ondervinden en hoe groot de schade is. Als Provincie Zeeland beginnen we daarom met een inventarisatie hiervan in Zeeland.

Op www.zeeland.nl/pfas staat het formulier dat belanghebbenden kunnen invullen. Hier staat ook welke gegevens nodig zijn om onderdeel te worden van de schade inventarisatie. Op een later moment zal nadere onderbouwing gevraagd worden om de relatie tussen de schade en de PFAS problematiek aan te tonen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman, Voorzitter

drs. L.M.L.M. Prevaes, waarnemend secretaris

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Bijpraten PFAS Dick van der Velde 27 februari

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3. Voortgang Noord-Brabant

a. Stand van zaken

De voortgang van de aanpak van [REDACTED] en Sabic is beperkt, in zoverre: OMWB geeft aan dat zij binnenkort de aangepast vermijdings- en reductieprogramma's van deze bedrijven verwacht. Na ontvangst zal OMWB deze programma's beoordelen en afhankelijk daarvan worden afspraken over de aanpak vastgelegd.

[REDACTED]

[REDACTED] Sabic richt zich op procesaanpassingen, waarbij de toevoeging van PFAS aan kunststof extern plaatsvindt. Hierdoor vermindert de lozing van Sabic in Bergen op Zoom.

Immissietoetsen zijn nog niet uitgevoerd, OMWB geeft na ambtelijk aandringen vanuit ons aan dat dit voor eind 1e kwartaal gebeurt. Uit zichzelf zou OMWB deze stap achterwege hebben gelaten, ondanks eerdere antwoordbrief vanuit de Provincie Noord-Brabant.

b. Bespreken vervolgstappen, advieslijn:

Voorgesteld wordt:

- om bestuurlijk contact op te nemen met NB over de stand van zaken over het ambitieus doch realistisch tijdpad dat zij begin januari hebben toegezegd (waaronder wat ons betreft immissietoets uitvoeren, VRP met voorrang beoordelen en maatregelen voorschrijven).
- Aan te kondigen dat indien binnen een periode van vier weken dat ambitieuze tijdpad niet wordt neergelegd dat de Provincie Zeeland dan de overweging zal maken of een formeel handhavingsverzoek zal worden verstuurd.

Aan de hand van de immissietoetsen moet OMWB advies vragen aan RWS over de toelaatbaarheid van de lozingen. Op basis daarvan zou RWS lozingseisen en maatregelen kunnen eisen.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "Velde, B.L.L. van der (Dick)"
Verzonden: vrijdag 3 maart 2023 13:04
Aan: "[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

Dick van der Velde | Gedeputeerde Provincie Zeeland
E. [REDACTED]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 3 maart 2023 11:49
Aan: Velde, B.L.L. van der (Dick) <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: Sabic

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@pzc.nl>
Verzonden: vrijdag 3 maart 2023 11:39
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: Fwd: Sabic

In vervolg op mijn whatsapp-bericht. Hierbij de antwoorden van de provincie Noord-Brabant over Sabic.
gr. [REDACTED]

----- Forwarded message -----
Van: [REDACTED] <[REDACTED]@brabant.nl>
Date: do 2 mrt 2023 om 13:43
Subject: RE: [REDACTED]
To: [REDACTED]@pzc.nl <[REDACTED]@pzc.nl>

Dag [REDACTED],

Bijgaand de antwoorden op jouw vragen:

Hoe staat het met het genoemde reductieprogramma (vraag 2). Heeft SABIC al uitvoering gegeven aan dit programma, met andere woorden, zijn de pfas-lozingen al verminderd en zo ja met hoeveel?
SABIC heeft een aantal versies van een Vermijdings- en Reductieprogramma (VRP) voor ZZS bij ons ingediend. Wij verwachten op korte termijn akkoord te kunnen gaan met het definitieve VRP. Dit betekent echter niet dat ook direct maatregelen worden getroffen waardoor de geloosde hoeveelheden aan PFBS afnemen. Wel is inmiddels door SABIC op eigen initiatief gestart met het uitvoeren van proeven om tot reductie te komen. De eerste bevindingen lijken hoopgevend.

Is er inmiddels al een revisievergunning en wat zijn hierin de vergunde hoeveelheden pfas die SABIC mag lozen. Mocht de vergunning nog niet aangepast zijn: wanneer gaat dit gebeuren, heeft de provincie hiervoor een deadline gesteld?

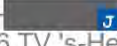
Nee, er is tot op heden door ons geen revisievergunning verleend. Een datum waarop het (ontwerp)besluit ter inzage wordt gelegd, is nog niet bekend. Er is geen sprake van een deadline.

Vorig jaar heeft de provincie metingen laten uitvoeren. Zijn er recent nog metingen geweest naar de concentraties pfas in het afvalwater van SABIC?

Op 25 januari 2023 is een etmaalmeting uitgevoerd. Tijdens deze meting is in totaal 6236 m3 afvalwater geloosd, waarin in totaal 24,9 gram PFBS aanwezig was. Daarnaast zijn op 21 en 22 februari zijn nieuwe

metingen verricht. De resultaten daarvan zijn nog niet bekend.

Met vriendelijke groet,

 | | Woordvoerder Gedeputeerde Staten | Landbouw, Voedsel, Bodem & Brede Welvaart | 06- | @brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl | provincie Noord-Brabant | Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |

Van:

Verzonden: woensdag 22 februari 2023 16:52

Aan:

Onderwerp: Sabic

Goedemiddag,

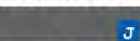
Eind vorig jaar heeft het college van GS antwoord gegeven op enkele Statenvragen over de lozing van pfas door SABIC in Bergen op Zoom. (<https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/13f02ce1-6a5b-45e4-a141-8a0fdaff986d?documentId=57e09b77-9acc-4510-94a8-ecf0a0d2839c>)

Ik wil informeren hoe het staat met het genoemde reductieprogramma (vraag 2). Heeft SABIC al uitvoering gegeven aan dit programma, met andere woorden, zijn de pfas-lozingen al verminderd en zo ja met hoeveel?

Is er inmiddels al een revisievergunning en wat zijn hierin de vergunde hoeveelheden pfas die SABIC mag lozen. Mocht de vergunning nog niet aangepast zijn: wanneer gaat dit gebeuren, heeft de provincie hiervoor een deadline gesteld?

Vorig jaar heeft de provincie metingen laten uitvoeren. Zijn er recent nog metingen geweest naar de concentraties pfas in het afvalwater van SABIC?

met vriendelijke groet,

verslaggever

Edisonweg 37E
4382 NV Vlissingen

T +31 (0)
M +31 (0)6

 @pzc.nl
www.pzc.nl

Op alle opdrachten zijn de voorwaarden van DPG Media van toepassing

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 |
[contact](#) | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

Edisonweg 37E
4382 NV Vlissingen

T +31 (0) [redacted] J
M +31 (0)6 [redacted] J

[redacted] J @pzc.nl

www.pzc.nl

Op alle opdrachten zijn de voorwaarden van DPG Media van toepassing

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Begeleidingsformulier VTH-Overleg**Natuur, Water en Milieu**

Onderwerp SABIC Innovative Plastics B.V. te Bergen op Zoom en [REDACTED] ¹		
Datum overleg 13 maart 2023	Agendering ☐ Ter informatie ☐ Ter oriëntatie	Akkoord ORO ☒ (in te vullen door PNB)
Organisatie (ODBN / ODZOB / OMWB / PNB) OMWB	Accountmanager (Naam) [REDACTED] ^J	
Dossiereigenaar (Naam) [REDACTED] ^J	Telefoon/e-mail [REDACTED] ^J [REDACTED] ^J	
Afgestemd met beleidsafdeling(en) PNB, andere OD(en) e.q. organisatie(s). -	Telefoon/e-mail -	

Punten ter informatie of oriëntatie

1. Kennis nemen van het gegeven dat het door ons uitvoeren van immissiemetingen met betrekking tot PFAS-lozingen, zoals eerder is toegezegd aan Gedeputeerde Staten van Zeeland, niet haalbaar is.

Aanleiding

SABIC produceert hoogwaardige plastics voor industriële toepassingen. Aan deze plastics worden brandvertragers toegevoegd om ervoor te zorgen dat de plastics bij verwarming/verhitting niet direct vlamvatten. Deze brandvertragers bevatten PFAS en zijn volgens SABIC (nog) niet vervangbaar. SABIC loost haar afvalwater, na zuivering in een eigen installatie, via een persleiding op de effluentleiding van de RWZI Bath. Deze effluentleiding mondt uit in de Westerschelde.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]²

Op 22 november 2022 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant van Gedeputeerde Staten van Zeeland een brief ontvangen. Deze brief bevat een aantal suggesties om in de bestaande vergunningen van SABIC en [REDACTED]³ voorschriften op te nemen om de lozingen van PFAS op (uiteindelijke) de Westerschelde te verminderen. Daarnaast dringt de provincie Zeeland erop aan dat **een immissietoets** op de lozingen van SABIC en [REDACTED]⁴ wordt uitgevoerd.

In de beantwoording van deze brief door de provincie Noord-Brabant van 20 december 2022, is aangegeven dat bij beide bedrijven nadrukkelijk wordt ingezet op vermindering en reductie van ZZS en PFAS. Daarnaast is toegezegd dat **de immissiemetingen** waar provincie Zeeland om zou hebben verzocht, op korte termijn uitgevoerd zullen worden.

¹ Buiten omvang verzoek² Buiten omvang verzoek³ Buiten omvang verzoek⁴ Buiten omvang verzoek

Toelichting

Een immissietoets is niet hetzelfde als immissiemetingen. Middels een immissietoets wordt bepaald of een (punt)lozing in lijn is met de maximaal toelaatbare belasting op het oppervlaktewaterlichaam. Dit op basis van de geloosde stoffen, de hoeveelheden geloosde stoffen, maar ook de huidige kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater en de normen die daarin gelden. De effecten van de geloosde stoffen worden benedenstrooms van de lozing beoordeeld, in de “mengzone” van de geloosde stoffen met het ontvangende water.

Op dit moment beschikken de provincie Noord-Brabant en de OMWB over onvoldoende gegevens om met betrekking tot de lozingen van [REDACTED]⁵ en/of SABIC een immisietoets, zoals bedoeld door Gedeputeerde Staten van Zeeland, uit te voeren ter plaatse van het lozingspunt van de RWZI Bath in de Westerschelde.

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED] 6

Voor SABIC geldt daarnaast dat een immissietoets nog niet uitgevoerd kan worden, omdat niet alle gegevens over door haar geloosde ZZS en PFAS bekend zijn. Het door SABIC opgestelde Vermijdings- en Reductie Programma (VRP) is nog onvolledig en door ons derhalve niet goedgekeurd. Rijkswaterstaat heeft inmiddels aangegeven, vanuit haar rol als wettelijk adviseur in de procedure naar aanleiding van de door SABIC ingediende aanvraag om een revisievergunning, in haar advisering te willen bezien of een immissietoets op basis van de door SABIC overgelegde gegevens uitvoerbaar is. Haar advies wordt omstreeks 1 juli 2023 verwacht.

Normaliter wordt een immissietoets door de vergunninghouder uitgevoerd en door de waterkwaliteitsbeheerder beoordeeld. Dit aangezien de hiervoor benodigde gegevens en ecologische expertise juist bij deze partijen aanwezig zijn.

Wij achten het overigens veel logischer om een immissietoets eerst uit te voeren, nadat door SABIC en [REDACTED] ⁷ de maatregelen ter vermijding en reductie van PFAS hebben doorgevoerd. Het is immers al bekend dat momenteel een aanzienlijke lozing van PFAS-houdend afvalwater plaatsvindt. Het is veel relevanter om te zijner tijd met behulp van een immissietoets na te gaan of de getroffen maatregelen ter vermijding en reductie van PFAS daadwerkelijk effectief zijn.

Aanvullende toelichting op het dossier

-

Risico's: bestuurlijk/juridisch/financieel

Zie hierboven. Wij kunnen op dit moment geen uitvoering geven aan de toezegging aan de provincie Zeeland om een immisietoets uit te voeren.

Bijlage(n)

1. Brief van de provincie Zeeland van 21 november 2022
2. Antwoordbrief van de provincie Noord-Brabant van 20 december 2022

⁵ Buiten omvang verzoek

⁶ Buiten omvang verzoek

⁷ Buiten omvang verzoek

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: " " <@brabant.nl>
Verzonden: dinsdag 28 maart 2023 12:51
Aan: " " <@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: afspraak

Hoi ,

Groeten

Van: <@zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 24 maart 2023 15:19
Aan: <@brabant.nl>
Onderwerp: RE: afspraak

Hoi,

Ok, doen we het zo.

Goed weekend alvast !

Van: <@brabant.nl>
Verzonden: vrijdag 24 maart 2023 10:40
Aan: <@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: afspraak

Hoi ,

Akkoord met de agendapunten 1 en 2.

De agenda is dan als volgt:

1. Aanpak PFAS lozingen Sabic en [REDACTED]
2. Uitvoering immissietoets
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]

Akkoord?

Groeten [REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Verzonden: donderdag 23 maart 2023 11:13
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@brabant.nl>
Onderwerp: RE: afspraak [REDACTED]

Hoi [REDACTED],

Bedankt voor je voorzet. Aanleiding van het gesprek is de mail van Van der Velde met de vraag welke concrete stappen er op korte termijn gemaakt worden in de dossiers Sabic en [REDACTED]. Daarbij heeft hij gerefereerd aan jullie brief waarin is toegezegd immissietoetsen uit te voeren en een ambitieus doch realistisch tijdspad te hanteren voor reductie van de lozingen.

Wat ons betreft gaat het gesprek dus inderdaad over:

1. Aanpak PFAS lozingen Sabic en [REDACTED]
2. Uitvoering immissietoets

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@brabant.nl>
Verzonden: donderdag 23 maart 2023 08:49
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: afspraak [REDACTED]

Hoi [REDACTED],

Ik stel de volgende agendapunten voor:

- Stavaza aanpak Pfas Sabic en [REDACTED]
- Problemen rondom immissietoetsen
- [REDACTED]

Heb jij nog aanvullingen?

Groeten [REDACTED]

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Verzonden: dinsdag 21 maart 2023 13:56

Aan: [redacted] <[redacted]@brabant.nl>

Onderwerp: afspraak [redacted]

Hoi [redacted],

Had jij al over een agenda nagedacht voor het overleg tussen onze gedeputeerden ?

Dat is wel handig voor de voorbereiding. Alvast bedankt !

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Senior beleidsadviseur Milieu

T. +31 [redacted] | M. +31 6 [redacted] | E. [redacted]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011

Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

PNB

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 | [contact](#) | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

PNB

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 | [contact](#) | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

PNB

Brabantlaan 1 | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | Telefoon 073 6812812 | Fax 073 6807680 | [contact](#) | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Rijkswaterstaat Zee en Delta

Poelendaelesingel 18
4335 JA Middelburg
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 46 00
F 011 862 29 99
www.rijkswaterstaat.nl

Opmaker

[Redacted] J
Omgevingsmanager

M 06 [Redacted] J
[Redacted] J @rws.nl

Datum

20 maart 2023

Bijlage(n)

1

agenda

PFAS | Bestuurlijk overleg Provincie Zeeland / RWS-ZD

Datum bespreking 29 maart 2023
Tijdstip 10:00 – 11:00
Locatie Abdij Middelburg

Deelnemers Dick van der Velde, [Redacted] J, [Redacted] J, [Redacted] J, [Redacted] J
Afschrift aan [Redacted] J, [Redacted] J, [Redacted] J

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

7. Vergunningen en metingen

7. 1. Ontwikkelingen [Redacted] Sabic

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: vrijdag 31 maart 2023 17:21
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@omwb.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>; "[REDACTED]" - Provincie NB" <[REDACTED]@brabant.nl>
Onderwerp: RE: moties

Hoi,

[REDACTED]

Ik kreeg de terugkoppeling dat het gesprek vanochtend positief is verlopen vanuit de beleving van gedeputeerde Van der Velde. Vanaf morgen is de lozing van Sabic al gehalveerd en wordt nog verder gereduceerd. Dit wordt ook in de vergunning vastgelegd.

[REDACTED]

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 [REDACTED] | M. +31 [REDACTED] | E. [REDACTED]@zeeland.nl

Provinciehuys | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>
Verzonden: vrijdag 31 maart 2023 12:20
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@brabantsedelta.nl>; [REDACTED] - Provincie NB <[REDACTED]@brabant.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: moties

Hoi,

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Senior vergunningverlener Brzo+ / projectleider ZZS / omgevingsadviseur
Vergunningverlening Industrie en MKB

06 [REDACTED] | [REDACTED]@omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

De Omgevingswet komt eraan. Wat betekent dit voor bedrijven? [Lees het hier](#).

Van: [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>

Verzonden: vrijdag 31 maart 2023 12:13

Aan: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>; [redacted] - Provincie NB <[redacted]@brabant.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Onderwerp: FW: moties

Let op: Deze e-mail is afkomstig van buiten de OMWB. Open geen bijlagen en klik niet op links als de afzender niet bekend of vertrouwd is.

Hallo,

Groet,

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Senior beleidsmedewerker
Waterbeleid & Plannen

T: +31 [redacted]
E: [redacted]@brabantsedelta.nl
W: www.brabantsedelta.nl

Bouvignelaan 5 | 4836 AA Breda | Postbus 5520 | 4801 DZ Breda

Van: [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>

Verzonden: vrijdag 31 maart 2023 09:01

Aan: [redacted] <[redacted]@brabantsedelta.nl>

Onderwerp: moties

https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2023A00781

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Teammanager Toezicht en handhaving industrie & bedrijven
Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)

T: +31 [redacted]
E: [redacted]@brabantsedelta.nl
W: www.brabantsedelta.nl/verkiezingen

STEM
15 MAART
WATERSCHAPS
VERKIEZINGEN

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: " " <@omwb.nl>
Verzonden: maandag 3 april 2023 11:53
Aan: " " <@rws.nl> <@rws.nl>;
" " <@rws.nl> <@rws.nl>
Cc: " " <@omwb.nl>; " " <@brabant.nl>; " "
G.A. " <@zeeland.nl>; " " <@brabantsedelta.nl> <@brabantsedelta.nl>;
" " <@minienw.nl> <@minienw.nl>; " " <@omwb.nl>
Onderwerp: Immissietoets SABIC T1
Bijlage(n): berekening SABIC analyse.xlsx, T1slm

Ter attentie van " ", RWS Zee en Delta

Beste " "

Zoals zojuist telefonisch besproken hierbij het verzoek met betrekking tot de immissietoets voor SABIC te Bergen op Zoom en T

Zoals je weet zijn de gedeputeerden van Zeeland en Noord-Brabant met elkaar in gesprek over de lozingen van PFAS op de Westerschelde door de genoemde bedrijven. Op 29 maart 2023 is dit bestuurlijke overleg ambtelijk voorbesproken. Aan de orde zijn de uit te voeren immissietoetsen bij SABIC en T geweest. Op basis van de thans aanwezige gegevens (bij de aanvraag revisie) heb jij aan mij aangegeven dat er voor SABIC nog geen immissietoets uitgevoerd kan worden. " van het ministerie van IenW gaf ons aan dat het in theorie altijd gedaan zou kunnen worden, daarom willen we je verzoeken om voor de parameter PFBS met de bekende gegevens (51 kg/jaar) en het totale debiet van SABIC de immissietoets uit te (laten) voeren. Voor de goede orde heb ik ook de laatste metingen die wij hebben gedaan bij SABIC bijgevoegd. Ik laat het aan jullie deskundige beoordeling welke gegevens het beste kunnen worden gehanteerd.

Met vriendelijke groeten,

"
Senior vergunningverlener Brzo
Vergunningverlening Industrie & MKB

Werkdagen: maandag tot en met vrijdag

+31 6 528 57 388 | " @omwb.nl

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

Gegevens: 1 puls per m3
1 monster per 25 pulsen

	monster	datum	vat	debiet (m3)	pulsen	monster (l)	monster (kg)	afwijking (%)
Sabic -1	46	#####	2	6236	249	11,454	12,138	-5,64
Sabic-2	48	#####	4	4543	181	8,736	8,051	8,51
Sabic-3	48	#####	1	4859	195	9,312	9,832	-5,29

vat	gewicht (kg)
1	1,054
2	1,038
3	1,043
4	1,046

PFOA		PFOS		PFBS	
analyse (ng/l)	vracht (g/dag)	analyse (ng/l)	vracht (g/dag)	analyse (ng/l)	vracht (g/dag)
3	0,019	19	0,118	4000	24,9
3	0,014	4	0,018	35000	159,0
4	0,019	7	0,034	27000	131,2
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0
	0,000		0,000		0,0

door waterschap zijn er monsters genomen afwijking > 7 %

datum	vat	debiet (m3)	pulsen	monster (l)	monster (kg)
	1				
	2				
	3				
	4				

Gegevens: 1 puls per m3
1 monster per 25 pulsen
1 monster = 50 ml

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] J I

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED]

[REDACTED] T

[REDACTED] J T

[REDACTED] T J T

[REDACTED] T J T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

3. Vervolg bestuurlijk overleg Noord-Brabant

[REDACTED] T

Sabic positief nieuws te delen

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "[REDACTED] J"
Verzonden: donderdag 20 april 2023 16:34
Aan: "Velde, B.L.L. van der (Dick)" <[REDACTED] J@zeeland.nl>
Cc: "[REDACTED] J" <[REDACTED] J@zeeland.nl>; "[REDACTED] J"
[REDACTED] J <[REDACTED] J@zeeland.nl>
Onderwerp: Sabic en [REDACTED]

Dick,
Nav jouw vraag om alvast iets te laten weten aan [REDACTED] J over Brabant heb ik onderstaande kortgesloten met Noord-Brabant.
Omdat het vooral proces informatie is en niet heel concreet weet ik niet of je dit zelf zo wil vertellen aan [REDACTED] J Anders kan ik deze passage ook naar 'm mailen. Morgen nog even over hebben?
Groet,
[REDACTED] J

Onlangs uitgebreid met gedeputeerde Lemkes van Noord-Brabant gesproken, specifiek natuurlijk inzoomend op Sabic en [REDACTED] T
Voor Sabic kregen we het goede nieuws dat het bedrijf echt bezig is om de PFAS-lozing omlaag te brengen. Wij verwachten dat Sabic en Provincie Noord-Brabant hier binnenkort meer over kunnen zeggen.
[REDACTED] T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Agenda Ambtelijk Bijpraatmoment PFAS

Donderdag 20 april 10:00-12:00

Abdij, Middelburg

Aanwezig: [redacted] J, [redacted] J Vlissingen, [redacted] J
Terneuzen, [redacted] J RUD Zeeland, [redacted] J RWS, [redacted] J, [redacted] J
[redacted] J, [redacted] J Waterschap Scheldestromen, [redacted] J GGD

Provincie Zeeland: [redacted] J, [redacted] J, [redacted] J, [redacted] J

[redacted]
[redacted] T

[redacted]
[redacted] T

3. Lozingen Sabic en [redacted] T – [redacted] J
[redacted] J geeft uitleg over de lozingen vanuit Noord-Brabant. Op beide fronten wordt vooruitgang geboekt. In mei wordt hierover communicatie verwacht vanuit Noord-Brabant. Ook wordt er even gesproken over de soorten PFAS en verschillen tussen België en Nederland. Vaak worden 20 PFAS Soorten genoemd en gemeten maar er zijn er bijna 10.000 in totaal.

[redacted]
[redacted] T

[redacted]
[redacted] T

[redacted]
[redacted] T

[redacted]
[redacted] T

[redacted]
[redacted] T

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

3. Communicatie Sabic

[REDACTED] heeft hierover gesproken met de woordvoerder van Noord-Brabant. Die heeft hierover afgestemd met Sabic (het is tenslotte hun nieuws); Sabic heeft aangegeven begin mei hierover richting de pers te willen communiceren, als het goed is zijn dan ook metingen verricht die laten zien dat de aanpak werkt. Eea. gebeurt in overleg met ons en Noord-Brabant.

Druk houden op Sabic om wel echt binnenkort te communiceren.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Ontwerpbeschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

om de op 2 april 2002 verleende revisievergunning krachtens de Wet milieubeheer (thans: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), voor de inrichting van SABIC Innovative Plastics B.V. gelegen aan de Plasticslaan 1, 4612PX Bergen op Zoom, te wijzigen.

Ondertekening bij definitieve beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Namens deze,

Teammanager
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

zaaknummer

2022-054538

ons kenmerk

D2023-01-006304

plaats

Tilburg

Dit document is ondertekend door de hierboven genoemde functionaris of diens vervanger. De digitale versie van deze beschikking/dit besluit is voorzien van een digitale ondertekening met PKI-certificaat. De handtekening is zichtbaar linksboven op de eerste pagina van het document. Als u in het digitale document op de handtekening klikt, kunt u deze verifiëren op authenticiteit. Het certificaat van de ondertekenaar kunt u dan digitaal inzien.

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg

Postbus 75
5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

Onderwerp

Op 2 april 2002 hebben wij, onder nummer 823176, een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (thans: omgevingsvergunning) verleend aan SABIC Innovative Plastics B.V. (verder: SABIC). Het betreft een revisievergunning voor een inrichting bestemd tot de productie van thermoplastische plastics en producten op basis van siliconen en de productie van composieten uit polymeer grondstoffen en glasvezelmatten, gelegen aan de Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom.

Besluit

Wij besluiten om, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in combinatie met artikel 1.1, tweede lid, onder b, van de Wet milieubeheer (Wm) de verleende omgevingsvergunning met kenmerk 823176 van 2 april 2002 voor SABIC te wijzigen. De wijziging omvat het aan de vergunning toevoegen van voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar (Perfluorbutaansulfonzuur) PFBS en overige zeer zorgwekkende stoffen in het afvalwater dat indirect wordt geloosd in de Westerschelde, alsmede het reduceren hiervan.

RECHTSMIDDELEN

Zienswijzen

Een ieder kan schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Dit kan tot zes weken na de dag waarop dit ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd. In de schriftelijke zienswijzen moet u, naast uw inhoudelijke zienswijzen, het volgende opnemen: uw naam en adres, de datum en een omschrijving van het ontwerpbesluit. Uw zienswijzen kunt u richten aan:

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
p/a Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Postbus 75
5000 AB Tilburg

Als u liever uw zienswijzen digitaal indient, dan kan deze verzonden worden naar:
info@omwb.nl

Wij verzoeken u om in de zienswijzen ons zaaknummer 2022-054538 te vermelden.

INHOUDSOPGAVE	
BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING	2
ONDERWERP	2
BESLUIT	2
RECHTSMIDDELEN	3
VOORSCHRIFTEN	5
1 INDIRECTE LOZINGEN – PFBS	5
1.1 RAPPORTAGE STAND VAN ZAKEN LOZING PFBS	5
1.2 ONDERZOEK NUL-LOZING PFBS	6
1.3 METEN EN RAPPORTEREN	7
2 INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS	8
2.1 MINIMALISATIEPLICHT INDIRECTE LOZINGEN VAN ZZS	8
2.2 VERMIJDINGS- EN REDUCTIEPROGRAMMA	8
PROCEDURELE ASPECTEN	9
1. PROCEDURELE ASPECTEN	9
1.1. GEGEVENS AANVRAGER	9
1.2. PROJECTBESCHRIJVING	9
1.3. HUIDIGE VERGUNNINGSSITUATIE	9
1.4. BEVOEGD GEZAG	13
1.5. BESLUIT RISICO'S ZWARE ONGEVALLen 2015 (Brzo 2015)	13
1.6. PROCEDURE	13
1.7. ADVIES EN VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN	13
1.8. ZIENSWIJZEN OP DE ONTWERPBESCHIKKING	13
1.9. WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN DE ONTWERPVERGUNNING	13
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	14
2. INDIRECTE LOZINGEN – PFBS	14
2.1. ALGEMEEN	14
2.2. PRODUCTIE SABIC	14
2.3. MAATREGELEN	14
2.4. ONDERZOEKSVERPLICHTING	14
2.5. KWALITEITSNORMEN PFAS	15
3. INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS	16
3.1. ABM EN IMMISIE TOETS INDIRECTE LOZING	16
3.2. HANDBOEK IMMISIE TOETS	16
BIJLAGE 1: ADVIES RIJKSWATERSTAAT	17
BEGRIPPENLIJST	33

VOORSCHRIFTEN

1 INDIRECTE LOZINGEN – PFBS

1.1 Rapportage stand van zaken lozing PFBS

1.1.1 Uiterlijk 3 maanden na het in werking treden van deze beschikking moet de vergunninghouder aan het bevoegd gezag een rapport hebben overgelegd met een overzicht van alles wat bekend is over de lozing van PFBS, waarbij in ieder geval informatie wordt gegeven over de volgende punten:

1. De datum waarop en de reden waarom SABIC PFBS is gaan gebruiken;
2. Welke acties c.q. maatregelen SABIC tot het in werking treden van deze beschikking heeft ondernomen om de lozing van PFBS te stoppen dan wel te minimaliseren. Besteed minimaal aandacht aan de volgende punten:
 - a. Beschrijving onderzoek om te stoppen met het toepassen van PFBS, inclusief conclusies.
 - b. Beschrijving onderzoek naar opslaan PFBS-houdend afvalwater en afvoer naar een erkend afvalverwerker.
 - c. Beschrijving onderzoek naar alternatieve chemicaliën, inclusief conclusies.
 - d. Beschrijving onderzoek naar maatregelen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen, inclusief conclusies.
 - e. Beschrijving onderzoek naar het toepassen van verwijderingstechnieken zoals koolfilter of afvalwaterdeelstroom-niveau, inclusief conclusies.
3. Een rapportage van de metingen van PFBS en overige PFAS die zijn uitgevoerd, de locatie van de bemonsteringen (meetpunten) en de rapportagegrens die hierbij is gehanteerd. De analyseresultaten moeten als bijlage worden toegevoegd.
4. Een rapportage met (een inschatting van) de geloosde hoeveelheid PFBS en overige PFAS op basis van de meetresultaten en de productiecijfers met een uitgebreide toelichting.

1.1.2 De in voorschrift 1.1.1 bedoelde rapportage betreft de periode vanaf gebruik PFBS tot het moment van in werking treden van de onderhavige beschikking.

1.2 Onderzoek nul-lozing PFBS

- 1.2.1 Vergunninghouder moet onderzoek doen naar maatregelen die nodig zijn om te komen tot een nul-lozing van PFBS.
- 1.2.2 Uiterlijk 1 maand na het in werking treden van de deze beschikking moet de vergunninghouder voor het in voorschrift 1.2.1 bedoelde onderzoek aan het bevoegd gezag een onderzoeksvoorstel inclusief tijdsplanning hebben overgelegd. Het onderzoeksvoorstel moet in overleg met het bevoegd gezag zijn opgesteld¹.
- 1.2.3 De volgende deelvragen moeten onderdeel zijn van het in voorschrift 1.2.2 bedoelde onderzoek:
1. Waarom is het noodzakelijk om PFBS te gebruiken (technisch en bedrijfseconomisch)?
 2. Welke maatregelen zijn nodig om te (kunnen) stoppen met het gebruik van PFBS?
 3. Wat zijn alternatieve stoffen voor PFBS? Zijn deze alternatieve stoffen bij lozing minder schadelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater?
 4. Welke maatregelen in de productieprocessen kunnen worden genomen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen?
 5. Welke (aanvullende) zuiveringstechnieken, zoals het behandelen van afvalwater met een koolfilter, kunnen worden toegepast om de PFBS uit het afvalwater te verwijderen? Zuivering vindt indien mogelijk plaats op afvalwaterdeelstroom-niveau.
 6. Wat is de kosteneffectiviteit van de onderzochte maatregelen? Voor de beoordeling van de kosteneffectiviteit van de maatregelen wordt gebruik gemaakt van de nota 'Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies' en de bijbehorende 'KE-tool' uit 2018², zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/vergunningen/vergunningaanvraag/>.
- 1.2.4 Uiterlijk 6 maanden na het in werking treden van deze beschikking moet het in voorschrift 1.2.3 beschreven onderzoek zijn uitgevoerd en de uitkomsten van het onderzoek (het onderzoeksrapport) ter goedkeuring³ aan het bevoegd gezag zijn overgelegd. Het onderzoeksrapport bevat een keuze voor de op basis van deze informatie te nemen zekere maatregelen⁴ en bevat hiervoor een uitvoeringsplan inclusief tijdplanning.

¹ In dit voorschrift is de verplichting vastgelegd om het noodzakelijke onderzoek te verrichten om te komen tot een nul-lozing. Er wordt een onderzoeksvoorstel gevraagd, zodat inzichtelijk is hoe het onderzoek er uitziet.

De tijdsplanning is hierbij een belangrijk element. Voorgeschreven is dat het plan in overleg met het bevoegd gezag wordt opgesteld. Het is gebruikelijk dat de vergunninghouder eerst concept stukken overlegt, zodat er nog ruimte is om opmerkingen van het bevoegd gezag te verwerken.

² Voor de kosteneffectiviteitstoets wordt een berekening op basis van de som van de aanwezige PFAS uitgevoerd.

³ Het onderzoeksrapport zoals bedoeld in voorschrift 1.2.4 heeft de goedkeuring van het bevoegd gezag. Er staan rechtsmiddelen open tegen dit goedkeuringsbesluit.

⁴ Onder zekere maatregelen worden maatregelen verstaan waarvan SABIC zelf van oordeel is dat deze uitgevoerd kunnen worden.

- 1.2.5 Indien het bevoegd gezag geen goedkeuring verleent zoals bedoeld in voorschrift 1.2.4, moet het onderzoek herzien worden en moet het onderzoek opnieuw ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Het bevoegd gezag kan een termijn stellen voor het indienen van het herziene rapport.
- 1.2.6 Indien uit metingen blijkt dat er naast PFBS ook andere PFAS worden geloosd in het oppervlaktewater dient het onderzoek zoals bedoeld in dit voorschrift tevens betrekking te hebben op die PFAS.

1.3 Meten en rapporteren

- 1.3.1 Het afvalwater afkomstig van de batches⁵ moet op de volgende meetpunten worden gecontroleerd op PFAS en hoeveelheid:

Meetpunten	Monstername	Analysenorm	Frequentie
PFAS Meetpunt 1 Afvalwater afkomstig van LXF (menger, tussenopslag en extruder)	Steekmonster	ISO 25101	2x per week
PFAS Meetpunt 2 Afvalwater afkomstig van FCP (menger, tussenopslag en extruder)	Steekmonster	ISO 25101	2x per week
PFAS Meetpunt 3 Gemengd afvalwater afkomstig van LXF en FCP	Steekmonster	ISO 25101	2x per week
PFAS Meetpunt 4 Eindlozing op AWP	Steekmonster	ISO 25101	2x per week
Debiet op meetpunten 3 en 4			Continu

- 1.3.2 De rapportagegrens voor de in voorschrift 1.3.1 genoemde PFAS metingen is 0,5 ng/l.
- 1.3.3 De vergunninghouder rapporteert de resultaten van de in voorschrift 1.3.1 genoemde PFAS-metingen en de debietmetingen elke 2 maanden via info@omwb.nl aan het bevoegd gezag.

⁵ De lozing van PFBS-houdend water is niet continu, maar batchgewijs.

2 INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS

2.1 Minimalisatieplicht indirecte lozingen van ZZS

- 2.1.1 Emissies van ZZS via indirecte lozingen worden zoveel mogelijk voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum beperkt.

2.2 Vermijdings- en reductieprogramma

- 2.2.1 Er wordt een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) opgesteld voor zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en potentiële ZZS (pZZS). De volgende informatie over indirecte lozingen van ZZS en pZZS moet onderdeel zijn van het VRP⁶ en moet actueel gehouden worden:

1. de mate waarin indirecte lozingen van stoffen, die als zeer zorgwekkende stoffen of potentieel zeer zorgwekkende stoffen worden beschouwd, plaatsvinden gebaseerd op § 3.2.2 van de Algemene Beoordelings Methodiek (ABM) 2016
2. de mate van immissie van die stoffen in oppervlaktewater inclusief toetsing aan beschikbare immissienormen conform het Handboek Immissietoets (versie oktober 2019).;
3. de mogelijkheden om indirecte lozingen van die stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken, met daarbij:
 - a. Een overzicht van mogelijkheden om het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen en potentieel zeer zorgwekkende stoffen te vermijden.
 - b. Als gebruik niet te vermijden is: een overzicht van mogelijkheden en technieken om indirecte lozingen te voorkomen en te beperken.
 - c. Informatie over het rendement en de validatie van deze technieken.
 - d. Informatie over de bedrijfszekerheid en de kosten van deze technieken.
 - e. Informatie over afwenteleffecten.

- 2.2.2 De informatie, zoals bedoeld voorschrijft 2.1.1, wordt binnen 6 maanden na het in werking treden van de deze beschikking aan het bevoegd gezag verstrekt. Vervolgens wordt iedere vijf jaar geactualiseerde informatie aan het bevoegd gezag verstrekt⁷.

⁶ Kenniscentrum Infomil heeft het bovenstaande uitgewerkt in een Stappenplan VRP (<https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/zeer-zorgwekkende/vermijdings/stappenplan/>)

⁷ De tweede keer zal de informatie dus moeten worden verstrekt 5 jaar en 6 maanden na het in werking treden van de onderhavige beschikking. Als er verschillende termijnen lopen voor een VRP voor lucht en indirecte lozingen of verschillende stoffen raden wij aan uiteindelijk één VRP op te stellen en deze in te dienen bij de eerst geldende termijn en vervolgens iedere vijf jaar.

PROCEDURELE ASPECTEN

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1. Gegevens aanvrager

Op 2 april 2002 hebben wij onder nummer 823176 een revisievergunning verleend aan:

SABIC Innovative Plastics B.V.
Postbus 117
4600 AC Bergen op Zoom

1.2. Projectbeschrijving

De ambtshalve wijziging van de aan SABIC verleende omgevingsvergunning omvat het aan de vergunning toevoegen van voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar PFBS en overige zeer zorgwekkende stoffen, alsmede het reduceren hiervan.

1.3. Huidige vergunnings situatie

Op 2 april 2002 hebben wij, onder nummer 823176, aan SABIC een revisievergunning krachtens de Wet milieubeheer (Wm) verleend voor een inrichting bestemd tot de productie van thermoplastische plastics en producten op basis van siliconen en de productie van composieten uit polymeer grondstoffen en glasvezelmatten, gelegen aan de Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom.

Daarnaast hebben wij voor de inrichting de volgende veranderingsvergunningen verleend:

- Op 11 maart 2003 zijn op verzoek van SABIC de voorschriften met betrekking tot het indienen van het jaarprogramma en het voldoen aan Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten gewijzigd;
- Op 29 maart 2005 zijn op verzoek van SABIC de voorschriften met betrekking tot de opslag van chloor gewijzigd en zijn voorschriften die proefnemingen mogelijk maken aan de vergunning verbonden;
- Op 9 maart 2007 hebben wij in verband met het in werking treden van het Besluit verbranden afvalstoffen de vigerende vergunning ambtshalve gewijzigd;
- Op 7 december 2007 hebben wij de vigerende vergunning ambtshalve gewijzigd met als doel de vergunning in overeenstemming te brengen met de IPPC richtlijn;
- Op 18 september 2008 hebben wij een veranderingsvergunning verleend voor een bigbag installatie;
- Op 9 december 2010 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft de productie van PolySiloxaanBlokCopolymeer (PSBC) en het in gebruik nemen van Eugenol Siloxaan in de PPO fabriek;
- Op 9 december 2010 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft het vervangen van een HCFC koelmachine in de fabriek waar polyfenyleenoxide wordt geproduceerd (PPO) door een nieuwe koelmachine die 10 kg propaan zal bevatten;
- Op 8 april 2011 hebben wij een veranderingsvergunning verleend voor het gefaseerd vervangen van de HCFC koelmachines door koelmachines met natuurlijke koudemiddelen;
- Op 11 juli 2011 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft het aanpassen van de hoeveelheid ammoniak in de koelinstallatie van de chloorfabriek van 400-450 kg naar 550 kg;

- Op 20 juli 2011 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft het buiten gebruik nemen van de scrubber van de incinerator in de BPA2 fabriek;
- Op 15 februari 2013 hebben wij een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een nieuwe opslagtank bij de Noryl fabriek;
- Op 19 februari 2013 hebben wij een omgevingsvergunning verleend om het meldingsregime voor het direct melden van ongewone voorvallen op grond van hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer aan te passen;
- Op 15 september 2014 hebben wij, onder nummer 14070168, een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft de productie van een nieuw polymeer in de Resinfabriek;
- Op 26 september 2014 hebben wij, onder nummer 14080832, een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft een productieverhoging in de BPA2-fabriek;
- Op 2 oktober 2014 hebben wij, onder nummer 14080828/00.098.343, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van een nieuwe testreactor in de BPA 2 fabriek;
- Op 24 november 2014 hebben wij, onder nummer 14100621/00.114.565, een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een breakwatertank bij de SF&S fabriek;
- Op 3 april 2015 hebben wij, onder nummer 15020924/00.166.020, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van twee nieuwe koelcellen;
- Op 11 mei 2015 hebben wij, onder nummer 15031050/00.177.734, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van een weegbrug aan de westzijde van het CMO gebouw;
- Op 19 mei 2015 hebben wij, onder nummer 15030519/00.180.014, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van een nieuwe stoomketel in de BPA 2 fabriek;
- Op 9 juli 2015 hebben wij, onder nummer 15041433/00.200.354, een omgevingsvergunning verleend voor het in gebruik nemen van twee nieuwe installaties ter vervanging van de huidige installaties in het ketelhuis en het realiseren van een dakopbouw bij het ketelhuis Utilities;
- Op 30 september 2015 hebben wij, onder nummer 15051003/00.229.273, een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren en in gebruik nemen van het Centraal Verpakken van granulaat in het Logistiek Centrum;
- Op 22 februari 2016 hebben wij, onder nummer 15120618/00.292.209, een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een schoorsteen ten behoeve van de stoomketel bij de BPA 2 fabriek;
- Op 17 januari 2017 hebben wij, onder nummer 16120358/00.435.023, een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van funderingen ten behoeve van het aanpassen van de laaddocks bij de Noryl fabriek en de FCP fabriek;
- Op 3 februari 2017 hebben wij, onder nummer 16071149/00.445.159, een omgevingsvergunning verleend voor het tijdelijk opstellen van vrachtwagens bij het Logistiek Centrum in afwachting van het laden en lossen;
- Op 3 april 2017 hebben wij, onder nummer 17021712/00.472.510, een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een nieuwe kristallisatielijn in de BPA 2 fabriek;
- Op 21 september 2017 hebben wij onder nummer 17070345/00.545.680 een omgevingsvergunning verleend voor het wijzigen van het losstation bij de Siliconen Finishing fabriek;

- Op 18 oktober 2017 hebben wij onder nummer 17090134 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een nieuwe fundering voor het plaatsen en in gebruik nemen van een nieuwe zwavelzuurtank ter vervanging van de bestaande zwavelzuurtank in de Chloorfabriek;
- Op 10 januari 2018 is onder nummer 17101034 van rechtswege een vergunning verleend voor het realiseren van de nieuwbouw van een Green Chemistry Campus (GCC);
- Op 5 maart 2018 hebben wij onder nummer 17120794 een omgevingsvergunning verleend voor het vervangen van de HVAC-installatie bij het ADC-west gebouw;
- Op 23 april 2018 hebben wij onder nummer 17120825 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een upflow reactor in de BPA 2 fabriek;
- Op 25 april 2018 hebben wij onder nummer 18030773 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een testlaboratorium voor het uitvoeren van brandtesten in gebouw ADC-west;
- Op 15 mei 2018 hebben wij onder nummer 18032333 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een trap en bordes op de zwavelzuurtank;
- Op 4 september 2018 hebben wij onder nummer 18021814 een omgevingsvergunning verleend voor het uitbreiden van de inrichting met een demohal voor het opstellen en gebruiken van proefinstallaties;
- Op 1 november 2018 hebben wij onder nummer 18071161 een omgevingsvergunning verleend voor het vervangen van het afzuigstelsel in de SF&S-fabriek;
- Op 7 november 2018 hebben wij onder nummer 18090447 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een aanbouw bij de chloorfabriek;
- Op 3 december 2018 hebben wij onder nummer 18100511 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een laboratorium bij de Green Chemistry Campus;
- Op 9 januari 2019 hebben wij onder nummer 18100509 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een thermische oliewarmtewisselaar;
- Op 11 februari 2019 hebben wij onder nummer 18121491 een omgevingsvergunning verleend voor de staal- en funderingswerkzaamheden voor de Cogen-2;
- Op 25 september 2019 hebben wij onder nummer 19070728 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een zonne-eiland in de blusvijver bij het ADM-gebouw;
- Op 30 oktober 2019 hebben wij onder nummer 19061607 een omgevingsvergunning verleend voor het in gebruik nemen van een nieuw laboratorium in het ADC gebouw;
- Op 18 mei 2020 hebben wij onder nummer 20021834 een omgevingsvergunning verleend voor een bouwkundige wijziging van de demoruimte binnen de Green Chemistry Campus;
- Op 4 juni 2020 hebben wij onder nummer 18120772 maatwerkvoorschriften vastgesteld voor het aspect luchtemissie in de FCP-fabriek, de Lexan Finishing fabriek en de Siliconen Finishing fabriek;
- Op 11 juni 2020 hebben wij onder nummer 20041440 een omgevingsvergunning verleend voor het vervangen van een koelinstallatie;
- Op 28 januari 2021 hebben wij onder nummer 20110537 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een rokersoverkapping op het buitenterrein bij het ADC-gebouw;

- Op 9 april 2021 hebben wij onder nummer 2021-001044 een vergunning verleend voor het plaatsen van 5 nieuwe stoomketels;
- Op 19 juli 2022 hebben wij onder nummer 2022-041730 een vergunning verleend voor het bouwen en in gebruik nemen van een houtpelletgestookte biomassa installatie en een hete oliefornuis;
- Op 16 september 2022 hebben wij onder nummer 2022-034955 een vergunning verleend voor het bouwen en in gebruik nemen van een PPE-laadstation bij de Norylfabriek;
- Op 1 november 2022 hebben wij onder nummer 20101100 de 4 juni 2020 vastgestelde maatwerkvoorschriften voor het aspect luchtemissie in de FCP-fabriek, de Lexan Finishing fabriek en de Siliconen Finishing fabriek gewijzigd vastgesteld.

Daarnaast hebben wij een aantal meldingen ex artikel 8.19 Wet milieubeheer geaccepteerd voor het veranderen van onderdelen van de inrichting.

Op 1 oktober 2010 is de Wabo in werking getreden. Uit artikel 1.2 leden 1, 2 en 3 van de Invoeringswet Wabo volgt dat een vergunning of ontheffing, die is verleend op grond van het recht zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Wabo, gelijkgesteld wordt met een omgevingsvergunning voor de betrokken activiteit. Op grond van artikel 1.2b Invoeringswet Wabo geldt een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu (artikel 2.1, lid 1, sub e, Wabo) ook voor een besluit inhoudende een verklaring als bedoeld in artikel 8.19 van de Wet milieubeheer.

Door de minister van Verkeer en Waterstaat (thans: Infrastructuur en Waterstaat) zijn de volgende vergunningen ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren aan de inrichting verleend.

- Op 23 november 1998 is onder kenmerk WM 7904 vergunning verleend voor het lozen van bedrijfsafvalwater op de Westerschelde, alsmede van mogelijk verontreinigd hemelwater op de Theodorus haven te Bergen op Zoom en voor het lozen van afvalwater afkomstig van de gaswasser van de BPA 2 fabriek.
- Op 19 juli 1999 is onder kenmerk WM 6028 de vergunning ambtshalve gewijzigd in verband met verkeerde eisen (opgenomen in de beschikking van 23 november 1998, Wm 7904) met betrekking tot MAK, methyleenchloride en waterdampvluchtige fenolen.
- Op 25 maart 2004 is onder kenmerk WVO 2143 de vergunning gewijzigd voor het lozen van bedrijfsafvalwater op de Westerschelde, alsmede van mogelijk verontreinigd hemelwater op de Theodorus haven te Bergen op Zoom voor het lozen van afvalwater afkomstig van de gaswasser van de BPA 2 fabriek.
- Op 12 december 2005 is onder kenmerk WVO 8640 de vergunning gewijzigd voor het lozen van afvalwater op de Westerschelde en het lozen van niet verontreinigd hemelwater op de Theodorus haven.
- Op 18 december 2007 is onder kenmerk WVO 5251 de tenaamstelling van de Wvo-vergunning gewijzigd.
- Op 25 januari 2010 is onder kenmerk RWS/DZL-2010/396 de vergunning gewijzigd met betrekking tot de lozingseisen voor de parameters onopgeloste bestanddelen (TSS), zware metalen (chromium en nikkel), debiet, temperatuur en pH betreffende het afvalwater afkomstig van de Incinerator Gaswasser V-21662 van de BPA 2 fabriek.

Met het in werking treden van de Waterwet op 22 december 2009 zijn deze vergunningen voor indirecte lozingen op basis van artikel 2.25, lid 2, van de Invoeringswet Waterwet gelijkgesteld met een omgevingsvergunning.

1.4. Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd gezag voor de inrichting. Dit volgt uit artikel 2.4 van de Wabo juncto artikel 3.3, lid 1, van het Bor. De activiteiten van de inrichting zijn genoemd in Bijlage I, onderdeel C, categorieën 1.3 en 4.3 van het Bor en daarnaast betreft het een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort en waarop het Besluit risico's zware ongevallen 2015 van toepassing is.

1.5. Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015)

Op 8 juli 2015 is het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (hierna: Brzo 2015) van kracht geworden. Het Brzo 2015 is een gevolg van de SEVESO III-richtlijn. De regeling die hoort bij Brzo 2015 is vanaf 4 maart 2016 van kracht.

Op grond van het besluit vallen Brzo-bedrijven, afhankelijk van de hoeveelheid en categorie indeling van gevaarlijke stoffen, onder hoog- en laagdrempelige inrichtingen. Hoogdrempelige inrichtingen zijn verplicht een veiligheidsrapport op te stellen en in te dienen. Daarin moeten bedrijven aantonen dat zij juiste maatregelen hebben genomen om zware ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken. Laagdrempelige inrichtingen moeten ook deze maatregelen nemen maar zonder veiligheidsrapport.

Op basis van genoemde beschrijving en de vergunde hoeveelheid gevaarlijke stoffen binnen de inrichting van SABIC moet de inrichting worden aangemerkt als hogedrempelinrichting. Deze ambtshalve wijziging van de omgevingsvergunning is hierop niet van invloed.

1.6. Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo.

1.7. Advies en verklaring van geen bedenkingen

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur. Gelet op het bepaalde in artikel 2.26 Wabo, alsmede de artikelen 6.1 tot en met 6.5 van het Bor, hebben wij advies gevraagd aan Rijkswaterstaat Zee en Delta.

Rijkswaterstaat heeft op 24 januari 2023 advies aan ons uitgebracht. Dit advies is, met uitzondering van voorschrift 3 uit dit advies, verwerkt in de voorschriften en de overwegingen behorende bij de deze beschikking.

Het door Rijkswaterstaat geadviseerde voorschrift 3 vraagt om een melding bij het bevoegd gezag van iedere batch met afvalwater die PFBS kan bevatten. De lozing is batchgewijs maar vindt meerdere keren per dag binnen de inrichting plaats, dit leidt tot een vrij continue stroom van PFBS via LXF/AWP. Een meldingsplicht heeft in dit geval geen toegevoegde waarde en leidt feitelijk tot een verzwaring van administratieve lasten voor SABIC en voor ons als bevoegd gezag. Wel voeren wij maandelijks controlemetingen uit naar PFBS in het afvalwater van SABIC.

Het volledige advies van Rijkswaterstaat hebben wij als bijlage 1 aan de onderhavige beschikking toegevoegd.

1.8. Zienswijzen op de ontwerpbeschikking

PM

1.9. Wijzigingen ten opzichte van de ontwerpvergunning

PM

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

2. INDIRECTE LOZINGEN – PFBS

2.1. Algemeen

SABIC gebruikt perfluorbutaansulfonzuur (PFBS) als een brandvertrager bij de productie van polycarbonaat. Deze brandvertrager wordt toegepast in commerciële producten voor met name elektrische apparaten. Het is ons niet bekend op welke datum SABIC de PFBS als hulpstof/brandvertrager is gaan gebruiken. Op 31 mei 2022 zijn wij in een overleg samen met Rijkswaterstaat door SABIC geïnformeerd over het gebruik van PFBS en de lozing in het afvalwater.

SABIC heeft aangegeven onderzoek te hebben uitgevoerd naar alternatieve brandvertragers, maar zonder positief resultaat. Volgens SABIC zijn op laboratoriumschaal nieuwe combinaties van brandvertragers getest, fosforhoudende brandvertragers onderzocht en is contact gezocht met leveranciers voor een alternatieve brandvertrager. Van dit onderzoek hebben wij geen rapport ontvangen.

2.2. Productie SABIC

Bij de productie van polycarbonaat in de LXF (Lexan Finishing) en de FCP (Flexibele Compounding Plant) komt bij het schoonmaken van de mengers afvalwater vrij dat verontreinigd is met PFBS. Via diverse lozingsroutes en (deel)zuiveringen wordt het afvalwater geloosd via de AWP op de Westerschelde. De totale lozing van PFBS was volgens SABIC in mei 2022 circa 150 gram per dag, omgerekend betekent dit een lozing van circa 55 kg per jaar. SABIC heeft aan ons niet bekend gemaakt om hoeveel m³ afvalwater en gram PFBS het exact per batch gaat.

2.3. Maatregelen

Het is belangrijk dat er een goed overzicht komt van alle beschikbare informatie met betrekking tot de lozing van PFBS en de maatregelen/acties die tot op heden zijn uitgevoerd om de lozing te voorkomen dan wel te reduceren. Op dit moment is de informatie die bekend is bij ons als bevoegd gezag deels schriftelijk (zoals de aanvraag voor de revisievergunning en informatie over een proef met de zogenaamde 'Masterbatch') en deels ook mondeling gedeeld tijdens gesprekken. Wij hebben een voorschrift in deze beschikking opgenomen waarin wij van SABIC verlangen dat zij duidelijk maken wat het belang voor hen is om de stof te gebruiken (zowel technisch, als economisch) en onderzoek doen naar de mogelijkheden om te komen tot een nullozing van PFBS en overige PFAS. Wanneer er binnen de inrichting van SABIC overige PFAS worden gemeten, zal er naar aanleiding van de onderhavige beschikking ook hiernaar onderzoek gedaan moeten worden.

2.4. Onderzoeksverplichting

Wij nemen in de voorschriften meerdere onderzoeks- en rapportageverplichtingen voor SABIC op. Er wordt onder andere gevraagd naar een onderzoek 'om te komen tot een nul-lozing'. Deze formulering sluit aan bij het beleid voor ZZS waarbij voor wat betreft de tijdsperiode van de maatregelen rekening wordt gehouden met technische mogelijkheden en kosteneffectiviteit van maatregelen.

In de voorschriften hebben wij vastgelegd dat het uitvoeren van een onderzoek niet een op zichzelf staand doel is. Er zal ook gevolg moeten worden gegeven aan de resultaten uit de uitgevoerde onderzoeken. Bovendien leggen wij in de voorschriften vast dat indien een uitgevoerd onderzoek onvoldoende blijkt te zijn dat het onderzoek zal moeten worden herzien en opnieuw ter goedkeuring zal moeten worden aangeboden.

De in het onderzoek beschreven zekere maatregelen moeten volgens de goedgekeurde planning worden uitgevoerd. Dit sluit niet uit dat wij daarnaast naar aanleiding van het onderzoek nog via een wijziging van de omgevingsvergunning andere al dan niet verdergaande maatregelen kunnen voorschrijven.

2.5. Kwaliteitsnormen PFAS

Voor PFAS zijn door de wetgever geen kwaliteits- of lozingsnormen vastgesteld. Milieu kwaliteitsnormen (MKN's) worden afgeleid zoals beschreven in de publicatie 'Handleiding voor de afleiding van indicatieve milieurisicogrenzen' van het RIVM uit 2015 (<https://rivm.openrepository.com/handle/10029/558651>).

Ten aanzien van PFAS heeft het RIVM tevens een nieuw rapport opgesteld genaamd "Risicogrenzen voor PFAS in oppervlaktewater", Rapportnummer 2022-0074 (<https://www.rivm.nl/publicaties/risicogrenzen-voor-pfas-in-oppervlaktewater-doorvertaling-van-gezondheidskundige>). In dit rapport heeft het RIVM nieuwe risicogrenzen bepaald voor perfluoralkylstoffen (PFAS) in oppervlaktewater en wordt een somnotatie voorgesteld voor de lozing van alle PFAS. De in dit rapport opgenomen risicogrenzen hebben geen formele status.

3. INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS

3.1. ABM en immisietoets indirecte lozing

Voor een goede uitvoering van het waterkwaliteitsbeleid is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de mate waarin de geloosde grond- en hulpstoffen, tussen- en eindproducten een potentieel gevaar vormen voor het aquatisch milieu. Op 16 maart 2016 is hiervoor door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en mengsels 2016 (ABM) vastgesteld. Zij sluit aan bij de Europese regelgeving inzake het indelen, verpakken en kenmerken van stoffen en mengsels. De ABM maakt onderdeel uit van het algemene waterkwaliteitsbeleid en is een methodiek waarmee de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels ingedeeld kan worden in klassen (Z, A, B of C), gebaseerd op intrinsieke stoffeigenschappen als toxiciteit, carcinogeniteit en mutageniteit.

- Z (Zeer Zorgwekkende Stoffen);
- A (niet snel afbreekbare, waterbezwaarlijke stoffen);
- B (snel afbreekbare, waterbezwaarlijke stoffen);
- C (stoffen die van nature voorkomen in het lokale oppervlaktewater).

De indeling in waterbezwaarlijkheidsklassen geeft globaal richting aan de saneringsinspanning die mag worden verlangd bij lozing van de betreffende stoffen of mengsels. De saneringsinspanning geeft het niveau aan van de inspanning die moet worden geleverd om de lozing van een stof te verminderen. Daarbij geldt dat hoe waterbezwaarlijker een stof/mengsel is, hoe groter de saneringsinspanning is die verlangd mag worden. Bij het bepalen van de saneringsinspanning die met elk van deze vier categorieën gepaard gaat, wordt gekeken naar de mogelijkheden van bronaanpak (substitutie en procesaanpassing) en minimalisatie (zuivering van de afvalwaterstroom). Voorop staat dat daarbij de beste beschikbare technieken (BBT) moeten worden toegepast.

Minimalisatie van lozingen vraagt een continue inspanning om emissies te verlagen. Daarom zijn wij van mening dat de bestaande aanpak voor het vermijden en reduceren van emissies van ZZS en potentiële ZZS (pZZS) naar de lucht, ook voor het vermijden en reduceren van emissies naar water zinvol is. Op grond van artikel 5.7, eerste lid onder c van het Besluit Omgevingsrecht, verbinden wij daarom voorschriften aan de vergunning voor het voorkomen van het ontstaan van afvalwater met (p)ZZS en, voor zover dat niet mogelijk is, het doelmatige beheer en de monitoring van afvalwater. Dit doen wij op een manier, die analoog is aan de aanpak voor het minimaliseren van de emissies naar de lucht, namelijk door:

- toepassing van bronaanpak, reductiemaatregelen en continu verbeteren door middel van een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) waarbij gestreefd wordt naar een nullozing door middel van substitutie. Indien dit niet mogelijk is worden de emissies zoveel als mogelijk gereduceerd;
- uiterlijk iedere vijf jaar een rapportage indienen bij het bevoegd gezag, zodat wij kunnen toetsen of in ieder geval op dat moment aan de minimalisatieverplichting wordt voldaan. Hierbij zal opnieuw de methode uit de ABM gevolgd worden.

3.2. Handboek immisietoets

Indien er nog een restlozing van een stof overblijft nadat de saneringsinspanning is geleverd wordt getoetst of deze geen negatieve gevolgen heeft voor in het geval van SABIC de Westerschelde. Op 16 maart 2016 is hiervoor door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu het Handboek Immisietoets vastgesteld, geactualiseerd in oktober 2019.

BIJLAGE 1: ADVIES RIJKSWATERSTAAT

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Postbus 75
5000 AB Tilburg

Datum 24 januari 2023
Onderwerp Advies zoals bedoeld in artikel 2.26 lid 1 Wabo aan
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant inzake
onderzoek Sabc lozing PFBS

Geachte [REDACTED]

Op 9 december 2022 heb ik een verzoek voor advies zoals bedoeld in artikel 2.26 lid van de Wabo ontvangen, aangaande de voorgenomen ambtshalve wijziging van de vergunning van Sabc-IP B.V. met betrekking tot de lozing van ZZS, waaronder PFBS, via de afvalwaterpersleiding van het waterschap op het oppervlaktewater van de Westerschelde.

Mijn advies vindt u in de bijlage van deze brief.

Voor de beantwoording van vragen naar aanleiding van het advies kunt u contact opnemen met [REDACTED] van mijn dienst.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
Wvd. Afdelingshoofd van de afdelingen Vergunningverlening en Handhaving
Rijkswaterstaat Zee en Delta

Digitaal ondertekend door E.
Endteker: BBA
DN: cn=[REDACTED], o=Rijkswaterstaat Zee & Delta,
ou=Wvd. afdelingshoofd
Vergunningverlening en handhaving,
email=[REDACTED]
Datum: 2023.01.23 09:34:42 +01'00'

BBA
[REDACTED] BBA

Rijkswaterstaat Zee en Delta

Poelerslaesingel 18
4335 JA Middelburg
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 46 00
F 011 862 29 99

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

vergunningverlener

T [REDACTED]

[REDACTED]

Ons kenmerk

RWS-2023/1802

Uw kenmerk

2022-054538

Bijlage(n)

1

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE

Advies

Advies aan Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant inzake
onderzoek Sabic lozing PFBS zoals bedoeld in artikel 2.26 lid 1
Wabo

Afdeling	Rijkswaterstaat Zee en Delta, afdeling Vergunningverlening
Datum	17 januari 2023
Status	DEFINITIEF

Inhoud

	INLEIDING	3
1	VERGUNNINGSSITUATIE SABIC (LOZING AFVALWATER WESTERSCHDELDE)	4
2	DE ADVIESAANVRAAG	5
3	LOZING PFBS – WAT WETEN WE NU?	6
4	BELEID ZZS	8
5	VOORSCHRIFTEN EN OVERWEGINGEN OVER LOZING PFBS.....	9
6	OVERIGE ZZS	13
7	VERVOLG	15

Inleiding

Op 8 december 2022 is een adviesverzoek ontvangen van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant met kenmerk 'zaakdossier 2022-054538'. Het advies is door mij geregistreerd met kenmerk 2022-054538.

Het verzoek om advies is gedaan door middel van het overleggen van het formulier 'FORMULIER ADVIESVERZOEK EXTERNE ADVISEURS' en bevat de volgende relevante informatie.

 FORMULIER ADVIESVERZOEK EXTERNE ADVISEURS
<i>Betreft: Ambtshalve wijziging vergunning op basis van 2.30 en/of 2.31 Wabo voor het opleggen van voorschriften ten behoeve van minimalisatieverplichting, onderzoek naar nullozing ZZS (waaronder PFBS) naar water analoog aan de gehanteerde systematiek uit het Activiteitenbesluit voor lucht</i>
<i>Rijkswaterstaat Zee & Delta: Graag advies op mogelijke overwegingen en voorschriften ten behoeve van het komen tot een minimalisatieverplichting door SABIC. Ook een onderzoeksverplichting naar nullozing van ZZS (waaronder PFBS) analoog aan de gehanteerde systematiek uit het Activiteitenbesluit voor lucht graag in overwegingen en indien mogelijk in voorschriften opnemen. Dit is op 8 december ook besproken.</i>
<i>Termijn: 5 januari 2022</i>

1 Vergunnings situatie Sabic (lozing afvalwater Westerschelde)

1.1 Verleden

Sabic heeft vergunning voor het lozen van afvalwater op de Westerschelde voor haar bedrijf gelegen aan de Plasticlaan te Bergen op Zoom. De lozing op de Westerschelde vindt plaats door het gebruik maken van de afvalwater(transport)persleiding (AWP) van het Waterschap Brabantse Delta. Doordat het afvalwater niet direct met behulp van een eigen lozingswerk op het oppervlaktewater geloosd, maar met gebruikmaking van de bovengenoemde AWP, betreft het een zogenaamde 'indirecte lozing' waarvoor op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) bevoegd gezag is. Ingevolge artikel 2.26 lid 1 Wabo adviseert Rijkswaterstaat Zee & Delta de OMWB, namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, over de indirecte lozingen op de Westerschelde.

De nu geldende voorschriften voor de lozingen op de Westerschelde dateren uit de periode 1998 tot en met heden. Bij besluit d.d. 23 november 1998 is door de minister van Verkeer en Waterstaat een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) verleend. De vergunning is in de jaren daarna een aantal keren gewijzigd. Met de inwerkingtreding van de Waterwet en de Wabo eind 2009 is de Wvo-vergunning (inclusief alle wijzigingen) van rechtswege overgegaan in een Omgevingsvergunning.

Sabic heeft in het verleden geen vergunning gevraagd voor het lozen van PFAS. In de vigerende vergunning is dan ook geen aandacht besteed aan het lozen van PFBS.

1.2 Heden

Sabic heeft op 15 mei 2020 een aanvraag voor een nieuwe vergunning op grond van de Wabo ingediend. Het betreft een zogenaamde aanvraag voor een Revisievergunning. Dit betekent voor de lozing op de Westerschelde dat alle voorschriften vervangen gaan worden door nieuwe voorschriften. In mei 2022 is duidelijk geworden dat Sabic PFAS loost. In september 2022 heeft Sabic de aanvraag van 15 mei 2020 aangevuld met informatie over de lozing van PFBS.

2 De adviesaanvraag

De OMWB heeft de adviesaanvraag als volgt geformuleerd:

Graag advies op mogelijke overwegingen en voorschriften ten behoeve van het komen tot een minimalisatieverplichting door SABIC. Ook een onderzoeksverplichting naar nullozing van ZZS (waaronder PFBS) analoog aan de gehanteerde systematiek uit het Activiteitenbesluit voor lucht graag in overwegingen en indien mogelijk in voorschriften opnemen. Dit is op 8 december ook besproken.

In dit advies ligt de nadruk op het onderzoek dat noodzakelijk is om de lozing van afvalwater met PFBS op de Westerschelde te kunnen beoordelen. Onder punt 6. van dit advies volgt ten slotte een meer globaal advies over voorschriften met betrekking tot een algemene minimalisatieverplichting voor alle ZZS waarbij een relatie wordt gelegd met de modelvoorschriften inzake de aanpak van ZZS bij de OMWB.

Op dit moment is bekend dat Sabic PFBS loost in het oppervlaktewater van de Westerschelde. In de media, waaronder de Provinciale Zeeuwse Courant en Omroep Zeeland, wordt hieraan aandacht besteed. Gelet op de aard van de stof PFBS (een zogenoemde Zeer Zorgwekkende Stof/ZZS), de noodzaak voor aanvullende informatie en de aandacht hiervoor in de media wordt hierover uitgebreid advies gegeven. De aanpak van ZZS in het afvalwater zal ook onderwerp zijn in de aanvraagprocedure voor een revisievergunning.

In de huidige voorschriften die gaan over het lozen van afvalwater op de Westerschelde zijn geen voorschriften opgenomen over het lozen van PFAS, omdat deze lozing destijds nog niet bekend was. Er is wel een algemeen voorschrift opgenomen over het toepassen van nieuwe grond- en hulpstoffen. Sabic moet zo snel mogelijk het noodzakelijke onderzoek verrichten om te kunnen beoordelen of de lozing in het oppervlaktewater kan worden voorkomen, dan wel zo veel mogelijk kan worden beperkt. Voor dit onderzoek zijn voorschriften opgesteld met bijbehorende overwegingen. Of de lozing van PFBS kan worden toegestaan kan pas beoordeeld worden als het onderzoek is uitgevoerd. Sabic heeft deze gegevens namelijk nodig om een goed onderbouwde aanvraag in te dienen voor een eventuele restlozing van PFBS.

Voor de goede orde wordt nog opgemerkt dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat er van uit gaat dat door middel van deze ambtshalve wijziging geen nieuwe lozing van stoffen in het oppervlaktewater van de Westerschelde wordt vergund.

3 Lozing PFBS – Wat weten we nu?

In dit hoofdstuk wordt globaal aangegeven wat bij de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zee en Delta bekend is over de lozing van PFBS.

PFBS (perfluorbutaansulfonzuur) in product

Sabic gebruikt perfluorbutaansulfonzuur (hierna PFBS genoemd) als hulpstof, in dit geval een brandvertrager, bij de productie van polycarbonaat. Deze brandvertrager wordt toegepast in commerciële producten voor met name elektrische toepassingen. Het is bij Rijkswaterstaat niet bekend op welke datum Sabic het product is gaan gebruiken. In mei 2022 is bij Rijkswaterstaat bekend geworden dat er PFBS in het afvalwater zit.

Alternatieve hulpstoffen

Sabic heeft tijdens gesprekken aangegeven de afgelopen 18 maanden onderzoek te hebben uitgevoerd naar alternatieve brandvertragers, maar volgens het bedrijf zonder positief resultaat. In deze periode zijn volgens Sabic o.a. op laboratoriumschaal nieuwe combinaties van brandvertragers getest, fosforhoudende brandvertragers onderzocht en is contact gezocht met leveranciers voor een alternatieve brandvertrager. Van dit onderzoek is geen rapport ingediend.

Lozing PFBS op de Westerschelde

Bij de productie van polycarbonaat in de LXF-plant en FCP-plant komt bij het schoonmaken van de mengers afvalwater vrij dat verontreinigd is met PFBS. Via diverse lozingsroutes en (deel)zuiveringen wordt het afvalwater geloosd via de AWP op de Westerschelde. De totale lozing van PFBS was volgens het bedrijf in mei 2022 circa 150 g/d (worst-case scenario is dan circa 55 kg/jaar). Het is op dit moment niet bekend om hoeveel m³ afvalwater het exact (per batch) gaat.

Na mei 2022 tot september 2022 heeft Sabic PFBS-metingen uitgevoerd in het effluent dat via de AWP wordt geloosd. De resultaten zijn in het onderstaande overzicht te zien.

datum	Concentratie (ug/l)	Vracht (g/d)
23-06-2022	42	208
31-08-2022	16	70
12-09-2022	7	32

Bij deze resultaten merkt Sabic op dat de afname van de PFBS verontreiniging in het afvalwater komt door de afgenomen productie. Het is op dit moment niet bekend hoeveel PFBS er op dit moment daadwerkelijk is geloosd.

Testen met de masterbatch

Om de lozing van PFBS te verminderen heeft het bedrijf testen uitgevoerd met een zogenaamde masterbatch waarin de PFBS al ingesloten zit in een deel van het polycarbonaat voordat er samensmelting is met het overige deel van het polycarbonaat. Volgens Sabic is het voordeel hiervan dat het PFBS ingekapseld zit in polycarbonaat. Verder geeft het bedrijf aan dat er geen PFBS aan de wand van de menger blijft plakken, dat er deeltjes ontstaan die niet oplossen in water en, dat deze deeltjes in de huidige (deel)zuiveringen verwijderd kunnen worden. Het bedrijf verwacht op deze wijze de PFBS-lozing met 90-95% te reduceren.

De testen met de masterbatch zijn in november 2022 uitgevoerd. Sabic heeft afvalwatermonsters genomen van de diverse locaties, deelstromen en de eindlozing. Het gaat om een totaal van circa 150 monsters. Sabic verwacht de resultaten van deze testen in december 2022.

Hoewel bovengenoemd werkwijze met een masterbatch mogelijk een grote reductie geeft ten aanzien van de hoeveelheid PFBS welke vrij kan komen, geeft dit alleen een invulling aan aanpak aan de bron. Voor de overgebleven hoeveelheid welke alsnog in het afvalwater terecht kan komen is onderzoek naar vergaande sanering noodzakelijk.

Zuiveringstechnieken voor de restlozing

Om de verwachte restlozing van circa 5 kg/jaar verder te reduceren is het bedrijf gestart met een onderzoek om mogelijk micro-organismen in te zetten om PFBS biologisch te verwijderen uit het afvalwater. Naast dit onderzoek is het bedrijf ook bezig met andere fysische zuiveringstechnieken te onderzoeken om PFBS te verwijderen, zoals actief-koolfiltratie en ionenwisseling. Vanwege de lange doorlooptijd van het onderzoek met micro-organismen, gaat Sabic zich meer concentreren op de verder ontwikkelde zuiveringstechnieken zoals actief kool en ionenwisseling.

PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen)

Naast PFBS heeft het bedrijf tijdens een inventarisatie-onderzoek in het geloosde afvalwater in mei 2022 ook andere PFAS gemeten in het geloosde afvalwater. Doordat de metingen uitgevoerd zijn met een relatief hoge rapportagegrens en het beperkte aantal metingen, is onvoldoende aangetoond of andere PFAS in het afvalwater aan- of afwezig zijn.

4 Beleid ZZS

In 2015 is door het toenmalige ministerie van Infrastructuur en Milieu het beleid ten aanzien van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) voor water vastgelegd. Deze aanpak is meegenomen in de actualisatie van de Algemene beoordelingsmethodiek (ABM). ZZS zijn geclassificeerd als de meest gevaarlijke stoffen voor mens en milieu die met voorrang aangepakt dienen te worden. Het regeringsbeleid is om er naar te streven deze stoffen uit de leefomgeving te weren of ten minste beneden een verwaarloosbaar risiconiveau te brengen (of te houden). De aanpak van ZZS volgt daarbij de algemene waterkwaliteitsaanpak van bron aanpak, minimalisatie en immissietoets.

De ABM beschrijft in de eerste plaats de wijze waarop de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels bepaald wordt, gebaseerd op intrinsieke stoffeigenschappen als toxiciteit, carcinogeniteit en mutageniteit. In het document wordt een indeling gemaakt in categorieën van aflopende waterbezwaarlijkheid. Bij elke categorie waterbezwaarlijkheid van een stof of mengsel hoort een overeenkomstige saneringsinspanning.

Voor stoffen met een waterbezwaarlijkheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning Z, geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moet worden gestreefd naar een nul-lozing. De beleidsdoelstelling voor deze stoffen is immers in de eerste plaats om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. Door middel van een cyclische aanpak bestaande uit bron aanpak, minimalisatie en continu verbeteren wordt beoogd deze doelstelling te realiseren. Voor bedrijven betekent dit dat proceskeuze en interne bedrijfsvoering hierop moeten worden afgestemd.

Hierbij dient in de eerste plaats gedacht te worden aan vervanging van deze stoffen door alternatieven die minder waterbezwaarlijk zijn. Pas als de mogelijkheden hiervoor volledig zijn uitgeput (binnen het haalbare en betaalbare), kan gekeken worden naar procesoptimalisatie dan wel andere proceskeuze om contact van deze stoffen met water te voorkomen of verminderen. Pas als laatste stap komt verbeterde zuivering van de restlozing in beeld.

Bij de bepaling van de mate van sanering, dienen hier in beginsel de technieken toegepast te worden, die het meest vergaand zijn binnen de verzameling technieken die als BBT geclassificeerd kunnen worden.

Zie voor meer informatie het wettelijke BBT-document 'Algemene beoordelingsMethodiek (2016)'.

5 Voorschriften en overwegingen over lozing PFBS

Voorschrift 1

Rapportage stand van zaken lozing PFBS

1. Uiterlijk 1 maand na het inwerkingtreden van deze beschikking moet de vergunninghouder bij het bevoegd gezag een rapport indienen met een overzicht van alles wat bekend is over de lozing van PFBS, waarbij in ieder geval informatie wordt gegeven over de volgende punten:
 - a. De datum waarop en de reden waarom Sabic PFBS is gaan gebruiken;
 - b. Welke acties c.q. maatregelen heeft Sabic tot op heden ondernomen om de lozing van PFBS te stoppen dan wel te minimaliseren. Besteed minimaal aandacht aan de volgende punten:
 - Beschrijving onderzoek om te stoppen met het toepassen van PFBS, inclusief conclusies.
 - Beschrijving onderzoek naar opslaan PFBS-houdend afvalwater en afvoer naar erkend afvalverwerker.
 - Beschrijving onderzoek naar alternatieve chemicaliën, inclusief conclusies
 - Beschrijving onderzoek naar maatregelen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen, inclusief conclusies
 - Beschrijving onderzoek naar het toepassen van vergaande verwijderingstechnieken zoals koolfilter of afvalwaterdeelstroom-niveau, inclusief conclusies.
 - c. Een rapportage van de metingen van PFBS en overige PFAS die zijn uitgevoerd, de locatie van de bemonsteringen (meetpunten) en de rapportagegrens die hierbij is gehanteerd. De analyseresultaten dienen als bijlage te worden toegevoegd.;
 - d. Een rapportage met (een inschatting van) de geloosde hoeveelheid PFBS en overige PFAS op basis van de meetresultaten en de productiecijfers met een uitgebreide toelichting.
2. De in het eerste lid bedoelde rapportage betreft de periode vanaf gebruik PFBS tot moment inwerkingtreding van dit besluit.

Toelichting:

Het is belangrijk dat er een goed overzicht komt van alle beschikbare informatie met betrekking tot de lozing van PFBS en de maatregelen/acties die tot op heden zijn uitgevoerd om de lozing te voorkomen dan wel te reduceren. Op dit moment is de informatie die bekend is bij het bevoegd gezag deels schriftelijk (zoals de aanvraag voor de Revisievergunning en informatie over een proef met de zogenaamde 'Masterbatch'), maar heeft Sabic ook mondeling informatie gedeeld tijdens gesprekken. Naar aanleiding van punt a. zal tevens duidelijk worden verwoord door Sabic wat het belang voor het bedrijf is om de stof te gebruiken (zowel technisch, als economisch). Bij punt c. wordt ook gevraagd naar metingen van overige PFAS. Wanneer overige PFAS worden gemeten, zal ook hiernaar onderzoek gedaan moeten worden.

Voorschrift 2

Onderzoek nul-lozing PFBS

1. Vergunninghouder moet onderzoek doen naar maatregelen die nodig zijn om te komen tot een nul-lozing van PFBS.
2. Uiterlijk 1 maand na het inwerkingtreden van deze beschikking moet de vergunninghouder ten behoeve van het in lid 1 bedoelde onderzoek bij het bevoegd gezag een onderzoeksvoorstel inclusief tijdsplanning indienen. Het onderzoeksvoorstel moet in overleg met het bevoegd gezag worden opgesteld.
3. De volgende deelvragen moeten onderdeel zijn van het in lid bedoelde onderzoek:
 - Waarom is het noodzakelijk om PFBS te gebruiken (technisch en bedrijfseconomisch)?
 - Welke maatregelen zijn nodig om te (kunnen) stoppen met het gebruik van PFBS?
 - Wat zijn alternatieve stoffen voor PFAS? Zijn deze alternatieve stoffen bij lozing minder schadelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater?
 - Welke maatregelen in de productieprocessen kunnen worden genomen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen?
 - Welke (aanvullende) zuiveringstechnieken, zoals het behandelen van afvalwater met een koolfilter, kunnen worden toegepast om de PFBS uit het afvalwater te verwijderen? Zuivering vindt indien mogelijk plaats op afvalwaterdeelstroom-niveau.
 - Wat is de kosteneffectiviteit van de onderzochte maatregelen? Voor de beoordeling van de kosteneffectiviteit van de maatregelen wordt gebruik gemaakt van de nota 'Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies' en de bijbehorende 'KE-tool' uit 2018, zie: <https://www.helppdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/vergunningen/vergunningaanvraag/>.
4. Uiterlijk 6 maanden na het inwerkingtreden van deze beschikking moet het onderzoek zijn uitgevoerd en de uitkomsten van het onderzoek (het onderzoeksrapport) bij het bevoegd gezag zijn ingediend. Het onderzoeksrapport bevat een keuze voor de op basis van deze informatie te nemen zekere maatregelen en bevat hiervoor een uitvoeringsplan inclusief tijdsplanning.
5. Het onderzoeksrapport zoals bedoeld in lid 4 heeft de goedkeuring van het bevoegd gezag. Er staan rechtsmiddelen open tegen dit goedkeuringsbesluit. Indien het bevoegd gezag geen goedkeuring verleent, moet het onderzoek herzien worden en moet het onderzoek opnieuw ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Het bevoegd gezag kan een termijn stellen voor het indienen van het herziene rapport.
6. Indien uit metingen blijkt dat er naast PFBS ook andere PFAS worden geloosd in het oppervlaktewater dient het onderzoek zoals bedoeld in dit voorschrift tevens betrekking te hebben op die PFAS.

Toelichting:

In dit voorschrift is de verplichting vastgelegd om het noodzakelijke onderzoek te verrichten om te komen tot een nul-lozing. Er wordt een onderzoeksvoorstel gevraagd, zodat inzichtelijk is hoe het onderzoek er uitziet.

De tijdsplanning is hierbij een belangrijk element. Voorgeschreven is dat het plan in overleg met het bevoegd gezag wordt opgesteld. Het is gebruikelijk dat vergunninghouders eerst concept stukken overleggen, zodat er nog ruimte is om opmerkingen van het bevoegd gezag te verwerken.

De in lid 3 bedoelde kosteneffectiviteit-toets zal worden gedaan met gebruikmaking van de nota 'Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies' en de bijbehorende 'KE-tool' uit 2018.

Ontbrekende milieu kwaliteitsnomen (MKN's) worden afgeleid zoals beschreven in de 'Handleiding voor de afleiding van indicatieve milieurisicogrenzen' van het RIVM uit 2015 (<https://rivm.openrepository.com/handle/10029/558651>). Ten aanzien van PFAS heeft het RIVM tevens een nieuw rapport opgesteld genaamd "Risicogrenzen voor PFAS in oppervlaktewater", Rapportnummer 2022-0074 (<https://www.rivm.nl/publicaties/risicogrenzen-voor-pfas-in-oppervlaktewater-doorvertaling-van-gezondheidskundige>). In dit rapport heeft het RIVM nieuwe risicogrenzen bepaald voor perfluoralkyl-stoffen (PFAS) in oppervlaktewater en wordt een somnotatie voorgesteld voor de lozing van alle PFAS. Voor de kosteneffectiviteit-toets wordt daarom tevens een berekening op basis van som uitgevoerd. De in dit rapport opgenomen risicogrenzen hebben geen formele status.

Er wordt gesproken over onderzoek 'om te komen tot een nul-lozing'. Deze formulering sluit aan bij het beleid voor ZZS waarbij voor wat betreft de tijdsperiode van de maatregelen rekening wordt gehouden met technische mogelijkheden en kosteneffectiviteit van maatregelen.

Het onderzoek moet binnen zes maanden na het inwerking treden van dit voorschrift ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Indien het bevoegd gezag geen goedkeuring verleent, moet het onderzoek herzien worden en moet het onderzoek opnieuw ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. De in het onderzoek beschreven zekere maatregelen moeten volgens de goedgekeurde planning worden uitgevoerd. Onder zekere maatregelen wordt in dit voorschriften verstaan maatregelen waarvan het bedrijf zelf van oordeel is dat deze uitgevoerd kunnen worden. Dit sluit niet uit dat het bevoegd gezag naar aanleiding van het onderzoek nog via een ambtshalve wijziging van de vergunning andere maatregelen kan voorschrijven.

*Voorschrift 3
Melding start PFBS lozing batches*

De vergunninghouder dient de start van de lozing van een batch afvalwater waarin PFBS terecht kan komen, 24 uur van te voren (schriftelijk) te melden aan het bevoegd gezag. Het beëindigen van de lozing van de batch wordt op dezelfde wijze binnen 24 uur gemeld.

*Toelichting:
De lozing van PFBS-houdend water is niet continu, maar batchgewijs. Voor de controlemetingen is het van belang om te weten wanneer een batch wordt geloosd.*

Voorschrift 4
Meten en rapporteren

1. Het afvalwater afkomstig van de batches zoals bedoeld in voorschrift 3 dient op de volgende meetpunten 2x per week te worden gecontroleerd op PFAS en hoeveelheid:

Meetpunten	Monstername	Analysenorm	Frequentie
PFAS Meetpunt 1 Afvalwater afkomstig van LXF (menger, tussenopslag en extruder) PFAS Meetpunt 2 Afvalwater afkomstig van FCP (menger, tussenopslag en extruder) PFAS Meetpunt 3 Gemengd afvalwater afkomstig van LXF en FCP PFAS Meetpunt 4 Eindlozing op AWP Debiet op meetpunten 3 en 4	Steekmonster	ISO 25101	2x per week
			Continu

2. De rapportagegrens voor de in lid 1 genoemde PFAS metingen is 0,5 ng/l.
 3. De vergunninghouder rapporteert de resultaten van de in lid 1 genoemde PFAS-metingen en de debietmetingen elke 2 maanden (schriftelijk) aan het bevoegd gezag.

Toelichting:

De in dit voorschrift bedoelde metingen, kunnen gezien worden als reguliere controlemeting. Voor het onderzoek zullen nog meer metingen worden gedaan. Door debietmetingen voor te schrijven, kunnen vrachtberekeningen gemaakt worden.

6 Overige ZZS

De OMWB beschikt over modelvoorschriften voor ZZS bij indirecte lozingen. Deze voorschriften hebben als basis gediend voor dit advies over nieuwe voorschriften over de aanpak van de overige ZZS (met overige wordt dus bedoeld alle ZZS behalve PFAS).

Voor elke ZZS is onderzoek nodig om de emissies via indirecte lozingen zoveel mogelijk te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum te beperken. Indien uit het onderzoek blijkt dat de lozing van de ZZS niet in zijn geheel kan worden voorkomen, zal door vergunninghouder periodiek, ten minste elke 5 jaar, opnieuw onderzoek moet plaatsvinden. Dit laatste kan in de nieuwe Revisievergunning worden voorgeschreven. Ook kan op dat moment besloten worden om de aanpak van potentiële-ZZS in de vergunning vast te leggen. Met gebruikmaking van de modelvoorschriften van de OMWB zijn de volgende voorschriften samengesteld.

Voorschrift Minimalisatieplicht indirecte lozingen van ZZS

Emissies van ZZS via indirecte lozingen worden zoveel mogelijk voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum beperkt.

Voorschrift Vermijdings- en reductieonderzoek

Er wordt onderzoek gedaan naar vermindering- en reductie van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in het afvalwater. De volgende informatie over indirecte lozingen van ZZS moet onderdeel zijn van het onderzoek:

1. de mate waarin indirecte lozingen van stoffen, die als zeer zorgwekkende stoffen of potentieel zeer zorgwekkende stoffen worden beschouwd, plaatsvinden gebaseerd op §3.2.2 van de Algemene Beoordelings Methodiek (ABM) 2016;
2. de mate van immissie van die stoffen in oppervlaktewater inclusief toetsing aan beschikbare immissienormen conform het Handboek Immissietoets (versie oktober 2019);
3. de mogelijkheden om indirecte lozingen van die stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken, met daarbij:
 - a. een overzicht van mogelijkheden om het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen en potentieel zeer zorgwekkende stoffen te vermijden
 - b. als gebruik niet te vermijden is: een overzicht van mogelijkheden en technieken om indirecte lozingen te voorkomen en te beperken
 - c. informatie over het rendement en de validatie van deze technieken
 - d. informatie over de bedrijfszekerheid en de kosten van deze technieken
 - e. informatie over afwenteleffecten.

Voorschrift

Rapportage Vermijdings- en reductieonderzoek

1. De rapportage van het onderzoek, zoals bedoeld in voorgaand voorschrift, wordt binnen 12 maanden na het in werking treden van dit besluit aan het bevoegd gezag verstrekt.
2. Het bevoegd gezag kan naar aanleiding van een gemotiveerd verzoek van vergunninghouder met daarbij de tussenresultaten van het lopende onderzoek, de termijn van 12 maanden eenmalig verlengen met 6 maanden. Er staan rechtsmiddelen open tegen dit verlengingsbesluit.

7 Vervolg

De ambtshalve wijzigingsprocedure zal enkele maanden in beslag nemen. De nieuwe voorschriften zullen naar verwachting in april 2023 in werking treden. Dit is rekening houdend met de terinzagelegging van een ontwerpbesluit gedurende 6 weken en de mogelijkheid voor het naar voren brengen van zienswijzen door eenieder.

In de tussentijd wordt van Sabic verwacht dat de huidige inspanningen om onderzoek te verrichten en de onderzochte maatregelen definitief uit te (laten) voeren doorgaan. De OMWB zal de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zee en Delta hier nauw bij blijven betrekken door onder andere het delen van stukken en/of het uitnodigen van Rijkswaterstaat om mee te doen met overleggen.

Daarnaast loopt de aanvraagprocedure voor een revisievergunning ook verder. De (mogelijke) lozing van ZZS waaronder de lozing van PFBS in het oppervlaktewater van de Westerschelde, zijn hierin ook belangrijke onderwerpen. De afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zee en Delta is ook hiervoor wat betreft de lozing op de Westerschelde al nauw bij betrokken en zal advies geven. Wanneer de revisievergunning wordt verleend, zal deze wijzigingsvergunning komen te vervallen. Een revisievergunning komt namelijk altijd in de plaats van de op dat moment geldende vergunning met bijbehorende wijzigingsbesluiten.

BEGRIPPENLIJST

Voor de begrippen die niet in deze lijst zijn opgenomen refereren wij naar de definities zoals die zijn opgenomen in de geldende wet- en regelgeving (zoals het Activiteitenbesluit, de Activiteitenregeling, het Besluit omgevingsrecht, het Besluit externe veiligheid inrichtingen etc.)

Begrip	Definitie
Considerans	
BBT	Best Beschikbare techniek genoemd in een BBT document.
Bevoegd gezag	Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, namens dezen de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
FCP	Flexibele Compounding Plant
InfoMil	Het informatiecentrum in Nederland over milieuwet- en regelgeving.
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
LXF	Lexan Finishing
Lozing	
Afvalwater	Alle water waarvan de houder zich, met het oog op de verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen, of moet ontdoen.
ABM	Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en mengsels 2016
AWP	Afvalwaterput
Immissietoets	Het uitvoeren van een Immissietoets is een belangrijke stap in het Nederlandse waterbeleid voor het bepalen van de effecten van een restlozing op het (water)milieu. De restlozing is de lozing die overblijft na toepassing van de BBT waarbij onder andere is getoetst aan de Algemene beoordelingsmethodiek (ABM) en het Handboek Immissietoets, beide aangewezen BBT documenten. https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/handboek-water/thema-s/zs/uitleg-werkwijze/
MKN	Milieu Kwaliteitsnorm
PFAS	perfluoralkyl-stoffen
PFBS	perfluorbutaansulfonzuur

RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
VRP	Vermijdings- en Reductieprogramma https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/zeer-zorgwekkende/vermijdings/
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stof(fen)
(p)ZZS	(Potentiële) Zeer Zorgwekkende Stoffen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

SABIC Innovation Plastics B.V.

T.a.v. de [REDACTED]

Postbus 117

4600 AC Bergen op Zoom

**Rijkswaterstaat Zee en
Delta**

Poelendaesingel 18

4335 JA Middelburg

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

T 088 797 46 00

F 011 862 29 99

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

[REDACTED]

senior adviseur

vergunningverlening

Datum 19 mei 2023

Onderwerp Onderzoeksvoorstel maatregelen PFAS hemelwater

Geachte [REDACTED],

Op 12 mei jl. heb ik van u het onderzoeksvoorstel ontvangen van SABIC Innovation Plastics B.V. zoals bedoeld in voorschrift 2 lid 2 van het Maatwerkvoorschrift d.d. 11 april 2023 met kenmerk RWS-2023/9869. Het onderzoek is gericht op het nemen van maatregelen die nodig zijn om te komen tot een nul-lozing van PFAS, waaronder PFBS, met het hemelwater.

Het onderzoeksvoorstel is in goede orde ontvangen en beoordeeld op volledigheid. In voorschrift 2 lid 3 van het maatwerkvoorschrift is vastgelegd welke deelvragen onderdeel moeten zijn van het onderzoek. Deze deelvragen komen terug in het onderzoeksvoorstel.

Onder punt 5. van het onderzoeksvoorstel is opgenomen dat de SABIC de vergunningverlener zal uitnodigen voor een overleg over de resultaten van het onderzoek voordat de definitieve rapportage wordt ingediend. Van deze mogelijkheid wordt door de vergunningverlener graag gebruik gemaakt.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact opnemen met [REDACTED]. De contactgegevens staan in de zijkolom van deze brief.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,

Wvd. Afdelingshoofd van de afdelingen Vergunningverlening en Handhaving
Rijkswaterstaat Zee en Delta

Digitaal ondertekend door [REDACTED]

DN: cn=[REDACTED], c=NL,
o=Rijkswaterstaat Zee & Delta,
ou=Wvd. afdelingshoofd
Vergunningverlening en handhaving,
email=[REDACTED]
Datum: 2023.05.19 10:27:06 +02'00'

BBA

Ons kenmerk

RWS-2023/17726

Uw kenmerk

SABIC-IP RWS 2023-01

Bijlage(n)

-

Memo

Onderwerp

Overleg SABIC Innovative Plastic BV te Bergen op Zoom 9 juni 2023

Datum

31 mei 2023

Documentnummer

Aan

Gedeputeerde _____

Kopie aan

van

Telefoon

(06) _____

Email

Op verzoek van PNB, zal op 9 juni 2023 een overleg plaatsvinden met de nieuwe directeur, _____, van SABIC Innovative Plastics BV te Bergen op Zoom.

Het gesprek is op 9 juni 2023 van 11 tot 12 uur op de locatie van SABIC.

Doel overleg

Het doel van het overleg is kennis te maken met de nieuwe directeur. Tevens is het doel om de stand van zaken te bespreken rondom de lozingen van PFAS. Hierbij willen wij tevens vragen om een schriftelijke verklaring waarin het bedrijf aangeeft de toegezegde maatregelen op korte termijn te realiseren en zich in te spannen om verdergaande maatregelen te nemen voor zover deze in haar mogelijkheden liggen. Zie hiervoor kopje "aanvullend verzoek" onder "Stand van zaken lozingen PFAS".

¹ Mogelijk dat dit ook aan bod komt.

Aanwezigen

PNB:

OMWB:

SABIC:

Directeur

Site Directeur

Senior Manager, Environment, Health,
Safety and Security

Stand van zaken lozingen PFAS

- PFAS-lozing van circa 51 kg/jaar, via een persleiding op de effluentleiding van de rioolwaterzuivering in Bath.
- In juli 2021 en in oktober 2021 aangeschreven op het indienen van een VRP.
- Op 15 juli 2022 ontvingen we de eerste versie van het VRP van SABIC. Daarna nog een paar aangepaste versies.
- Wij hebben SABIC opgeroepen zo snel mogelijk maatregelen te nemen om de lozing van PFAS te reduceren. Het verplaatsen van de uitstoot hoort daar uiteraard niet bij.

¹ Buiten omvang verzoek

Datum

31 mei 2023

Documentnummer

- Op 27 maart 2023 zijn de laatste onduidelijkheden uit het VRP met SABIC besproken. De OMWB is op 6 april 2023 akkoord gegaan met het VRP.
- Tijdens de eerste test met een extern vernalen 'masterbatch' (januari 2023) bleek dat de concentratie PFBS met 75-85% kan worden gereduceerd. Echter nog problemen met de kwaliteit van het eindproduct. Eisen voor de mate van brandvertraging kunnen veelal niet gehaald worden. Deze oplossingsrichting is gestaakt.
- Proef toepassen intern gemaakte masterbatch bij meer productieprocessen (februari 2023).
- Proef direct PFBS inbrengen in proces i.p.v. door mixers die schoongespoten moeten worden (maart 2023). Was eerst niet mogelijk maar door aanpassingen in het productieproces nu wel. Met de intern gemaakte PFBS-masterbatch zijn test-batches gemaakt van alle PFBS-houdende product-grades. Resultaat:
 - De kwaliteit van de test-batches die circa 50% van de productie vertegenwoordigen was goed. Er is besloten vanaf april 2023 hiervoor alleen nog met de PFBS-masterbatch te gaan werken.
 - Voor de overige circa 50% van de PFBS-houdende productie was een voldoende kwaliteit nog niet aangetoond, er moesten hiervoor nog extra testen worden uitgevoerd. Op 24 mei 2023 hebben we het bericht gehad dat ook de nieuwe testen niet het gewenste kwaliteitsniveau hebben opgeleverd. Hiermee is de aanpassing van dit deel van de productie vertraagd. Onbekend hoelang. (Wellicht nu recentere informatie, SABIC kan dit toelichten).
 - Door de aparte voeder voor de PFBS-masterbatch komt bij het eerste deel van de productie geen waswater meer uit de mixers vrij dat PFBS bevat.
 - De lozing van PFBS via het waswater van de mixers betreft momenteel circa 95-98% van de totale PFBS-lozing van circa 50kg/jaar. Door het overstappen voor 50% van de productie naar de PFBS-masterbatch zou de lozing vanaf april naar verwachting gaan afnemen tot circa 26kg/jaar.
- Uit bericht van SABIC op 24 mei 2023 blijkt dat SABIC in de analyses van april van het afvalwater AWP en LXF nog geen significante verlaging ziet van de PFBS-concentraties. In tegendeel, er zijn enkele pieken gemeten die voor hen volledig onverwacht en niet verklaarbaar zijn. Ze zijn in overleg met het externe laboratorium om de resultaten te verifiëren. We hebben hier nog geen uitsluitsel over (Wellicht nu recentere informatie, oa over nadere duiding van laboratorium).
- Naast het bovenstaande heeft SABIC eerder besloten alle productie van grades die PFBS bevatten naar de LXF-fabriek (Is een onderdeel van het bedrijf op het eigen terrein) te verplaatsen. Hierdoor kan SABIC acties gericht en specifieker uitvoeren (besluit februari 2023). Dit besluit is nu definitief gemaakt door SABIC.
- Circa 2-5% van de PFBS-lozing verloopt niet via het waswater van de mixers, maar via het vacuümwater van de extruders en de biologische afvalwaterzuivering. Uit analyses bleek dat er iets hogere concentraties aan PFBS zijn gemeten in het effluent van de koolbedden van de biologische zuivering dan in eerdere (beperkte) metingen. Nieuw meetprogramma gestart (maart 2023) om in detail de omvang en herkomst te achterhalen en in welke mate verwijdering in deze zuiveringsstappen plaatsvindt.

Datum

31 mei 2023

Documentnummer

- De analyseresultaten van de OMWB in mei 2023 geven voor het eerst aan dat een reductie heeft plaatsgevonden. De lozing PFBS is in mei nog ongeveer een kwart van de eerder gemeten resultaten. Metingen van de komende maanden moeten uitwijzen of deze trend zich voortzet. (afwijkend resultaat van SABIC, wellicht geeft nadere duiding van laboratorium meer informatie. Kan ook zijn dat onze meting een tijdelijke dip is. Komende tijd gaan we maandelijks meten om duidelijker beeld te krijgen van de PFBS lozing. Dan moet duidelijk worden wat het werkelijke beeld is).

Conclusie

Het bedrijf zit zeker niet stil. Het is een complex bedrijf met complexe productieprocessen. SABIC werkt goed mee (en neemt initiatief). Helaas hebben de voorgenomen wijzigingen nog niet het gewenste effect gehad (althans is nog niet aangetoond). Wij zijn er benieuwd naar de uitkomsten van de verificatie van de resultaten. Daarnaast blijven we graag op de hoogte van de voortgang van het aanpassen van het tweede deel van het productieproces.

Ontwerpbesluit PFBS

Op 19 mei 2023 hebben wij een ontwerpbesluit ter inzage gelegd waarin is voorgeschreven dat SABIC ons duidelijk maakt wat haar (technische en economische) redenen zijn om PFBS te (blijven) gebruiken en dat zij onderzoek doet en blijft doen naar de mogelijkheden om te komen tot een nul-lozing van deze stof. In de voorschriften zijn meerdere onderzoeks- en rapportageverplichtingen voor SABIC opgenomen, gericht op het komen tot een nul-lozing. Hiermee kunnen we de uitwerking van het VRP, een eventuele immissietoets (naast de globale immissietoets die we zelf uitgevoerd hebben, kunnen we in de toekomst het bedrijf een immissietoets laten uitvoeren) en op termijn mogelijk een nullozing afdwingen voor afvalwater, gelijk aan het Activiteitenbesluit voor lucht.

In de vergunning(voorschriften) wordt verder vastgelegd dat het uitvoeren van een onderzoek niet een op zichzelf staand doel is. Indien een onderzoek onvoldoende is uitgevoerd, dient dit te worden herzien en opnieuw ter goedkeuring aan ons overgelegd te worden. Aan de uitkomsten van de onderzoeken zal gevolg gegeven moeten worden. Bewezen effectieve maatregelen moeten conform de goedgekeurde planning worden uitgevoerd. Zo nodig zullen wij naar aanleiding van een onderzoek middels een wijziging van de omgevingsvergunning andere al dan niet verdergaande maatregelen voorschrijven.

Aanvullend verzoek

Aanvullend op het bovengenoemde ontwerpbesluit willen wij het bedrijf tevens vragen om een schriftelijke verklaring waarin het bedrijf aangeeft de toegezegde maatregelen op korte termijn te realiseren en zich in te spannen om verdergaande maatregelen te nemen zover in haar mogelijkheden liggen en ons via de OMWB maandelijks te informeren over de voortgang.

Datum

31 mei 2023

Documentnummer

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Datum

31 mei 2023

Documentnummer

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Datum

31 mei 2023

Documentnummer

[REDACTED]

[REDACTED]

²

² Buiten omvang verzoek

Van: "[redacted]"
Verzonden: vrijdag 9 juni 2023 14:01
Aan: "Velde, B.L.L. van der (Dick)" <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: sabic

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 9 juni 2023 13:04
Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: sabic

Chemiereus Sabic licht omwonenden niet in over lekkage: ‘Dit is pijnlijk en verontrustend’

BERGEN OP ZOOM - Omwonenden zijn het vertrouwen in Sabic kwijt. Het chemieconcern zou ‘de veiligheid van de buurt op het spel hebben gezet door een lekkage van afvalwater niet tijdig te melden’. Sabic ontkent, maar de provincie heeft wél overtredingen geconstateerd.

Mariëtte den Engelse 09-06-23, 10:30 Laatste update: 12:44

Buurtbewoners voelen zich ‘bedrogen’, maar willen met hulp van de provincie de verstoorde relatie met Sabic herstellen. „Het bedrijf blijft echt wel bestaan, we zullen het met elkaar moeten doen”, zegt secretaris Pieter Kwaadgras van wijkcommissie Noordgeest.

Maar de verontwaardiging en zorgen zijn groot bij de wijkcommissies Tuinwijk en Noordgeest, de dorpsraad Halsteren en buurtvereniging 't Groenewoud nu ze hebben ontdekt dat bij een lekkage in 2019 op het bedrijfsterrein zowel de bodem als het grondwater zijn verontreinigd, onder meer met het gevaarlijke PFAS. Die zorgen hebben ze recent ook geuit in brieven aan Sabic, de gemeente Bergen op Zoom en de provincie Noord-Brabant.

De plasticfabriek heeft de lekkage destijds niet direct gemeld bij de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), terwijl dat een verplichting is. De OMWB ontdekte de vervuiling pas tijdens een controle in het voorjaar van 2022. In november van dat jaar hield Sabic een bewonersbijeenkomst waar onder meer werd gesproken over de PFAS-problematiek -het bedrijf loost jaarlijks, volgens vergunning, 50 kilo op de Westerschelde - en het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).

‘Met geen woord gerept’

„Op die bijeenkomst heeft Sabic met geen woord gerept over de PFAS-lekkage in 2019”, stelt Kwaadgras. „Daar word je als buurt achterdochtig van. Want wat verzwijgen ze nog meer?” Het feit dat de lekkage destijds niet direct gemeld is bij de milieudienst vindt de buurt ronduit ‘ernstig’.

De incidenten kwamen alsnog aan het licht nadat omwonenden, naar aanleiding van de bewonersbijeenkomst, extra informatie opeisten bij de provincie- die moet controleren of het bedrijf zich aan de regels houdt - over de PFAS-lozing op de Westerschelde en het ZZS-gebruik door Sabic. In de toegezonden stukken stond ook informatie over de lekkage uit 2019.

Hoe ernstig de vervuiling is, weten we niet. Misschien valt het mee. Het gaat om het totale gebrek aan openheid van het bedrijf. Dat wekt achterdocht.

Pieter Kwaadgras , wijkcommissie Noordgeest

Nu duidelijk is dat Sabic zich niet aan de regels heeft gehouden, maakt de buurt zich grote zorgen over het veiligheidsbeleid van de plasticfabriek. „Hoe ernstig de vervuiling is, weten we niet. Misschien valt het mee. Het gaat ons primair ook niet om het gevaar van de gelekte PFAS, maar om het totale gebrek aan openheid van het bedrijf. Dat wekt achterdocht”, stelt Kwaadgras.

‘Verdoezelen en verzwijgen’

„Een chemisch bedrijf als Sabic moet openstaan voor externe toetsing van de veiligheid. Een bedrijf dat zaken verdoezelt en verzwijgt brengt schade toe aan het veiligheidsbeleid waardoor het voor omwonenden gevaarlijker wordt.”

Ander pijnpunt voor de buurt is het uitblijven van een rapportage waarin Sabic laat zien wat het heeft gedaan om de uitstoot van gevaarlijke stoffen te verminderen. Bedrijven die werken met zeer zorgwekkende stoffen zijn verplicht iedere vijf jaar een dergelijke rapportage in te leveren bij de milieudienst.

Zo'n rapport geeft bewoners houvast. Er is bij het bedrijf structureel te weinig aandacht voor.”

Pieter Kwaadgras , wijkcommissie Noordgeest

Eind 2022 was het volledige rapport er nog steeds niet, terwijl de OMWB dat wel nadrukkelijk had gevraagd. „Ook daar is op de bijeenkomst niets over gezegd. Terwijl zo'n rapport bewoners houvast geeft. Er is bij het bedrijf structureel te weinig aandacht voor.” Inmiddels is het rapport, zo meldt Sabic, in april 2023 goedgekeurd.

De verschillende buurtplatforms zijn bereid met Sabic in gesprek te gaan om het vertrouwen te herstellen. „Maar dan wel met een bemiddelaar. We hebben de provincie gevraagd ons daarbij te helpen en ook de gemeente erbij te betrekken.”

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

**Rijkswaterstaat Zee en
Delta**

Poelendaelesingel 18
4335 JA Middelburg
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 797 46 00
F 011 862 29 99
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

[Redacted] J

M [Redacted] J
[Redacted] J @rws.nl

Datum

14 juni 2023

Bijlage(n)

-

verslag

PFAS | Verslag bestuurlijk overleg Provincie Zeeland –
RWS-ZD d.d. 12 juni 2023

Vergaderdatum
Deelnemers

12 juni 2023

Dick van Der Velde, [Redacted] J, [Redacted] J

Afschrift aan

[Redacted] J, [Redacted] J, [Redacted] J, [Redacted] J

Allen

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted] T

[Redacted text block]

**Rijkswaterstaat Zee en
Delta**

Datum
14 juni 2023

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

7. Vergunningen en metingen

7. 1. Ontwikkelingen Sabic

Dick van der Velde licht toe dat de aanscherping van vergunningen voor deze bedrijven nog loopt. Proeven bij Sabic hebben nog niet het gehele gewenste resultaat geleverd, maar voor 50% van de productie is al wel een stap gezet. Er loopt een tweede proef voor de overige 50% van de productie.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: " [redacted] " < [redacted]@sabic.com>
Verzonden: maandag 19 juni 2023 16:43
Aan: " [redacted] " < [redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: belafspraak

Classification: Confidential

Hallo [redacted], laten we dat zeker even doen.

Ik heb zojuist weer een update gekregen over de voortgang van het project.

Het zou voor mij nog kunnen dinsdag 16:00, woensdag 8:30, donderdag >10:30, vrijdag niet.

Laat maar even weten wanneer het uitkomt.

Als je wilt, kun je ook meteen een teams-meeting inplannen. Helaas kan ik die zelf nog niet aanmaken, wij gebruiken skype nog maar dat werkt bij de meeste overheden niet goed.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[redacted]
SABIC

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

From: [redacted] < [redacted]@zeeland.nl>
Sent: Monday, 2023-Jun-19 13:55
To: [redacted] < [redacted]@sabic.com>
Subject: belafspraak

This is an external email. If you see this email as suspicious, please click the 'Report Suspicious Email' icon.

Hoi [redacted],

Kunnen we deze week bellen ivm de voortgang van de PFAS reductie maatregelen ? begint te dringen, volgende week mogelijk discussies in de Statencommissie Ruimte. En over een paar weken komt de voortgangsrapportage van de PFAS coördinatoren openbaar.

Alvast bedankt !

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 [redacted] | M. +31 6 [redacted] | [redacted]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011

Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: "[REDACTED]" <[REDACTED]@sabic.com>
Verzonden: dinsdag 27 juni 2023 08:32
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: Update acties reductie PFBS-lozing

Classification: Strictly Confidential

Geachte [REDACTED] beste [REDACTED],

Bij dezen alsnog de directe toezending van de statusupdate met betrekking tot het reduceren van de PFBS-lozing van SABIC in de Westerschelde.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[REDACTED]
Manager Environment & Responsible Care
Corporate Manufacturing

SABIC
SABIC Innovative Plastics B.V.
Plasticslaan 1
4612 PX, Bergen op Zoom
The Netherlands
Trade Register: 20079272
T +31 (0)164 [REDACTED]
M +31 (0)6 [REDACTED]
E [REDACTED]@sabic.com
W <http://www.sabic.com>

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

From: [REDACTED] <[REDACTED]@sabic.com>
Sent: Tuesday, 2023-Jun-20 15:02
To: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>
Cc: [REDACTED] (ZD) <[REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@sabic.com>; [REDACTED] <[REDACTED]@sabic.com>
Subject: RE: Update acties reductie PFBS-lozing

Classification: Strictly Confidential

Heren,

Zoals toegezegd hierbij weer een update van de status van de PFBS-lozing.

- Recent ontvangen resultaten van de lozing via de AWP geven nu substantieel lagere concentraties dan ten opzichte van enkele maanden geleden. De pieken die ik vorige keer nog aangaf, zien we in deze reeks niet.
- Het onderzoek naar de reden van de afwijkende kwaliteit bij 'de overige producten' loopt nog steeds. De testen nemen enkele weken in beslag. De verwachting is dat voor het einde van de maand er meer duidelijkheid moet zijn over de oorzaak hiervan.
- Het beëindigen van gebruik van FC-1 (antistatisch middel gebaseerd op PFBS) is eerder al aangekondigd. Inmiddels zijn de laatste batches geproduceerd en zijn alle formuleringen inactief gemaakt. Het proces loopt nu op de voorraden te verwijderen en het materiaal in alle systemen inactief te zetten.
- Het maken van de masterbatch via de zijvoeder, waardoor er geen menger meer wordt gebruikt en dus geen waswater ontstaat, gaat steeds beter. Het proces loopt om deze masterbatch te valideren. Indien positief, dan zal deze werkwijze alleen nog gebruikt worden.
- Testen om voor het verwijderen van PFBS in het vacuümwater zijn in gang gezet. De monsters hiervoor zijn opgestuurd naar een pilot-installatie. Resultaten van ons vacuümwater zullen nog even op zich laten wachten. Vanuit de branche vernemen we inmiddels positieve resultaten met deze methode om (specifiek) PFBS uit organische verontreinigd water te verwijderen.

Ik ben zelf week 28-30 afwezig. Mijn voornemen is om jullie net voor die tijd een nieuwe update te geven.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC

From: [REDACTED]

Sent: Wednesday, 2023-May-24 09:04

To: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>

Cc: [REDACTED] (ZD) <[REDACTED]@rws.nl>

Subject: Update acties reductie PFBS-lozing

Classification: Strictly Confidential

Heren,

In vervolg op onderstaand bericht wil ik jullie op de hoogte brengen van de status van de reductie van lozing aan PFBS. Ik had toegezegd dit met enige regelmaat te doen. Die periode is nu wat langer geweest dan de vorige keren. Mijn intentie is de volgende update weer wat sneller te geven. [REDACTED], dank voor de trigger hiervoor.

- Zoals eerder aangegeven is een deel van de PFBS-houdende productie geherformuleerd naar gebruik van de zelfgemaakte masterbatch in plaats van de zuivere PFBS. Dit is inmiddels geheel afgerond. Deze producten worden nu met de masterbatch geproduceerd. Bij het samenstellen van de blend voor productie wordt daarbij geen PFBS meer in de menger gebracht, maar direct in de extruder gedoseerd. Bij het schoonmaken van de menger zal zo geen PFBS meer in het afvalwater komen.
- De kwaliteitscontrole voor de overige producten is helaas nog niet positief afgerond. Er zijn nieuwe productie batches gemaakt en de kwaliteit hiervan wordt opnieuw onderzocht. Onderzoek wordt gedaan waarom de kwaliteit bij deze producten afwijkt.
De overgang van dit deel van de producten naar de masterbatch is hiermee vertraagd.
- De masterbatch is nu enkele keren gemaakt via een menger, waarbij het restant nog wel weggewassen moest worden. Er zijn testen gedaan om ook de masterbatch met directe voeding op de extruder te maken, waarbij ook geen waswater meer vrij komt. Dat gaat wel steeds beter, maar deze wijze van productie van de masterbatch is om productie/organisatorische redenen nog niet vrijgegeven. We blijven hier uiteraard aan werken om dit wel voor elkaar te krijgen.
- Uit de analyses van onze afvalwater AWP en LXF zien we nog geen significante verlaging van de PFBS-concentraties. In tegendeel, er zijn enkele pieken gemeten die voor ons volledig onverwacht en niet verklaarbaar zijn. We zijn in overleg met het externe laboratorium om de resultaten te verifiëren.
Helaas lopen daarnaast de wachttijden op resultaten bij het lab steeds verder op, zodat we over de afgelopen maand nog weinig kunnen zeggen.
We overwegen de opties om snellere resultaten te verkrijgen en een verificatie van de resultaten.

Ik ga er vanuit jullie hiermee voor nu weer voldoende te hebben geïnformeerd.

Wellicht niet helemaal het nieuws waar we allemaal op hopen, maar de vooruitzichten blijven positief.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC

From: [REDACTED]

Sent: Wednesday, 2023-Mar-29 21:50

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: " " < " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 30 juni 2023 11:16
Aan: " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>; " < @zeeland.nl>
Onderwerp: FW: persvragen PZC - Sabic

Ter info

Van: " < @brabant.nl>
Verzonden: vrijdag 30 juni 2023 11:07
Aan: " < @zeeland.nl>
Onderwerp: persvragen PZC - Sabic

Hallo " < @zeeland.nl>

Ik heb je contactgegevens gekregen van mijn collega " < @zeeland.nl> Aangenaam digitaal kennis te maken. In ieder geval de komende periode -zeker tot het moment dat er een nieuw bestuursakkoord ligt- doe ik de woordvoering voor vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de provincie Noord-Brabant.

Ik wil je graag informeren over persvragen die ik heb gekregen van PZC " < @zeeland.nl>, waarin gevraagd wordt naar de laatste ontwikkelingen in het PFAS-dossier Sabic, Bergen op Zoom. Zie onderstaande vragen en daarbij onze beantwoording. Goed denk ik dat jij hier ook vanaf weet. Wellicht heb je ook vragen gekregen. Sabic hebben wij ingelicht hierover.

- is het Vermijdings- en Reductieprogramma inmiddels vastgesteld (en zo ja, hoe ziet dat er uit)?

Ja, op 6 april 2023 zijn wij akkoord gegaan met het vermijdings- en reductieprogramma. Voor de werkwijze bij een vermijdings- en reductieprogramma verwijst ik je graag naar <https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/zeer-zorgwekkende/vermijdings/stappenplan/>.

In de versie van 6 april 2023 heeft Sabic voldoende invulling gegeven aan het doel van een vermijdings- en reductieprogramma. Tijdens de reguliere overleggen en bedrijfscontroles zullen wij toezien op de voortgang van de opgenomen acties

- is er een revisievergunning verleend met daarin maximale normen voor pfas-lozingen (en wat zijn die normen)?

Nee, de revisievergunning is nog niet verleend. Door de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant d.d. 15 februari 2023 inzake de biomassa installatie is er geen concreet zicht op een einddatum van deze procedure.

- zijn de afgelopen maanden weer metingen verricht en wat zijn de resultaten?

Wij hebben de afgelopen periode (ook recent in mei en juni 2023) metingen verricht. De metingen geven aan dat een significante reductie heeft plaatsgevonden. We gaan maandelijks meten. Hierdoor moet duidelijk worden of het een structurele daling betreft.

Laat het me weten als je nog vragen hebt hierover. Een mooie dag gewenst.

Met vriendelijke groet,

" < @zeeland.nl>

Woordvoerder Gedeputeerde Staten | 06 – " < @zeeland.nl> | " < @brabant.nl> |
www.brabant.nl | Provincie Noord-Brabant | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch |

Meer weten over de provincie Noord-Brabant?

Volg op Instagram: www.instagram.com/provincienoordbrabant

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Waters
Stoffen en Waterketen
Den Haag

Contactpersoon
[redacted]
Beleidsmedewerker
M +31(0)6-[redacted]
[redacted]@minienw.nl

Datum
4 juli 2023

agenda

Betreft	Bestuurlijk overleg PFAS Zeeland
Vergaderdatum	4 juli 2023
Vergadertijd	16:15 - 17:00
Vergaderplaats	De Maaszaal (Hybride)
Deelnemers	Mark Harbers (minister van IenW), Vivianne Heijnen (staatssecretaris van IenW), Dick van der Velde (gedeputeerde Zeeland), [redacted] (PFAS-coördinator Rijk), [redacted] (PFAS-coördinator Provincie), [redacted] (programmamanager Zeeland), [redacted] (beleidsmedewerker IenW, verslaglegging)

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[Redacted text block]

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Datum

4 juli 2023

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block containing multiple paragraphs of information, mostly obscured by grey boxes]

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Datum
4 juli 2023

[Redacted text block]

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Datum

4 juli 2023

6. Vergunningen

Inhoud agendapunt:

Terugmelden van de contacten met Noord-Brabant, [Redacted] en Sabic voor het terugbrengen van de lozingen vanuit RWZI Bath.

Advies:

We verbazen ons over de hoeveelheid aan interpretaties die er bij de verschillende omgevingsdiensten zijn rondom vergunningen voor PFAS lozingen. Zie daarbij ook de Raad van State uitspraak bij Chemours over het behandelen van pZZS als ZZS. Daarom vragen wij urgentie op het traject kopgroep vergunningen NL om tot een geharmoniseerde aanpak te komen (zie ook bij voortgangsrapportage).

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Bijpraten PFAS Dick van der Velde 4 september '23

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

2. Commissie Ruimte 15 september

Aanwezig: [REDACTED] (vervanger [REDACTED]) en [REDACTED]
Bij start agendapunt maximaal 10 minuten toelichting op voortgangsrapportage door [REDACTED] en [REDACTED]
Daarna ruimte voor vragen aan [REDACTED] en Dick
Totale geschatte tijd 60 minuten

Onderwerpen om aandacht voor te hebben in toelichting: RIVM-programma, schadetraject
[REDACTED] overleg met Vlaanderen, Nederlands vergoedingenspoor, contacten met Noord-Brabant
over [REDACTED] en Sabic, [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: " " <@sabic.com>
Verzonden: maandag 18 september 2023 20:06
Aan: " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>
Cc: " " <@rws.nl>; " " <@sabic.com>; " " <@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: Update acties reductie PFBS-lozing

Classification: Strictly Confidential

Beste mensen,

Iets later dan eerst verwacht hierbij een update over de voortgang van de reductie PFBS-lozing. In de tussentijd heb ik wel mondeling een aantal mensen geïnformeerd.

- Uit de onderzoeken die zijn gedaan naar de afwijkende kwaliteit 'overige producten' is zo goed als zeker de oorzaak gevonden. Deze producten gaan nu ook met de masterbatch geproduceerd worden. Hierop zal nog wel een extra kwaliteitscheck volgen, maar we willen niet langer wachten met deze stap. Naar verwachting kan zonder tegenslag het hele pakket overige producten rond eind oktober zijn omgezet.
- De validatie van de masterbatch gemaakt zonder PFBS in de menger is helaas meerdere keren niet geslaagd. Het team gaat onverminderd door met het uittesten van andere technieken om toch een goed verwerkbaar mengvrije masterbatch te verkrijgen.
- De resultaten van de zuiveringstesten van het vacuümwater op laboratoriumschaal zijn positief. Er is een plan uitgewerkt en inmiddels goedgekeurd om een pilotplantje te gaan neerzetten om de zuivering in de praktijk te gaan testen. Hiervoor is nog wel een engineering traject nodig. We verwachten rond einde van het jaar dit te hebben uitgewerkt en de pilotplant kan dan begin volgend jaar geïnstalleerd en opgestart worden.
- De resultaten van PFBS in het afvalwater zijn sinds dit voorjaar significant lager, maar schommelen wel iets. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de experimenten om tot een betere masterbatch te komen. Anderzijds is er ook wat variatie in de producten die gemaakt worden, waardoor er tot nu nog op enig moment meer 'overig product' (dus met vrije PFBS) wordt geproduceerd dan op het andere.

Ik realiseer me dat deze fase de stapjes iets kleiner worden en ze ook iets meer tijd kosten om te doorlopen. We willen uiteraard zorgvuldig de kwaliteit blijven waarborgen.

Maar we voorzien nog steeds zo rond einde van dit jaar dat de reductie van >90% behaald wordt.

Ik zal jullie rond eind oktober weer nader informeren.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

From: " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>
Sent: Friday, 2023-Jul-07 16:06
To: " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>; " " <@omwb.nl>
Cc: " " <@rws.nl>; " " <@sabic.com>; " " <@zeeland.nl>
Subject: RE: Update acties reductie PFBS-lozing

Classification: Strictly Confidential

Heren,

Zoals toegezegd hierbij een update van de status van de aanpak PFBS-lozing.

- Er is onderzoek gedaan naar de reden van afwijkende kwaliteit 'overige producten'. Tevens is een validatie uitgevoerd van de masterbatch via separate voeder. Deze beide trajecten hebben bruikbare informatie

opgeleverd waardoor SABIC denkt te weten waarom de kwaliteit nog niet voldoende was. Er worden de komende weken aanpassingen aan de installatie aangebracht, waarna zowel de validatie van de masterbatch als de kwaliteitstesten op 'overige producten' opnieuw kunnen worden uitgevoerd. De productie van de test batch zal waarschijnlijk eind juli-2023 gereed zijn, waarna de resultaten van de kwaliteitstesten circa midden augustus-2023 bekend zullen zijn.

- De significant lagere vracht PFBS vanaf tweede kwartaal 2023 in de lozing via het AWP zet zich verder door.
- Komende week vindt overleg plaats over de resultaten van de zuiveringstesten van het vacuümwater op laboratorium schaal.

Begin augustus zal ik een nieuwe update sturen.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: donderdag 28 september 2023 10:15
Aan: "[REDACTED] DGWB" <[REDACTED]@minienw.nl>
Cc: "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: tijdlijn PFAS NB - Sabic
Bijlage(n): tijdlijn PFAS NB.docx

Beste [REDACTED]

Bijgaand de tijdlijn voor de gesprekken over de vergunningverlening aan Sabic. Inhoudelijke vragen kun je het beste direct voorleggen aan [REDACTED]. Hij is ook inhoudelijk betrokken bij het onderzoek dat lenW laat uitvoeren naar mogelijkheden/beperkingen in de regelgeving om eisen te stellen aan PFAS lozingen.

Groet,

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Verzonden: donderdag 28 september 2023 09:25
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: tijdlijn PFAS NB - Sabic

Hoi [REDACTED],

Bij deze !

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 [REDACTED] | M. +31 6 [REDACTED] | [REDACTED]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Datum	Inhoud	Documenten
08-06-22	In een bestuurlijk gesprek tussen gedeputeerden van Noord Brabant en Zeeland geeft gedeputeerde van Noord Brabant aan dat Sabic in Bergen op Zoom ongeveer 50 kg PFAS (PFBS) per jaar in de Westerschelde loost.	Aantekeningen BO 8 juni
09-06-22	Gedeputeerde Dick van der Velde informeert commissie Ruimte hierover met een mondelinge mededeling.	Mededelingen cie Ruimte
07-11-22	Ten behoeve van een vervolg bestuurlijk overleg op 7 november vindt ambtelijk afstemming plaats over de te nemen vervolgstappen. Daarbij duwen we vanuit Zeeland op een voorspoedigere aanpak van de lozingen van [REDACTED] en Sabic. Vanuit Noord Brabant blijft men inzetten op het vermijdings- en reductieprogramma. Daarnaast vragen we vanuit Zeeland aandacht voor inventarisatie van andere mogelijke bronnen (bijvoorbeeld rwzi's en stortplaatsen).	Memo opties aanpak PFAS Annotatie 7 november Verslag 7 november
08-11-22	GS nota en Brief aan NB. Zeeland geeft aan de inzet van NB te waarderen, maar benadrukt dat dit nog niet leidt tot concrete vermindering.	GS nota en brief aan NB
03-03-23	Mail van gedeputeerde Van der Velde met vraag over het uitblijven van de resultaten van een immissietoets.	Email gedeputeerde vdVelde
31-03-23	Bestuurlijk overleg NB en Zeeland. Sabic heeft het vermijdings- en reductieprogramma ingediend en is met proefnemingen voor inproces maatregelen gestart. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]	Annotatie 31 maart Verslag 31 maart
27-07-23	Ambtshalve aanpassing vergunning van Sabic met voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar de aanwezigheid van PFBS en naar reductiemogelijkheden	Ambtshalve aanpassing omgevingsvergunning

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "Velde, B.L.L. van der (Dick)"
Verzonden: zondag 1 oktober 2023 09:02
Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Cc: " [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; " [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; " [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; " [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; " [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: Overleg [redacted] aanpak Sabic

Maarten,

Dank voor de update.

De tijdslijn m.b.t. Brabant en [redacted] en Sabic ben ook ik benieuwd naar de tijdslijn. Er heeft bij Brabant wel een wisseling van wacht plaats gevonden.

Met vriendelijke groet,

Dick van der Velde | Gedeputeerde Provincie Zeeland
E. [redacted]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 29 september 2023 14:42
Aan: Velde, B.L.L. van der (Dick) <[redacted]@zeeland.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: Overleg Indaver en aanpak Sabic

Dick,

Hierbij informeer ik je over twee zaken die deze week speelden.

Ik had deze week contact met [redacted] over de vergunningverlening aan [redacted] en Sabic. IenW begint zich zorgen te maken over het uitblijven van concrete stappen in Brabant. [redacted] zullen minister Harbers adviseren om het provinciebestuur van Brabant hier op aan te spreken. [redacted] heeft een tijdlijn opgesteld van de overleggen die we met Brabant hebben gevoerd. Deze heb ik aan [redacted] gezonden. IenW houdt ons op de hoogte van de vervolgstappen.

Groet,

[redacted]

Toelichting grondslagen

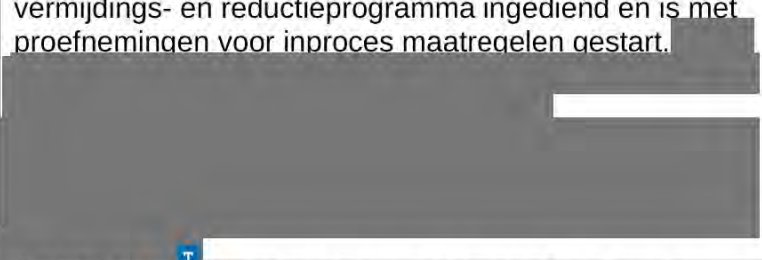
In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Datum	Inhoud	Documenten
08-06-22	In een bestuurlijk gesprek tussen gedeputeerden van Noord Brabant en Zeeland geeft gedeputeerde van Noord Brabant aan dat Sabic in Bergen op Zoom ongeveer 50 kg PFAS (PFBS) per jaar in de Westerschelde loost.	Aantekeningen BO 8 juni
09-06-22	Gedeputeerde Dick van der Velde informeert commissie Ruimte hierover met een mondelinge mededeling.	Mededelingen cie Ruimte
07-11-22	Ten behoeve van een vervolg bestuurlijk overleg op 7 november vindt ambtelijk afstemming plaats over de te nemen vervolgstappen. Daarbij duwen we vanuit Zeeland op een voorspoedigere aanpak van de lozingen van en Sabic. Vanuit Noord Brabant blijft men inzetten op het vermijdings- en reductieprogramma. Daarnaast vragen we vanuit Zeeland aandacht voor inventarisatie van andere mogelijke bronnen (bijvoorbeeld rwzi's en stortplaatsen).	Memo opties aanpak PFAS Annotatie 7 november Verslag 7 november
08-11-22	GS nota en Brief aan NB. Zeeland geeft aan de inzet van NB te waarderen, maar benadrukt dat dit nog niet leidt tot concrete vermindering.	GS nota en brief aan NB
03-03-23	Mail van gedeputeerde Van der Velde met vraag over het uitblijven van de resultaten van een immissietoets.	Email gedeputeerde vdVelde
31-03-23	Bestuurlijk overleg NB en Zeeland. Sabic heeft het vermijdings- en reductieprogramma ingediend en is met proefnemingen voor inproces maatregelen gestart. 	Annotatie 31 maart Verslag 31 maart
27-07-23	Ambtshalve aanpassing vergunning van Sabic met voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar de aanwezigheid van PFBS en naar reductiemogelijkheden	Ambtshalve aanpassing omgevingsvergunning

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

4. Vergunningen Brabant

Zie bijgevoegde notitie met tijdslijn [Redacted] en Sabic. Ministerie gaat aan de Tweede Kamer inventarisatie van belangrijkste PFAS-emissies delen, n.a.v. motie Haverkort. Daarin komt met name Sabic nadrukkelijk naar voren. Ministerie wil daarin ook laten zien dat er stappen worden gezet en bekijkt daarom welke actie zij aanvullend op wat wij al hebben gedaan kunnen doen.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

[illegible]

	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
	[REDACTED]	
T	T	
T	T	
T	T	T
T	T	T

Tijdslijn Sabic

Datum	Inhoud	Documenten
08-06-22	In een bestuurlijk gesprek tussen gedeputeerden van Noord Brabant en Zeeland geeft gedeputeerde van Noord Brabant aan dat Sabic in Bergen op Zoom ongeveer 50 kg PFAS (PFBS) per jaar in de Westerschelde loost.	Aantekeningen BO 8 juni
09-06-22	Gedeputeerde Dick van der Velde informeert commissie Ruimte hierover met een mondelinge mededeling.	Mededelingen c/a Ruimte
07-11-22	Ten behoeve van een vervolg bestuurlijk overleg op 7 november vindt ambtelijk afstemming plaats over de te nemen vervolgstappen. Daarbij duwen we vanuit Zeeland op een voorspoedigere aanpak van de lozingen van Sabic. Vanuit Noord Brabant blijft men inzetten op het vermijdings- en reductieprogramma. Daarnaast vragen we vanuit Zeeland aandacht voor inventarisatie van andere mogelijke bronnen (bijvoorbeeld rwzi's en stortplaatsen).	Memo opties aanpak PFAS Annotatie 7 november Verslag 7 november
08-11-22	GS nota en Brief aan NB. Zeeland geeft aan de inzet van NB te waarderen, maar benadrukt dat dit nog niet leidt tot concrete vermindering.	GS nota en brief aan NB
03-03-23	Mail van gedeputeerde Van der Velde met vraag over het uitblijven van de resultaten van een immissietoets.	Email gedeputeerde vdVelde
31-03-23	Bestuurlijk overleg NB en Zeeland. Sabic heeft het vermijdings- en reductieprogramma ingediend en is met proefnemingen voor inproces maatregelen gestart.	Annotatie 31 maart Verslag 31 maart
27-07-23	Ambtshalve aanpassing vergunning van Sabic met voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar de aanwezigheid van PFBS en naar reductiemogelijkheden	Ambtshalve aanpassing omgevingsvergunning

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: " " <"@sabic.com>
Verzonden: maandag 16 oktober 2023 15:34
Aan: " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>
Cc: " " <"ZD)" <"@rws.nl>; " " <"@sabic.com>;
" " <"@zeeland.nl>
Onderwerp: Update acties reductie PFBS-lozing oktober 2023

Classification: Strictly Confidential

Allen,

Nu iets eerder dan aangekondigd een update over de voortgang reductie PFBS-lozing van SABIC.

- De extra kwaliteitstesten die zijn uitgevoerd op monsters van 'overige producten' met de masterbatch zijn positief uitgevallen. Hiermee kan nu het overzetten van de gehele portfolio worden voltooid.
We verwachten hierdoor in de loop van november een verdere afname van PFBS in het afvalwater waar te kunnen gaan nemen (rond het einde van dit jaar tot $\geq 90\%$ t.o.v. 2022).
- Zoals al met de omgevingsdienst besproken zien we wel wat verschillen in resultaten van PFBS-analyses tussen SABIC en overheid. Zelfs op dezelfde monsters. We hebben afgesproken hier extra aandacht voor te nemen omdat met een hoog debiet de verschillen in ng/L in een monster zich vertalen naar verschil in kilo's voor de lozing.
- De voorbereiding voor zuiveringstesten met een pilot-installatie voor het vacuümwater lopen volgens plan.

Over een aantal weken een volgende update.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

"
SABIC

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

From: " " <"@sabic.com>
Sent: Monday, 2023-Sep-18 20:06
To: " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>
Cc: " " <"@rws.nl>; " " <"@sabic.com>; " " <"@zeeland.nl>
Subject: RE: Update acties reductie PFBS-lozing

Classification: Strictly Confidential

Beste mensen,

iets later dan eerst verwacht hierbij een update over de voortgang van de reductie PFBS-lozing.
In de tussentijd heb ik wel mondeling een aantal mensen geïnformeerd.

- Uit de onderzoeken die zijn gedaan naar de afwijkende kwaliteit 'overige producten' is zo goed als zeker de oorzaak gevonden.
Deze producten gaan nu ook met de masterbatch geproduceerd worden. Hierop zal nog wel een extra kwaliteitscheck volgen, maar we willen niet langer wachten met deze stap.
Naar verwachting kan zonder tegenslag het hele pakket overige producten rond eind oktober zijn omgezet.
- De validatie van de masterbatch gemaakt zonder PFBS in de menger is helaas meerdere keren niet geslaagd.
Het team gaat onverminderd door met het uittesten van andere technieken om toch een goed verwerkbaar mengvrije masterbatch te verkrijgen.
- De resultaten van de zuiveringstesten van het vacuümwater op laboratoriumschaal zijn positief. Er is een plan uitgewerkt en inmiddels goedgekeurd om een pilotplantje te gaan neerzetten om de zuivering in de praktijk te gaan testen.
Hiervoor is nog wel een engineering traject nodig. We verwachten rond einde van het jaar dit te hebben uitgewerkt en de pilotplant kan dan begin volgend jaar geïnstalleerd en opgestart worden.

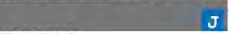
- De resultaten van PFBS in het afvalwater zijn sinds dit voorjaar significant lager, maar schommelen wel iets. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de experimenten om tot een betere masterbatch te komen. Anderzijds is er ook wat variatie in de producten die gemaakt worden, waardoor er tot nu nog op enig moment meer 'overig product' (dus met vrije PFBS) wordt geproduceerd dan op het andere.

Ik realiseer me dat deze fase de stapjes iets kleiner worden en ze ook iets meer tijd kosten om te doorlopen. We willen uiteraard zorgvuldig de kwaliteit blijven waarborgen.

Maar we voorzien nog steeds zo rond einde van dit jaar dat de reductie van >90% behaald wordt.

Ik zal jullie rond eind oktober weer nader informeren.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: vrijdag 20 oktober 2023 17:27
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minienw.nl>
Onderwerp: FW: vergunning Sabic
Bijlage(n): vergunningbijlage_118585.pdf

[REDACTED]

Ter info.

Groet en goed weeeekend.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 20 oktober 2023 15:29
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: vergunning Sabic

Hoi,

Bijgevoegd de vergunning. Nadere inlichtingen kan hij bij OMWB inwinnen. Vergunningverlener is [REDACTED]

+31 6 [REDACTED] | [REDACTED]@omwb.nl

Vanmiddag heb ik ook al even met [REDACTED] contact gehad.

[REDACTED]

[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Verzonden: vrijdag 20 oktober 2023 14:22
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: vergunning Sabic

Beste [REDACTED]

Ik sprak vanmiddag [REDACTED]. Hij werkt aan een kamerbrief over Pfas. Hij zou graag meer precies weten wat nu specifiek in de vergunning van Sabic is opgenomen over onderzoek naar reductie van de PFAS lozing. Heb jij dat paraat, of weet jij bij wie [REDACTED] dat het beste kan navragen?

Groet,

[REDACTED]

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

om de op 2 april 2002 verleende revisievergunning krachtens de Wet milieubeheer (thans: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), voor de inrichting van SABIC Innovative Plastics B.V. gelegen aan de Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom, te wijzigen.

zaaknummer

2022-054538

ons kenmerk

D2023-06-021007

plaats

Tilburg

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Namens deze,

Teammanager

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Dit document is ondertekend door de hierboven genoemde functionaris of diens vervanger. De digitale versie van deze beschikking/dit besluit is voorzien van een digitale ondertekening met PKI-certificaat. De handtekening is zichtbaar linksboven op de eerste pagina van het document. Als u in het digitale document op de handtekening klikt, kunt u deze verifiëren op authenticiteit. Het certificaat van de ondertekenaar kunt u dan digitaal inzien.

Spoorlaan 181
5038 CB Tilburg

Postbus 75
5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

Onderwerp

Op 2 april 2002 hebben wij, onder nummer 823176, een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (thans: omgevingsvergunning) verleend aan SABIC Innovative Plastics B.V. (verder: SABIC). Het betreft een revisievergunning voor een inrichting bestemd tot de productie van thermoplastische plastics en producten op basis van siliconen en de productie van composieten uit polymeer grondstoffen en glasvezelmatten, gelegen aan de Plasticolaan 1 te Bergen op Zoom.

Besluit

Wij besluiten om, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in combinatie met artikel 1.1, tweede lid, onder b, van de Wet milieubeheer (Wm) de verleende omgevingsvergunning met kenmerk 823176 van 2 april 2002 te wijzigen. De wijziging omvat het aan de vergunning toevoegen van voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar (Perfluorbutaansulfonzuur) PFBS en overige zeer zorgwekkende stoffen in het afvalwater dat indirect wordt geloosd in de Westerschelde, alsmede het reduceren hiervan.

RECHTSMIDDELEN

Beroep

Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u een beroepschrift indienen. Dit kan tot zes weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd. In het beroepschrift moet u het volgende opnemen: uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent en de reden(en) van uw beroep. U moet het beroepschrift ook ondertekenen.

Het beroepschrift kunt u richten aan:

Rechtbank Oost-Brabant
Postbus 90125
5200 MA 's-Hertogenbosch

U kunt ook digitaal beroep instellen bij de rechtbank via
<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>.

Daarvoor heeft u uw elektronische handtekening (DigiD) nodig. In bepaalde gevallen is digitaal beroep instellen verplicht. Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een beroepschrift ingediend. Het is mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een voorlopige voorziening te vragen. Het verzoek om voorlopige voorziening kunt u richten aan:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant
Postbus 90125
5200 MA 's-Hertogenbosch

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:
<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor heeft u uw elektronische handtekening (DigiD) nodig. In bepaalde gevallen is digitale indiening van het verzoek verplicht. Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden. Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende een bepaalde periode. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake moet zijn van een spoedeisend belang.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift. Wij verwijzen daarvoor naar de website www.rechtspraak.nl of u kunt voor informatie hierover terecht bij de griffie van de Rechtbank Oost-Brabant.

INHOUDSOPGAVE	
BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING	2
ONDERWERP	2
BESLUIT	2
RECHTSMIDDELEN	3
VOORSCHRIFTEN	5
1 INDIRECTE LOZINGEN – PFBS	5
1.1 RAPPORTAGE STAND VAN ZAKEN LOZING PFBS	5
1.2 ONDERZOEK NUL-LOZING PFBS	6
1.3 METEN EN RAPPORTEREN	7
2 INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS	8
2.1 MINIMALISATIEPLICHT INDIRECTE LOZINGEN VAN ZZS	8
2.2 VERMIJDINGS- EN REDUCTIEPROGRAMMA	8
PROCEDURELE ASPECTEN	9
1. PROCEDURELE ASPECTEN	9
1.1. GEGEVENS BEDRIJF	9
1.2. PROJECTBESCHRIJVING	9
1.3. HUIDIGE VERGUNNINGSSITUATIE	9
1.4. BEVOEGD GEZAG	13
1.5. BESLUIT RISICO'S ZWARE ONGEVALLen 2015 (Brzo 2015)	13
1.6. PROCEDURE	13
1.7. ADVIES	13
1.8. ZIENSWIJZE OP DE ONTWERPBESCHIKKING	14
1.9. WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN DE ONTWERPVERGUNNING	16
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	17
2. INDIRECTE LOZINGEN – PFBS	17
2.1. ALGEMEEN	17
2.2. PRODUCTIE SABIC	17
2.3. MAATREGELEN	17
2.4. ONDERZOEKSVERPLICHTING	17
2.5. KWALITEITSNORMEN PFAS	18
3. INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS	19
3.1. ABM EN IMMISIE TOETS INDIRECTE LOZING	19
3.2. HANDBOEK IMMISIE TOETS	19
BIJLAGE 1: ADVIES RIJKSWATERSTAAT	20
BIJLAGE 2: ZIENSWIJZE	36
BEGRIPPENLIJST	40

VOORSCHRIFTEN

1 INDIRECTE LOZINGEN – PFBS

1.1 Rapportage stand van zaken lozing PFBS

1.1.1 Uiterlijk 3 maanden na het in werking treden van deze beschikking moet de vergunninghouder aan het bevoegd gezag een rapport hebben overgelegd met een overzicht van alles wat bekend is over de lozing van PFBS, waarbij in ieder geval informatie wordt gegeven over de volgende punten:

1. De datum waarop en de reden waarom SABIC PFBS is gaan gebruiken;
2. Welke acties c.q. maatregelen SABIC tot het in werking treden van deze beschikking heeft ondernomen om de lozing van PFBS te stoppen dan wel te minimaliseren. Besteed minimaal aandacht aan de volgende punten:
 - a. Beschrijving onderzoek om te stoppen met het toepassen van PFBS, inclusief conclusies.
 - b. Beschrijving onderzoek naar opslaan PFBS-houdend afvalwater en afvoer naar een erkend afvalverwerker.
 - c. Beschrijving onderzoek naar alternatieve chemicaliën, inclusief conclusies.
 - d. Beschrijving onderzoek naar maatregelen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen, inclusief conclusies.
 - e. Beschrijving onderzoek naar het toepassen van verwijderingstechnieken zoals koolfilter of afvalwaterdeelstroom-niveau, inclusief conclusies.
3. Een rapportage van de metingen van PFBS en overige PFAS die zijn uitgevoerd, de locatie van de bemonsteringen (meetpunten) en de rapportagegrens die hierbij is gehanteerd. De analyseresultaten moeten als bijlage worden toegevoegd.
4. Een rapportage met (een inschatting van) de geloosde hoeveelheid PFBS en overige PFAS op basis van de meetresultaten en de productiecijfers met een uitgebreide toelichting.

1.1.2 De in voorschrift 1.1.1 bedoelde rapportage betreft de periode vanaf gebruik PFBS tot het moment van in werking treden van de onderhavige beschikking.

1.2 Onderzoek nul-lozing PFBS

- 1.2.1 Vergunninghouder moet onderzoek doen naar maatregelen die nodig zijn om te komen tot een nul-lozing van PFBS.
- 1.2.2 Uiterlijk 1 maand na het in werking treden van de deze beschikking moet de vergunninghouder voor het in voorschrift 1.2.1 bedoelde onderzoek aan het bevoegd gezag een onderzoeksvoorstel inclusief tijdsplanning hebben overgelegd. Het onderzoeksvoorstel moet in overleg met het bevoegd gezag zijn opgesteld¹.
- 1.2.3 De volgende deelvragen moeten onderdeel zijn van het in voorschrift 1.2.2 bedoelde onderzoek:
1. Waarom is het noodzakelijk om PFBS te gebruiken (technisch en bedrijfseconomisch)?
 2. Welke maatregelen zijn nodig om te (kunnen) stoppen met het gebruik van PFBS?
 3. Wat zijn alternatieve stoffen voor PFBS? Zijn deze alternatieve stoffen bij lozing minder schadelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater?
 4. Welke maatregelen in de productieprocessen kunnen worden genomen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen?
 5. Welke (aanvullende) zuiveringstechnieken, zoals het behandelen van afvalwater met een koolfilter, kunnen worden toegepast om de PFBS uit het afvalwater te verwijderen? Zuivering vindt indien mogelijk plaats op afvalwaterdeelstroom-niveau.
 6. Wat is de kosteneffectiviteit van de onderzochte maatregelen? Voor de beoordeling van de kosteneffectiviteit van de maatregelen wordt gebruik gemaakt van de nota 'Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies' en de bijbehorende 'KE-tool' uit 2018², zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/vergunningen/vergunningaanvraag/>.
- 1.2.4 Uiterlijk 6 maanden na het in werking treden van deze beschikking moet het in voorschrift 1.2.3 beschreven onderzoek zijn uitgevoerd en de uitkomsten van het onderzoek (het onderzoeksrapport) ter goedkeuring³ aan het bevoegd gezag zijn overgelegd. Het onderzoeksrapport bevat een keuze voor de op basis van deze informatie te nemen zekere maatregelen⁴ en bevat hiervoor een uitvoeringsplan inclusief tijdplanning.

¹ In dit voorschrift is de verplichting vastgelegd om het noodzakelijke onderzoek te verrichten om te komen tot een nul-lozing. Er wordt een onderzoeksvoorstel gevraagd, zodat inzichtelijk is hoe het onderzoek er uitziet.

De tijdsplanning is hierbij een belangrijk element. Voorgeschreven is dat het plan in overleg met het bevoegd gezag wordt opgesteld. Het is gebruikelijk dat de vergunninghouder eerst concept stukken overlegt, zodat er nog ruimte is om opmerkingen van het bevoegd gezag te verwerken.

² Voor de kosteneffectiviteitstoets wordt een berekening op basis van de som van de aanwezige PFAS uitgevoerd.

³ Het onderzoeksrapport zoals bedoeld in voorschrift 1.2.4 behoeft de goedkeuring van het bevoegd gezag. Er staan rechtsmiddelen open tegen dit goedkeuringsbesluit.

⁴ Onder zekere maatregelen worden maatregelen verstaan waarvan SABIC zelf van oordeel is dat deze uitgevoerd kunnen worden.

- 1.2.5 Indien het bevoegd gezag geen goedkeuring verleent zoals bedoeld in voorschrift 1.2.4, moet het onderzoek herzien worden en moet het onderzoek opnieuw ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Het bevoegd gezag kan een termijn stellen voor het indienen van het herziene rapport.
- 1.2.6 Indien uit metingen blijkt dat er naast PFBS ook andere PFAS worden geloosd in het oppervlaktewater dient het onderzoek zoals bedoeld in dit voorschrift tevens betrekking te hebben op die PFAS.

1.3 Meten en rapporteren

- 1.3.1 Het afvalwater afkomstig van de batches moet op de volgende meetpunten worden gecontroleerd op PFAS en hoeveelheid:

Meetpunten	Monstername	Analysenorm	Frequentie
PFAS Meetpunt 1 Afvalwater afkomstig van LXF (menger, tussenopslag en extruder)	Steekmonster of volume proportioneel etmaalmonster	NEN-ISO 21675	2x per week
PFAS Meetpunt 2 Afvalwater afkomstig van FCP (menger, tussenopslag en extruder)	Steekmonster	NEN-ISO 21675	2x per week
PFAS Meetpunt 3 Gemengd afvalwater afkomstig van LXF en FCP	Steekmonster	NEN-ISO 21675	1x per week
PFAS Meetpunt 4 Eindlozing op AWP	Steekmonster of volume proportioneel etmaalmonster	NEN-ISO 21675	2x per week
Debiet op meetpunten 3 en 4			Continu

- 1.3.2 De rapportagegrens voor de in voorschrift 1.3.1 genoemde PFAS metingen is 0,5 ng/l.⁵
- 1.3.3 De vergunninghouder rapporteert de resultaten van de in voorschrift 1.3.1 genoemde PFAS-metingen en de debietmetingen elke 2 maanden via info@omwb.nl aan het bevoegd gezag.

⁵ Indien deze rapportagegrens niet gehaald kan worden, vermeldt het laboratorium dit op het analysecertificaat.

2 INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS

2.1 Minimalisatieplicht indirecte lozingen van ZZS

- 2.1.1 Emissies van ZZS via indirecte lozingen worden zoveel mogelijk voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum beperkt.

2.2 Vermijdings- en reductieprogramma

- 2.2.1 Er wordt een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) opgesteld voor zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en potentiële ZZS (pZZS). De volgende informatie over indirecte lozingen van ZZS en pZZS moet onderdeel zijn van het VRP⁶ en moet actueel gehouden worden:

1. de mate waarin indirecte lozingen van stoffen, die als zeer zorgwekkende stoffen of potentieel zeer zorgwekkende stoffen worden beschouwd, plaatsvinden gebaseerd op § 3.2.2 van de Algemene Beoordelings Methodiek (ABM) 2016
2. de mate van immissie van die stoffen in oppervlaktewater inclusief toetsing aan beschikbare immissienormen conform het Handboek Immissietoets (versie oktober 2019).;
3. de mogelijkheden om indirecte lozingen van die stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken, met daarbij:
 - a. Een overzicht van mogelijkheden om het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen en potentieel zeer zorgwekkende stoffen te vermijden.
 - b. Als gebruik niet te vermijden is: een overzicht van mogelijkheden en technieken om indirecte lozingen te voorkomen en te beperken.
 - c. Informatie over het rendement en de validatie van deze technieken.
 - d. Informatie over de bedrijfszekerheid en de kosten van deze technieken.
 - e. Informatie over afwenteleffecten.

- 2.2.2 De informatie, zoals bedoeld voorschift 2.2.1, wordt binnen 6 maanden na het in werking treden van de deze beschikking aan het bevoegd gezag verstrekt. Vervolgens wordt iedere vijf jaar geactualiseerde informatie aan het bevoegd gezag verstrekt⁷.

⁶ Kenniscentrum Infomil heeft het bovenstaande uitgewerkt in een Stappenplan VRP (<https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/zeer-zorgwekkende/vermijdings/stappenplan/>)

⁷ De tweede keer zal de informatie dus moeten worden verstrekt 5 jaar en 6 maanden na het in werking treden van de onderhavige beschikking. Als er verschillende termijnen lopen voor een VRP voor lucht en indirecte lozingen of verschillende stoffen raden wij aan uiteindelijk één VRP op te stellen en deze in te dienen bij de eerst geldende termijn en vervolgens iedere vijf jaar.

PROCEDURELE ASPECTEN

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1. Gegevens bedrijf

Op 2 april 2002 hebben wij onder nummer 823176 een revisievergunning verleend aan:

SABIC Innovative Plastics B.V.
Postbus 117
4600 AC Bergen op Zoom

De genoemde revisievergunning is verleend voor de inrichting gevestigd aan de Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom.

1.2. Projectbeschrijving

De ambtshalve wijziging van de aan SABIC verleende omgevingsvergunning omvat het aan de vergunning toevoegen van voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar PFBS en overige zeer zorgwekkende stoffen, alsmede het reduceren hiervan.

1.3. Huidige vergunnings situatie

Op 2 april 2002 hebben wij, onder nummer 823176, aan SABIC een revisievergunning krachtens de Wet milieubeheer (Wm) verleend voor een inrichting bestemd tot de productie van thermoplastische plastics en producten op basis van siliconen en de productie van composieten uit polymeer grondstoffen en glasvezelmatten, gelegen aan de Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom.

Daarnaast hebben wij voor de inrichting de volgende veranderingsvergunningen verleend:

- Op 11 maart 2003 zijn op verzoek van SABIC de voorschriften met betrekking tot het indienen van het jaarprogramma en het voldoen aan Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten gewijzigd;
- Op 29 maart 2005 zijn op verzoek van SABIC de voorschriften met betrekking tot de opslag van chloor gewijzigd en zijn voorschriften die proefnemingen mogelijk maken aan de vergunning verbonden;
- Op 9 maart 2007 hebben wij in verband met het in werking treden van het Besluit verbranden afvalstoffen de vigerende vergunning ambtshalve gewijzigd;
- Op 7 december 2007 hebben wij de vigerende vergunning ambtshalve gewijzigd met als doel de vergunning in overeenstemming te brengen met de IPPC richtlijn;
- Op 18 september 2008 hebben wij een veranderingsvergunning verleend voor een bigbag installatie;
- Op 9 december 2010 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft de productie van PolySiloxaanBlokCopolymeer (PSBC) en het in gebruik nemen van Eugenol Siloxaan in de PPO fabriek;
- Op 9 december 2010 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft het vervangen van een HCFK koelmachine in de fabriek waar polyfenyleenoxide wordt geproduceerd (PPO) door een nieuwe koelmachine die 10 kg propaan zal bevatten;
- Op 8 april 2011 hebben wij een veranderingsvergunning verleend voor het gefaseerd vervangen van de HCFK koelmachines door koelmachines met natuurlijke koudemiddelen;

- Op 11 juli 2011 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft het aanpassen van de hoeveelheid ammoniak in de koelinstallatie van de chloorfabriek van 400-450 kg naar 550 kg;
- Op 20 juli 2011 hebben wij een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft het buiten gebruik nemen van de scrubber van de incinerator in de BPA2 fabriek;
- Op 15 februari 2013 hebben wij een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een nieuwe opslagtank bij de Noryl fabriek;
- Op 19 februari 2013 hebben wij een omgevingsvergunning verleend om het meldingsregime voor het direct melden van ongewone voorvallen op grond van hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer aan te passen;
- Op 15 september 2014 hebben wij, onder nummer 14070168, een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft de productie van een nieuw polymeer in de Resinfabriek;
- Op 26 september 2014 hebben wij, onder nummer 14080832, een omgevingsvergunning voor een milieuneutrale verandering verleend. De verandering betreft een productieverhoging in de BPA2-fabriek;
- Op 2 oktober 2014 hebben wij, onder nummer 14080828/00.098.343, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van een nieuwe testreactor in de BPA 2 fabriek;
- Op 24 november 2014 hebben wij, onder nummer 14100621/00.114.565, een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een breakwatertank bij de SF&S fabriek;
- Op 3 april 2015 hebben wij, onder nummer 15020924/00.166.020, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van twee nieuwe koelcellen;
- Op 11 mei 2015 hebben wij, onder nummer 15031050/00.177.734, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van een weegbrug aan de westzijde van het CMO gebouw;
- Op 19 mei 2015 hebben wij, onder nummer 15030519/00.180.014, een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het in gebruik nemen van een nieuwe stoomketel in de BPA 2 fabriek;
- Op 9 juli 2015 hebben wij, onder nummer 15041433/00.200.354, een omgevingsvergunning verleend voor het in gebruik nemen van twee nieuwe installaties ter vervanging van de huidige installaties in het ketelhuis en het realiseren van een dakopbouw bij het ketelhuis Utilities;
- Op 30 september 2015 hebben wij, onder nummer 15051003/00.229.273, een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren en in gebruik nemen van het Centraal Verpakken van granulaat in het Logistiek Centrum;
- Op 22 februari 2016 hebben wij, onder nummer 15120618/00.292.209, een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een schoorsteen ten behoeve van de stoomketel bij de BPA 2 fabriek;
- Op 17 januari 2017 hebben wij, onder nummer 16120358/00.435.023, een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van funderingen ten behoeve van het aanpassen van de laaddocks bij de Noryl fabriek en de FCP fabriek;
- Op 3 februari 2017 hebben wij, onder nummer 16071149/00.445.159, een omgevingsvergunning verleend voor het tijdelijk opstellen van vrachtwagens bij het Logistiek Centrum in afwachting van het laden en lossen;
- Op 3 april 2017 hebben wij, onder nummer 17021712/00.472.510, een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een nieuwe kristallisatielijn in de BPA 2 fabriek;

- Op 21 september 2017 hebben wij onder nummer 17070345/00.545.680 een omgevingsvergunning verleend voor het wijzigen van het losstation bij de Siliconen Finishing fabriek;
- Op 18 oktober 2017 hebben wij onder nummer 17090134 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een nieuwe fundering voor het plaatsen en in gebruik nemen van een nieuwe zwavelzuurtank ter vervanging van de bestaande zwavelzuurtank in de Chloorfabriek;
- Op 10 januari 2018 is onder nummer 17101034 van rechtswege een vergunning verleend voor het realiseren van de nieuwbouw van een Green Chemistry Campus (GCC);
- Op 5 maart 2018 hebben wij onder nummer 17120794 een omgevingsvergunning verleend voor het vervangen van de HVAC-installatie bij het ADC-west gebouw;
- Op 23 april 2018 hebben wij onder nummer 17120825 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een upflow reactor in de BPA 2 fabriek;
- Op 25 april 2018 hebben wij onder nummer 18030773 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een testlaboratorium voor het uitvoeren van brandtesten in gebouw ADC-west;
- Op 15 mei 2018 hebben wij onder nummer 18032333 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een trap en bordes op de zwavelzuurtank;
- Op 4 september 2018 hebben wij onder nummer 18021814 een omgevingsvergunning verleend voor het uitbreiden van de inrichting met een demohal voor het opstellen en gebruiken van proefinstallaties;
- Op 1 november 2018 hebben wij onder nummer 18071161 een omgevingsvergunning verleend voor het vervangen van het afzuigstelsel in de SF&S-fabriek;
- Op 7 november 2018 hebben wij onder nummer 18090447 een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een aanbouw bij de chloorfabriek;
- Op 3 december 2018 hebben wij onder nummer 18100511 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een laboratorium bij de Green Chemistry Campus;
- Op 9 januari 2019 hebben wij onder nummer 18100509 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen en in gebruik nemen van een thermische oliewarmtewisselaar;
- Op 11 februari 2019 hebben wij onder nummer 18121491 een omgevingsvergunning verleend voor de staal- en funderingswerkzaamheden voor de Cogen-2;
- Op 25 september 2019 hebben wij onder nummer 19070728 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een zonne-eiland in de blusvijver bij het ADM-gebouw;
- Op 30 oktober 2019 hebben wij onder nummer 19061607 een omgevingsvergunning verleend voor het in gebruik nemen van een nieuw laboratorium in het ADC gebouw;
- Op 18 mei 2020 hebben wij onder nummer 20021834 een omgevingsvergunning verleend voor een bouwkundige wijziging van de demoruimte binnen de Green Chemistry Campus;
- Op 4 juni 2020 hebben wij onder nummer 18120772 maatwerkvoorschriften vastgesteld voor het aspect luchtemissie in de FCP-fabriek, de Lexan Finishing fabriek en de Siliconen Finishing fabriek;
- Op 11 juni 2020 hebben wij onder nummer 20041440 een omgevingsvergunning verleend voor het vervangen van een koelinstallatie;

- Op 28 januari 2021 hebben wij onder nummer 20110537 een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een rokersoverkapping op het buitenterrein bij het ADC-gebouw;
- Op 9 april 2021 hebben wij onder nummer 2021-001044 een vergunning verleend voor het plaatsen van 5 nieuwe stoomketels;
- Op 19 juli 2022 hebben wij onder nummer 2022-041730 een vergunning verleend voor het bouwen en in gebruik nemen van een houtpelletgestookte biomassa installatie en een hete oliefornuis (deze vergunning is vernietigd door de rechtbank Oost-Brabant);
- Op 16 september 2022 hebben wij onder nummer 2022-034955 een vergunning verleend voor het bouwen en in gebruik nemen van een PPE-laadstation bij de Norylfabriek;
- Op 1 november 2022 hebben wij onder nummer 20101100 de 4 juni 2020 vastgestelde maatwerkvoorschriften voor het aspect luchtemissie in de FCP-fabriek, de Lexan Finishing fabriek en de Siliconen Finishing fabriek gewijzigd vastgesteld;
- Op 4 juli 2023 hebben wij onder nummer 2023-025533 een vergunning verleend voor het vervangen van 2 koelinstallaties door 3 nieuwe koelinstallaties in de polycarbonaatfabriek;
- Op 14 juli 2023 hebben wij onder nummer 2023-026826 een vergunning verleend voor het tijdelijk (tot 1 oktober 2024) plaatsen en in gebruik nemen van een tanktruck met zwavelzuur bij de PPE-fabriek.

Daarnaast hebben wij een aantal meldingen ex artikel 8.19 Wet milieubeheer geaccepteerd voor het veranderen van onderdelen van de inrichting.

Op 1 oktober 2010 is de Wabo in werking getreden. Uit artikel 1.2 leden 1, 2 en 3 van de Invoeringswet Wabo volgt dat een vergunning of ontheffing, die is verleend op grond van het recht zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Wabo, gelijkgesteld wordt met een omgevingsvergunning voor de betrokken activiteit. Op grond van artikel 1.2b Invoeringswet Wabo geldt een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu (artikel 2.1, lid 1, sub e, Wabo) ook voor een besluit inhoudende een verklaring als bedoeld in artikel 8.19 van de Wet milieubeheer.

Door de minister van Verkeer en Waterstaat (thans: Infrastructuur en Waterstaat) zijn de volgende vergunningen ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren aan de inrichting verleend.

- Op 23 november 1998 is onder kenmerk WM 7904 vergunning verleend voor het lozen van bedrijfsafvalwater op de Westerschelde, alsmede van mogelijk verontreinigd hemelwater op de Theodorushaven te Bergen op Zoom en voor het lozen van afvalwater afkomstig van de gaswasser van de BPA 2 fabriek.
- Op 19 juli 1999 is onder kenmerk WM 6028 de vergunning ambtshalve gewijzigd in verband met verkeerde eisen (opgenomen in de beschikking van 23 november 1998, Wm 7904) met betrekking tot MAK, methyleenchloride en waterdampvluchtige fenolen.
- Op 25 maart 2004 is onder kenmerk WVO 2143 de vergunning gewijzigd voor het lozen van bedrijfsafvalwater op de Westerschelde, alsmede van mogelijk verontreinigd hemelwater op de Theodorushaven te Bergen op Zoom voor het lozen van afvalwater afkomstig van de gaswasser van de BPA 2 fabriek.
- Op 12 december 2005 is onder kenmerk WVO 8640 de vergunning gewijzigd voor het lozen van afvalwater op de Westerschelde en het lozen van niet verontreinigd hemelwater op de Theodorushaven.
- Op 18 december 2007 is onder kenmerk WVO 5251 de tenaamstelling van de Wvo-vergunning gewijzigd.

- Op 25 januari 2010 is onder kenmerk RWS/DZL-2010/396 de vergunning gewijzigd met betrekking tot de lozingseisen voor de parameters onopgeloste bestanddelen (TSS), zware metalen (chromium en nikkel), debiet, temperatuur en pH betreffende het afvalwater afkomstig van de Incinerator Gaswaster V-21662 van de BPA 2 fabriek.

Met het in werking treden van de Waterwet op 22 december 2009 zijn deze vergunningen voor indirecte lozingen op basis van artikel 2.25, lid 2, van de Invoeringswet Waterwet gelijkgesteld met een omgevingsvergunning.

1.4. Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd gezag voor de inrichting. Dit volgt uit artikel 2.4 van de Wabo juncto artikel 3.3, lid 1, van het Bor. De activiteiten van de inrichting zijn genoemd in Bijlage I, onderdeel C, categorieën 1.3 en 4.3 van het Bor en daarnaast betreft het een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort en waarop het Besluit risico's zware ongevallen 2015 van toepassing is.

1.5. Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015)

Op 8 juli 2015 is het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (hierna: Brzo 2015) van kracht geworden. Het Brzo 2015 is een gevolg van de SEVESO III-richtlijn. De regeling die hoort bij Brzo 2015 is vanaf 4 maart 2016 van kracht.

Op grond van het besluit vallen Brzo-bedrijven, afhankelijk van de hoeveelheid en categorie indeling van gevaarlijke stoffen, onder hoog- en laagdrempelige inrichtingen. Hoogdrempelige inrichtingen zijn verplicht een veiligheidsrapport op te stellen en in te dienen. Daarin moeten bedrijven aantonen dat zij juiste maatregelen hebben genomen om zware ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken. Laagdrempelige inrichtingen moeten ook deze maatregelen nemen maar zonder veiligheidsrapport.

Op basis van genoemde beschrijving en de vergunde hoeveelheid gevaarlijke stoffen binnen de inrichting van SABIC moet de inrichting worden aangemerkt als hogedrempelinrichting. Deze ambtshalve wijziging van de omgevingsvergunning is hierop niet van invloed.

1.6. Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo.

1.7. Advies

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur. Gelet op het bepaalde in artikel 2.26 Wabo, alsmede de artikelen 6.1 tot en met 6.5 van het Bor, hebben wij advies gevraagd aan Rijkswaterstaat Zee en Delta.

Rijkswaterstaat heeft op 24 januari 2023 advies aan ons uitgebracht. Dit advies is, met uitzondering van voorschrift 3 uit dit advies, verwerkt in de voorschriften en de overwegingen behorende bij de deze beschikking.

Het door Rijkswaterstaat geadviseerde voorschrift 3 vraagt om een melding bij het bevoegd gezag van iedere batch met afvalwater die PFBS kan bevatten. De lozing is batchgewijs maar vindt meerdere keren per dag binnen de inrichting plaats, dit leidt tot een vrij continue stroom van PFBS via LXF/AWP. Een meldingsplicht heeft in dit geval geen toegevoegde waarde en leidt feitelijk tot een verzwaring van administratieve lasten voor SABIC en voor ons als bevoegd gezag. Wel voeren wij maandelijks controlemetingen uit naar PFBS in het afvalwater van SABIC.

Het volledige advies van Rijkswaterstaat hebben wij als bijlage 1 aan de onderhavige beschikking toegevoegd.

1.8. Zienswijze op de ontwerpbeschikking

De ontwerpbeschikking heeft vanaf 19 mei 2023 tot en met 30 juni 2023 ter inzage gelegen bij de gemeente Bergen op Zoom. Tevens heeft men de ontwerpbeschikking kunnen inzien op www.brabant.nl.

Op 20 juni 2023 hebben wij van SABIC een zienswijze op de ontwerpbeschikking ontvangen. Onderstaand vatten wij de zienswijze van SABIC samen en geven wij onze reactie hierop:

1. SABIC brengt een inhoudelijke zienswijze in en verzoekt deze zienswijze vertrouwelijk te behandelen en maakt bezwaar tegen elke vorm van openbaarmaking of verstrekking van de zienswijze aan derden.

Onze reactie: Het systeem van vergunningverlening zoals, in het onderhavige geval, beschreven in de Wet milieubeheer, de Wabo en de Algemene wet bestuursrecht gaat er vanuit dat de volledige procedure in het openbaar verloopt. Alleen persoons- en bedrijfsgevoelige informatie kan vertrouwelijk worden behandeld. Op informatie over personen is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing hetgeen inhoudt dat wij gegevens over en van personen niet bekendmaken.

Op bedrijfsgevoelige informatie is artikel 3:11, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het betreft hier een zienswijze in het kader van een procedure, niet het verstrekken van bedrijfsgevoelige informatie door SABIC.

Er is geen wettelijke grondslag om gehoor te geven aan het verzoek van SABIC de ingebrachte zienswijze vertrouwelijk te behandelen.

2. Buiten een aantal correcties en verduidelijkingen stelt SABIC daarbij ook enkele wijzigingen voor in een aantal voorschriften zoals opgenomen in diverse voorschriften in paragraaf 1.3 ('Meten en rapporteren') op pagina 7 van de ontwerpbeschikking. Met betrekking tot voetnoot 5 behorende bij voorschrift 1.3.1 merkt SABIC op dat de productie van PFBS-houdende materialen weliswaar een batchgewijs proces is, maar dat door diverse tussenliggende opslag- en zuiveringsstappen de lozing van PFBS-houdend wat er niet batchgewijs, maar continu, met variërende PFBS-concentraties plaatsvindt. Ook eventuele overige Per- en polyfluoralkylstoffen (hierna: PFAS) zullen via deze opslag- en zuiveringsstappen 'continu' worden geloosd en niet batchgewijs.

Onze reactie: Het is de bedoeling dat SABIC haar lozing van ZZS (in dit geval PFAS) inzichtelijk maakt. SABIC geeft in de zienswijze aan dat er verschillende stadstadiums zijn met meer of minder PFAS. Wij concluderen, vanwege de nieuwe door SABIC aangeleverde informatie, dat de term batchgewijs kan vervallen. De voetnoot in voorschrift 1.3.1 hebben wij verwijderd.

3. Voorschrift 1.3.1 - PFAS Meetpunt 1: Hier is opgenomen dat hiervoor een steekmonster moet worden genomen. Door SABIC wordt een monsternamesysteem besteld, waarmee het mogelijk is om ook verzamelmonsters te nemen. SABIC wenst de wijze van monsternamen daarom te wijzigen van 'steekmonster' in 'steek- of verzamelmonster'.

Onze reactie: Uit navraag bij Rijkswaterstaat Zee en Delta blijkt dat het toepassen van een steekmonster dan wel een 24 uursmonster (etmaalmonster) een verschil kan maken voor bepaalde PFAS, echter alleen als deze reeds in hoge mate aanwezig is (meer specifiek voor PFOS en 6.2 FTS) zal bij een steekmonster meer gevonden

worden dan in een 24 uursmonster. De parameters PFOS en 6.2 FTS zijn niet in hoge mate in het afvalwater van SABIC aanwezig. PFBS laat dit effect niet zien en ook bij lagere concentraties van overige PFAS is het verschil tussen steek- en 24 uursmonsters niet noemenswaardig. Wij hebben het voorschrift voor PFAS op de meetpunt 1 aangepast door toe te voegen dat dit ook een volume proportioneel etmaalmonster kan zijn.

4. Voorschrift 1.3.1 - PFAS Meetpunt 2: Het gebruik van PFBS-houdende grondstoffen in afvalwater afkomstig van FCP is inmiddels beëindigd. Gezien de druk op externe laboratoria voor analyses op PFAS en de hoge kosten die dit voor SABIC met zich meebrengt, verzoekt SABIC daarom dit meetpunt te laten vervallen.

Onze reactie: Het is door SABIC nog niet aantoonbaar gemaakt dat er geen PFAS vanuit de FCP wordt geloosd. Dit zal eerst (ook door metingen) moeten worden aangetoond, alvorens wij dit meetpunt voor PFAS kunnen opheffen. Nadat SABIC, naar ons oordeel, in voldoende mate heeft aangetoond dat er vanuit de FCP geen PFAS geloosd wordt kunnen wij, uit eigen beweging of op verzoek van SABIC, overgaan tot het verwijderen van PFAS meetpunt 2 uit de vergunning.

5. Voorschrift 1.3.1 - PFAS Meetpunt 3: Dit meetpunt staat omschreven als 'gemengd afvalwater afkomstig van LXF en FCP'. Vermoedelijk wordt hier het effluent van de Clarifier bedoeld. Door SABIC wordt het nut van dit meetpunt betwijfeld, in ieder geval een hoge monsternamen-frequentie, nu er een monsternamensysteem bij LXF (PFAS Meetpunt 1) komt en er bij de FCP (PFAS Meetpunt 2) volgens SABIC geen PFBS meer wordt gebruikt. SABIC verzoekt daarom primair om dit monsterpunt te laten vervallen. Indien dit meetpunt toch bemonsterd zou moeten worden, dan verzoekt SABIC om de frequentie te verlagen naar eens per 2 weken.

Onze reactie: Het is nog niet aantoonbaar vastgesteld dat alleen bij LXF en FCP PFAS houdende afvalwaterstromen vrij (kunnen) komen. De meting op dit punt bevat meer afvalwaterstromen dan alleen LXF en FCP en dient om die reden als een achtervang.

SABIC verzoekt ons bij het niet laten vervallen van dit meetpunt de monitoringsfrequentie te verlagen. Wij hebben begrip voor de argumenten van SABIC en komen hen hierin gedeeltelijk tegemoet door de frequentie van monitoring te verlagen naar 1 keer per week, dit was 2 keer per week in het ontwerpbesluit.

6. Voorschrift 1.3.1 - PFAS Meetpunt 4: Voor de bemonstering van (de eindlozing op de) AWP is een monsternamensysteem beschikbaar waarmee het mogelijk is om ook verzamelmonsters te nemen. SABIC wenst de wijze van monsternamen daarom te wijzigen van 'steekmonster' in 'steek- of verzamelmonster'.

Onze reactie: Zie onze reactie op zienswijze 3. Wij hebben voorschrift 1.3.1 voor PFAS op de meetpunten 1 en 4 aangepast.

7. Voorschrift 1.3.2 - Ervaring met de analyses op afvalwater van SABIC leert dat de matrix dusdanig is dat verdunning nodig kan zijn, waardoor de rapportagegrens hoger dan 0,5 ng/l kan uitvallen. Daarnaast kan PFBS, afhankelijk van de matrix, wel tot 0,5 ng/l worden gemeten, maar dit geldt niet voor alle PFAS. In dat geval zal dit in het analyserapport worden aangegeven. SABIC verzoekt daarom op te nemen dat afwijking van de rapportagegrens vanwege de matrix is toegestaan met een toelichting op het analyserapport door het externe laboratorium.

Onze reactie: Wij lezen dit voorschrift anders dan SABIC beschrijft in de zienswijze. Het is de bedoeling is dat er zo laag mogelijk moet worden gemeten, het betreffende laboratorium geeft zelf aan of een waarde van 0,5 ng/l haalbaar is. Indien deze

rapportagegrens niet gehaald kan worden, vermeldt het laboratorium dit op het analysecertificaat. Ter verduidelijking hebben wij dit in een voetnoot aan het voorschrift toegevoegd.

Het voorschrift geeft door het toevoegen van deze voetnoot duidelijker aan dat niet alle analyses op 0,5 ng/l moeten uitkomen; het geeft alleen aan dat daar waar mogelijk 0,5 ng/l de rapportagegrens is. In de praktijk betekent dit dat de laagste haalbaarheid wordt gehaald voor de schoonste stromen.

1.9. Wijzigingen ten opzichte van de ontwerpvergunning

1.9.1. Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen SABIC

Naar aanleiding van de door SABIC ingebrachte zienswijze hebben wij voorschrift 1.3.1 voor PFAS Meetpunt 1 en PFAS Meetpunt 4 aangepast voor wat betreft het hanteren van een volume proportioneel etmaalmonster. Daarnaast hebben wij naar aanleiding van de zienswijze van SABIC in voorschrift 1.3.1 de monitoringsfrequentie op PFAS Meetpunt 3 gewijzigd.

Ook hebben wij naar aanleiding van de door SABIC ingebrachte zienswijze een voetnoot ter verduidelijking aan voorschrift 1.3.2 toegevoegd.

1.9.2. Overige wijzigingen

In het ontwerpbesluit hebben wij de norm ISO 25101 in voorschrift 1.3.1 als analyisenorm opgenomen. Deze norm is echter bedoeld voor de bepaling van perfluorooctaansulfonaat (PFOS) en perfluorooctaanzuur (PFOA) in water. Bij SABIC komen (ook) andere PFAS verbindingen vrij. Een beter hiervoor te hanteren norm is de NEN-ISO 21675 Water - Bepaling van poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) in water - Methode met vaste fase extractie en vloeistofchromatografie-tandem massaspectrometrie. Wij hebben de analyisenorm vermeld in voorschrift 1.3.1 hierop aangepast. Ten slotte hebben wij beide normen opgenomen in de bij deze beschikking gevoegde begrippenlijst.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

2. INDIRECTE LOZINGEN – PFBS

2.1. Algemeen

SABIC gebruikt perfluorbutaansulfonzuur (PFBS) als een brandvertrager bij de productie van polycarbonaat. Deze brandvertrager wordt toegepast in commerciële producten voor met name elektrische apparaten. Het is ons niet bekend op welke datum SABIC de PFBS als hulpstof/brandvertrager is gaan gebruiken. Op 31 mei 2022 zijn wij in een overleg samen met Rijkswaterstaat door SABIC geïnformeerd over het gebruik van PFBS en de lozing in het afvalwater.

SABIC heeft aangegeven onderzoek te hebben uitgevoerd naar alternatieve brandvertragers, maar zonder positief resultaat. Volgens SABIC zijn op laboratoriumschaal nieuwe combinaties van brandvertragers getest, fosforhoudende brandvertragers onderzocht en is contact gezocht met leveranciers voor een alternatieve brandvertrager. Van dit onderzoek hebben wij geen rapport ontvangen.

2.2. Productie SABIC

Bij de productie van polycarbonaat in de LXF (Lexan Finishing) en de FCP (Flexibele Compounding Plant) komt bij het schoonmaken van de mengers afvalwater vrij dat verontreinigd is met PFBS. Via diverse lozingsroutes en (deel)zuiveringen wordt het afvalwater geloosd via de AWP op de Westerschelde. De totale lozing van PFBS was volgens SABIC in mei 2022 circa 150 gram per dag, omgerekend betekent dit een lozing van circa 55 kg per jaar. SABIC heeft aan ons niet bekend gemaakt om hoeveel m³ afvalwater en gram PFBS het exact per batch gaat.

2.3. Maatregelen

Het is belangrijk dat er een goed overzicht komt van alle beschikbare informatie met betrekking tot de lozing van PFBS en de maatregelen/acties die tot op heden zijn uitgevoerd om de lozing te voorkomen dan wel te reduceren. Op dit moment is de informatie die bekend is bij ons als bevoegd gezag deels schriftelijk (zoals de aanvraag voor de revisievergunning en informatie over een proef met de zogenaamde 'Masterbatch') en deels ook mondeling gedeeld tijdens gesprekken. Wij hebben een voorschrift in deze beschikking opgenomen waarin wij van SABIC verlangen dat zij duidelijk maken wat het belang voor haar is om de stof te gebruiken (zowel technisch, als economisch) en onderzoek doen naar de mogelijkheden om te komen tot een nullozing van PFBS en overige PFAS. Wanneer er binnen de inrichting van SABIC overige PFAS worden gemeten, zal er op grond van de onderhavige beschikking ook hiernaar onderzoek gedaan moeten worden.

2.4. Onderzoeksverplichting

Wij nemen in de voorschriften meerdere onderzoeks- en rapportageverplichtingen voor SABIC op. Er wordt onder andere gevraagd naar een onderzoek 'om te komen tot een nul-lozing'. Deze formulering sluit aan bij het beleid voor ZZS waarbij voor wat betreft de tijdsperiode van de maatregelen rekening wordt gehouden met technische mogelijkheden en kosteneffectiviteit van maatregelen.

In de voorschriften hebben wij vastgelegd dat het uitvoeren van een onderzoek niet een op zichzelf staand doel is. Er zal ook gevolg moeten worden gegeven aan de resultaten uit de uitgevoerde onderzoeken. Bovendien leggen wij in de voorschriften vast dat indien een uitgevoerd onderzoek onvoldoende blijkt te zijn dat het onderzoek zal moeten worden herzien en opnieuw ter goedkeuring zal moeten worden aangeboden.

De in het onderzoek beschreven zekere maatregelen moeten volgens de goedgekeurde planning worden uitgevoerd. Dit sluit niet uit dat wij daarnaast naar aanleiding van het onderzoek nog via een wijziging van de omgevingsvergunning andere al dan niet verdergaande maatregelen kunnen voorschrijven.

2.5. Kwaliteitsnormen PFAS

Voor PFAS zijn door de wetgever geen kwaliteits- of lozingsnormen vastgesteld. Milieu kwaliteitsnormen (MKN's) worden afgeleid zoals beschreven in de publicatie 'Handleiding voor de afleiding van indicatieve milieurisicogrenzen' van het RIVM uit 2015 (<https://rivm.openrepository.com/handle/10029/558651>).

Ten aanzien van PFAS heeft het RIVM tevens een nieuw rapport opgesteld genaamd "Risicogrenzen voor PFAS in oppervlaktewater", Rapportnummer 2022-0074 (<https://www.rivm.nl/publicaties/risicogrenzen-voor-pfas-in-oppervlaktewater-doorvertaling-van-gezondheidskundige>). In dit rapport heeft het RIVM nieuwe risicogrenzen bepaald voor perfluoralkylstoffen (PFAS) in oppervlaktewater en wordt een somnotatie voorgesteld voor de lozing van alle PFAS. De in dit rapport opgenomen risicogrenzen hebben geen formele status.

3. INDIRECTE LOZINGEN – OVERIGE ZZS

3.1. ABM en immisietoets indirecte lozing

Voor een goede uitvoering van het waterkwaliteitsbeleid is het noodzakelijk om inzicht te hebben in de mate waarin de geloosde grond- en hulpstoffen, tussen- en eindproducten een potentieel gevaar vormen voor het aquatisch milieu. Op 16 maart 2016 is hiervoor door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en mengsels 2016 (ABM) vastgesteld. Zij sluit aan bij de Europese regelgeving inzake het indelen, verpakken en kenmerken van stoffen en mengsels. De ABM maakt onderdeel uit van het algemene waterkwaliteitsbeleid en is een methodiek waarmee de waterbezwaarlijkheid van stoffen en mengsels ingedeeld kan worden in klassen (Z, A, B of C), gebaseerd op intrinsieke stoffeigenschappen als toxiciteit, carcinogeniteit en mutageniteit.

- Z (Zeer Zorgwekkende Stoffen);
- A (niet snel afbreekbare, waterbezwaarlijke stoffen);
- B (snel afbreekbare, waterbezwaarlijke stoffen);
- C (stoffen die van nature voorkomen in het lokale oppervlaktewater).

De indeling in waterbezwaarlijkheidsklassen geeft globaal richting aan de saneringsinspanning die mag worden verlangd bij lozing van de betreffende stoffen of mengsels. De saneringsinspanning geeft het niveau aan van de inspanning die moet worden geleverd om de lozing van een stof te verminderen. Daarbij geldt dat hoe waterbezwaarlijker een stof/mengsel is, hoe groter de saneringsinspanning is die verlangd mag worden. Bij het bepalen van de saneringsinspanning die met elk van deze vier categorieën gepaard gaat, wordt gekeken naar de mogelijkheden van bronaanpak (substitutie en procesaanpassing) en minimalisatie (zuivering van de afvalwaterstroom). Voorop staat dat daarbij de beste beschikbare technieken (BBT) moeten worden toegepast.

Minimalisatie van lozingen vraagt een continue inspanning om emissies te verlagen. Daarom zijn wij van mening dat de bestaande aanpak voor het vermijden en reduceren van emissies van ZZS en potentiële ZZS (pZZS) naar de lucht, ook voor het vermijden en reduceren van emissies naar water zinvol is. Op grond van artikel 5.7, eerste lid onder c van het Besluit Omgevingsrecht, verbinden wij daarom voorschriften aan de vergunning voor het voorkomen van het ontstaan van afvalwater met (p)ZZS en, voor zover dat niet mogelijk is, het doelmatige beheer en de monitoring van afvalwater. Dit doen wij op een manier, die analoog is aan de aanpak voor het minimaliseren van de emissies naar de lucht, namelijk door:

- toepassing van bronaanpak, reductiemaatregelen en continu verbeteren door middel van een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) waarbij gestreefd wordt naar een nullozing door middel van substitutie. Indien dit niet mogelijk is worden de emissies zoveel als mogelijk gereduceerd;
- uiterlijk iedere vijf jaar een rapportage indienen bij het bevoegd gezag, zodat wij kunnen toetsen of in ieder geval op dat moment aan de minimalisatieverplichting wordt voldaan. Hierbij zal opnieuw de methode uit de ABM gevolgd worden.

3.2. Handboek immisietoets

Indien er nog een restlozing van een stof overblijft nadat de saneringsinspanning is geleverd wordt getoetst of deze geen negatieve gevolgen heeft voor in het geval van SABIC de Westerschelde. Op 16 maart 2016 is hiervoor door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu het Handboek Immisietoets vastgesteld, geactualiseerd in oktober 2019.

BIJLAGE 1: ADVIES RIJKSWATERSTAAT

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Postbus 75
5000 AB Tilburg

Datum 24 januari 2023
Onderwerp Advies zoals bedoeld in artikel 2.26 lid 1 Wabo aan
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant inzake
onderzoek Sabc lozing PFBS

Geachte ,

Op 9 december 2022 heb ik een verzoek voor advies zoals bedoeld in artikel 2.26 lid van de Wabo ontvangen, aangaande de voorgenomen ambtshalve wijziging van de vergunning van Sabc-IP B.V. met betrekking tot de lozing van ZS, waaronder PFBS, via de afvalwaterpersleiding van het waterschap op het oppervlaktewater van de Westerschelde.

Mijn advies vindt u in de bijlage van deze brief.

Voor de beantwoording van vragen naar aanleiding van het advies kunt u contact opnemen met van mijn dienst.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
Wvd. Afdelingshoofd van de afdelingen Vergunningverlening en Handhaving
Rijkswaterstaat Zee en Delta

Digitaal ondertekend door
BBA
ou-Wvd. afdelingshoofd
Vergunningverlening en handhaving
email:
Datum: 2023.01.23 09:34:42 +01:00

Rijkswaterstaat Zee en

4335 JA Middelburg
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T
F

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

vergunningverlener

T

Ons kenmerk
RWS-2023/1802

Uw kenmerk
2022-054538

Bijlage(n)
1

Pagina 1 van 1

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS INFORMATIE

Advies

Advies aan Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant inzake
onderzoek Sabic lozing PFBS zoals bedoeld in artikel 2.26 lid 1
Wabo

Afdeling	Rijkswaterstaat Zee en Delta, afdeling Vergunningverlening
Datum	17 januari 2023
Status	DEFINITIEF

Inhoud

INLEIDING..... 3

1 VERGUNNINGSSITUATIE SABIC (LOZING AFVALWATER WESTERSCHELDE) 4

2 DE ADVIESAANVRAAG 5

3 LOZING PFBS – WAT WETEN WE NU? 6

4 BELEID ZZS..... 8

5 VOORSCHRIFTEN EN OVERWEGINGEN OVER LOZING PFBS..... 9

6 OVERIGE ZZS..... 13

7 VERVOLG 15

Inleiding

Op 8 december 2022 is een adviesverzoek ontvangen van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant met kenmerk 'zaakdossier 2022-054538'. Het advies is door mij geregistreerd met kenmerk 2022-054538.

Het verzoek om advies is gedaan door middel van het overleggen van het formulier 'FORMULIER ADVIESVERZOEK EXTERNE ADVISEURS' en bevat de volgende relevante informatie.

 FORMULIER ADVIESVERZOEK EXTERNE ADVISEURS
<i>Betreft: Ambtshalve wijziging vergunning op basis van 2.30 en/of 2.31 Wabo voor het opleggen van voorschriften ten behoeve van minimalisatieverplichting, onderzoek naar nullozing ZZS (waaronder PFBS) naar water analoog aan de gehanteerde systematiek uit het Activiteitenbesluit voor lucht</i>
<i>Rijkswaterstaat Zee & Delta: Graag advies op mogelijke overwegingen en voorschriften ten behoeve van het komen tot een minimalisatieverplichting door SABIC. Ook een onderzoeksverplichting naar nullozing van ZZS (waaronder PFBS) analoog aan de gehanteerde systematiek uit het Activiteitenbesluit voor lucht graag in overwegingen en indien mogelijk in voorschriften opnemen. Dit is op 8 december ook besproken.</i>
<i>Termijn: 5 januari 2022</i>

1 Vergunnings situatie Sabic (lozing afvalwater Westerschelde)

1.1 Verleden

Sabic heeft vergunning voor het lozen van afvalwater op de Westerschelde voor haar bedrijf gelegen aan de Plasticlaan te Bergen op Zoom. De lozing op de Westerschelde vindt plaats door het gebruik maken van de afvalwater(transport)persleiding (AWP) van het Waterschap Brabantse Delta. Doordat het afvalwater niet direct met behulp van een eigen lozingswerk op het oppervlaktewater geloosd, maar met gebruikmaking van de bovengenoemde AWP, betreft het een zogenaamde 'indirecte lozing' waarvoor op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) bevoegd gezag is. Ingevolge artikel 2.26 lid 1 Wabo adviseert Rijkswaterstaat Zee & Delta de OMWB, namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, over de indirecte lozingen op de Westerschelde.

De nu geldende voorschriften voor de lozingen op de Westerschelde dateren uit de periode 1998 tot en met heden. Bij besluit d.d. 23 november 1998 is door de minister van Verkeer en Waterstaat een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) verleend. De vergunning is in de jaren daarna een aantal keren gewijzigd. Met de inwerkingtreding van de Waterwet en de Wabo eind 2009 is de Wvo-vergunning (inclusief alle wijzigingen) van rechtswege overgegaan in een Omgevingsvergunning.

Sabic heeft in het verleden geen vergunning gevraagd voor het lozen van PFAS. In de vigerende vergunning is dan ook geen aandacht besteed aan het lozen van PFBS.

1.2 Heden

Sabic heeft op 15 mei 2020 een aanvraag voor een nieuwe vergunning op grond van de Wabo ingediend. Het betreft een zogenaamde aanvraag voor een Revisievergunning. Dit betekent voor de lozing op de Westerschelde dat alle voorschriften vervangen gaan worden door nieuwe voorschriften. In mei 2022 is duidelijk geworden dat Sabic PFAS loost. In september 2022 heeft Sabic de aanvraag van 15 mei 2020 aangevuld met informatie over de lozing van PFBS.

2 De adviesaanvraag

De OMWB heeft de adviesaanvraag als volgt geformuleerd:

Graag advies op mogelijke overwegingen en voorschriften ten behoeve van het komen tot een minimalisatieverplichting door SABIC. Ook een onderzoeksverplichting naar nullozing van ZZS (waaronder PFBS) analoog aan de gehanteerde systematiek uit het Activiteitenbesluit voor lucht graag in overwegingen en indien mogelijk in voorschriften opnemen. Dit is op 8 december ook besproken.

In dit advies ligt de nadruk op het onderzoek dat noodzakelijk is om de lozing van afvalwater met PFBS op de Westerschelde te kunnen beoordelen. Onder punt 5. van dit advies volgt ten slotte een meer globaal advies over voorschriften met betrekking tot een algemene minimalisatieverplichting voor alle ZZS waarbij een relatie wordt gelegd met de modelvoorschriften inzake de aanpak van ZZS bij de OMWB.

Op dit moment is bekend dat Sabic PFBS loost in het oppervlaktewater van de Westerschelde. In de media, waaronder de Provinciale Zeeuwse Courant en Omroep Zeeland, wordt hieraan aandacht besteed. Gelet op de aard van de stof PFBS (een zogenoemde Zeer Zorgwekkende Stof/ZZS), de noodzaak voor aanvullende informatie en de aandacht hiervoor in de media wordt hierover uitgebreid advies gegeven. De aanpak van ZZS in het afvalwater zal ook onderwerp zijn in de aanvraagprocedure voor een revisievergunning.

In de huidige voorschriften die gaan over het lozen van afvalwater op de Westerschelde zijn geen voorschriften opgenomen over het lozen van PFAS, omdat deze lozing destijds nog niet bekend was. Er is wel een algemeen voorschrift opgenomen over het toepassen van nieuwe grond- en hulpstoffen. Sabic moet zo snel mogelijk het noodzakelijke onderzoek verrichten om te kunnen beoordelen of de lozing in het oppervlaktewater kan worden voorkomen, dan wel zo veel mogelijk kan worden beperkt. Voor dit onderzoek zijn voorschriften opgesteld met bijbehorende overwegingen. Of de lozing van PFBS kan worden toegestaan kan pas beoordeeld worden als het onderzoek is uitgevoerd. Sabic heeft deze gegevens namelijk nodig om een goed onderbouwde aanvraag in te dienen voor een eventuele restlozing van PFBS.

Voor de goede orde wordt nog opgemerkt dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat er van uit gaat dat door middel van deze ambtshalve wijziging geen nieuwe lozing van stoffen in het oppervlaktewater van de Westerschelde wordt vergund.

3 Lozing PFBS – Wat weten we nu?

In dit hoofdstuk wordt globaal aangegeven wat bij de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zee en Delta bekend is over de lozing van PFBS.

PFBS (perfluorbutaansulfonzuur) in product

Sabic gebruikt perfluorbutaansulfonzuur (hierna PFBS genoemd) als hulpstof, in dit geval een brandvertrager, bij de productie van polycarbonaat. Deze brandvertrager wordt toegepast in commerciële producten voor met name elektrische toepassingen. Het is bij Rijkswaterstaat niet bekend op welke datum Sabic het product is gaan gebruiken. In mei 2022 is bij Rijkswaterstaat bekend geworden dat er PFBS in het afvalwater zit.

Alternatieve hulpstoffen

Sabic heeft tijdens gesprekken aangegeven de afgelopen 18 maanden onderzoek te hebben uitgevoerd naar alternatieve brandvertragers, maar volgens het bedrijf zonder positief resultaat. In deze periode zijn volgens Sabic o.a. op laboratoriumschaal nieuwe combinaties van brandvertragers getest, fosforhoudende brandvertragers onderzocht en is contact gezocht met leveranciers voor een alternatieve brandvertrager. Van dit onderzoek is geen rapport ingediend.

Lozing PFBS op de Westerschelde

Bij de productie van polycarbonaat in de LXF-plant en FCP-plant komt bij het schoonmaken van de mengers afvalwater vrij dat verontreinigd is met PFBS. Via diverse lozingsroutes en (deel)zuiveringen wordt het afvalwater geloosd via de AWP op de Westerschelde. De totale lozing van PFBS was volgens het bedrijf in mei 2022 circa 150 g/d (worst-case scenario is dan circa 55 kg/jaar). Het is op dit moment niet bekend om hoeveel m³ afvalwater het exact (per batch) gaat.

Na mei 2022 tot september 2022 heeft Sabic PFBS-metingen uitgevoerd in het effluent dat via de AWP wordt geloosd. De resultaten zijn in het onderstaande overzicht te zien.

datum	Concentratie (ug/l)	Vracht (g/d)
	42	208
31-08-2022	16	70
12-09-2022	7	32

Bij deze resultaten merkt Sabic op dat de afname van de PFBS verontreiniging in het afvalwater komt door de afgenomen productie. Het is op dit moment niet bekend hoeveel PFBS er op dit moment daadwerkelijk is geloosd.

Testen met de masterbatch

Om de lozing van PFBS te verminderen heeft het bedrijf testen uitgevoerd met een zogenaamde masterbatch waarin de PFBS al ingesloten zit in een deel van het polycarbonaat voordat er samensmelting is met het overige deel van het polycarbonaat. Volgens Sabic is het voordeel hiervan dat het PFBS ingekapseld zit in polycarbonaat. Verder geeft het bedrijf aan dat er geen PFBS aan de wand van de menger blijft plakken, dat er deeltjes ontstaan die niet oplossen in water en, dat deze deeltjes in de huidige (deel)zuiveringen verwijderd kunnen worden. Het bedrijf verwacht op deze wijze de PFBS-lozing met 90-95% te reduceren.

De testen met de masterbatch zijn in november 2022 uitgevoerd. Sabic heeft afvalwatermonsters genomen van de diverse locaties, deelstromen en de eindlozing. Het gaat om een totaal van circa 150 monsters. Sabic verwacht de resultaten van deze testen in december 2022.

Hoewel bovengenoemd werkwijze met een masterbatch mogelijk een grote reductie geeft ten aanzien van de hoeveelheid PFBS welke vrij kan komen, geeft dit alleen een invulling aan aanpak aan de bron. Voor de overgebleven hoeveelheid welke alsnog in het afvalwater terecht kan komen is onderzoek naar vergaande sanering noodzakelijk.

Zuiveringstechnieken voor de restlozing

Om de verwachte restlozing van circa 5 kg/jaar verder te reduceren is het bedrijf gestart met een onderzoek om mogelijk micro-organismen in te zetten om PFBS biologisch te verwijderen uit het afvalwater. Naast dit onderzoek is het bedrijf ook bezig met andere fysische zuiveringstechnieken te onderzoeken om PFBS te verwijderen, zoals actief-koolfiltratie en ionenwisseling. Vanwege de lange doorlooptijd van het onderzoek met micro-organismen, gaat Sabic zich meer concentreren op de verder ontwikkelde zuiveringstechnieken zoals actief kool en ionenwisseling.

PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen)

Naast PFBS heeft het bedrijf tijdens een inventarisatie-onderzoek in het geloosde afvalwater in mei 2022 ook andere PFAS gemeten in het geloosde afvalwater. Doordat de metingen uitgevoerd zijn met een relatief hoge rapportagegrens en het beperkte aantal metingen, is onvoldoende aangetoond of andere PFAS in het afvalwater aan- of afwezig zijn.

4 **Beleid ZZS**

In 2015 is door het toenmalige ministerie van Infrastructuur en Milieu het beleid ten aanzien van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) voor water vastgelegd. Deze aanpak is meegenomen in de actualisatie van de Algemene beoordelingsmethodiek (ABM). ZZS zijn geclassificeerd als de meest gevaarlijke stoffen voor mens en milieu die met voorrang aangepakt dienen te worden. Het regeringsbeleid is om er naar te streven deze stoffen uit de leefomgeving te weren of ten minste beneden een verwaarloosbaar risiconiveau te brengen (of te houden). De aanpak van ZZS volgt daarbij de algemene waterkwaliteitsaanpak van bron aanpak, minimalisatie en immissietoets.

De ABM beschrijft in de eerste plaats de wijze waarop de waterbezikbaarheid van stoffen en mengsels bepaald wordt, gebaseerd op intrinsieke stoffeigenschappen als toxiciteit, carcinogeniteit en mutageniteit. In het document wordt een indeling gemaakt in categorieën van aflopende waterbezikbaarheid. Bij elke categorie waterbezikbaarheid van een stof of mengsel hoort een overeenkomstige saneringsinspanning.

Voor stoffen met een waterbezikbaarheid die gekoppeld is aan een saneringsinspanning Z, geldt in beginsel dat de verontreiniging door deze stoffen moet worden gestreefd naar een nul-lozing. De beleidsdoelstelling voor deze stoffen is immers in de eerste plaats om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. Door middel van een cyclische aanpak bestaande uit bron aanpak, minimalisatie en continu verbeteren wordt beoogd deze doelstelling te realiseren. Voor bedrijven betekent dit dat proceskeuze en interne bedrijfsvoering hierop moeten worden afgestemd.

Hierbij dient in de eerste plaats gedacht te worden aan vervanging van deze stoffen door alternatieven die minder waterbezikbaar zijn. Pas als de mogelijkheden hiervoor volledig zijn uitgeput (binnen het haalbare en betaalbare), kan gekeken worden naar procesoptimalisatie dan wel andere proceskeuze om contact van deze stoffen met water te voorkomen of verminderen. Pas als laatste stap komt verbeterde zuivering van de restlozing in beeld.

Bij de bepaling van de mate van sanering, dienen hier in beginsel de technieken toegepast te worden, die het meest vergaand zijn binnen de verzameling technieken die als BBT geclassificeerd kunnen worden.

Zie voor meer informatie het wettelijke BBT-document 'Algemene beoordelingsMethodiek (2016)'.

5 Voorschriften en overwegingen over lozing PFBS

Voorschrift 1

Rapportage stand van zaken lozing PFBS

1. Uiterlijk 1 maand na het inwerkingtreden van deze beschikking moet de vergunninghouder bij het bevoegd gezag een rapport indienen met een overzicht van alles wat bekend is over de lozing van PFBS, waarbij in ieder geval informatie wordt gegeven over de volgende punten:
 - a. De datum waarop en de reden waarom Sabic PFBS is gaan gebruiken;
 - b. Welke acties c.q. maatregelen heeft Sabic tot op heden ondernomen om de lozing van PFBS te stoppen dan wel te minimaliseren. Besteed minimaal aandacht aan de volgende punten:
 - Beschrijving onderzoek om te stoppen met het toepassen van PFBS, inclusief conclusies.
 - Beschrijving onderzoek naar opslaan PFBS-houdend afvalwater en afvoer naar erkend afvalverwerker.
 - Beschrijving onderzoek naar alternatieve chemicaliën, inclusief conclusies
 - Beschrijving onderzoek naar maatregelen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen, inclusief conclusies
 - Beschrijving onderzoek naar het toepassen van vergaande verwijderingstechnieken zoals koolfilter of afvalwaterdeelstroom-niveau, inclusief conclusies.
 - c. Een rapportage van de metingen van PFBS en overige PFAS die zijn uitgevoerd, de locatie van de bemonsteringen (meetpunten) en de rapportagegrens die hierbij is gehanteerd. De analyseresultaten dienen als bijlage te worden toegevoegd.;
 - d. Een rapportage met (een inschatting van) de geloosde hoeveelheid PFBS en overige PFAS op basis van de meetresultaten en de productiecijfers met een uitgebreide toelichting.
2. De in het eerste lid bedoelde rapportage betreft de periode vanaf gebruik PFBS tot moment inwerkingtreding van dit besluit.

Toelichting:

Het is belangrijk dat er een goed overzicht komt van alle beschikbare informatie met betrekking tot de lozing van PFBS en de maatregelen/acties die tot op heden zijn uitgevoerd om de lozing te voorkomen dan wel te reduceren. Op dit moment is de informatie die bekend is bij het bevoegd gezag deels schriftelijk (zoals de aanvraag voor de Revisievergunning en informatie over een proef met de zogenaamde 'Masterbatch'), maar heeft Sabic ook mondeling informatie gedeeld tijdens gesprekken. Naar aanleiding van punt a. zal tevens duidelijk worden verwoord door Sabic wat het belang voor het bedrijf is om de stof te gebruiken (zowel technisch, als economisch). Bij punt c. wordt ook gevraagd naar metingen van overige PFAS. Wanneer overige PFAS worden gemeten, zal ook hiernaar onderzoek gedaan moeten worden.

Voorschrift 2

Onderzoek nul-lozing PFBS

1. Vergunninghouder moet onderzoek doen naar maatregelen die nodig zijn om te komen tot een nul-lozing van PFBS.
2. Uiterlijk 1 maand na het inwerkingtreden van deze beschikking moet de vergunninghouder ten behoeve van het in lid 1 bedoelde onderzoek bij het bevoegd gezag een onderzoeksvoorstel inclusief tijdsplanning indienen. Het onderzoeksvoorstel moet in overleg met het bevoegd gezag worden opgesteld.
3. De volgende deelvragen moeten onderdeel zijn van het in lid bedoelde onderzoek:
 - Waarom is het noodzakelijk om PFBS te gebruiken (technisch en bedrijfseconomisch)?
 - Welke maatregelen zijn nodig om te (kunnen) stoppen met het gebruik van PFBS?
 - Wat zijn alternatieve stoffen voor PFAS? Zijn deze alternatieve stoffen bij lozing minder schadelijk voor de kwaliteit van het oppervlaktewater?
 - Welke maatregelen in de productieprocessen kunnen worden genomen om te voorkomen dat PFBS in het afvalwater terecht kan komen?
 - Welke (aanvullende) zuiveringstechnieken, zoals het behandelen van afvalwater met een koolfilter, kunnen worden toegepast om de PFBS uit het afvalwater te verwijderen? Zuivering vindt indien mogelijk plaats op afvalwaterdeelstroom-niveau.
 - Wat is de kosteneffectiviteit van de onderzochte maatregelen? Voor de beoordeling van de kosteneffectiviteit van de maatregelen wordt gebruik gemaakt van de nota 'Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies' en de bijbehorende 'KE-tool' uit 2018, zie: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/emissiebeheer/vergunningen/vergunningaanvraag/>.
4. Uiterlijk 6 maanden na het inwerkingtreden van deze beschikking moet het onderzoek zijn uitgevoerd en de uitkomsten van het onderzoek (het onderzoeksrapport) bij het bevoegd gezag zijn ingediend. Het onderzoeksrapport bevat een keuze voor de op basis van deze informatie te nemen zekere maatregelen en bevat hiervoor een uitvoeringsplan inclusief tijdsplanning.
5. Het onderzoeksrapport zoals bedoeld in lid 4 heeft de goedkeuring van het bevoegd gezag. Er staan rechtsmiddelen open tegen dit goedkeuringsbesluit. Indien het bevoegd gezag geen goedkeuring verleent, moet het onderzoek herzien worden en moet het onderzoek opnieuw ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Het bevoegd gezag kan een termijn stellen voor het indienen van het herziene rapport.
6. Indien uit metingen blijkt dat er naast PFBS ook andere PFAS worden geloosd in het oppervlaktewater dient het onderzoek zoals bedoeld in dit voorschrift tevens betrekking te hebben op die PFAS.

Toelichting:

In dit voorschrift is de verplichting vastgelegd om het noodzakelijke onderzoek te verrichten om te komen tot een nul-lozing. Er wordt een onderzoeksvoorstel gevraagd, zodat inzichtelijk is hoe het onderzoek er uitziet.

De tijdsplanning is hierbij een belangrijk element. Voorgeschreven is dat het plan in overleg met het bevoegd gezag wordt opgesteld. Het is gebruikelijk dat vergunninghouders eerst concept stukken overleggen, zodat er nog ruimte is om opmerkingen van het bevoegd gezag te verwerken.

De in lid 3 bedoelde kosteneffectiviteit-toets zal worden gedaan met gebruikmaking van de nota 'Kosteneffectiviteit van maatregelen ter beperking van wateremissies' en de bijbehorende 'KE-tool' uit 2018.

Ontbrekende milieu kwaliteitsnormen (MKN's) worden afgeleid zoals beschreven in de 'Handleiding voor de afleiding van indicatieve milieurisicogrenzen' van het RIVM uit 2015 (<https://rivm.openrepository.com/handle/10029/558651>). Ten aanzien van PFAS heeft het RIVM tevens een nieuw rapport opgesteld genaamd "Risicogrenzen voor PFAS in oppervlaktewater", Rapportnummer 2022-0074 (<https://www.rivm.nl/publicaties/risicogrenzen-voor-pfas-in-oppervlaktewater-doorvertaling-van-gezondheidskundige>). In dit rapport heeft het RIVM nieuwe risicogrenzen bepaald voor perfluoralkyl-stoffen (PFAS) in oppervlaktewater en wordt een somnotatie voorgesteld voor de lozing van alle PFAS. Voor de kosteneffectiviteit-toets wordt daarom tevens een berekening op basis van som uitgevoerd. De in dit rapport opgenomen risicogrenzen hebben geen formele status.

Er wordt gesproken over onderzoek 'om te komen tot een nul-lozing'. Deze formulering sluit aan bij het beleid voor ZZS waarbij voor wat betreft de tijdsperiode van de maatregelen rekening wordt gehouden met technische mogelijkheden en kosteneffectiviteit van maatregelen.

Het onderzoek moet binnen zes maanden na het inwerking treden van dit voorschrift ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. Indien het bevoegd gezag geen goedkeuring verleent, moet het onderzoek herzien worden en moet het onderzoek opnieuw ter goedkeuring aan het bevoegd gezag worden overgelegd. De in het onderzoek beschreven zekere maatregelen moeten volgens de goedgekeurde planning worden uitgevoerd. Onder zekere maatregelen wordt in dit voorschrift verstaan maatregelen waarvan het bedrijf zelf van oordeel is dat deze uitgevoerd kunnen worden. Dit sluit niet uit dat het bevoegd gezag naar aanleiding van het onderzoek nog via een ambtshalve wijziging van de vergunning andere maatregelen kan voorschrijven.

Voorschrift 3 **Melding start PFBS lozing batches**

De vergunninghouder dient de start van de lozing van een batch afvalwater waarin PFBS terecht kan komen, 24 uur van te voren (schriftelijk) te melden aan het bevoegd gezag. Het beëindigen van de lozing van de batch wordt op dezelfde wijze binnen 24 uur gemeld.

Toelichting:

De lozing van PFBS-houdend water is niet continu, maar batchgewijs. Voor de controlemetingen is het van belang om te weten wanneer een batch wordt geloosd.

Voorschrift 4
Metten en rapporteren

1. Het afvalwater afkomstig van de batches zoals bedoeld in voorschrift 3 dient op de volgende meetpunten 2x per week te worden gecontroleerd op PFAS en hoeveelheid:

Meetpunten	Monstername	Analysenorm	Frequentie
PFAS Meetpunt 1 Afvalwater afkomstig van LXF (menger, tussenopslag en extruder) PFAS Meetpunt 2 Afvalwater afkomstig van FCP (menger, tussenopslag en extruder) PFAS Meetpunt 3 Gemengd afvalwater afkomstig van LXF en FCP PFAS Meetpunt 4 Eindlozing op AWP Debiet op meetpunten 3 en 4	Steekmonster	ISO 25101	2x per week
			Continu

2. De rapportagegrens voor de in lid 1 genoemde PFAS metingen is 0,5 ng/l.
 3. De vergunninghouder rapporteert de resultaten van de in lid 1 genoemde PFAS-metingen en de debietmetingen elke 2 maanden (schriftelijk) aan het bevoegd gezag.

Toelichting:

De in dit voorschrift bedoelde metingen, kunnen gezien worden als reguliere controlemeting. Voor het onderzoek zullen nog meer metingen worden gedaan. Door debietmetingen voor te schrijven, kunnen vrachtberekeningen gemaakt worden.

6 Overige ZZS

De OMWB beschikt over modelvoorschriften voor ZZS bij indirecte lozingen. Deze voorschriften hebben als basis gediend voor dit advies over nieuwe voorschriften over de aanpak van de overige ZZS (met overige wordt dus bedoeld alle ZZS behalve PFAS).

Voor elke ZZS is onderzoek nodig om de emissies via indirecte lozingen zoveel mogelijk te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum te beperken. Indien uit het onderzoek blijkt dat de lozing van de ZZS niet in zijn geheel kan worden voorkomen, zal door vergunninghouder periodiek, ten minste elke 5 jaar, opnieuw onderzoek moet plaatsvinden. Dit laatste kan in de nieuwe Revisievergunning worden voorgeschreven. Ook kan op dat moment besloten worden om de aanpak van potentiële-ZZS in de vergunning vast te leggen. Met gebruikmaking van de modelvoorschriften van de OMWB zijn de volgende voorschriften samengesteld.

Voorschrift Minimalisatieplicht indirecte lozingen van ZZS

Emissies van ZZS via indirecte lozingen worden zoveel mogelijk voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, tot een minimum beperkt.

Voorschrift Vermijdings- en reductieonderzoek

Er wordt onderzoek gedaan naar vermindering- en reductie van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in het afvalwater. De volgende informatie over indirecte lozingen van ZZS moet onderdeel zijn van het onderzoek:

1. de mate waarin indirecte lozingen van stoffen, die als zeer zorgwekkende stoffen of potentieel zeer zorgwekkende stoffen worden beschouwd, plaatsvinden gebaseerd op §3.2.2 van de Algemene Beoordelings Methodiek (ABM) 2016;
2. de mate van immissie van die stoffen in oppervlaktewater inclusief toetsing aan beschikbare immissienormen conform het Handboek Immissietoets (versie oktober 2019);
3. de mogelijkheden om indirecte lozingen van die stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken, met daarbij:
 - a. een overzicht van mogelijkheden om het gebruik van zeer zorgwekkende stoffen en potentieel zeer zorgwekkende stoffen te vermijden
 - b. als gebruik niet te vermijden is: een overzicht van mogelijkheden en technieken om indirecte lozingen te voorkomen en te beperken
 - c. informatie over het rendement en de validatie van deze technieken
 - d. informatie over de bedrijfszekerheid en de kosten van deze technieken
 - e. informatie over afwenteleffecten.

Voorschrift

Rapportage Vermijdings- en reductieonderzoek

1. De rapportage van het onderzoek, zoals bedoeld in voorgaand voorschrift, wordt binnen 12 maanden na het in werking treden van dit besluit aan het bevoegd gezag verstrekt.
2. Het bevoegd gezag kan naar aanleiding van een gemotiveerd verzoek van vergunninghouder met daarbij de tussenresultaten van het lopende onderzoek, de termijn van 12 maanden eenmalig verlengen met 6 maanden. Er staan rechtsmiddelen open tegen dit verlengingsbesluit.

7 Vervolg

De ambtshalve wijzigingsprocedure zal enkele maanden in beslag nemen. De nieuwe voorschriften zullen naar verwachting in april 2023 in werking treden. Dit is rekening houdend met de terinzagelegging van een ontwerpbesluit gedurende 6 weken en de mogelijkheid voor het naar voren brengen van zienswijzen door eenieder.

In de tussentijd wordt van Sabic verwacht dat de huidige inspanningen om onderzoek te verrichten en de onderzochte maatregelen definitief uit te (laten) voeren doorgaan. De OMWB zal de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zee en Delta hier nauw bij blijven betrekken door onder andere het delen van stukken en/of het uitnodigen van Rijkswaterstaat om mee te doen met overleggen.

Daarnaast loopt de aanvraagprocedure voor een revisievergunning ook verder. De (mogelijke) lozing van ZZS waaronder de lozing van PFBS in het oppervlaktewater van de Westerschelde, zijn hierin ook belangrijke onderwerpen. De afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zee en Delta is ook hiervoor wat betreft de lozing op de Westerschelde al nauw bij betrokken en zal advies geven. Wanneer de revisievergunning wordt verleend, zal deze wijzigingsvergunning komen te vervallen. Een revisievergunning komt namelijk altijd in de plaats van de op dat moment geldende vergunning met bijbehorende wijzigingsbesluiten.

BIJLAGE 2: ZIENSWIJZE

Van: [REDACTED] J
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 14:05
Aan: Info
CC: [REDACTED] J
Onderwerp: Zienswijze Sabic ontwerpbeschikking tot wijziging revisievergunning (zaaknummer 2022-054538)
Bijlagen: SABIC-IP WABO 2023-15_Zienswijze ontwerpbeschikking tot wijziging revisievergunning (zaaknummer 2022-054538).pdf
Categorieën: [REDACTED] J

Let op: Deze e-mail is afkomstig van buiten de OMWB. Open geen bijlagen en klik niet op links als de afzender niet bekend of vertrouwd is.

Classification: Confidential

Aan: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

Geacht college,

Bijgaand ontvangt u een zienswijze van SABIC te Bergen op Zoom met betrekking tot de ontwerpbeschikking tot wijziging van de vergunning (zaaknummer 2022-054538).

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[REDACTED] J
Manager Environment & Responsible Care
Corporate Manufacturing

SABIC
SABIC Innovative Plastics B.V.

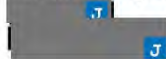
[REDACTED] J op Zoom
The Netherlands
Trade Register: 20079272

W <http://www.sabic.com> [REDACTED] J

This e-mail and any files transmitted with it are confidential. If you are not the named addressee you should not disseminate, distribute or copy this e-mail. Please notify the sender immediately by e-mail if you have received this e-mail by accident. If you are the named addressee and you do not wish to receive this e-mail any longer, please inform the sender.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
p/a Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Zaaknummer: 2022-054538
Uw kenmerk: D2023-01-006304
Onze Ref: SABIC-IP WABO 2023-15

Eveneens verzonden per email naar:

Bergen op Zoom, 20 juni 2023

Betreft: Zienswijze op ontwerpbeschikking tot wijziging revisievergunning
823176

Geacht college,

Op 15 mei 2023 is een ontwerpbeschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant gepubliceerd tot wijziging van de op 2 april 2022 aan SABIC Innovative Plastics B.V. (hierna: SABIC) verleende omgevingsvergunning krachtens de Wet milieubeheer (thans, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)) onder nummer 823176 (hierna: de revisievergunning).

De wijziging omvat het aan de revisievergunning toevoegen van voorschriften voor het uitvoeren van onderzoek naar Perfluorbutaansulfonzuur (hierna: PFBS) en overige zeer zorgwekkende stoffen in het afvalwater dat indirect wordt geloosd in de Westerschelde, alsmede het reduceren hiervan.

SABIC brengt hierbij haar inhoudelijke zienswijze in. SABIC verstrekt deze zienswijze vertrouwelijk en heeft bezwaar tegen elke vorm van openbaarmaking of verstrekking van deze zienswijze aan derden.

Buiten een aantal correcties en verduidelijkingen stelt SABIC daarbij ook enkele wijzigingen voor in een aantal voorschriften zoals opgenomen in diverse

Bergen op Zoom
The Netherlands
www.sabic.com

voorschriften in paragraaf 1.3 ('Meten en rapporteren') op pagina 7 van de van de ontwerpbeschikking.

- voorschrift 1.3.1
 - o **noot 5:** De productie van PFBS-houdende materialen is weliswaar een batchgewijs-proces, maar door de diverse tussenliggende opslag- en zuiveringsstappen is de lozing van PFBS-houdend water niet batchgewijs, maar wel degelijk 'continu', met variërende PFBS-concentraties. Ook eventuele overige Per- en polyfluoralkylstoffen (hierna: PFAS) zullen via deze opslag- en zuiveringsstappen 'continu' worden geloosd en niet batchgewijs.
 - o **PFAS Meetpunt 1:** Hier is opgenomen dat hiervoor een steekmonster moet worden genomen. Een monsternamesysteem wordt besteld, waarmee het mogelijk is om ook verzamelmonsters te nemen. SABIC wenst de wijze van monstername daarom te wijzigen van 'steekmonster' in 'steek- of verzamelmonster'.
 - o **PFAS Meetpunt 2:** Het gebruik van PFBS-houdende grondstoffen in afvalwater afkomstig van FCP is inmiddels beëindigd. Gezien de druk op externe laboratoria voor analyses op PFAS en de hoge kosten die dit voor SABIC met zich meebrengt, verzoekt SABIC daarom dit meetpunt te laten vervallen.
 - o **PFAS Meetpunt 3.** Dit meetpunt staat omschreven als 'gemengd afvalwater afkomstig van LXF en FCP'. Vermoedelijk wordt hier het effluent van de Clarifier bedoeld. Overigens wordt het nut van dit meetpunt betwijfeld, in ieder geval een hoge monsternamefrequentie, nu er een monsternamesysteem bij LXF (PFAS Meetpunt 1) komt en er bij de FCP (PFAS Meetpunt 2) geen PFBS meer wordt gebruikt. SABIC verzoekt daarom primair om dit monsterpunt te laten vervallen. Indien uw college meent dat dit meetpunt toch bemonsterd moet worden, dan verzoekt SABIC om de frequentie te verlagen naar eens per 2 weken.

- **PFAS Meetpunt 4.** Voor de bemonstering van (de eindlozing op de) AWP is een monsternamesysteem beschikbaar waarmee het mogelijk is om ook verzamelmonsters te nemen. SABIC wenst de wijze van monstername daarom te wijzigen van 'steekmonster' in 'steek- of verzamelmonster'.
- Voorschrift 1.3.2
 - Ervaring met de analyses op afvalwater van SABIC leert dat de matrix dusdanig is dat verdunning nodig kan zijn, waardoor de rapportagegrens hoger dan 0,5 ng/l kan uitvallen. Daarnaast kan PFBS, afhankelijk van de matrix, wel tot 0,5 ng/l worden gemeten, maar dit geldt niet voor alle PFAS. In dat geval zal dit in het analyserapport worden aangegeven. SABIC verzoekt daarom op te nemen dat afwijking van de rapportagegrens vanwege de matrix is toegestaan met een toelichting op het analyserapport door het externe laboratorium.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Indien u hier nog vragen over heeft, kunt u contact op nemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

The SABIC logo is placed next to the name of the signatory.

Manager Environment & Responsible Care

BEGRIPPENLIJST

Voor de begrippen die niet in deze lijst zijn opgenomen refereren wij naar de definities zoals die zijn opgenomen in de geldende wet- en regelgeving (zoals het Activiteitenbesluit, de Activiteitenregeling, het Besluit omgevingsrecht, het Besluit externe veiligheid inrichtingen etc.)

Begrip	Definitie
Considerans	
BBT	Best Beschikbare techniek genoemd in een BBT document.
Bevoegd gezag	Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, namens dezen de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
FCP	Flexibele Compounding Plant
InfoMil	Het informatiecentrum in Nederland over milieuwet- en regelgeving.
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
LXF	Lexan Finishing
Lozing	
Afvalwater	Alle water waarvan de houder zich, met het oog op de verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen, of moet ontdoen.
ABM	Algemene Beoordelingsmethodiek voor stoffen en mengsels 2016
AWP	Afvalwaterput
Immissietoets	Het uitvoeren van een Immissietoets is een belangrijke stap in het Nederlandse waterbeleid voor het bepalen van de effecten van een restlozing op het (water)milieu. De restlozing is de lozing die overblijft na toepassing van de BBT waarbij onder andere is getoetst aan de Algemene beoordelingsmethodiek (ABM) en het Handboek Immissietoets, beide aangewezen BBT documenten. https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/handboek-water/thema-s/zzs/uitleg-werkwijze/
MKN	Milieu Kwaliteitsnorm
ISO 25101	ISO 25101:2009, Water - Bepaling van perfluorooctaansulfonaat (PFOS) en perfluorooctaanzuur -

	Methode voor ongefilterde monsters van vaste faseëxtractie en vloeistof chromatografie/massaspectrometrie (https://www.nen.nl/iso-25101-2009-en-132255)
NEN-ISO 21675	NEN-ISO 21675:2019, Water - Bepaling van poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) in water - Methode met vaste fase-extractie en vloeistofchromatografie-tandem massaspectrometrie (LC-MS/MS) (https://www.nen.nl/nen-iso-21675-2019-en-264904)
NEN 6600-1	NEN 6600-1:2019 Water - Monsterneming - Deel 1: Afvalwater. NEN 6600-1 beschrijft de monsterneming uit stromend afvalwater door steekmonsterneming en met automatische monsternemingssystemen voor fyssisch-chemische analyses. (https://www.nen.nl/nen-6600-1-2019-nl-258205)
PFAS	perfluoralkyl-stoffen
PFBS	perfluorbutaansulfonzuur
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
VRP	Vermijdings- en Reductieprogramma https://www.infomil.nl/onderwerpen/lucht-water/zeer-zorgwekkende/vermijdings/
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stof(fen)
(p)ZZS	(Potentiële) Zeer Zorgwekkende Stoffen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Bijpraten PFAS Dick van der Velde 30 oktober '23

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

- vergunningen en metingen
Ontwikkelingen [REDACTED] en Sabic bespreken.

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

SABIC:

- Aan de vergunning van Sabic zijn recent onderzoeksverplichtingen ten aanzien PFAS verbonden.
- De proeven om te komen tot een lagere emissie van PFBS in het afvalwater lopen nog door.
- SABIC voorziet nog steeds dat tegen het einde van dit jaar een reductie van >90% behaald is (terug naar < 5kg/jaar).

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Verzonden: dinsdag 22 juli 2025 13:55
Onderwerp: RE: update PFAS [redacted] en Sabic

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Verzonden: woensdag 1 november 2023 08:51
Aan: [redacted] - DGWB <[redacted]@minienw.nl>
Onderwerp: Fwd: update PFAS [redacted] Sabic

[redacted]
Deze info kreeg ik via [redacted]

Groet,

[redacted]
Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Verzonden: Tuesday, October 31, 2023 1:48:57 PM
Aan: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>;
[redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>;
<[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Onderwerp: update PFAS [redacted] en Sabic

Hoi,

Vanmiddag sprak ik [redacted] van OMWB over de laatste stand van zaken ten aanzien van PFAS bij [redacted] en Sabic, zie bijlage. Highlights.

- [redacted]
- Sabic gaat naar 5kg PFBS/jaar

[redacted]
Met vriendelijke groet,

[redacted] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 [redacted] | M. +31 6 [redacted] | [redacted]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://provzeeland.nl) | facebook.com/provinciezeeland |
instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Rijkswaterstaat Zee en Delta

Poelendaelesingel 18
4335 JA Middelburg
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

T 08 [redacted] J

F 01 [redacted] J

www.rijkswaterstaat.nl

Opmaker

[redacted] J

M 06 [redacted] J

[redacted] J @rws.nl

Datum

30 oktober 2023

Bijlage(n)

1

agenda

PFAS | Bestuurlijk overleg Provincie Zeeland / RWS-ZD

Datum bespreking 6 november 2023

Tijdstip 08:00 – 09:00

Locatie MS-Teams

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Deelnemers Dick van der Velde, [redacted] J, [redacted] J, [redacted] J,

Afschrift aan [redacted] J, [redacted] J, [redacted] J

[redacted] T

[redacted] T

[redacted] T

[redacted] T

[redacted] T

[redacted] T

6. 2. Ontwikkelingen [redacted] T /Sabie

[redacted] T

[redacted] T

[redacted] T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: " " [J](#)"
Verzonden: donderdag 30 november 2023 17:44
Aan: " " <[J](#)> @zeeland.nl>; " " <[J](#)> @zeeland.nl>; " " <[J](#)> @zeeland.nl>; " " <[J](#)> @zeeland.nl>; " " <[J](#)> @zeeland.nl>; " " <[J](#)> @zeeland.nl>; " " <[J](#)> @zeeland.nl>
Onderwerp: FW: MOB Handhavingsverzoek SABIC Innovative Plastics__706998__
Bijlage(n): MOB Handhavingsverzoek SABIC Innovative Plastics__706998__.pdf

Ter info: een handhavingsverzoek van Mob over de lozing van PFBS door Sabic gericht aan WBD, zij hebben deze doorgestuurd aan OMWB en RWS.

Van: " " <[J](#)> @brabantsedelta.nl>
Verzonden: donderdag 30 november 2023 16:40
Aan: " " <[J](#)> @zeeland.nl>; " " <[J](#)> @rud-zeeland.nl>
Onderwerp: FW: MOB Handhavingsverzoek SABIC Innovative Plastics__706998__

Beste " " [J](#)

Ter informatie een handhavingsverzoek dat wij ontvangen hebben van de MOB. Hebben jullie deze ook gekregen?

Vriendelijke groet,

" " [J](#)

Met vriendelijke groet,

" " [J](#)

Senior beleidsmedewerker

Waterbeleid & Plannen

T: +31 7 " " [J](#)
E: " " <[J](#)> @brabantsedelta.nl
W: www.brabantsedelta.nl

Bouvignelaan 5 | 4836 AA Breda | Postbus 5520 | 4801 DZ Breda

Van: " " <[J](#)> @brabantsedelta.nl>
Verzonden: donderdag 30 november 2023 15:48
Aan: " " <[J](#)> @brabantsedelta.nl>
Onderwerp: FW: MOB Handhavingsverzoek SABIC Innovative Plastics__706998__

Hoi " " [J](#),

Zoals besproken hierbij handhavingsverzoek. Wij gaan dit verzoek ter behandeling doorsturen naar OMWB en RWS.

Groeten " " [J](#)

Met vriendelijke groet,

" " [J](#)

Juridisch medewerker VTH

Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)

T: +31 7 " " [J](#)
E: " " <[J](#)> @brabantsedelta.nl
W: www.brabantsedelta.nl

Bouvignelaan 5 | 4836 AA Breda | Postbus 5520 | 4801 DZ Breda

VERZENDING PER POST EN MAIL

info@brabantsedelta.nl

Retouradres: Postbus 612, 3300 AP DORDRECHT

Waterschap Brabantse Delta
Postbus 5520
4801 DZ Breda

Onderwerp: Handhavingsverzoek

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat,

1. Namens cliënte, de coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (hierna: **MOB**), wiens machtigingsbescheiden in **bijlage 1** zijn opgenomen, heb ik u eerder verzocht informatie openbaar te maken over de emissie van PFAS door SABIC Innovative Plastics. Ik heb u daarbij onder meer gevraagd om alle vigerende vergunningen openbaar te maken die betrekking hebben op de lozing van PFAS.
2. U heeft een groot aantal documenten openbaar gemaakt waaruit blijkt dat SABIC indirect, via uw werken, PFAS, waaronder in ieder geval PBS, loost op de Westerschelde. Tussen de door u openbaar gemaakte stukken is echter geen vergunning te vinden waarin de lozing van PFBS of andere PFAS is toegestaan.

A. HANDHAVINGSVERZOEK

3. MOB meent dat in het geval zonder vergunning PFAS, waaronder PFBS, wordt geloosd, stevig handhavend optreden de geëigende manier is om zo snel mogelijk tot nul-lozing te komen. U bent gehouden aan de beginselplicht tot handhaving. Met dit schrijven verzoekt MOB u om tot handhaving over te gaan.

B. AANVULLENDE OPMERKINGEN

4. In het navolgende worden enkele aanvullende opmerkingen gemaakt. U wordt verzocht deze opmerkingen als overweging ten grondslag te leggen aan uw besluit.

HANDHAVINGSVERZOEK

Datum:

21-11-2023

Ons kenmerk:

2021-011

Uw kenmerk:

n.t.b.

BETREFFENDE

Inrichting

Plasticfabriek
SABIC Innovative Plastics

Adres inrichting

Plasticslaan 1
4612 PX Bergen op Zoom

BIJLAGEN

1: Machtigingsbescheiden

KANTOORGEGEVENS

Milieuvizier Rechtsbijstand

KVK: 83321632

IBAN: NL63 TRIO 0788 9627 60

Postadres

Postbus 612
3300 AP Dordrecht

Stuurt u post bij voorkeur per mail onder vermelding van het kenmerk bovenaan deze brief.

Mailadres

postbus@milieuvizier.nl

Telefoonnummer

06 33 36 33 96

1e. SABIC veroorzaakt onomkeerbare schade voor het milieu

5. Ten aanzien van de positionering van de overtreding op de interventiematrix in de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht wordt opgemerkt dat PFBS een ZZS is, en dat de stof niet afbreekt in het milieu. SABIC verspreidt dus op onomkeerbare wijze ZZS in de omgeving. De overtreding kan daarom niet anders worden gepositioneerd dan in rij 4.

2e. Hoogte dwangsom

6. In het verleden hebben bevoegd gezagen zich bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom doorgaans aangesloten bij de 'Leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen'. In deze leidraad is aangegeven dat rekening moet worden gehouden met verschillende factoren, waaronder de omvang van de onderneming. In de leidraad is echter geen duidelijk houvast gegeven over hoe om te gaan met de omvang van de onderneming.
7. Dit jaar heeft IPLO de 'Leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen' gepubliceerd. In dit document worden wel passende handvaten geboden. In bijlage 2 van de nieuwe leidraad is een rekenmethodiek opgenomen voor het berekenen van dwangsomhoogtes bij financieel draagkrachtige bedrijven. U wordt verzocht bij deze rekenmethodiek aan te sluiten.

3e. Een redelijke termijn bedraagt twee weken

8. Het gevraagde besluit is eenvoudig te nemen. Vast staat dat de lozing niet is toegestaan. Er hoeft geen nader onderzoek te worden uitgevoerd. Er hoeft enkel een besluit te worden opgesteld. Gezien de ernst van de overtreding en het feit dat de lozing van PFAS, waaronder PFBS onomkeerbaar is, acht MOB het redelijk om binnen twee weken een handhavingsbesluit te nemen.
9. Indien u meent dat de hierboven geschetste termijn niet redelijk is, wordt u verzocht uiterlijk binnen één week te laten weten welke termijn volgens u wel redelijk is.

Hoogachtend,
Namens MOB

 J

 J

Machtiging

Dossier: 059254.01.01/JL

STATUTENWIJZIGING

Datum: 1 januari 2023

Hierbij machtigt Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. te Nijmegen

[redacted]

om namens de coöperatie en conform de doelstelling van de coöperatie, met recht van vervanging, de natuur-, milieu-, en ruimtelijke belangen te vertegenwoordigen in omgevingsrechtelijke procedures, waaronder (onder meer) begrepen procedures krachtens de Wet Natuurbescherming, de Wet milieubeheer, de Wet Ruimtelijke ordening en de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO).

Dit omvat onder meer omgevingsrechtelijke vergunningbesluiten, verzoeken om handhaving, intrekking en actualisatie, ruimtelijke planbesluitvorming en ook het opvragen van informatie bij de overheid krachtens de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Deze machtiging is geldig tot 1 jaar na heden alsook voor alle procedures die op basis van deze machtiging zijn aangevangen.

Namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.

[redacted]

[redacted]

voorzitter/zelfstandig bevoegd

Heden, elf december tweeduizend veertien, verschenen voor mij, [redacted] notaris gevestigd te Schijndel:

1. [redacted] geboren te [redacted] op [redacted] [redacted] paspoortnummer [redacted] wonende te [redacted] (postcode [redacted]).

2. de [redacted] geboren te [redacted] op [redacted] [redacted] paspoortnummer [redacted] wonende te [redacted] (postcode [redacted]).

De comparanten verklaarden:

- dat zij ten deze handelen in hun hoedanigheid van respectievelijk secretaris/penningmeester en voorzitter van de coöperatie: Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., statutair gevestigd te Nijmegen, Waldeck Pyramontsingel 18, postcode (6521 BC), ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 10145049, als zodanig deze vereniging rechtens vertegenwoordigend en handelend voor en namens dezelve; hierna te noemen: de coöperatie.

De comparanten, handelend als gemeld, verklaarden:

- dat de coöperatie is opgericht bij akte verleden voor [redacted] notaris te Schijndel op acht februari negentienhonderd zesenennegentig;
- dat de coöperatie laatstelijk haar statuten heeft gewijzigd op dertig november tweeduizend vijf bij akte verleden voor [redacted] notaris te Schijndel;
- dat de algemene ledenvergadering der coöperatie in haar vergadering van heden heeft besloten tot wijziging der statuten, waarvan blijkt uit de notulen van de betreffende vergadering, die aan deze akte zijn gehecht;

- dat uit gemeld notulen eveneens blijkt dat de comparanten door de vergadering gemachtigd zijn om de gewijzigde statuten in een notariële akte vast te leggen en alle daaruit voortvloeiende werkzaamheden te verrichten;

Ter uitvoering van het vorenstaande verklaarden de comparanten, handelend als gemeld, dat de statuten worden gewijzigd als volgt:

Artikel 2 wordt vervangen door een nieuw artikel 2, luidende:

1. In overeenstemming met artikel 3 van het Verdrag betreffende de EU "een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu" te bevorderen door:
 - behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu;
 - het nemen van maatregelen om lokale, regionale of mondiale milieuproblemen, aan te pakken waarbij de focus primair op Nederland is gericht;
 - het streven naar goede wettelijke regelingen met betrekking tot het leefmilieu en de kwaliteit van de natuur, en het bevorderen van de naleving ervan;
 - het stoppen dan wel beperken van verdere teruggang van biodiversiteit in Europa, en in Nederland in het bijzonder;
 - het bevorderen van een tijdige en juiste implementatie van Europese richtlijnen zoals de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, waarbij de werkzaamheden van de coöperatie in Nederland focussen op met name een systematische verlaging van stikstofdeposities afkomstig van industrie, landbouw en veeteelt op natuurgebieden in het gehele land;
 - het bevorderen van een tijdige en juiste implementatie van overige Europese richtlijnen zoals bijvoorbeeld de RIE, Kaderrichtlijn Water, Richtlijn Luchtkwaliteit, en andere relevante richtlijnen, evenals de relevante BREF's;
 - bescherming van het leefklimaat en de gezondheid van de mens;
 - behoeftzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen.
2. Zij tracht dit te bereiken door:
 - vergroten van bewustzijn van Nederlandse politici, organisaties en burgers, dat Nederland binnen de Europese Unie steeds verder achterloopt qua uitvoering van milieubeleid;
 - lobbying, beïnvloeding van politiek en het informeren van de Europese Commissie over niet tijdig uitvoeren van EU-richtlijnen in Nederland;
 - samenwerken met andere Nederlandse en Europese milieuorganisaties;
 - assisteren en voorlichten van bezorgde burgers, gemeentes

en provincies;

- sluiten van convenanten met bedrijven en organisaties;
- het voeren van alle wettelijke procedures zoals, maar niet gelimiteerd tot, de volgende acties: indienen van bedenkingen, zienswijzen, beroepschriften, bezwaarschriften en/of voeren van alle noodzakelijke bestuursrechtelijke procedures met als doel het verminderen, dan wel beëindigen van overlast, risico's en schade veroorzaakt aan mens en milieu door inrichtingen, installaties en alle andere bronnen van milieuverontreiniging;
- samenwerken met en het verstrekken van opdrachten aan derden;
- samenwerken met en het uitvoeren van opdrachten van derden.

De comparanten zijn mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparanten is door mij, notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en daartoe bestemde documenten vastgesteld. WAARVAN AKTE in minuut is verleden te Schijndel op de datum in het hoofd dezer akte vermeld.

Nadat de zakelijke inhoud van deze akte door mij, notaris, aan de comparanten is opgegeven en toegelicht, hebben deze eenparig verklaard van de inhoud van deze akte te hebben kennisgenomen, daarmee in te stemmen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen.

Vervolgens is deze akte na beperkte voorlezing door de comparanten en mij, notaris, ondertekend.

(Volgt ondertekening door comparanten en notaris)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

KVK

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel®

KvK-nummer 10145049

Pagina 1 (van 2)

Rechtspersoon

RSIN 804517629
Rechtsvorm Coöperatie
Statutaire naam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Statutaire zetel Nijmegen
Datum akte van oprichting 08-02-1996
Datum akte laatste statutenwijziging 11-12-2014
Deponering jaarstuk De jaarrekening over boekjaar 2021 is gedeponereerd op 20-01-2023.

Onderneming

Handelsnaam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Startdatum onderneming 08-02-1996
Activiteiten SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
Werkzame personen 2

Vestiging

Vestigingsnummer 000003398587
Handelsnaam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Bezoekadres Waldeck Pyramontsingel 18, 6521BC Nijmegen
Telefoonnummer 0243230491
Internetadres www.mobilisation.nl
E-mailadres info@mobilisation.nl
Datum vestiging 08-02-1996
Activiteiten SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
In overeenstemming met art. 3 van het verdrag betreffende de EU "een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu" te bevorderen.
Werkzame personen 2

Bestuurders

Naam [REDACTED]
Geboortedatum [REDACTED]
Datum in functie 08-02-1996
Titel Voorzitter
Bevoegdheid Alleen/zelfstandig bevoegd

Naam [REDACTED]
Geboortedatum [REDACTED]

WAARMERK
— KVK —

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verificerbaar blijft.

2023-02-22 14:58:18

KVK

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel®

KvK-nummer 10145049

Pagina 2 (van 2)

Datum in functie 01-03-2017 (datum registratie: 13-10-2017)
Titel Secretaris penningmeester
Bevoegdheid Alleen/zelfstandig bevoegd

Uittreksel is vervaardigd op 22-02-2023 om 14:58 uur.

WAARMERK
— KVK —

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verificerbaar blijft.

2023-02-22 14:58:18

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: " " <"@sabic.com>
Verzonden: maandag 4 december 2023 12:16
Aan: " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>
Cc: " " <"@rws.nl>; " " <"@zeeland.nl>; " " <"@sabic.com>; " " <"@SABIC.com>
Onderwerp: Update acties reductie PFBS-lozing december 2023

Classification: Strictly Confidential

Heren,

Hierbij weer een update met betrekking tot de acties die lopen om de lozing van PFBS in afvalwater te reduceren.

- Het overzetten van de gehele portfolio naar de masterbatch is afgerond. Alle producten worden nu hier mee gemaakt.
Door grote vertraging in rapportage van het door ons gecontracteerde laboratorium hebben we nog geen resultaten van de lozing na overzetten.
- Het maken van de masterbatch zonder gebruik te maken van een menger is helaas nog niet succesvol.
Als alternatief zijn er testen gedaan om de achtergebleven PFBS in de menger niet met water weg te wassen, maar met polycarbonaatpoeder.
Dit poeder kan daarna direct worden gebruikt voor de opmaak van PFBS-houdende producten.
De eerste resultaten zijn bijzonder positief. De komende tijd zullen we deze werkwijze verder uittesten en indien succesvol implementeren.
- De voorbereiding voor zuiveringstesten met een pilot-installatie voor het vacuümwater lopen nog steeds volgens plan.
De installatie zal naar verwachting in het 2^e kwartaal 2024 operationeel zijn.

Als er op korte termijn voldoende analyseresultaten binnenkomen van de lozing 'na overzetten van de gehele portfolio', zal ik daarover nog een tussentijdse update sturen.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

From: " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>
Sent: Monday, 2023-Oct-16 15:34
To: " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>; " " <"@omwb.nl>
Cc: " " <"@rws.nl>; " " <"@sabic.com>; " " <"@zeeland.nl>
Subject: Update acties reductie PFBS-lozing oktober 2023

Classification: Strictly Confidential

Allen,

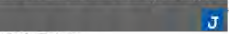
Nu iets eerder dan aangekondigd een update over de voortgang reductie PFBS-lozing van SABIC.

- De extra kwaliteitstesten die zijn uitgevoerd op monsters van 'overige producten' met de masterbatch zijn positief uitgevallen. Hiermee kan nu het overzetten van de gehele portfolio worden voltooid.
We verwachten hierdoor in de loop van november een verdere afname van PFBS in het afvalwater waar te kunnen gaan nemen (rond het einde van dit jaar tot $\geq 90\%$ t.o.v. 2022).
- Zoals al met de omgevingsdienst besproken zien we wel wat verschillen in resultaten van PFBS-analyses tussen SABIC en overheid. Zelfs op dezelfde monsters. We hebben afgesproken hier extra aandacht voor te nemen omdat met een hoog debiet de verschillen in ng/L in een monster zich vertalen naar verschil in kilo's voor de lozing.

- De voorbereiding voor zuiveringstesten met een pilot-installatie voor het vacuümwater lopen volgens plan.

Over een aantal weken een volgende update.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

 J

SABIC

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

6. Bedrijven dossiers:

- Sabic Bergen op Zoom:
 - o stand van zaken reductie PFBS lozing
 - o handhavingsverzoek Mob, gericht aan WBD. Zij hebben deze doorgestuurd aan OMWB en RWS.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: " " <@sabic.com>
Verzonden: maandag 15 januari 2024 10:37
Aan: " " <@zeeland.nl>
Cc: " " <@sabic.com>
Onderwerp: FW: Update acties reductie PFBS-lozing december 2023

Goedemorgen ,

Voor jou ook het beste voor 2024.
En laten we er samen een mooi jaar van maken met betrekking tot de Westerschelde... als het om PFBS gaat, dan loopt het goed.

We hebben besloten de test voor het zuiveren van vacuumwater meteen uit te laten voeren als een definitieve oplossing.
Dat geeft waarschijnlijk een iets langere aanloop voor realisatie, maar daarmee voorkomen we dat we na de pilot circa 6 maanden zonder zitten.

Ik zal later vandaag ook nog even via de omgevingsdienst een update sturen over de lozingssituatie en de plannen.

Ik heb de tekst van jou hieronder iets aangepast. Als je vragen hebt, bel me gerust even.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

"

SABIC

06- "

From: " " <@zeeland.nl>
Sent: Thursday, 2024-Jan-11 12:02
To: " " <@sabic.com>
Subject: RE: Update acties reductie PFBS-lozing december 2023

CAUTION:

This is an external e-mail. If you don't recognize the sender and it looks suspicious, kindly report it using the 'Report Suspicious Email' icon.

Hoi ,

Beste wensen voor 2024 !

Ook in het nieuwe jaar blijft het PFAS dossier tijd van ons vragen. We zijn nu doende met een nieuwe voortgangsrapportage van de PFAS-coördinatoren. Onderstaande tekst willen we opnemen over de voortgang bij jullie:

SABIC in Bergen op Zoom maakt nu alle producten met de zogenaamde Masterbatch, waardoor een grote reductie van de lozing van PFBS is bereikt. Exacte omvang van deze reductie is nog niet duidelijk, als gevolg van vertraging bij het laboratorium.

SABIC onderzoekt nog alternatieve methoden voor het reinigen van de menger voor de productie van de masterbatch. En zij zijn gestart met voorbereiding voor een definitieve installatie voor behandeling van vacuümwater dat is verontreinigd met PFBS. Deze installatie zal naar verwachting in het 4e kwartaal 2024 operationeel zijn.

Heb je aanvullingen/opmerkingen ?

Met vriendelijke groet,

Provinciehuys | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [redacted] <[redacted]@sabic.com>

Verzonden: maandag 4 december 2023 11:17

Aan: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>

CC: [redacted], [redacted] (ZD)' <[redacted]@rws.nl>; [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@sabic.com>; [redacted] <[redacted]@SABIC.com>

Onderwerp: Update acties reductie PFBS-lozing december 2023

Classification: Strictly Confidential

Heren,

Hierbij weer een update met betrekking tot de acties die lopen om de lozing van PFBS in afvalwater te reduceren.

- Het overzetten van de gehele portfolio naar de masterbatch is afgerond. Alle producten worden nu hier mee gemaakt.
Door grote vertraging in rapportage van het door ons gecontracteerde laboratorium hebben we nog geen resultaten van de lozing na overzetten.
- Het maken van de masterbatch zonder gebruik te maken van een menger is helaas nog niet succesvol.
Als alternatief zijn er testen gedaan om de achtergebleven PFBS in de menger niet met water weg te wassen, maar met polycarbonaatpoeder.
Dit poeder kan daarna direct worden gebruikt voor de opmaak van PFBS-houdende producten.
De eerste resultaten zijn bijzonder positief. De komende tijd zullen we deze werkwijze verder uittesten en indien succesvol implementeren.
- De voorbereiding voor zuiveringstesten met een pilot-installatie voor het vacuümwater lopen nog steeds volgens plan.
De installatie zal naar verwachting in het 2^e kwartaal 2024 operationeel zijn.

Als er op korte termijn voldoende analyseresultaten binnenkomen van de lozing 'na overzetten van de gehele portfolio', zal ik daarover nog een tussentijdse update sturen.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[redacted]
SABIC

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

From: [redacted]

Sent: Monday, 2023-Oct-16 15:34

To: [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@omwb.nl>; [redacted] <[redacted]@omwb.nl>

Cc: [redacted], [redacted] (ZD)' <[redacted]@rws.nl>; [redacted] <[redacted]@sabic.com>; [redacted]

[redacted] <[redacted]@zeeland.nl>

Subject: Update acties reductie PFBS-lozing oktober 2023

Classification: Strictly Confidential

Allen,

Nu iets eerder dan aangekondigd een update over de voortgang reductie PFBS-lozing van SABIC.

- De extra kwaliteitstesten die zijn uitgevoerd op monsters van 'overige producten' met de masterbatch zijn positief uitgevallen. Hiermee kan nu het overzetten van de gehele portfolio worden voltooid.
We verwachten hierdoor in de loop van november een verdere afname van PFBS in het afvalwater waar te kunnen gaan nemen (rond het einde van dit jaar tot $\geq 90\%$ t.o.v. 2022).
- Zoals al met de omgevingsdienst besproken zien we wel wat verschillen in resultaten van PFBS-analyses tussen SABIC en overheid. Zelfs op dezelfde monsters. We hebben afgesproken hier extra aandacht voor te nemen omdat met een hoog debiet de verschillen in ng/L in een monster zich vertalen naar verschil in kilo's voor de lozing.
- De voorbereiding voor zuiveringstesten met een pilot-installatie voor het vacuümwater lopen volgens plan.

Over een aantal weken een volgende update.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) only. They may contain proprietary material or confidential information and/or be subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Van: "[redacted]" <[redacted]@sabic.com>
Verzonden: vrijdag 26 januari 2024 12:48
Aan: "[redacted]" <[redacted]@zeeland.nl>
Cc: "[redacted]" <[redacted]@sabic.com>
Onderwerp: RE: Update acties reductie PFBS-lozing

Classification: Confidential

Goedemorgen [redacted],

Ik heb in de tekst hieronder enkele kleine aanpassingen gedaan, ongeveer zelfde als onlangs al met je gedeeld.
Indien er nog vragen over zijn, bel gerust even.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[redacted]
Manager Environment & Responsible Care
Corporate Manufacturing

SABIC
SABIC Innovative Plastics B.V.
Plasticslaan 1
4612 PX, Bergen op Zoom
The Netherlands
Trade Register: 20079272
T +31 (0)164 [redacted]
M [redacted]
E [redacted]@sabic.com
W <http://www.sabic.com>

This e-mail and any attachments are for authorized use by the intended recipient(s) and, if they are, contain proprietary material and/or confidential information and/or are subject to legal privilege. They should not be copied, disclosed to, or used by any other party. If you have reason to believe that you are not one of the intended recipients of this e-mail, please notify the sender immediately by reply e-mail and immediately delete this e-mail and any of its attachments. Thank you.

From: [redacted] <[redacted]@zeeland.nl>
Sent: Friday, 2024-Jan-26 10:14
To: [redacted] <[redacted]@sabic.com>
Cc: [redacted] <[redacted]@sabic.com>
Subject: RE: Update acties reductie PFBS-lozing

CAUTION:
This is an external e-mail. If you don't recognize the sender and it looks suspicious, kindly report it using the 'Report Suspicious Email' icon.

Hoi [redacted],

Intussen zijn de voorbereidingen voor de voortgangsrapportage PFAS een eind gevorderd. Ten aanzien van Sabic is daar nu onderstaande informatie over opgenomen:

Actie	Stand van zaken	Planning
Lozing PFAS vanuit RWZI Bath	De RUD-Zeeland heeft de omgevingsvergunning van RWZI Bath	SABIC onderzoekt nog alternatieve methoden voor het reinigen van een

	aangepast. Met deze aanpassing is een uitgebreide monitoringsverplichting voor PFAS opgelegd. Hiermee wordt een beter inzicht in de massabalans van PFAS over deze zuivering gerealiseerd en daarnaast levert dit ook een beeld op van effecten van te treffen brongerichte maatregelen. Met een bronaanpak is inmiddels al een van de hoeveelheid PFAS reductie bereikt. OMWB heeft met T een traject afgesproken om te komen tot reductie en het opstellen van een vermijdings- en reductieprogramma. En met succes: de lozing is aanmerkelijk verminderd.	menger. Ook zijn ze gestart met de voorbereiding voor een pilot-installatie voor behandeling van vacuümwater dat is verontreinigd met PFBS. Deze installatie zal naar verwachting in het vierde tweede kwartaal 2024 operationeel zijn. De omgevingsdienst Midden- en West Brabant (OMWB) draagt zorg voor de voortgang bij SABIC en ziet toe dat het bedrijf de reductie zover mogelijk doorvoert.
--	---	--

Daarnaast hebben wij vragen ontvangen van de Statenfractie van PvDA-GroenLinks. Eén daarvan gaat over jullie. Onderstaand de voorgestelde beantwoording:

9.	Begin juni 2022 meldde Gedeputeerde Van der Velde dat het bedrijf Sabic in Bergen-op-Zoom jaarlijks ca. 50 kg PFAS op de Westerschelde loosde onder een vergunning die door Provincie Brabant was afgegeven. Hierbij werd destijds ook gemeld dat de Provincie Brabant er naar streefde om op korte termijn deze lozing met 90% te reduceren. a. De 3e voortgangsrapportage PFAS stelt dat er “een significante daling van de PFBS concentraties” is in de lozingen van Sabic. Wat zijn de meest recente en concrete (in getallen) gegevens hierover? b. Is de vergunning van Sabic voor de lozing van PFAS inmiddels aangepast en zo niet, wanneer zal dit dan naar verwachting afgerond zijn?	9.	a. SABIC in Bergen op Zoom treft in overleg met OMWB en Provincie Noord-Brabant maatregelen om de lozing te minimaliseren. Zij maakt nu alle producten met de zogenaamde Masterbatch, waardoor een grote reductie van de lozing van PFBS is bereikt. Naar verwachting is deze reductie meer dan 90%. Exacte omvang van deze reductie is nog niet duidelijk, als gevolg van vertraging door drukte bij het externe laboratorium. b. OMWB zet in op bronmaatregelen. Pas na afronding daarvan zal duidelijk zijn of aanpassing van de vergunning op dat onderdeel gewenst is.
----	--	----	--

Bedoeling is dat beide documenten 6 februari in GS zitten voor besluitvorming, daarna worden deze openbaar voor publiek, media en politieke partijen.

Willen jullie aangeven of er nog onjuistheden in bovenstaande teksten staan ? de tekst voor de voortgangsrapportage kan na vanmiddag niet meer worden aangepast. De beantwoording van de Statenvragen ronden we volgende week af (daar zit dus wat meer ruimte).

Alvast bedankt !

Met vriendelijke groet,

Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 | M. +31 6 | @zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: <>
Verzonden: maandag 15 januari 2024 09:37
Aan: <>
CC: <>
Onderwerp: FW: Update acties reductie PFBS-lozing december 2023

Goedemorgen ,

Voor jou ook het beste voor 2024.

En laten we er samen een mooi jaar van maken met betrekking tot de Westerschelde... als het om PFBS gaat, dan loopt het goed.

We hebben besloten de test voor het zuiveren van vacuumwater meteen uit te laten voeren als een definitieve oplossing.

Dat geeft waarschijnlijk een iets langere aanloop voor realisatie, maar daarmee voorkomen we dat we na de pilot circa 6 maanden zonder zitten.

Ik zal later vandaag ook nog even via de omgevingsdienst een update sturen over de lozingssituatie en de plannen.

Ik heb de tekst van jou hieronder iets aangepast. Als je vragen hebt, bel me gerust even.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

SABIC
06-

From: <>
Sent: Thursday, 2024-Jan-11 12:02
To: <>
Subject: RE: Update acties reductie PFBS-lozing december 2023

CAUTION:

This is an external e-mail. If you don't recognize the sender and it looks suspicious, kindly report it using the 'Report Suspicious Email' icon.

Hoi [REDACTED],

Beste wensen voor 2024 !

Ook in het nieuwe jaar blijft het PFAS dossier tijd van ons vragen. We zijn nu doende met een nieuwe voortgangsrapportage van de PFAS-coördinatoren. Onderstaande tekst willen we opnemen over de voortgang bij jullie:

SABIC in Bergen op Zoom maakt nu alle producten met de zogenaamde Masterbatch, waardoor een grote reductie van de lozing van PFBS is bereikt. Exacte omvang van deze reductie is nog niet duidelijk, als gevolg van vertraging bij het laboratorium.

SABIC onderzoekt nog alternatieve methoden voor het reinigen van de menger voor de productie van de masterbatch. En zij zijn gestart met voorbereiding voor een definitieve installatie voor behandeling van vacuümwater dat is verontreinigd met PFBS. Deze installatie zal naar verwachting in het 4e kwartaal 2024 operationeel zijn.

Heb je aanvullingen/opmerkingen ?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Senior beleidsadviseur Milieu
T. +31 118 [REDACTED] | M. +31 6 [REDACTED] | [REDACTED]@zeeland.nl

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@sabic.com>

Verzonden: maandag 4 december 2023 11:17

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED]

[REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>

CC: [REDACTED], [REDACTED] (ZD)' <[REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
[REDACTED] <[REDACTED]@sabic.com>; [REDACTED], [REDACTED] <[REDACTED]@SABIC.com>

Onderwerp: Update acties reductie PFBS-lozing december 2023

Classification: Strictly Confidential

Heren,

Hierbij weer een update met betrekking tot de acties die lopen om de lozing van PFBS in afvalwater te reduceren.

- Het overzetten van de gehele portfolio naar de masterbatch is afgerond. Alle producten worden nu hier mee gemaakt. Door grote vertraging in rapportage van het door ons gecontracteerde laboratorium hebben we nog geen resultaten van de lozing na overzetten.
- Het maken van de masterbatch zonder gebruik te maken van een menger is helaas nog niet succesvol. Als alternatief zijn er testen gedaan om de achtergebleven PFBS in de menger niet met water weg te wassen, maar met polycarbonaatpoeder. Dit poeder kan daarna direct worden gebruikt voor de opmaak van PFBS-houdende producten. De eerste resultaten zijn bijzonder positief. De komende tijd zullen we deze werkwijze verder uittesten en indien succesvol implementeren.
- De voorbereiding voor zuiveringstesten met een pilot-installatie voor het vacuümwater lopen nog steeds volgens plan. De installatie zal naar verwachting in het 2^e kwartaal 2024 operationeel zijn.

Als er op korte termijn voldoende analyseresultaten binnenkomen van de lozing 'na overzetten van de gehele portfolio', zal ik daarover nog een tussentijdse update sturen.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[REDACTED]
SABIC

From: [REDACTED]
Sent: Monday, 2023-Oct-16 15:34
To: [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@omwb.nl>
Cc: [REDACTED], [REDACTED] (ZD) <[REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@sabic.com>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Subject: Update acties reductie PFBS-lozing oktober 2023

Classification: Strictly Confidential

Allen,

Nu iets eerder dan aangekondigd een update over de voortgang reductie PFBS-lozing van SABIC.

- De extra kwaliteitstesten die zijn uitgevoerd op monsters van 'overige producten' met de masterbatch zijn positief uitgevallen. Hiermee kan nu het overzetten van de gehele portfolio worden voltooid. We verwachten hierdoor in de loop van november een verdere afname van PFBS in het afvalwater waar te kunnen gaan nemen (rond het einde van dit jaar tot $\geq 90\%$ t.o.v. 2022).
- Zoals al met de omgevingsdienst besproken zien we wel wat verschillen in resultaten van PFBS-analyses tussen SABIC en overheid. Zelfs op dezelfde monsters. We hebben afgesproken hier extra aandacht voor te nemen omdat met een hoog debiet de verschillen in ng/L in een monster zich vertalen naar verschil in kilo's voor de lozing.
- De voorbereiding voor zuiveringstesten met een pilot-installatie voor het vacuümwater lopen volgens plan.

Over een aantal weken een volgende update.

Met vriendelijke groet / with kind regards,

[REDACTED]
SABIC

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 7 februari 2024 10:24

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: nr. 058/ antwoord op artikel 44 vragen – Statenfractie PvdA-GroenLinks - inzake monitoring PFAS bij RWZI Rilland en PFAS-lozingen Sabic

Bijlage(n): beantwoording art44 vragen PvDA-GL lozingen PFAS.pdf.pdf

Ter informatie: GS heeft de beantwoording vastgesteld en aan PS aangeboden.

Van: Provincie Zeeland <provincie@zeeland.nl>

Verzonden: woensdag 7 februari 2024 09:18

Aan: Provincie Zeeland <provincie@zeeland.nl>

Onderwerp: nr. 058/ antwoord op artikel 44 vragen – Statenfractie PvdA-GroenLinks - inzake monitoring PFAS bij RWZI Rilland en PFAS-lozingen Sabic

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u vragen van de bovengenoemde Statenfractie en antwoorden van het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland betreffende artikel 44 vragen inzake bovengenoemd onderwerp.

Provincie Zeeland.

Vragen van statenleden Inez Flameling en Ay Ling van der Spek - Thung (PvdA-GroenLinks) ingevolge artikel 44 reglement van orde

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2024 nummer 058.

(ingekomen: 5 januari 2024)

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
1.	De RUD heeft pas anderhalf jaar na verschijnen van het STOWA rapport, in februari 2023, vragen gesteld aan Waterschap Brabantse Delta omtrent de oorsprong en verwerking van PFAS in het effluent wat op de Schelde geloosd wordt. Waarom duurde het anderhalf jaar voordat er vragen over zijn gesteld aan WBD?	1.	Bij dit vraagstuk zijn zowel Zeeuwse als Brabantse partijen met verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden betrokken. Over dit vraagstuk zijn veel ambtelijke en bestuurlijke contacten nodig geweest om voortgang te boeken. Al deze contacten en inzet hebben inmiddels wel effect gehad. Nadat wij in november 2021 naar aanleiding van het STOWA rapport een eerste overleg hebben gevoerd met Waterschap Brabantse Delta (WBD) en Omgevingsdienst Midden-West Brabant (OMWB), is gestart met een inventarisatie van mogelijke bronnen. Hierbij bleek dat het afvalverwerkend bedrijf ATM in Moerdijk relatief de grootste bijdrage leverde aan de hoeveelheid PFAS dat in de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Bath terecht komt. Aanpak van vervuiling aan de bron heeft de voorkeur en is efficiënter dan toepassen van een nageschakelde zuiveringstechniek op een RWZI. Daarom is voorrang gegeven aan de bronaanpak en heeft OMWB vervolgens met ATM een traject afgesproken om de PFAS lozing te verminderen. Hiervoor heeft ATM een vermijdings- en reductieprogramma opgesteld. En met succes: deze lozing is aanmerkelijk verminderd.
2.	Op 14 april 2023 antwoordt WBD onvolledig en geeft niet de gevraagde informatie. a. Waarom duurde het tot 3 augustus 2023 voordat gecommuniceerd wordt dat de onvolledige antwoorden aanleiding geven tot het verbinden van additionele milieubeschermingsmaatregelen aan de vergunning voor de RWZI? b. Waarom is niet geprobeerd alsnog de ontbrekende informatie te verkrijgen van WBD ?	2.	Met het oog op rechtsgelijkheid heeft de RUD Zeeland eerst ingezet op ontwikkeling van een eenduidige aanpak van waterzuiveringsinstallaties in Zeeland. Om die reden hebben zij overleggen gevoerd met het Waterschap Scheldestromen en Evides Industriewater omdat zij ook waterzuiveringsinstallaties in Zeeland beheren.

statenstukken

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
			De vergunningen van RWZI Bath, AWZI Sloe en RWZI Terneuzen zijn tegelijkertijd aangepast. Hierbij is een uitgebreide monitorings- en onderzoeksverplichting opgelegd. Nu dit in de vergunningen is vastgelegd, kan uitvoering daarvan indien nodig ook worden afgedwongen, zodat de gevraagde informatie ook daadwerkelijk verkregen wordt.
3.	Het ontwerpbesluit met de additionele eisen aan de vergunning zou binnen 6 weken na 3 augustus worden gepubliceerd. Echter pas op 5 december, dus ruim 2,5 jaar na de constatering, komt de Provincie (bij monde van RUD Zeeland) met een ontwerpbeschikking voor een ambtelijke wijziging van de vergunning. Waarom is de op 3 augustus genoemde termijn van 6 weken niet gehaald?	3.	Het gaat hier om het voornemen om de vergunning binnen 6 weken na 3 augustus 2023 te publiceren. In plaats van medio september is dat begin december 2023 gebeurd: 2,5 maand later dan was voorgenomen. Uit navraag bij de RUD-Zeeland bleek dat in deze periode andere werkzaamheden prioriteit hadden.
4.	De wijziging betreft louter het opleggen van een verplichting aan WBD om zowel de inlaatstroom als het effluent van de waterzuivering te gaan monitoren op PFAS. Waarom is enkel gekozen voor een rapportage verplichting voor PFAS uitstoot en niet voor maatregelen die daadwerkelijk de hoeveelheid PFAS zullen reduceren?	4.	Met een bronaanpak is inmiddels al een reductie bereikt van de hoeveelheid PFAS (zie antwoorden op vraag 1). Monitoring is van belang om inzicht te krijgen in de massabalans (=verdeling van PFAS over de in- en uitgaande stromen) van PFAS over de RWZI. Hierdoor verkrijgen we meer inzicht in het gedrag van deze stoffen, wat de basis kan vormen voor eventuele gerichte verdere maatregelen.
5.	In de ontwerpbeschikking (blz. 12) staat "In afwijking van de brief van 3 augustus richten wij ons op de verspreiding van PFAS via waterstromen en afvalstromen. Op basis van de huidige inzichten is het beeld dat verspreiding van PFAS door de lucht bij waterzuiveringsinstallatie ongewis is." Is het feit dat het ongewis is niet juist een reden om verspreiding via de lucht wel te monitoren?	5.	De uitkomsten van het STOWA rapport wijzen uit dat de route en transport van PFAS via de lucht qua omvang nog niet goed in beeld is. Maar er zijn geen signalen dat er sprake zou kunnen zijn van een significante verspreiding van PFAS door de lucht vanuit RWZI's. Het registratieprogramma heeft tot doel om een gesloten massabalans voor PFAS te verkrijgen. Als er sprake zou zijn van emissie naar de lucht, dan blijkt dat ook uit de resultaten.
6.	RWZI Bath heeft aangegeven dat op basis van de huidige inzichten het onmogelijk is om nageschakelde technieken toe te passen en dat een bronaanpak (i.c. de bedrijven de lozen op het riool) de voorkeur verdient. Welke acties zijn er inmiddels ondernomen om deze bronaanpak te realiseren? Zijn dit daadwerkelijke reductiemaatregelen of betreft het ook alleen monitoring en registratie?	6.	Zie antwoord op vraag 1. Daarnaast is gestart met het project 'van bron tot effect'. Daarin worden bouwstenen uitgewerkt van een integrale aanpak van industriële stoffen in de lozingen van RWZI's. Dit project wordt uitgevoerd op basis van drie casussen, waar RWZI Bath er één van is. Het project loopt tot september 2024.

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
	Vanuit het project worden nieuwsbrieven uitgegeven waarin de voortgang is beschreven https://www.tkiwatertechnologie.nl/projecten/van-bron-tot-effect-integrale-aanpak-van-industriele-probleemstoffen-uit-lozingen-op-het-oppevlaktewater).
7. Op blz. 14 van de ontwerpbeschikking stelt de RUD “ Wij hebben het beeld dat voor de komende jaren PFAS in het afvalwater aanwezig zal zijn waardoor op termijn end-of pipetechnieken beschikbaar worden.” Hoe moeten wij dit duiden? Betekent dit dat wordt geaccepteerd dat er PFAS in het afvalwater zit en we afwachten of er in de toekomst een techniek beschikbaar komt om dit te verwijderen? Zo ja, waarom kiest de RUD voor deze afwachtende houding en niet voor een proactieve bronaanpak?	7. Zoals in antwoord 1 is toegelicht, zijn wij van mening dat er geen sprake is van een afwachtende houding. Hiervoor is aangegeven dat wij juist inzetten op een proactieve bronaanpak. Vooral ook omdat het nu nog niet efficiënt is om een nageschakelde techniek achter een RWZI te plaatsen. In de toekomst kan dat anders zijn als gevolg van doorontwikkeling van bestaande technieken of nieuwe zuiveringsmethoden. Ondanks een mogelijk Europees verbod zal het nog (tientallen) jaren duren voordat er geen sprake meer is van PFAS verontreiniging in afvalwater. PFAS is wijd verspreid en komt via verschillende routes in het water terecht, bijvoorbeeld ook via huishoudelijk afvalwater.
8. De RUD stelt dat door het stellen van registratie- en monitoringsvoorschriften een hoger niveau (van inzicht) ter bescherming van het milieu [wordt] bereikt. Maar door enkel te meten wordt o.i. geen milieuwinst behaald. Welke maatregelen is GS van plan te nemen om daadwerkelijk de PFAS uitstoot door het RWZI Bath te verminderen en op welke termijn?	8. Zie antwoord op vraag 1: er is al een flinke reductie van PFAS bereikt door bronmaatregelen bij ATM en er loopt een onderzoek naar een integrale aanpak van industriële stoffen in de lozingen van RWZI's. Daarnaast is ook de lozing van PFBS door Sabic (die loost via effluentleiding van RWZI Bath) significant gereduceerd. Wij blijven bij partijen benadrukken dat opsporing en vermindering van PFAS lozingen noodzakelijk is.
9. Begin juni 2022 meldde Gedeputeerde Van der Velde dat het bedrijf Sabic in Bergen-op-Zoom jaarlijks ca. 50 kg PFAS op de Westerschelde loosde onder een vergunning die door Provincie Brabant was afgegeven. Hierbij werd destijds ook gemeld dat de Provincie Brabant er naar streefde om op korte termijn deze lozing met 90% te reduceren. a. De 3e voortgangsrapportage PFAS stelt dat er “een significante daling van de PFBS concentraties” is in de lozingen van Sabic. Wat zijn de meest recente en concrete (in getallen) gegevens hierover? b. Is de vergunning van Sabic voor de lozing van PFAS inmiddels aangepast en	9. a. Sabic in Bergen op Zoom treft in overleg met OMWB en Provincie Noord-Brabant maatregelen om de lozing te minimaliseren. Zij maakt nu alle producten met de zogenaamde Masterbatch, waardoor een grote reductie van de lozing van PFBS is bereikt. Naar verwachting is deze reductie meer dan 90%. Exacte omvang van deze reductie is nog niet duidelijk, als gevolg van vertraging bij het externe laboratorium. b. OMWB zet in op bronmaatregelen bij Sabic. Pas na afronding daarvan zal duidelijk zijn of aanpassing van de vergunning op dat onderdeel gewenst is.

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
	zo niet, wanneer zal dit dan naar verwachting afgerond zijn?		
10.	De PFAS coördinatoren zouden elk kwartaal verslag uitbrengen van de voortgang. a. De laatste (3e) voortgangsrapportage dateert van juli 2023. Wanneer kunnen we de volgende rapportage verwachten? b. Tot nu toe zijn er 3 PFAS voortgangsrapportages uitgebracht, in juni en november 2022 en in juli 2023. Waarom wordt de frequentie van eens per kwartaal niet aangehouden zoals afgesproken?	10.	a. De nieuwe voortgangsrapportage is gepland voor eind februari – begin maart. b. De voortgangsrapportages zijn gekoppeld aan het bestuurlijk overleg met het Ministerie. De frequentie van deze overleggen is lager dan eens per kwartaal.

MIDDELBURG, 6 februari 2024

Namens fractie: PvdA-GroenLinks

Gedeputeerde Staten

statenleden Inez Flaming en
Ay Ling van der Spek - Thung

Drs. J.M.M. Polman
Drs. M.C.J. Franken

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Provincie Noord-Brabant
t.a.v. [REDACTED], Gedeputeerde Landbouw, Voedsel, Bodem en Brede Welvaart
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Ref: SABIC-IP WABO 2024-07
Datum: 22 maart 2024
Betreft: Update situatie, plannen en emissie PFBS

Geachte [REDACTED]

Op vrijdag 9 juni 2023 heeft [REDACTED], destijds de Gedeputeerde Landbouw, Voedsel, Bodem en Brede Welvaart van de Provincie Noord-Brabant, een bezoek gebracht aan SABIC in Bergen op Zoom. Zij was daarbij in het gezelschap van de heer A. Arbouw (Directeur van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant) en [REDACTED], (Programmamanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving van de Provincie Noord-Brabant).

Tijdens dit bezoek hebben wij hen geïnformeerd over de wijze waarop SABIC omgaat met PFBS, waar deze als hulpstof wordt toegevoegd als onderdeel van het productieproces van LEXANTM polycarbonaat in Bergen op Zoom. Daarbij hebben wij ook toegelicht hoe SABIC er aan werkt om zowel het gebruik als de emissie van PFBS te beperken.

Op 22 augustus 2023 voorzagen wij mevrouw Lemkes-Straver eveneens van onze toegezegde samenvatting van de situatie en plannen met betrekking tot de emissie van PFBS bij brief met kenmerk SABIC-IP WABO 2023-20. Afschriften van deze brief stuurden wij daarbij naar de OMWB, het College van B&W van Bergen op Zoom, de Provincie Zeeland en Rijkswaterstaat.

In onze brief beloofden wij de Provincie uiterlijk 6 maanden nogmaals te berichten. Zoals wij u reeds per e-mail van 21 februari 2024 aangaven is deze update helaas wat vertraagd aangezien de door ons gebruikte externe partij ons nog niet had kunnen voorzien van de laatste analyseresultaten over 2023.

Nu deze resultaten inmiddels zijn ontvangen en verwerkt, ontvangt u hierbij de toegezegde follow-up op onze eerdere brief met daarbij de update ten aanzien van de situatie per eind 2023, de reeds genomen maatregelen en onze plannen in het kader van de verdere reductie van zowel het gebruik als de emissie van PFBS.

Onze eerdere brief van 22 augustus 2023 en deze brief dienen hierbij ook in samenhang gelezen te worden.

SUBSTITUTIE/ELIMINATIE

Zoals wij eerder aangaven onderzoekt SABIC T&I de mogelijkheden van substitutie voor het gebruik van PFBS ten behoeve van de vereiste brandvertragende eigenschappen van een aantal door SABIC geproduceerde kunststoffen. Daarbij blijft een belangrijk uitgangspunt dat deze eigenschappen verkregen kunnen worden door toevoeging van alternatieve hulpstoffen die géén chloor, broom of PFAS bevatten en die, zo mogelijk, evenmin op de ZZS- of SVHC-lijst staan.

De zoektocht naar alternatieve hulpstoffen die aan deze voorwaarden voldoen is in volle gang, maar heeft op dit moment nog geen geschikt alternatief opgeleverd.

Inmiddels zijn, op laboratoriumschaal, wel eerste mogelijke technische oplossingen geïdentificeerd, die steeds voor een gedeelte van het portfolio toepasbaar zouden kunnen zijn. De oplossingen bevatten diverse alternatieve hulpstoffen, waarvan één a twee mogelijke hulpstoffen wel enige ZZS zouden (kunnen) bevatten (niet zijnde PFBS). Deze alternatieven zou op termijn kunnen leiden tot eliminatie/substitutie van het gebruik van PFBS als brandvertragend additief voor een aanzienlijk deel van de LEXAN™ polycarbonaat portfolio.

Hoewel de voorlopige resultaten veelbelovend zijn, zullen nog verdere onderzoeken en testen moeten volgen, intern bij SABIC en vervolgens ook bij externe partijen en klanten. In dit kader ondernemen wij in de loop van 2024 de eerste productie-testen, waarbij niet alleen zal worden gekeken naar de ten behoeve van de certificering van het eindproduct vereiste brandvertragende eigenschappen van de nieuwe composities, maar ook zal onderzocht moeten worden wat de eventuele invloed is op lucht- en water emissies vanuit de (op te schalen) compounding operatie.

De beëindiging van de productie met PFBS in de FCP-fabriek heeft een aantoonbaar positief effect gehad op de (interne) lozing van PFBS. In vergelijking met 2021/2022 werd eind 2023 circa een factor 80 minder PFBS in het interne afvalwater gemeten, tot een totaalvracht van minder dan 10 gram per jaar. Het ligt in de lijn der verwachting dat deze hoeveelheid de komende tijd verder zal afnemen.

TECHNISCHE MAATREGELEN

In onze brief van 22 augustus 2023 beschreven wij diverse getroffen en geplande maatregelen om zoveel mogelijk te voorkomen dat PFBS terechtkomt in het waswater van de LXF-fabriek, sedert 1 maart 2023 de enige locatie waar PFBS nog als hulpstof wordt toegevoegd in het productieproces van een aantal specifieke kunststoflijnen. Wij voorzien u in dit kader graag van een update.

Masterbatch PFBS

Eerder berichtten wij u al dat SABIC erin was geslaagd om de productie van de NGF grade-colour-combinaties per mei 2023) om te zetten naar een masterbatch (hierna: MB) waarin PFBS als brandvertragend additief is verwerkt in een LEXAN™ polycarbonaat matrix. De betreffende MB wordt dan op een alternatieve wijze, buiten de mixer om, aan de extruder gevoed, waarmee wordt voorkomen dat achtergebleven batch-restanten met PFBS in contact komen met waswater en/of vrijkomen bij het spoelen van de mixers.

Vanaf november 2023 is de productie van de GF grade-colour-combinaties eveneens omgezet naar het gebruik van een MB.

Momenteel worden de betreffende MBs nog wel geproduceerd met behulp van de mixers. Daarbij wordt ingezet op relatief grote MB-groottes, opdat de contactfrequentie (van resterend PFBS-bevattend MB-product) met waswater zo veel mogelijk wordt beperkt.

Pogingen om PFBS bij de productie van de MB buiten de mixer te doseren zijn tot nu toe niet succesvol gebleken.

Als verbeterd alternatief wordt de menger sedert een paar maanden eerst tweemaal gespoeld met polycarbonaat resin voordat de finale reiniging met waswater plaatsvindt. Dit heeft bij eerste MB-productie-batches geleid tot een aanzienlijke overall vermindering van de concentratie PFBS in het afvalwater dat bij de productie van de MB wordt gebruikt. In de komende periode wordt dit procedé verder geoptimaliseerd.

SABIC continueert daarnaast haar onderzoek om de hulpstof PFBS bij de productie van de MBs geheel buiten de mixer om te doseren.

Water vacuümsysteem

Zoals eerder aangegeven zou SABIC een extern laboratorium een test/screening laten uitvoeren om de PFBS in water dat vrijkomt uit het vacuümsysteem zoveel mogelijk af te vangen. Deze tests zijn inmiddels uitgevoerd. Resultaten laten zien dat door middel van één techniek een reinigingsrendement van meer dan 99% mogelijk is.

In plaats van de eerder voorgenomen vervolgstap van een praktijktest in 2024 heeft SABIC de leverancier gevraagd om de installatie voor de behandeling het vacuümwater al te ontwerpen en te bouwen. De huidige verwachting is dat de te bouwen installatie rond het einde van 2024 operationeel kan zijn. Door gebruik van deze installatie verwachten wij de met deze deelstroom samenhangende emissie van ca. 1.5 tot 2 kg PFBS per jaar te kunnen vermijden.

EFFECTEN OP AFVALWATER

De reeds genomen maatregelen hebben al een significant effect op de emissie van PFBS via het afvalwater, zichtbaar in een dalende trend in concentratie en (geëxtrapoleerde) jaarvracht.

Daar waar de eerdere analyseresultaten reeds een reductie met ruim 50% lieten zien ten opzichte van 2021/2022 (jaarvracht ~ 53 kg. PFBS, ~ 53 gram PFOA-equivalent) tonen de laatste analyseresultaten dat wij, per december 2023, de jaarhoeveelheid PFBS in ons afvalwater inmiddels al met 87% hebben teruggebracht (jaarvracht ~ 7 kg. PFBS, ~ 7 gram PFOA-equivalent). Daarbij zij opgemerkt dat we gedurende het jaar 2023 wel onregelmatig verhoogde waarden aan PFBS in sommige (deel)stromen hebben gevonden, waar momenteel nog nader onderzoek naar wordt gedaan. De feitelijke duurzame realisatie van de 87% reductie zal daarom mede afhankelijk zijn van het succesvol terugbrengen van deze onregelmatige, verhoogde waarden.

Op grond van de mediaanwaarde en analyseresultaten van de belangrijke onderliggende deelstromen verwacht SABIC ook nog verdere daling van de PFBS-emissie via het afvalwater. Afgaande op deze data en gelet op het feit dat de volledige omzetting van de GF grade-colour-combinaties pas in november 2023 is voltooid, verwachten wij - op basis van de reeds genomen maatregelen - dat de jaarvracht aan via het afvalwater geëmitteerde PFBS voor 2024 beperkt blijft tot circa 5 kg. PFBS (~ 5 gram PFOA-equivalent).

OVERIGE MILIEUCOMPARTIMENTEN

Zoals eerder gemeld vindt er geen actieve lozing van PFBS naar de bodem plaats, maar werden bij een eerste indicatieve screening PFBS en sporen van andere PFAS-verbindingen in de bodem en/of het grondwater aangetroffen.

Uit analyse van monsternamen op het gehele terrein is gebleken dat het afvloeiende regenwater in de directe omgeving van de LXF-fabriek PFBS en sporen van andere PFAS-verbindingen bevat.

Hierop zijn gedurende 2023 diverse maatregelen getroffen om mogelijke bronnen van PFBS af te schermen van afvloeien naar het regenwaterriool. Sinds mei 2023 wordt de concentratie PFBS gemeten in de batch-gewijze lozingen uit de RWCU (regenwater collectie unit) van SABIC.

De reeds genomen maatregelen hebben niet alleen een significant effect op de emissie van PFBS via het afvalwater, maar laten ook een sterk dalende trend in concentratie zien in bij de emissie van PFBS via het regenwater. In het eerste half jaar is de concentratie met circa 80% gedaald, tot (eind 2023) zo'n 0.5 µg/l (0.5 PPB: één deeltje PFBS op elke twee miljard deeltjes water).

In onze eerdere brief gaven wij aan dat SABIC en de Omgevingsdienst bij een eerste (indicatieve) meting tijdens de productie van PFBS-houdende grades ook PFBS hebben aangetroffen in een van de emissiebronnen naar lucht. Ook al liggen de hierbij waargenomen concentraties onder de MVP1-norm (minimalisatie verplichting), onderzoekt SABIC de mogelijkheid om deze luchtstroom nog te voorzien van een nabehandelingstechniek om de luchtemissie van PFBS (nog) verder te verminderen.

BEELD OVERIGE PFAS-VERBINDINGEN

Zoals eerder aangegeven worden in regenwater, bodem en grondwater ook sporen van (overige) PFAS-verbindingen aangetroffen die niet kunnen worden gerelateerd aan activiteiten op de site van SABIC.

Analyses van meermaals in de privé-omgeving van een aantal van onze medewerkers genomen regenwatermonsters laten eveneens sporen van PFAS-verbindingen zien die niet kunnen worden gerelateerd aan de activiteiten op de site.

Dit beeld is ook te zien in diverse externe onderzoeken die in de Benelux zijn uitgevoerd in het kader van het brede gebruik van PFAS in allerlei toepassingen en de wijde verspreiding van allerlei PFAS-verbindingen, waaronder ook PFBS, in het milieu.

Met het oog hierop is SABIC ook extra alert op de mogelijke introductie van PFAS als onderdeel van CMRS en/of ZZS. Zo is in 2023 bijvoorbeeld besloten om voor (brand)bescherming van de MCC- en AUX-ruimtes geen nieuwe PFAS-houdende blusgassen te introduceren.

Daarnaast heeft SABIC in 2023 de transitie ingezet om het gebruik van PFAS-houdend blusschuim bij repressieve inzet van de bedrijfsbrandweer te beëindigen. In 2023 zijn géén oefeningen meer gehouden met PFAS-houdend blusschuim en is ook geen repressieve inzet (nodig) geweest. Na onderzoek is een PFAS-vrij blusschuim geselecteerd dat geschikt is voor de repressieve inzet door de bedrijfsbrandweer op het SABIC-terrein en geen negatieve invloed heeft op de waterzuiveringssystemen op de site.

Inmiddels is de eerste van de twee brandweervoertuigen (TS1) volledig gereinigd, afgevuld met het nieuwe blusschuim (PFAS-vrij) en gereed voor oefening en repressieve inzet. Stappen zijn gezet om het tweede brandweervoertuig (TS2) en de schuimcontainer eveneens te laten reinigen en af te vullen met het nieuwe blusschuim. Het nog aanwezige PFAS-houdende blusschuim zal worden aangeboden aan een afvalverwerker. Wij verwachten dat deze transitie in het eerste half jaar van 2024 kan worden voltooid.

VOORTGANG EN VERDERE INFORMATIE

Vanzelfsprekend zal SABIC in 2024 nog aanvullende onderzoeken doen naar de verschillende deelstromen.

Wij blijven ons zeer bewust van de noodzaak om de emissie van ZKS - en specifiek PFBS - zo veel mogelijk te vermijden en te reduceren en zullen ook dit jaar hard blijven werken aan de verdere reductie van de emissie van PFBS.

Wij streven er wederom naar om u over ongeveer 6 maanden van een nieuwe update te voorzien.

Een afschrift/kopie van deze brief is wederom verstrekt aan de Omgevingsdienst (t.a.v. [REDACTED], het College van Burgemeester en Wethouders van Bergen op Zoom [REDACTED], de Provincie Zeeland (t.a.v. de heer Van Der Velde) en Rijkswaterstaat (t.a.v. [REDACTED]).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

[REDACTED]

SABIC Innovative Plastics B.V.

[REDACTED] Director, Site Bergen op Zoom

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

VERZENDING PER POST EN MAIL

info@brabantsedelta.nl

Retouradres: Postbus 612, 3300 AP DORDRECHT

Waterschap Brabantse Delta
Postbus 5520
4801 DZ Breda

Onderwerp: Handhavingsverzoek

Aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat,

1. Namens cliënte, de coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (hierna: **MOB**), wiens machtigingsbescheiden in **bijlage 1** zijn opgenomen, heb ik u eerder verzocht informatie openbaar te maken over de emissie van PFAS door SABIC Innovative Plastics. Ik heb u daarbij onder meer gevraagd om alle vigerende vergunningen openbaar te maken die betrekking hebben op de lozing van PFAS.
2. U heeft een groot aantal documenten openbaar gemaakt waaruit blijkt dat SABIC indirect, via uw werken, PFAS, waaronder in ieder geval PBS, loost op de Westerschelde. Tussen de door u openbaar gemaakte stukken is echter geen vergunning te vinden waarin de lozing van PFBS of andere PFAS is toegestaan.

A. HANDHAVINGSVERZOEK

3. MOB meent dat in het geval zonder vergunning PFAS, waaronder PFBS, wordt geloosd, stevig handhavend optreden de geëigende manier is om zo snel mogelijk tot nul-lozing te komen. U bent gehouden aan de beginselplicht tot handhaving. Met dit schrijven verzoekt MOB u om tot handhaving over te gaan.

B. AANVULLENDE OPMERKINGEN

4. In het navolgende worden enkele aanvullende opmerkingen gemaakt. U wordt verzocht deze opmerkingen als overweging ten grondslag te leggen aan uw besluit.

HANDHAVINGSVERZOEK

Datum:

21-11-2023

Ons kenmerk:

2021-011

Uw kenmerk:

n.t.b.

BETREFFENDE

Inrichting

Plasticfabriek
SABIC Innovative Plastics

Adres inrichting

Plasticslaan 1
4612 PX Bergen op Zoom

BIJLAGEN

1: Machtigingsbescheiden

KANTOORGEGEVENS

Milieuvizier Rechtsbijstand

KVK: 83321632

IBAN: NL63 TRIO 0788 9627 60

Postadres

Postbus 612
3300 AP Dordrecht

Stuurt u post bij voorkeur per mail onder vermelding van het kenmerk bovenaan deze brief.

Mailadres

@milieuvizier.nl

Telefoonnummer

06 33 36 33 96

1e. SABIC veroorzaakt onomkeerbare schade voor het milieu

5. Ten aanzien van de positionering van de overtreding op de interventiematrix in de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht wordt opgemerkt dat PFBS een ZZS is, en dat de stof niet afbreekt in het milieu. SABIC verspreidt dus op onomkeerbare wijze ZZS in de omgeving. De overtreding kan daarom niet anders worden gepositioneerd dan in rij 4.

2e. Hoogte dwangsom

6. In het verleden hebben bevoegd gezagen zich bij het bepalen van de hoogte van een dwangsom doorgaans aangesloten bij de 'Leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen'. In deze leidraad is aangegeven dat rekening moet worden gehouden met verschillende factoren, waaronder de omvang van de onderneming. In de leidraad is echter geen duidelijk houvast gegeven over hoe om te gaan met de omvang van de onderneming.
7. Dit jaar heeft IPLO de 'Leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen' gepubliceerd. In dit document worden wel passende handvaten geboden. In bijlage 2 van de nieuwe leidraad is een rekenmethodiek opgenomen voor het berekenen van dwangsomhoogtes bij financieel draagkrachtige bedrijven. U wordt verzocht bij deze rekenmethodiek aan te sluiten.

3e. Een redelijke termijn bedraagt twee weken

8. Het gevraagde besluit is eenvoudig te nemen. Vast staat dat de lozing niet is toegestaan. Er hoeft geen nader onderzoek te worden uitgevoerd. Er hoeft enkel een besluit te worden opgesteld. Gezien de ernst van de overtreding en het feit dat de lozing van PFAS, waaronder PFBS onomkeerbaar is, acht MOB het redelijk om binnen twee weken een handhavingsbesluit te nemen.
9. Indien u meent dat de hierboven geschetste termijn niet redelijk is, wordt u verzocht uiterlijk binnen één week te laten weten welke termijn volgens u wel redelijk is.

Hoogachtend,
Namens MOB

 J

 J

12/12 2014 07:31 FAX 084 7451193

MOB

→ MOB

001

M b

Machtiging

Dossier: 059254.01.01/JL

STATUTENWIJZIGING

Datum: 1 januari 2023

Hierbij machtigt Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. te Nijmegen

[redacted]

om namens de coöperatie en conform de doelstelling van de coöperatie, met recht van vervanging, de natuur-, milieu-, en ruimtelijke belangen te vertegenwoordigen in omgevingsrechtelijke procedures, waaronder (onder meer) begrepen procedures krachtens de Wet Natuurbescherming, de Wet milieubeheer, de Wet Ruimtelijke ordening en de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO).

Dit omvat onder meer omgevingsrechtelijke vergunningbesluiten, verzoeken om handhaving, intrekking en actualisatie, ruimtelijke planbesluitvorming en ook het opvragen van informatie bij de overheid krachtens de Wet Openbaarheid van Bestuur.

Deze machtiging is geldig tot 1 jaar na heden alsook voor alle procedures die op basis van deze machtiging zijn aangevangen.

Namens Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.

[redacted]
[redacted]

voorzitter/zelfstandig bevoegd

Heden, elf december tweeduizend veertien, verschenen voor mij, Mr. [redacted] notaris gevestigd te Schijndel:

1. [redacted] geboren te Utrecht op [redacted] paspoortnummer [redacted] wonende te [redacted] (postcode [redacted])
2. [redacted] geboren te [redacted] op [redacted] paspoortnummer [redacted] wonende te [redacted] (postcode [redacted]).

De comparanten verklaarden:

- dat zij ten deze handelen in hun hoedanigheid van respectievelijk secretaris/penningmeester en voorzitter van de coöperatie: Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., statutair gevestigd te Nijmegen, Waldeck Pyramontsingel 18, postcode (6521 BC), ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 10145049, als zodanig deze vereniging rechtens vertegenwoordigend en handelend voor en namens dezelve; hierna te noemen: de coöperatie.

De comparanten, handelend als gemeld, verklaarden:

- dat de coöperatie is opgericht bij akte verleden voor [redacted] [redacted], notaris te Schijndel op acht februari negentienhonderd zesennegentig;
- dat de coöperatie laatstelijk haar statuten heeft gewijzigd op dertig november tweeduizend vijf bij akte verleden voor [redacted] notaris te Schijndel;
- dat de algemene ledenvergadering der coöperatie in haar vergadering van heden heeft besloten tot wijziging der statuten, waarvan blijkt uit de notulen van de betreffende vergadering, die aan deze akte zijn gehecht;

bladzijde 2

bladzijde 3

- dat uit gemeld notulen eveneens blijkt dat de comparanten door de vergadering gemachtigd zijn om de gewijzigde statuten in een notariële akte vast te leggen en alle daaruit voortvloeiende werkzaamheden te verrichten;

Ter uitvoering van het vorenstaande verklaarden de comparanten, handelend als gemeld, dat de statuten worden gewijzigd als volgt:

Artikel 2 wordt vervangen door een nieuw artikel 2, luidende:

1. In overeenstemming met artikel 3 van het Verdrag betreffende de EU "een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu" te bevorderen door:
 - behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu;
 - het nemen van maatregelen om lokale, regionale of mondiale milieuproblemen, aan te pakken waarbij de focus primair op Nederland is gericht;
 - het streven naar goede wettelijke regelingen met betrekking tot het leefmilieu en de kwaliteit van de natuur, en het bevorderen van de naleving ervan;
 - het stoppen dan wel beperken van verdere teruggang van biodiversiteit in Europa, en in Nederland in het bijzonder;
 - het bevorderen van een tijdige en juiste implementatie van Europese richtlijnen zoals de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, waarbij de werkzaamheden van de coöperatie in Nederland focussen op met name een systematische verlaging van stikstofdeposities afkomstig van industrie, landbouw en veeteelt op natuurgebieden in het gehele land;
 - het bevorderen van een tijdige en juiste implementatie van overige Europese richtlijnen zoals bijvoorbeeld de RIE, Kaderrichtlijn Water, Richtlijn Luchtkwaliteit, en andere relevante richtlijnen, evenals de relevante BREF's;
 - bescherming van het leefklimaat en de gezondheid van de mens;
 - behoeftzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen.
2. Zij tracht dit te bereiken door:
 - vergroten van bewustzijn van Nederlandse politici, organisaties en burgers, dat Nederland binnen de Europese Unie steeds verder achterloopt qua uitvoering van milieubeleid;
 - lobbying, beïnvloeding van politiek en het informeren van de Europese Commissie over niet tijdig uitvoeren van EU-richtlijnen in Nederland;
 - samenwerken met andere Nederlandse en Europese milieuorganisaties;
 - assisteren en voorlichten van bezorgde burgers, gemeentes

en provincies;

- sluiten van convenanten met bedrijven en organisaties;
- het voeren van alle wettelijke procedures zoals, maar niet gelimiteerd tot, de volgende acties: indienen van bedenkingen, zienswijzen, beroepschriften, bezwaarschriften en/of voeren van alle noodzakelijke bestuursrechtelijke procedures met als doel het verminderen, dan wel beëindigen van overlast, risico's en schade veroorzaakt aan mens en milieu door inrichtingen, installaties en alle andere bronnen van milieuverontreiniging;
- samenwerken met en het verstrekken van opdrachten aan derden;
- samenwerken met en het uitvoeren van opdrachten van derden.

De comparanten zijn mij, notaris, bekend en de identiteit van de bij deze akte betrokken comparanten is door mij, notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en daartoe bestemde documenten vastgesteld. WAARVAN AKTE in minuut is verleden te Schijndel op de datum in het hoofd dezer akte vermeld.

Nadat de zakelijke inhoud van deze akte door mij, notaris, aan de comparanten is opgegeven en toegelicht, hebben deze eenparig verklaard van de inhoud van deze akte te hebben kennisgenomen, daarmee in te stemmen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen.

Vervolgens is deze akte na beperkte voorlezing door de comparanten en mij, notaris, ondertekend.

(Volgt ondertekening door comparanten en notaris)

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

KVK

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel[®]

KvK-nummer 10145049

Pagina 1 (van 2)

Rechtspersoon

RSIN 804517629
Rechtsvorm Coöperatie
Statutaire naam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Statutaire zetel Nijmegen
Datum akte van oprichting 08-02-1996
Datum akte laatste statutenwijziging 11-12-2014
Deposering jaarstuk De jaarrekening over boekjaar 2021 is gedeponereerd op 20-01-2023.

Onderneming

Handelsnaam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Startdatum onderneming 08-02-1996
Activiteiten SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
Werkzame personen 2

Vestiging

Vestigingsnummer 000003398587
Handelsnaam Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A.
Bezoekadres Waldeck Pyramontsingel 18, Nijmegen
Telefoonnummer 0243230491
Internetadres www.mobilisation.nl
E-mailadres info@mobilisation.nl
Datum vestiging 08-02-1996
Activiteiten SBI-code: 7112 - Ingenieurs en overig technisch ontwerp en advies
In overeenstemming met art. 3 van het verdrag betreffende de EU "een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu" te bevorderen.
Werkzame personen 2

Bestuurders

Naam [REDACTED]
Geboortedatum [REDACTED]
Datum in functie 08-02-1996
Titel Voorzitter
Bevoegdheid Alleen/zelfstandig bevoegd

Naam [REDACTED]
Geboortedatum [REDACTED]

WAARMERK
Kamer van Koophandel

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verificerbaar blijft.

2023-02-22 14:58:18

KVK

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel[®]

KvK-nummer 10145049

Pagina 2 (van 2)

Datum in functie 01-03-2017 (datum registratie: 13-10-2017)
Titel Secretaris penningmeester
Bevoegdheid Alleen/zelfstandig bevoegd

Uittreksel is vervaardigd op 22-02-2023 om 14:58 uur.

WAARMERK
Kamer van Koophandel

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een elektronische zegel en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe Reader kunt u de elektronische zegel bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de elektronische zegel verificerbaar blijft.

2023-02-22 14:58:18

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Annotatie Trila Water

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

RWZI Bath -loost effluent op Westerschelde

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Sabic loost via een persleiding van waterschap Brabantse Delta in de Westerschelde
De lozing van PFAS heeft *Sabic* door procesmaatregelen gereduceerd.

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Agenda

Onderwerp PFAS: Bestuurlijk overleg RWS ZD- Provincie Zeeland
Datum bespreking 9 december 2024
Tijdstip 12:00-13:00
Locatie MS Teams: [Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Deelnemers RWS: [REDACTED] J, [REDACTED] J, [REDACTED] J
Provincie: Dick van der Velde, [REDACTED] J, [REDACTED] J

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

3. Advies RWS over lozing Sabic

RWS heeft een inhoudelijk advies gegeven aan Provincie Noord Brabant / OMWB op basis van een immissietoets voor PFBS. Daar volgt een stevige aanvullende reductie opgave voor Sabic uit. RWS ligt dit verder toe.

Dit is (landelijk) de eerste lozing waar RWS dit op deze manier aanpakt. Een goede eerste stap, vraagt is op welke termijn RWS dit vervolgens ook op andere lozingen toepast, [REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

[REDACTED]

T

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

VERSLAG

Onderwerp PFAS: Bestuurlijk overleg RWS ZD- Provincie Zeeland
Datum bespreking 9 december 2024
Tijdstip 12:00-13:00
Locatie MS Teams: [Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Deelnemers RWS: [REDACTED] J, [REDACTED] J, [REDACTED] J
Provincie: Dick van der Velde, [REDACTED] J, [REDACTED] J

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

[REDACTED] T

3. Advies RWS over lozing Sabic

RWS heeft een inhoudelijk advies gegeven aan Provincie Noord Brabant / OMWB op basis van een immissietoets voor PFBS. Daar volgt een stevige aanvullende reductie opgave voor Sabic uit. Dit is (landelijk) de eerste lozing waar RWS dit op deze manier aanpakt. Sabic heeft al aangegeven dat zij de norm te streng vinden. RWS verwacht bezwaar en beroep.

[REDACTED] T

[illegible]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

aan: Jou

25-3-2025 14:45

Geachte heer/mevrouw,

Er staat informatie van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant voor u klaar in deze berichtenbox, behorende bij zaak Z2024-00004895. Onder dit bericht kunt u de bijgevoegde document(en) bekijken.

Bijgevoegd treft u aan de beschikking voor de inrichting;
- SABIC Innovative Plastics B.V. - Plasticslaan 1 te Bergen op Zoom.

De beschikking en de bijbehorende stukken liggen vanaf 28 maart 2025 tot en met 9 mei 2025 ter inzage bij de gemeente Bergen op Zoom. Voor locatie, tijdstippen en dagen waarop u de stukken in kunt zien, verwijzen wij naar de website van de gemeente. U kunt dit besluit en de bijbehorende stukken bekijken via het digitale publicatieblad op www.officielebekendmakingen.nl. De documenten hangen als 'bekijk documenten' aan deze publicatie (zie linkerkolom). Vanaf het moment van terinzagelegging is de beschikking tevens te bekijken op de website van de provincie 'www.brabant.nl'. Hou er rekening mee dat de digitale verwerking van deze publicaties tot ongeveer 2 werkdagen kan duren.

Met vriendelijke groeten,

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Spoorlaan 181 5038 CB | Postbus 75 5000 AB | Tilburg

Lees meer over onze bijdrage aan de leefomgeving in ons [online magazine](#).

Bijlagen
 [Definitieve beschikking - Lozingsnorm PFBS | PDF \(1929KB\)](#)

 Documenten Downloaden

 Beantwoorden

Zaak informatie

Zaaknummer Z2024-00004895
Ambtshalve wijziging vergunning SABIC norm-PFBS,
Plasticslaan 1 Bergen op Zoom
Plasticslaan 1, 4612PX Bergen op Zoom

[2 berichten bij deze zaak](#)

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Bijpraten Dick

Maandag 31-03-2025

[Redacted text block]

2. Stavaza vergunning Sabic

[Redacted text] J ligt toe.

OMWB heeft de vergunning Sabic gepubliceerd, verwacht is dat Sabic hier nog juridische stappen tegen zal zetten.

[Redacted text] T

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: maandag 31 maart 2025 17:16
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@rws.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: Re: Sabic | Besluit OMWB lozing PFBS

[REDACTED],

Dank voor toesturen.

[REDACTED]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@rws.nl>
Verzonden: Monday, March 31, 2025 3:18:01 PM
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: RE: Sabic | Besluit OMWB lozing PFBS

En de publicatie:

<https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/prb-2025-4806.html>

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Datum: maandag 31 mrt 2025, 7:59 AM
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@rws.nl>
Onderwerp: RE: Sabic | Besluit OMWB lozing PFBS

LET OP! Deze e-mail komt van buiten de organisatie. Klik niet op links en open geen bijlagen tenzij je de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hoi [REDACTED],

Dank voor het doorzenden. Mooi resultaat, nu inderdaad verder juridisch proces afwachten.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@rws.nl>
Verzonden: dinsdag 25 maart 2025 17:29
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: Sabic | Besluit OMWB lozing PFBS

Hallo [REDACTED] en [REDACTED],

De vergunning voor Sabic is eindelijk een feit. Het is conform advies RWS.
De verwachting dat het besluit zal worden aangevochten door Sabic zal een kwestie van tijd zijn, en evenzo ook door MOB.

Informeren jullie Dick van der Velde?

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED], [REDACTED] (RWS ZD) <[REDACTED]@rws.nl>
Verzonden: dinsdag 25 maart 2025 15:14
Aan: [REDACTED], [REDACTED] (RWS ZD) <[REDACTED]@rws.nl>; [REDACTED], [REDACTED] (RWS ZD) <[REDACTED]@rws.nl>;

 (RWS ZD) <@rws.nl>; <@rws.nl>
CC: (RWS ZD) <@rws.nl>

Onderwerp: FW: Bericht van Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (25 mrt 14:45)

Collega's,

De OMWB heeft de definitieve beschikking voor SABIC met de tijdelijke lozingseis van 2,75 kg/jaar de deur uitgedaan.

De stukken liggen vanaf 28 maart tot en met 9 mei ter inzage.

Groet,

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Geannoteerde agenda

Delta
Provincie Zeeland - RWS Zee en Delta
Poelendaesingel 18
4335 JA Middelburg
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
Rijkswaterstaat
T Rijkswaterstaat
F Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
www.rijkswaterstaat.nl

Opmaker

J

M 06 J
J@rws.nl

Datum

9 april 2025

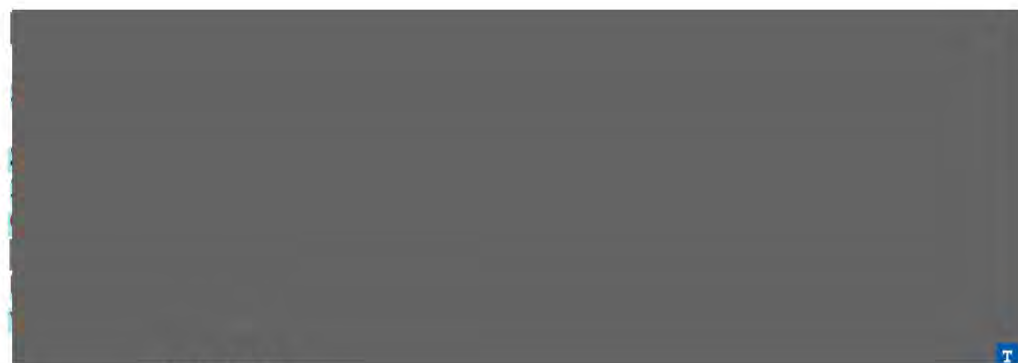
Bijlage(n)

-

Datum bespreking 14 april 2025
Tijdstip 13:00 - 14:00
Locatie MS-Teams:
[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Deelnemers Dick van der Velde, J, J, J, J

Afschrift aan

4. VTH (NL)

4. 1. Sabic

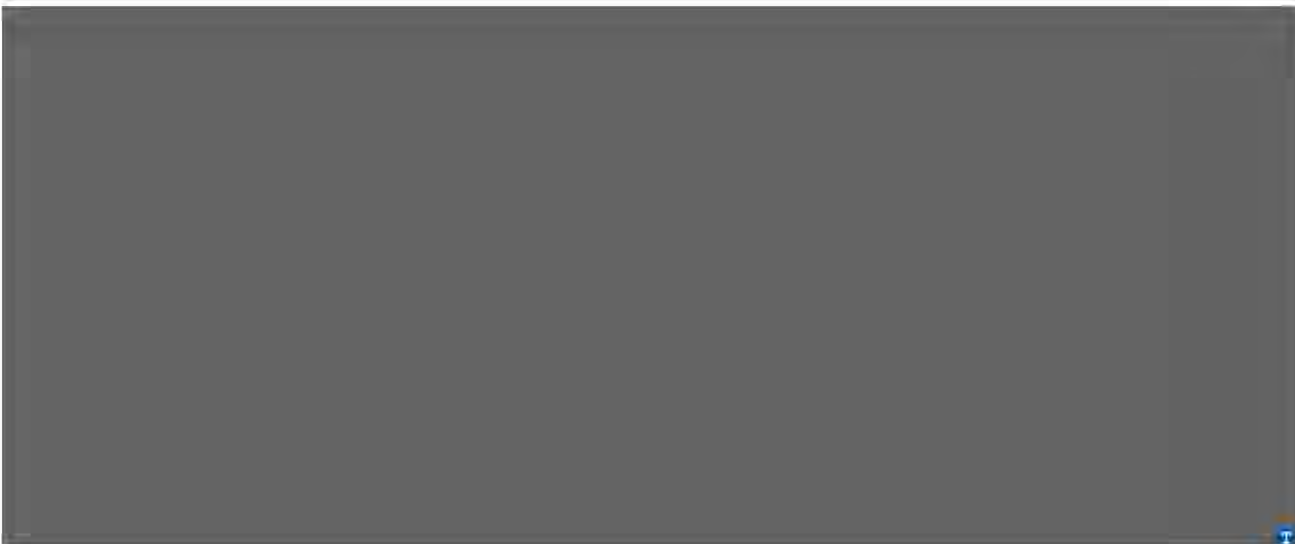
OMWB heeft recent een nieuwe vergunning verleent aan Sabic. In de vergunning is een strenge lozingseis opgenomen van 2,75 kg PFBS per jaar, conform advies van RWS. Verwacht wordt dat zowel Sabic als de MOB zienswijzen en beroep indienen.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland, Provinciale Staten van de Provincie Zeeland,

HANSWEERT, 30 mei 2025

Ons kenmerk: SGW-2025103

Zaaknummer: SHE25/1075OWMILV162

Betreft: Oproep tot actieve belangenbehartiging voor inwoners voor PFAS-lozingen in de Westerschelde

Geacht college van Gedeputeerde Staten, geacht lid van Provinciale Staten,

Met deze brief doet SGW een dringend beroep op u om de belangen van uw inwoners actief te behartigen in het dossier rondom de lozing van PFAS door Sabic Innovative Plastics B.V. in de Westerschelde.

Op 28 mei 2025 vond er een zitting plaats naar aanleiding van de voorlopige voorziening die Sabic heeft aangevraagd tegen een voorwaarde voor de hoeveelheid te lozen PFBS in de vergunning (OMDWB/provincie Noord-Brabant, Rechtbank Oost-Brabant, SHE25/1075OWMILV162). De zitting ging over de hoeveelheid PFAS — met name PFBS — die in de Westerschelde mag worden geloosd. De lozing van Sabic vindt overigens met de persleiding bij Waarde in de Westerschelde plaats. Tijdens deze zitting vond er een zorgelijke onderhandeling plaats tussen Sabic, de voorzieningenrechter en de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMDWB) over de hoeveelheid PFBS, waarbij organisatorische en juridische belangen zichtbaar de boventoon voerden.

Wat daarbij bijzonder zorgwekkend is, is dat de belangen van omwonenden van de Westerschelde op geen enkele manier structureel of officieel vertegenwoordigd werden. Alleen de Wijkcommissie Noordgeest en Stichting Gezond Water waren in de zittingszaal, maar het is nog maar de vraag of de rechter hen als formeel belanghebbende zal aanmerken. De Zeeuwen zijn in deze niet op hoogte gebracht van de procedures en/of de gevolgen, en hebben dus niets ingebracht. U kunt het verslag van de zitting opvragen bij de rechtbank want een uitspraak is nog niet gedaan.

SABIC bagatelliseerde de gezondheidseffecten van PFAS PFBS op de mens, verwijzend naar de eigenschappen van deze stof.

Dit is echter niet terecht, want het gaat bij giftigheid om concentratie en de duur van de blootstelling. Zoals u weet heeft blootstelling aan PFAS-stoffen diverse gevolgen voor de gezondheid van mensen. Voor PFBS zijn effecten op de afweer (immunotoxiciteit) beschreven maar onbekend is bij welke concentraties PFBS dit optreedt, bij sommige PFAS is dat in extreem lage doseringen. De RIVM beveelt aan vooral aan onderscheid te maken tussen lang en goed onderzochte PFAS en PFAS waarvan nog weinig bekend is, zoals van PFBS. Vandaar het verzoek PFBS uit te bannen. Voor verdere informatie zie de onderbouwing van het Reach restrictievoorstel door het RIVM (2024).

Bedenk ook dat de PFBS bovenop de reeds in het lichaam aanwezige andere PFAS komt. Er is niets bekend van mogelijk versterkte negatieve gevolgen voor de omwonenden van de Westerschelde door stapeling van PFAS. Des te schrijnender dat hierover geen tegengeluid werd gehoord namens lokale overheden.

Opvallend afwezig waren:

- de Provincie Zeeland,
- de gemeenten langs de Westerschelde en GGD Zeeland,
- organisaties als de Zeeuwse Milieufederatie (ZMF), Brabantse Milieufederatie (BMF) en/of andere.

Deze afwezigheid laat een zorgwekkend vacuüm achter in een zaak die direct raakt aan gezondheid (mens), milieu (garnalen, schelpdieren, vissen, zeehonden, vogels en natuur), voedselveiligheid (landbouw, moestuinen) en vertrouwen in het bestuur. Juist nu is er een krachtig, lokaal geluid nodig dat opkomt voor de belangen van inwoners, natuur en toekomstbestendige besluitvorming.

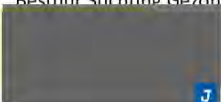
SGW roept u dan ook op om:

1. Stelling te nemen tegen de lozing van PFAS in de Westerschelde, zeker zolang onduidelijkheid bestaat over de risico's hiervan.
2. Actieve participatie te tonen bij relevante zittingen, procedures en besluitvormingstrajecten, waarin deze kwesties aan de orde zijn.
3. Samenwerking te zoeken met andere maatschappelijke organisaties om een collectief geluid te laten horen.
4. Openheid van zaken te geven aan uw inwoners, en hen te betrekken bij deze belangrijke maatschappelijke discussie.

De gezondheid van uw inwoners en de bescherming van ons leefmilieu mogen niet het slachtoffer worden van bestuurlijke passiviteit. We vertrouwen erop dat u uw verantwoordelijkheid hierin serieus neemt en in actie komt.

SGW wil dat de emissies van PFAS, zoals van PFBS door Sabic, direct worden gestopt. Elke PFAS is immers te veel. De gevolgen van deze ever lasting chemicals zijn voldoende bekend. Het voornemen van Provincie Noord-Brabant om een norm op te nemen (na 23 jaar!) in de vergunning is even lovenswaardig als bedenkelijk, een klein beetje kanker bestaat namelijk niet. Hetzelfde geldt voor aantasting van het immuunsysteem en de vruchtbaarheid die met name door PFBS worden veroorzaakt.

Met vriendelijke groet,
Bestuur Stichting Gezond Water

Stichting Gezond Water zet zich in om verontreiniging van watersystemen te voorkomen en verminderen.
Doel is het aquatisch milieu te beschermen en nadelige gezondheidseffecten voor de mens en fauna & flora te voorkomen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

[02-06-2025, 13:34:05] [J] Hey [J] Kan je mijn even bellen als je terug in de trein zit aan het einde van de middag.

[02-06-2025, 17:03:17] [J] Mag het morgen ? Anders wordt het na 1730

[02-06-2025, 17:24:51] [J] Ik wil er inderdaad zo mee stoppen. Dusblaten we morgenochtend even contact hebben.

[02-06-2025, 17:27:39] [J] Geheugensteuntje. Het gaat om de volgende drie punten

[T]

[T]

Brief van SGW aan alle PS en GS leden en belangengroeperingen over lozing Sabic

[T] [J] [T]

[T] [T]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: maandag 2 juni 2025 16:51
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: PFAS lozing in de Westerschelde
Bijlage(n): SGW_PFAS_SABIC bevoegd gezag Provincie Zeeland RMW SGW2025-103.pdf

Hoi,

Ter kennisname en agendering voor ons teamoverleg. Reactie maken en afstemmen met Dick via PO en GS.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Verzonden: maandag 2 juni 2025 15:17
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Onderwerp: FW: PFAS lozing in de Westerschelde

Goedemiddag [REDACTED] en [REDACTED]

De mail die naar [REDACTED] en GS en PS leden was gestuurd, is dus heel erg breed verstuurd. Zie hieronder een mail die ik er over kreeg van een kennis.

Aangezien dit echt onder de club van [REDACTED] valt, laat ik het aan [REDACTED] of we hier een reactie op voorbereiden. Prima dat ze aandacht vragen voor de waterkwaliteit, maar dan wel inhoudelijk correct en realistisch.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Provincie Zeeland
Bezoekadres:
Abdij 6
4331 BK Middelburg
06-[REDACTED]
Postadres:
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@ivn.nl>
Verzonden: maandag 2 juni 2025 15:09
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
CC: [REDACTED], [REDACTED] (RWS ZD) <[REDACTED]@rws.nl>
Onderwerp: FW: PFAS lozing in de Westerschelde

Hoi [REDACTED],
Ben jij bekend met deze case?
Zie onder voor de reactie, die ik vanuit Schone Rivieren heb gegeven.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@ivn.nl>
Verzonden: maandag 2 juni 2025 15:05
Aan: info@stichtinggezondwater.nl <info@stichtinggezondwater.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@ivn.nl>; Schone Rivieren Info <info@schonerivieren.org>
Onderwerp: FW: PFAS lozing in de Westerschelde

Beste [REDACTED],
Dank voor je verontrustende bericht. Gelet op wat er steeds meer bekend wordt over PFAS zou elke lozing hiervan verboden moeten worden.

Vanuit Schone Rivieren richten wij ons op aanpak van zwerfafval, waar we onze handen al vol aan hebben. Daarom uitten wij ons alleen op dat vlak en andere onderwerpen wat betreft waterkwaliteit laten we aan anderen. Niet, omdat we het er niet mee eens zijn, maar het ontbreekt ons gewoon aan tijd om daar goed onderbouwd mee aan de slag te gaan.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Projectleider Schone Rivieren

IVN Natuureducatie

[Redacted email] [@ivn.nl](mailto:[Redacted email]@ivn.nl)

06 [Redacted phone number]

Van: info@stichtinggezondwater.nl <info@stichtinggezondwater.nl>

Verzonden: zondag 1 juni 2025 11:10

Aan: info@schoonzeeland.nl; [Redacted] <[\[Redacted\]@zeelandbruist.nu](mailto:[Redacted]@zeelandbruist.nu)>; Schone Rivieren Info <info@schonerivieren.org>; [Redacted] <[\[Redacted\]@nioz.nl](mailto:[Redacted]@nioz.nl)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@hz.nl](mailto:[Redacted]@hz.nl)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@terneuzen.nl](mailto:[Redacted]@terneuzen.nl)>;

[Redacted] <[\[Redacted\]@hotmail.com](mailto:[Redacted]@hotmail.com)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@rws.nl](mailto:[Redacted]@rws.nl)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@hz.nl](mailto:[Redacted]@hz.nl)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@hz.nl](mailto:[Redacted]@hz.nl)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@gmail.com](mailto:[Redacted]@gmail.com)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@gmail.com](mailto:[Redacted]@gmail.com)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@gmail.com](mailto:[Redacted]@gmail.com)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@ivn.nl](mailto:[Redacted]@ivn.nl)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@gmail.com](mailto:[Redacted]@gmail.com)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@yahoo.com](mailto:[Redacted]@yahoo.com)>; [Redacted] | Drinkable Rivers' <[\[Redacted\]@drinkablerivers.org](mailto:[Redacted]@drinkablerivers.org)>

Onderwerp: FW: PFAS lozing in de Westerschelde

U ontvangt niet vaak e-mail van info@stichtinggezondwater.nl. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte organisatie die zich druk maakt over verontreiniging van de Schelde.

SGW maakt zich daar ook druk over, bestuursleden worden bijvoorbeeld rechtstreeks geraakt (en vergiftigd gezien bloedwaarden) door de lozing van PFAS in de Schelde. Daarom heeft SGW in de procedure voorlopige voorziening die SABIC Innovative Plastics BV aangespannen heeft om de norm voor de PFAS vracht die zij op de Westerschelde lozen te verhogen, hierover haar inbreng geleverd. Die was overigens beperkt want de bestuursrechter moet eerst door de meervoudige kamer een besluit laten nemen of SGW wel belanghebbende is in deze. Met andere woorden wij kunnen wel kanker krijgen door deze lozingen maar mogen er niets van vinden in de procedures. Procedures waarover Zeeuwen overigens niet zijn geïnformeerd.

Hierbij doen wij u toekomen de mail en bijlage die hierover aan PS en GS van Zeeland is gestuurd.

SGW verzoekt u om uw mening te laten horen over de legalisering van de vergiftiging van de Schelde en de omwonenden door Sabc.

De zitting in hoofdzaak is n.a.w. op 23 september bij de bestuursrechter in Den Bosch.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Egbert Lobée, secretaris
Stichting Gezond Water, Lange Geer 11 4417 AK Hansweert
Telefoon: 0113 381340 Mobiel: 06 13656549
E-mail: info@stichtinggezondwater.nl
egbertlobee@stichtinggezondwater.nl
Web: www.stichtinggezondwater.nl

; [Redacted]@zeeland.nl' <[Redacted]@zeeland.nl>; [Redacted]@zeeland.nl' <[Redacted]@zeeland.nl>;
[Redacted]@zeeland.nl' <[Redacted]@zeeland.nl>; [Redacted]@ZEELAND.NL' <[Redacted]@ZEELAND.NL>;
'PROVINCIE@ZEELAND.NL' <PROVINCIE@ZEELAND.NL>

Onderwerp: PFAS lozing in de Westerschelde

Geacht lid van het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland, geacht Statenlid van de Provincie Zeeland,

Met de bijlage bij deze mail roept SGW u op om uw inwoners te behoeden voor gezondheidsschade door de lozing van PFAS in de Westerschelde.

Woensdag 28 mei 2025 was de zitting over de voorlopige voorziening bij de Rechtbank Oost-Brabant. Sabic Innovative Plastics B.V. vocht de normering voor de hoeveelheid in de Westerschelde te lozen PFBS daarin aan. De Provincie Noord-Brabant wil de hoeveelheid normeren maar Sabic vindt de normering te streng.

Elke Zeeuwse overheid straalde door afwezigheid.

Daarom vraagt SGW u uw verantwoordelijkheid te nemen om de inwoners van Zeeland (en daarmee ook andere inwoners van Nederland) te beschermen tegen vergiftiging door PFAS.

Voor detail verwijs ik u naar de bijgesloten brief die ook aan andere in de brief genoemde organisaties is gestuurd.

Met vriendelijke groet,

Egbert Lobée, secretaris
Stichting Gezond Water, Lange Geer 11 4417 AK Hansweert
Telefoon: **0113 381340** Mobiel: **06 13656549**
E-mail: info@stichtinggezondwater.nl
egbertlobee@stichtinggezondwater.nl
Web: www.stichtinggezondwater.nl

College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland, Provinciale Staten van de Provincie Zeeland,

HANSWEERT, 30 mei 2025

Ons kenmerk: SGW-2025103

Zaaknummer: SHE25/1075OWMILV162

Betreft: Oproep tot actieve belangenbehartiging voor inwoners voor PFAS-lozingen in de Westerschelde

Geacht college van Gedeputeerde Staten, geacht lid van Provinciale Staten,

Met deze brief doet SGW een dringend beroep op u om de belangen van uw inwoners actief te behartigen in het dossier rondom de lozing van PFAS door Sabic Innovative Plastics B.V. in de Westerschelde.

Op 28 mei 2025 vond er een zitting plaats naar aanleiding van de voorlopige voorziening die Sabic heeft aangevraagd tegen een voorwaarde voor de hoeveelheid te lozen PFBS in de vergunning (OMDWB/provincie Noord-Brabant, Rechtbank Oost-Brabant, SHE25/1075OWMILV162). De zitting ging over de hoeveelheid PFAS — met name PFBS — die in de Westerschelde mag worden geloosd. De lozing van Sabic vindt overigens met de persleiding bij Waarde in de Westerschelde plaats. Tijdens deze zitting vond er een zorgelijke onderhandeling plaats tussen Sabic, de voorzieningenrechter en de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMDWB) over de hoeveelheid PFBS, waarbij organisatorische en juridische belangen zichtbaar de boventoon voerden.

Wat daarbij bijzonder zorgwekkend is, is dat de belangen van omwonenden van de Westerschelde op geen enkele manier structureel of officieel vertegenwoordigd werden. Alleen de Wijkcommissie Noordgeest en Stichting Gezond Water waren in de zittingszaal, maar het is nog maar de vraag of de rechter hen als formeel belanghebbende zal aanmerken. De Zeeuwen zijn in deze niet op hoogte gebracht van de procedures en/of de gevolgen, en hebben dus niets ingebracht. U kunt het verslag van de zitting opvragen bij de rechtbank want een uitspraak is nog niet gedaan.

SABIC bagatelliseerde de gezondheidseffecten van PFAS PFBS op de mens, verwijzend naar de eigenschappen van deze stof.

Dit is echter niet terecht, want het gaat bij giftigheid om concentratie en de duur van de blootstelling. Zoals u weet heeft blootstelling aan PFAS-stoffen diverse gevolgen voor de gezondheid van mensen. Voor PFBS zijn effecten op de afweer (immunotoxiciteit) beschreven maar onbekend is bij welke concentraties PFBS dit optreedt, bij sommige PFAS is dat in extreem lage doseringen. De RIVM beveelt aan vooral aan onderscheid te maken tussen lang en goed onderzochte PFAS en PFAS waarvan nog weinig bekend is, zoals van PFBS. Vandaar het verzoek PFBS uit te bannen. Voor verdere informatie zie de onderbouwing van het Reach restrictievoorstel door het RIVM (2024).

Bedenk ook dat de PFBS bovenop de reeds in het lichaam aanwezige andere PFAS komt. Er is niets bekend van mogelijk versterkte negatieve gevolgen voor de omwonenden van de Westerschelde door stapeling van PFAS. Des te schrijnender dat hierover geen tegengeluid werd gehoord namens lokale overheden.

Opvallend afwezig waren:

- de Provincie Zeeland,
- de gemeenten langs de Westerschelde en GGD Zeeland,
- organisaties als de Zeeuwse Milieufederatie (ZMF), Brabantse Milieufederatie (BMF) en/of andere.

Deze afwezigheid laat een zorgwekkend vacuüm achter in een zaak die direct raakt aan gezondheid (mens), milieu (garnalen, schelpdieren, vissen, zeehonden, vogels en natuur), voedselveiligheid (landbouw, moestuinen) en vertrouwen in het bestuur. Juist nu is er een krachtig, lokaal geluid nodig dat opkomt voor de belangen van inwoners, natuur en toekomstbestendige besluitvorming.

SGW roept u dan ook op om:

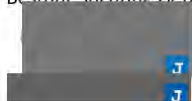
1. Stelling te nemen tegen de lozing van PFAS in de Westerschelde, zeker zolang onduidelijkheid bestaat over de risico's hiervan.
2. Actieve participatie te tonen bij relevante zittingen, procedures en besluitvormingstrajecten, waarin deze kwesties aan de orde zijn.
3. Samenwerking te zoeken met andere maatschappelijke organisaties om een collectief geluid te laten horen.
4. Openheid van zaken te geven aan uw inwoners, en hen te betrekken bij deze belangrijke maatschappelijke discussie.

De gezondheid van uw inwoners en de bescherming van ons leefmilieu mogen niet het slachtoffer worden van bestuurlijke passiviteit. We vertrouwen erop dat u uw verantwoordelijkheid hierin serieus neemt en in actie komt.

SGW wil dat de emissies van PFAS, zoals van PFBS door Sabic, direct worden gestopt. Elke PFAS is immers te veel. De gevolgen van deze ever lasting chemicals zijn voldoende bekend. Het voornemen van Provincie Noord-Brabant om een norm op te nemen (na 23 jaar!) in de vergunning is even lovenswaardig als bedenkelijk, een klein beetje kanker bestaat namelijk niet. Hetzelfde geldt voor aantasting van het immuunsysteem en de vruchtbaarheid die met name door PFBS worden veroorzaakt.

Met vriendelijke groet,

Bestuur Stichting Gezond Water

Stichting Gezond Water zet zich in om verontreiniging van watersystemen te voorkomen en verminderen.
Doel is het aquatisch milieu te beschermen en nadelige gezondheidseffecten voor de mens en fauna & flora te voorkomen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Ambtelijk bijpraten PFAS

29 januari, 09:00-10:00

Afwezig: [redacted] (Hulst), [redacted] (Kapelle), [redacted]
(Reimerswaal), [redacted] (Sluis), [redacted] (PZ)

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

8. W.v.t.t.k.

- a. Over Sabic komt een informatieve kamerbrief in aanloop naar het commissiedebat water in februari.

[Redacted text block]

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

T

Valt buiten de reikwijdte van het verzoek

Van: "Velde, B.L.L. van der (Dick)"
Verzonden: woensdag 20 november 2024 06:48
Aan: "[REDACTED] <[REDACTED]@rws.nl>; "[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>; "[REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
Cc: "[REDACTED] <[REDACTED]@rws.nl>
Onderwerp: RE: RWS advies aan Omgevingsdienst West Brabant over indirecte lozing Sabc

Beste [REDACTED]

Dank voor je bericht, goed dat dit nu gebeurt!
Een technische vraag van mijn kant:

Sabc heeft naar verluid al vrijwillig hun emissies al teruggebracht door het productieproces efficiënter in te richten. Mijn vraag is wat was de vracht van emissie voor deze actie? , wat is de vracht nu?

Met vriendelijke groet,

Dick van der Velde | Gedeputeerde Provincie Zeeland
E. [REDACTED]@zeeland.nl

Provincie
Zeeland

Provinciehuis | Abdij 6, 4331 BK Middelburg | +31 118 631011
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg | www.zeeland.nl | [@provzeeland](https://twitter.com/provzeeland) | facebook.com/provinciezeeland | instagram.com/provinciezeeland | dataportaal.zeeland.nl

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@rws.nl>
Verzonden: dinsdag 19 november 2024 08:43
Aan: Velde, B.L.L. van der (Dick) <[REDACTED]@zeeland.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@zeeland.nl>
CC: [REDACTED] <[REDACTED]@rws.nl>
Onderwerp: RWS advies aan Omgevingsdienst West Brabant over indirecte lozing Sabc

Beste Dick en [REDACTED],

Hierbij informeer ik jullie, zoals eerder aangekondigd in ons bestuurlijk overleg PFAS, dat RWS binnenkort zal adviseren m.b.t een indirecte PFBS lozing van Sabc. Het advies aan Omgevingsdienst W-Brabant zal naar verwachting deze of volgende week verstuurd worden.

Provincie Noord-Brabant is bevoegd gezag voor deze lozing. Provincie heeft haar taken ondergebracht bij de OMWB. RWS ZD is adviseur omdat de lozing uiteindelijk uitkomt in de Westerschelde.

Het concept advies is ambtelijk afgestemd met OMWB en provincie. Zij hebben aangegeven voornemens te zijn dit advies over te nemen. De gedeputeerde (Boelema) is op de hoogte. Provincie heeft aangegeven geen bestuurlijk overleg te hoeven.

Kort gezegd komt het RWS advies er op neer dat we adviseren een lozingseis op te nemen in de vergunning van Sabc (van 2,75 kg) om de lozing PFBS te reduceren naar een hoeveelheid die de Westerschelde, volgens de meest recente wetenschappelijke inzichten, maximaal aankan.

Dit betekent dat Sabc serieuze investeringen zal moeten doen om de lozing te reduceren.

Ik verzoek jullie dit bericht tot openbaarmaking van het besluit vertrouwelijk te behandelen.

Bij vragen bel of mail gerust.

Groet
[REDACTED]

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

Directeur Netwerkontwikkeling
[REDACTED]

Rijkswaterstaat Zee en Delta
Poelendaelesingel 18 | 4335 JA Middelburg
Lange Kleiweg 34 | 2288 GK | Rijswijk

Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht
Factuuradres Postbus 8185 | 3503 RD Utrecht

M 06 - [REDACTED]
[REDACTED]@rws.nl

.....
Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.
.....

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen